

„IZVORAȘUL“

DOUĂZECI ANI

(1 Iunie 1919 — 1 Iunie 1939)

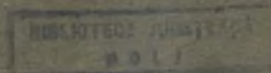
de

**ACTIVITATE MUZICALĂ, FOLKLORISTICĂ
și
CULTURALĂ**

Glasuri de pretutindeni pentru
„IZVORAȘUL“

— 1939 —

B*2311

Tiparul „Izvoarașul“ — Bistrița-Mehedinți

„IZVORAȘUL“

NR. FESTIV

DOUĂZECI ANI

(1 Iunie 1919 — 1 Iunie 1939)

de

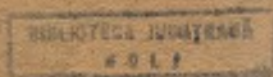
**ACTIVITATE MUZICALĂ, FOLKLORISTICĂ
și
CULTURALĂ**

**Glasuri de pretutindeni pentru
„IZVORAȘUL“**

— 1939 —

P12311

Tiparul „Izvoarașul” — Bistrița-Mehedinți

Cuvânt înainte...

Mărturisiri la împlinirea celor 20 ani ai „Izvoaşului“.

Pe drumul lung pe care a mers „Izvoaşul“ la 20 ani fac un mic popas şi 'ntr'un răgaz de timp răstrâns, privesc de pe culmea acestor ani dâra lăsată în urmă de acest torent ieşit din pământ virgin de sat adăpostit la margine de ţară.

S'au împlinit 20 ani în iarna anului trecut—1938—de când am pus gând rău odihnei şi m'am prins a făuri planuri pentru a da la lumină o revistă care să poarte peste vremuri şi prin sate muzică curată românească.

S'au împlinit în Mai a. c. 20 ani de când la Internatul teologic de pe strada Şerban Vodă din Bucureşti am încheiat definitiv orânduirea apariţiei revistei, aşezând în capătul „Izvoaşului“ cântecul cu notaţie liniară:

*Foale verde trei granate
Trenule să nu ai parte
De şurupurile toate
Şi de şina de sub roate.
Că m'al dus aşa departe
În neagra străindătate:
Fără mamă, fără tată,
Par'c'aş fi născut din piatră...*

(Auzit şi notat de Pr. Gh. Dumitrescu-Bistriţa—de la Th. Mihăescu student).

Cântecul acesta aşezat în fruntea revistei îşi are şi o semnificaţie cu mulţi stropi de durere pentru alungarea cântecelor, limbei, obiceiurilor şi portului nostru de trenul ce duce repede civilizaţia prin toate colţurile lumii, dar cu ea şi fărădelegile slăbiciunilor omeneşti ce aduc alte gânduri, alte rosturi şi alte porniri.

„Şi cum vin eu drum de fier
„Toate cântecele pier“....

Și tot la acelaș internat alcătuiam și cuvântul de începătură al lucrului și de pornire la drum:

„Incet și neștiut, ba încă prea modest își face apariția „Izvoarașul” printre frunze uscate și flori mirositoare. Ale sale picături își fac loc fără zarvă, neglijând greutatea din cale. Și dacă vreun bulgăre îi va așine calea, el își va urma cursul ocolindu-l și târându-și totuși mângăritarele sale mai departe. Și dacă raze de soare nu-l vor mângăia, se mulțumește să se prelingă agale la vale sub umbra răcoroasă a pădurii bătrâne....

(Anul I. Nr. 1 Iunie 1939)

În același număr reproduceam în articolul „Podoabele neamului” cuvintele poetului Alexandri:

„Mi-i drag Românul și știu a prețui bunătățile, cu care l-a dăruit natura. Mi-i drag să-l privesc și să-l ascult, căci el e simplu și frumos la înfățișarea lui, căci e curat, înțelept, vesel și poezic în graiul lui. Îmi plac obiceiurile sale patriarhale, credințele sale fantastice, jocurile, portul său pitoresc, cântecele sale jalnice și mlădioase. Am multă nădejde într'acest popor, a cărui adâncă cuminenie e întipărită într'o mulțime de proverbe, a cărui inimă bună se află în obiceiul ospetiei, al cărui geniu lucrează în poeziile sale”.

Iar Regele Ferdinand în cuvântarea dela Semi-centenarul Academiei—Române spunea:

I-am urmat la munca pașnică pe acești copii ai unui pământ roditor și am admirat răbdarea lor, i-am văzut în luptă și am binecuvântat avântul lor, dar când pe front am ascultat doinele lor, atunci în inima mea s'a înșipt încă mai tare convingerea nestrămutată că, un popor care în toiul luptei își tâlmăcește cugetul și simțirea în versuri că un atare popor nu poate pieri. Și multe din aceste poezii culese sub bubuitul tunului sunt așa de frumoase că ele merită să fie cunoscute mai pe larg.

Și-am plecat la drum gândind la cuvintele lui Confucius:
„Nu buruenele înnăbușe sămânța cea bună, ci neglijența cultivatorului.”

Cuvinte ce se referă atât la un individ, cași la un popor. S'au împlinit la 1 Iunie a. c. 20 ani de când pe meleagurile acestei țări și peste hotare a fluturat falnic cutele unui steag; s'a prelinș fiiorul unei ape ai cărei stropi a înviorat atâtea su-

flete tinere și a stămpărat setea celor dornici de a se adăpa din izvorul ce venea din însăși adâncurile sufletului neamului românesc.

„S'au împlinit 2 decenii ce s'au stins ca vreme, dar au lăsat dealungul acestui drum vibrațiile unei reviste ce a întărit sufletele și a încălzit inimi arzătoare după doruri și entuziasm.

„Au trecut douăzeci de primăveri ale entuziasmului, bucuriilor de a vedea cum dealungul țării și până dincolo de ocean se duce munca noastră umilă, dintr'un sătuleț răzleț al țării, satisfăcuți de miile de scrisori ce se adăpostesc și azi în arhiva revistei și care ne-aduceau încurajare, îmbărbătare, mulțumiri, laudări curate și... mângăieri în lupta cea mare și grea de menținere a revistei.

„Au trecut douăzeci de veri cu arșiță năbușitoare de griji covârșitoare în lupta cu greutatea ce așineau calea revistei când, singura sursă de ajutor pentru tipărirea ei era abonamentul care trebuia adus aci cu mult chin și amărăciune, pentru plata tiparului, hârtiei, cernelei, expediției etc, mulți... mulți primind revista, fără a-și achita obligația materială. Rar când ne venea câte o fărâamă de mângăere — vreun ajutor dela autorități. — Acesta era prea mic — cu puțin efect.

Dar când venea salariul... .. umpleam golul.

„Au trecut douăzeci de toamne cu vânturi reci și vijelioase de năcazuri, de griji și de greutăți ce ne pătrundeau uneori întreaga ființă cu fiorul lor; douăzeci de toamne cu ploi reci ale răutății firii omenești, ale indiferenței și piedicilor ale multora, din porniri de a pune obstacole și a așterne pe calea pe care mergeam spinii veninoși.

„S'a abătut asupra noastră în cele două decenii și crivățul fioros al greutăților financiare care urla și lovea cu furie în gândurile noastre și care voia să dărâme acest edificiu clădit cu atâtea însuflețire și cu atâtea trudă”.

(„Izvoarașul” anul XX No. 1 ianuarie 1939)

Și dacă pătrund mai mult în adâncimea anilor trecuți văd în lucrarea împlinită acum la 20 ani străfulgerări încă de acum 30 ani, din 1909, când ca elev al seminarului în clasa II-a începeam să culeg și să așez pe note câte un cântec după piculină sau vioară. Între aceștea printre cele dintâi era și cântecul:

*Foaie verde foaie lată
La cruciulița de piatră, Lino, Leano
S'a adunat fată cu fată*

Și se 'ntreabă una p'alta ;
Ce să ne facem surată? Lino, Leano.
Ne-a luat băeții'n armată
Și-am rămas nemăritată, Lino, Leano,
Și-au rămas tigoarele
'Să ne poarte florile, Lino, Leano,
Decât floare la tigoare
Mai bine pe-o apă mare. Lino, Leano.

Cules și notat de la Gh. C. Popescu
seminarist din Cremenari-jud. Argeș în 1909 și
publicat în „Izvoarașul” No. 4 din Sept. 1919

Acest cântec ca și alte cântece se găsesc adăpostite în structura lor de obârșie într'un carnețel pe care-l păstrez cu sfințenie cum se păstrează moaștele sf. Dumitru dela Patriarhie în arhiva de folklor a „Izvoarașului”.

Prin clasa V-a am început să scot la șapirograf carnețele cu cântece pe care seminariștii și normaliștii le îndrăgiseră așa de mult că nu puteam să răzbat cererile, fiindcă la șapirograf nu puteam scoate decât 55-65 carnețele de 64 pagini. Despre acest lucru a scris și D-I D. Ciurezu în „Țara noastră” și publicat și în acest volum la pag. 53.

Lucrul devine și mai greu când gustul se răspândește și la preoți, și la învățători. Eram așa de satisfăcut când vedeam elevii grupe-grupe cântând doine și cântece românești după carnețele făcute! Făceam naționalism, fără trâmbițe; clădeam sufletul românesc pe temelii curate românești fără surle sau sgomote de propagandă politicianistă!

Goneam în tăcere și pe nesimțite romanțele și chansonetele distrugătoare de suflete și zdrobitoare de inimi tinerești.

În același timp mă deprinsesem să lucrez cât mai mult desen și pictură, iar în 1912 începui cu pictura bisericească, lucrând în timpul verii la biserica din Olteanca-Vâlcea cu profesorul meu de desen I. Tănăsescu-Bora, unde lucra cu noi la ornamentație și Dl. profesor C. Popian, acum în R.-Vâlcea.

Aci am fost străbătut de fiorul frumuseții producțiilor populare. Când cânta D-I Popian doina :

Foaie verde matostat
Fire-ai bade blestemat
M'ai iubit și m'ai lăsat.
Blestemate-ar Dumnezeu
Nici mai bine nici mai rău
Numai cum ți-oi gândi eu.
Să te 'nsori de nouă ori
Și să faci nouă teciori.

El să treacă fluerând,
Când te-or auzi plângând.
Să te mai însori odată
Și să faci numai o fată.
Fata 'n palme să-ți tot care
Apă turbure și-amară,

tot cerul se cobora la noi pe pământ, așa cânta de frumos și era așa de frumoasă doina aceasta de „blestem”.

Și pentru că eu și Domnia-Sa dormeam în biserică, sus la cor, seara mai cântam, câteodată, de-am speriat în vara anului 1912 într'o seară niște fete și băeți, ducându-se vestea în sat că 'n biserică sunt „stafii”, până când au aflat că noi suntem acolo.

Într'o dimineață de Duminecă ne sculăm cu negură și ne îndreptăm către cimitirul ce era aciuat sus pe deal la biserica cea veche. Ne strecuram tiptil, tiptil prin niște bălării și mărăcini până lângă curtea cimitirului s'ascultăm cum se cântă, cum se jelesc femeile.

Și cu carnețele în mâini, așezați jos pe brânci, notam ce auzeam. Se jelea lângă noi o femeie ce-i murise un copil de pneumonie. Și 'n durerea ei mare descria în versuri cum s'a petrecut cu el de-a murit :

Și te-ai dus Costică
Pân' la Drăgășani;
Și-ai băut Costică
Lemonadă rece;
Și ți-am spus Costică,
Ți-am spus să nu bei;
Și-ai băut Costică
Și te-ai bolnăvit. etc.

Cele culese cu acest prilej, în chip ideal,—culegătorul să nu fie văzut sau știut de către persoana dela care se culege,—au fost primele cursuri pe care singur le-am făcut, furișându-mi-se în suflet încetul cu încetul dragostea pentru folklor.

În vara anului 1913 cu ocazia picturii bisericii din satul Trufinești — jud. Olt, seara, la focul din mijlocul satului, unde se adunau, nu numai fete și băeți, ci și bărbați și femei, am cules multe obiceiuri, descântece și cântece din popor.

În aceste ocazii am stat aproape de sufletul țaranului nostru din diferite sate, culegând producțiile lor spirituale, artistice și poetice. Am prins dragostea de aceste bogății ale neamului și

puterea de a culge și a le da la lumină. Mai mult, am putut îndemna și pe alții la asemenea muncă care nu aduce alt profit decât mulțumirea sufletească că m'am putut învinge de a mă alătura cu tot sufletul la desgroparea unei comori, fără teamă de stafii și de munca ce o voi desfășura.

Veni războiul cel Mare. El îmbogăți literatura poporană cu cântece ostășești, în special, cu doine pline de dor și de amar, cu stropii biruinții, cu svâcnirile bucuriei revederii celor de-acasă.

Liniștindu-se sbuciumările din vremea de restriște a războiului, în sufletu-mi prins de dorul de a vedea împlinită dăra începută pe băncile școlii: *Cântecul românesc să fie cules și răspândit, am purces la alcătuirea revistei de față.*

În toamna anului 1918 fusesem numit învățător-titular la școala din satul Cârjei la o depărtare de 5 km. de satul meu natal Bistrița. Cârjei este un sat de vreo 28 familii într-o poziție admirabilă de orizont și perspectivă pentru ochiul cercetător, iar distanța între aceste două sate este presărată cu atâtea colțuri fermecătoare de peisagii: poteci, ierburi, copaci, lanuri, pârâiașe, dealuri, păduri, de unde vezi: jos Dunărea și tot câmpul întins al Serbiei până în poala Balcanilor, spre apus Severinul învăluit în violetul depărtării zării, străjuit în spate de colanul străveziu al Carpaților ce se pierd în zările fumurii, iar în jos câmpia mehedinteană ce se pierde în zare—către Gruia și Vidin.

Toate aceste fermecătoare privești m'au încătușat într-o dulce visare, trezind în mine dorul de viață, cugetând că în mijlocul acestor frumuseți naturale sufletul sătenilor noștri e încărcat de nespuse frumuseți lăuntrice cari trebuesc cercetate și pentru a nu se pierde să fie date la lumină.

Pe deoparte dintr'un imbold sufletesc de continuitate a unor porniri făurite în școală, pe de altă parte dintr'un spirit de activitate extrașcolară, despre care citeam adesea în descrierea vieții nemuritorului Spiru Haret, în rolul meu de învățător, căci preot sunt hirotonit de abia în 1922, pornesc cu adâncă convingere în editarea acestei reviste de muzică.

În Februarie 1919 pun în executare planul, întocmesc manuscrisele, iar în luna Florilor, a lui Mai, fiind în București duc la tipografia „Convorbiri literare”, pe str. Câmpineanu, manuscrisul și un acout de 500 lei pentru tipărire. În aceeași zi și cea următoare cercetai păreri, pentru această lucrare îndrăzneată, a celor mai competenți muzicanți: Teodorescu-Bassu, Ionel Brătianu, Marcel Botez, Al. Ivela, Cucu, Dl. Popescu-Pasărea și în urmă

pe Kiriac—unde am găsit și pe Dl. Chirescu—pe atunci student.

Am cerut părerea D-lui prof. Iorga, D-lui S. Mehedintți, D-lui General I. Manolescu și alți scriitori. Am primit cu toată rezerva surâsul usturător al unora, îndemnul de complezență al altora, morala dureroasă a unui admirator de mai târziu al „Izvoarașului”, cât și sfaturile călduroase și sincere ale celor mai mulți.

Cuvintele însă ale neuitatului Kiriac vor rămâne pecetluite în inimă-mi ca litere de aur, dealungul vremii: „*Incearcă. Am încercat și noi profesorii, dar nu am putut face nimic. Am cedat greutăților. Să nu te descurajezi când vei întâlni greutăți; caută și le învinge. Poate ești mai norocos ca noi*”. Din strada Sf. Voevozi, dela maestru, am pornit grabnic la tipografie pe Câmpineanu, intervenind ca revista să-mi apară până în seara de 31 Mai 1919, neapărat.

În jurul titlului eram în nedumerire, izbutind în sfârșit titlul „Izvoarașul” peste capul celorlalte: „Noua revistă de muzică”, „Freamătul codrului”, „Buciumul pădurii”, „Cavalul neamului”, „Zefir Oltenesc”, etc.

Tipărimdu-se, nu erau bani pentru a o scoate dela tipografie. În seara zilei de 31 Mai intervin la tipografie ca să mi se dea din cele 2000 ex., numai 400 buc. pe care le-am obținut după multă inzistență.

A doua zi, 1 Iunie 1919, întovărășit de un prieten, pornesc în zori de zi cu un maldăr de 200 ex. și distribui în comission la toate chioșcurile de ziare și librăriile din București.

Providența mi-aduce înainte pe Calea Victoriei în această frământare, pe cel mai bun prieten de școală și coleg de clasă, Nicu Georgescu, atunci învățător în Muscel, iar azi profesor în Târgu-Mureș. După scurtă convorbire și lămurire scoate 18 lei și plătește abonamentul pe un an, urându-mi izbândă.

„Iată primul abonat” zisei eu și intrai la librăria Alcalay să iau un registru mic de abonați.—Până în seară colindai pe la școala normală de învăț., la seminarul „Central” și „Nifon”, unde făcui noi abonați printre elevi, unii plătind în întregime, alții pe jumătate sau mici acouturi, iar alții făgăduind a plăti în vacanță.

A doua zi cercetai chioșcurile și librăriile să vadă dacă ia cineva revista sau mă trudesz zadarnic. Nu mică mi-a fost bucuria când lângă chioșcul dela întretăierea căii Victoriei cu Bulevardul Academiei, vad un domn tânăr-înalt, cetind pe revistă și descifrând un cântec pe note.

„E Georgescu-Breazu—îmi spune prietenul—e dela noi din

Romanați. Asta știe multă muzică". Și plecarăm spre internatul teologic cu nespūsă bucurie.

Cu banii adunați, cu trenul de seara, plecai cu reviste la Brăila, Galați, Bârlad, Iași, Chișinău, Botoșani, Roman, Bacău, pe unde am făcut abonamente, timp de o săptămână, achitate sau neachitate, la școalele normale de băeți sau fete, la seminarii, la licee, profesori și diferite persoane.

Din încasări, am achitat astfel revista, am ridicat-o dela tipografie și am pornit-o în cealaltă săptămână către Craiova, T.-Severin, Caransebeș, Lugoj, Timișoara și Arad, de unde m'am înapoiat acasă la Bistrița iar peste o săptămână.

Aci m'așteptau scrisori de încurajare și cereri de abonamente. — Apoi începură să vină și mandate. Lucrul devine serios și munca începe să-și ia adevăratul ei făgaș.

Astfel am pornit la drum singur — convins că ceiace fac nu este decât un lucru de trebuință și mult folositor.

La primăria comunei se iscase discuții și se cuibărise în mințile înguste față de această lucrare ale autorităților: primar, notar, secretar, jandarmi nedumerire pentru multa corespondență și mandatele ce începuseră să vină în cele 20 zile ale lui Iunie, când eu nici nu eram acasă.

Cercetând cele 7470 de dosare cu corespondența revistei la 1 Iunie a. c. am găsit aci un vast material informativ referitor la începuturile acestei reviste.

Așa bună oară scrisoarea D-lui General I. Manolescu din 30 Iunie 1918 este prima scrisoare cu mult suflet pe care am primit-o și o dau aci mai jos:

București 30 Iunie 1919

Stimate Doamnă Dumitrescu,

Am primit revista „Izvoarașul” și ne-a umplut inima de bucurie inițiativa ce ați luat pentru răspândirea muzicii populare.

Modul cum ați aranjat materialul în primul număr indică planul precis pe care îl aveți.

Vă urez izbândă și vă rog a căuta să ne ținem în legătură cât mai mult.

Știu greutatea materiale pentru tipărit și răspândit o revistă de aceia îmi permit să vă rog a expedia pe adresa revistei „Răsăritul” 20 exemplare pentru care v'am și expediat costul prin mandat postal.

Când veniți pela București, rog a trece pela „Răsăritul”. Sunt unele chestiuni ce ne leagă cu lupta pentru cultura neamului.

Colonel

(ss) I. Manolescu

O bucurie mare m'a stăpănit și mi-a dat curaj în munca începută. De pretutindeni veneau scrisori de încurajare, de laudă și de preamărire a acestei munci.

Iată ce-mi scria D-l prof. George Baiculescu, actualul Bibliotecar-șef al Academiei Române, pe atunci elev de liceu:

Rubla — R.-Sărat

15 Iulie 1919 st. n.

Stimate Doamnă,

Încă dela apariția lui am primit primul număr din frumoasa și interesantă Dv. revistă „Izvoarașul”! N'am putut însă să vă răspund la timp de oarece am fost prea ocupat cu un examen ce l'am depus în sesiunea de Iunie.

Îmi place publicația ce conduceți și e foarte rimerită în aceste timpuri de adâncă prefacere; când poporul nostru trece prin faze atât de nesigure, are nevoie neapărat de o îndreptare, de începerea unei vieți noi, mai frumoasă, mai plăcută și mai ușoară ca cea din trecut, când trebuie să-și păstreze limba, graiul frumos al strămoșilor săi și obiceiurile lui atât de frumoase. Din parte-mi am să caut să introduc revista cât mai mult în sânul poporului și am să caut să vă fac chiar câțiva abonați.

Vă întreb acum dacă „Izvoarașul” are o parte literară — și acum ce anume lucrări s'ar putea publica acolo. Vă întreb, vă cer aceasta pentru că aș dori să vă fiu bun cu ceva la această rubrică.

Considerați-mă abonat și bun adept și continuați să-mi trimiteți N-rele apărute, rămânându-mi să vă trimit imediat abonamentul.

Vă doresc izbândă și succes în munca frumoasă ce-ați început. Trăiască „Izvoarașul” și conducătorul ei, pentru a putea urma înainte pe un drum sigur și a putea fi împărtășită și la generațiile care se ridică!...

Cu toată stima

George Baiculescu

cl. VII-a modernă liceu

Sub gutuii din grădina, unde adesea se prăvălea de pe deal umbra unui nuc bătrân, îmi făcusem biroul de redactare și de administrare al revistei. În liniștea aceia adâncă, departe de lume, de frământările ei meschine, într'un fund de grădină sălbatecă, unde azi se găsește tipografia, citeam scrisorile ce-mi veneau, alcătuiam materialul pentru numerile viitoare, făceam planuri pentru viitor, descifram cântece, pictam ori îndreptam scrisori la prieteni, colegi, cunoscuți și la cei pe care în descoperiam prin reviste și gazete că se ocupă cu literatura poporană și au preocupări culturale.

Dosarul No. 619 conține scrisoarea Părintelui Iosif Mușeșescu din Muscel, pe care o redăm aci:

Iubite coleg,

C'am târziu răspund scrisorii tale însoțită de revista muzicală-literară „Izvoarașul” și aceasta nu din neglijență sau de neplăcere, ci din alte binecuvântate pricini. Am fost 2 săptămâni lipsă de acasă, dus la hirotonie. Revista „Izvoarașul” mi-a făcut o bucurie de nedescris. Răsfoind-o și citind-o, am văzut că poartă un titlu frumos, care tâlcuiește conținutul prea frumos al ei.

Intr'adevăr este un izvoaraș plăcut pentru literatura și pentru fimoasele melodii și deaceia voi căuta să mă adăp la acest izvoaraș, ori deocâteori voi avea nevoie de odihna trupească, la umbra crângului, lângă izvoarașul cu apă dulce de munte, să am lângă mine acest „Izvoaraș” frumos pentru răcoirea și desfătarea sufletului.

Din suflet urez „Izvoarașului” bun sosit la mine acasă, iar acelor care s'au străduit și-și obosesc, mințea de i-au pus început și îl conduc, succes la muncă, sănătate și realizarea frumosașelor intențiuni ce și-au impus când au desfumat „Izvoarașul” și i-au dat curs prin țară.

Dumnezeu să binecuvinteze munca începută și să vă ajute ca „Izvoarașul” să ajungă râu mare de cultură al poporului român.

Te rog să mă consideri abonat și în curând voi achita costul.

27 Iulie 1919

Pr. Iosif Musătescu
Mătău-Muscel

O scrisoare din Argeș vine să adauge îndemn și bucurie, și atâta sinceritate!

Uda de jos 22 Iulie 1919

Domnule Dumitrescu,

Cu cea mai mare plăcere am citit No. 2 din revista „Izvoarașul”. Cu toate că nu cunosc așa de bine muzica vocală, totuși acele cântece pline de sentimente curat românești, m'au atras foarte mult. Ore întregi fac exerciții de a le putea cânta, așa cum sunt redată. Aproape că am isbutit. Asemenea muncă pe care o depuneți pentru a face ca „Izvoarașul” să-și lărgească cursul, o admir și vă fâgăduiesc că voi fi în stare să vă atrag noi abonați din satul meu. E revista cea mai de folos pentru poporul nostru țărănesc; nu-i vorbă că și pentru cei dela orașe.

Acum vă trimit și eu cântece aranjate pe note în muzica bisericască, rugându-vă, a le trece Dv. în note vocalice, bine înțeles dacă credeți că vor fi potrivite pentru revista D-Voastră.

Aceasta o fac pentru a încuraja cât mai mult apariția Izvoarașului, al cărui Nr. 3 îl aștept cu cea mai mare nerăbdare.

Pe viitor voi trimite și ceva cules din satul meu.

Cu deosebită stimă
Popescu Tache-Uda.

În August 1919 din Brăila am primit următoarele rânduri:

Domnule Dumitrescu,

Din dragostea de a răspândi în popor cât mai mult gustul de muzică, precum și cântecele isvorâte din însuși simțul său artistic, ați creat revista „Izvoarașul”. De netăgăduit că ați umplut un gol atât de mult simțit în masele mândrului popor românesc, atât pentru adulți, cât și pentru școalele poporane, unde muzicii nu i se dă de loc importanța cuvenită, deși s'ar putea face mult. De datoria fiecăruia și mai cu seamă a noastră, care ne-am ales cariera de a cultiva pe micuții copilași, e de a contribui în o cât mai mică măsură la progresul „Izvoarașului”, fie oă vom aduce cât mai mulți abonați, fie că vom contribui după puterile noastre la îmbogățirea cuprinsului, literar și muzical.

Cu toată stima
Ioan T. Ungureanu
învățător-Brăila

Unul dintre cei dintâi abonați și colaborator necurmat din 1919 este și D-l G. Bobei care ne scria aceste rânduri:

Domnule Dumitrescu,

Unul din colegii D-voastră din clasele inferioare și un bun prieten al meu, Drăgănescu Vingiliu, îmi prezintă într'o zi revista „Izvoarașul”, care după spusele lui este rodul măreței și poetice inițiative a D-voastră. Am primit aceasta ca un ideal par'că de mult visat și prietenul meu, între altele îmi spune că pot și eu colabora, dacă vreau.

Văzând scopul așa de patriotic, educația națională, prin cele ce formează comorile neamului, muzica și poezia poporană, m'am gândit c'aș putea și eu semăna puțină, din foarte multă sămânță națională, în ogorul ce este udat de apa acestui „Izvoaraș”. M'am gândit că alături de alții, cu mult mai multă cultură și talent muzical și literar, voi putea și eu veni cu câte ceva din ce este „al nostru” și în care direcție munceso de atâția ani.

Pentru aceia chiar odată cu această scrisoare, trimit și o compoziție originală „Doina”, precum și o culegere de trei cântece populare. Nu știu dacă se pot publica în coloanele revistei „Izvoarașul” așa cum se prezintă în momentul când le primiți. În totul cazul, D-voastră cercetați-le din toate punctele de vedere și dacă merită și binevoii a le publica, prin aceasta dați încredere unuia, care vrea să devie colaborator asiduu al revistei.

Aștept dacă se poate și un răspuns din partea D-voastră.

1) Dacă publicați compoziții originale și cu ce caracter?

2) Articole literare cam cât să fie de mari?

3) Dacă publicați și cântece populare numai cu cuvinte sau și fără, jocuri ca: hora, brâul, etc.

Se poate întâmpla ca unele melodii să fie auzite din depărtare, fără să se poată înțelege cuvintele, cum e cazul cu „Doina” trimisă. Așteptând răspunsul, alături aci și o carte poștală în acest scop.

Dacă se poate, trimiteți-mi și mie numărul recent spre a fi în curent cu cele ce se publică, fiind sigur că veți primi costul abonamentului. Urez propășire revistei și voie bună colaboratorilor.

Cu stimă

G. Bobei, absolvent al șc. normale
Com. Bărbătești—Jud. Vâlcea.

Din plaiul de vii al Bistriței ca răspuns al trimiterii revistei, alăturăm aceste rândulețe dela prietenul zi de zi al „Izvoarașul” ui, D-l Gou Constantinescu, pe care ca consilier de legație în Roma și Londra, apoi ca ministru la Teheran-Persia, l-a cetit și admirat:

Villa Elise, Bistrița — în 3 Oct. 1919

Stimate Domnule Dumitrescu,

Am citit cu multă bucurie numerile ce mi-ați trimis din „Izvoarașul” și îmi iau voia să alătur aci costul abonamentului pe un an. E o publicație admirabil realizată din toate punctele de vedere. Gândul DV. de a fi întreprins vă face cinste și nu pot decât să vă urez din toată inima să o duceți la bun sfârșit.

Mulțumindu-vă că v-ați gândit la mine, vă trimit salutarile mele cele mai distinse.

Gou Constantinescu

Din partea admirabilului pedagog și scriitor poporan P. Dulfu am primit rândurile de mai jos:

București, 6 Noemb. 1919

Domnule Dumitrescu,

Revista D-Voastră „Izvoarașul” ar fi bine să nu lipsească din mâna nici unui învățător.

Vă trimit un mic articol „Puterea muzicii”, pentru revistă; și un exemplar din ultima scriere tipărită de mine „Visuri împlinite” pentru D-voastră personal.

Cu frațești salutări.

P. Dulfu.

Din Banat ne-au venit aceste rânduri:

Domnule!

Din revista D-voastră până în prezent am primit Nrii 1, 2, 3, 4, 5. Revista e foarte bună și recomandată pentru școalele noastre. Ce să o mai laud, căci lucrul bun să laudă de sine. Deoarece poșta la noi nu primește mandatele poștate, Vă rog a-mi trimite revista muzicală regulat. Când se va desahide circulația o să vă trimit prețul abonamentului. Vă rog a-mi trimite Nri. restanți.

Mintș la 3 Decemb. 1919, jud. Arad.

Salutându-vă colegial,

Traian Friderich
inv. român.

Părintele Nic Cleanoveanu din Cleanov-Mehedinți ne-a trimis aceste rânduri ce făceau punte de legătură între revistă și scopul de culturalizar al satelor:

6 | XI | 1919 Cleanov

Dragă Dumitrescule,

Imi pare f. rău că nu sunt mai aproape de tine. Am face minuni. Am primit și No 4 Am și învățat cu copiii: *Foaie verde, foaie lată.* Voi învăța cu timpul și Liturghia. Am mai învățat și alte coruri ca „Auzit’am auzit, Rodica” etc

Ai de gând să publici și „Trageți voi boi din tânjală” 2.1). Te rog foarte mult, trimite-mi tu „Trompetele răsună”, dacă-l ai pe 2 sau 3 voci pentru copii.

Dar te rog să mi-l trimiți. Când voi da prima serbare te chem să vii neapărat la Cleanov,

Eu muncesc f. mult pentru a înființa o societate de teatru sătesc. Roadele muncii mele se vor vedea la prima piesă la care te voi chema și te rog de acum să nu faci cumva să lipsești. Te voi anunța la vreme. Când voi fi mai liber îți mai trimit un articol în care poate, voi vorbi despre poezia populară.

La 28 Sept. 1919 Duminecă am dat o serbare la Drăgășani, unde închipuește-ți și tu ce a fost, privind numai simplul program și văzând distribuția persoanelor. De vrei publică-l. Să știi că a fost o serbare organizată foarte bine. A fost o adevărată serbare organizată. Toate rolurile au fost interpretate admirabil. S’au cântat mai multe cântece populare de: Cleanoveanu, Ochescu și Slăvuțeanu.

Drăgășeneni s’au exprimat că nu au mai avut asemenea serbare și stăruie pe lângă noi să ne mai ducem a mai da una.

Muzica lui 42 după cum vezi a distrat pe onor pulic între acte și la bal.

Nu știu cât s’a scos dar știu că prețurile (5 și 10) zu fost mari și sala arhiplină. Suma încasată e pentru ridicarea unui monument eroilor Locotenenți Pomană Ilie și Săraru Ioan din 42, morți la Mărășești.

Inițiator: Merituosul institutor I. Popescu-Voicestii.

Dacă vrei fă tu un articol în privința asta cum știi și publică-l la „Izvoarașul”.

Măine îți voi trimite costul abonamentului.

Te rog, trimite revista și lui frate-meu: *L-tenent C. Cleanoveanu Str. Brâncoveanu—232 T.-Severin 2)*. Îți va trimite numai decât costul pe un an. Dacă vii la serbarea mea, la care te voi anunța, sper să facem noi abonamente.

Spor și oale de flori „Izvoarașului”.

Te îmbrățișez
Nic. Cleanoveanu

1) „Trageți voi boi din tânjală” s’a publicat în Izvoarașul Nr. 3 din 1920
2) Azi D-l C. Cleanoveanu este Colonel și Prefect al județului Mehedinți.

Acestea și încă multe altele formează șiragul minunat al scrisorilor cari stau la baza începutului revistei „Izvoarașul” și-al căror ecou vine peste vremi ca o adiere inviorătoare și plină de farmec.

În lungul drum de 20 ani pe care am mers neclintii am găsit multe inimi calde, cu simțiri neprihănite cari ne-au sprijinit cu vorba și cu fapta. Au fost însă și din aceia cari din răutate și-au arătat veninul crezând că sdrobesc sub pumnul lor infam un om, să stăvilească o lumină, să nimicească o muncă.

În 1921 se adaugă la această muncă și soția, însuflețită de aceleași gânduri, străbătută de aceleași simțiri, gata să suporte greutatea unei munci istovitoare pentru un ideal, bine chibzuit.

Acum la 20 ani mulțumim Celui de Sus că ne-a dat putere să ducem povara acestei munci, la care ne-am ostenit nu din poruncă domnească a legilor ce ne străjuiesc, ci dintr'o pornire lăuntrică izvorâtă din convingeri pe care furtunile nu le nărue și ispitele nu le sugrumă.

Nu am dorit glorie, laudă, ranguri pentru munca aceasta. Nu. Au fost departe de noi aceste gânduri și deșărtăciuni.

Am dorit să purtăm peste vremi suflet din sufletul strămoșesc și să zidim la temelie neamului românesc bobite de nișip curat culese din oceanul nesfârșit al neamului nostru cărute lună de lună cu fiecare număr de revistă.

Și în loc de medalii înșiruite pe piept care să ruginească în morminte, să ducem cu noi medalie „mulțumirea sufletească” că am lucrat la zidirea neamului nostru, mulțumire pe care munca împlinită în acest ogor ne-a așezat-o în adâncuri de inimă, pe care nici o mână omenească nu ne-a dat-o și nimeni nu ne-o poate lua sau fura.

Revista „Izvoarașul” a fost și este trâmbița de chemare la lucrarea de culegere a folklorului nostru pentru cunoașterea depozitului sacru al neamului și răspândirea muzicii curate a poporului, dintr'un meleag în altul; o contribuție am căutat să aducem la unitatea sufletească a neamului și un obstacol contra lățirii cântecului stricător și omoritor de suflete tinere.

În acest volum am adunat recenziile ce s'au găsit ca niște bobite de mărgăritar dealungul țării în reviste, foi și gazete, în legătură cu munca dela „Izvoarașul” care să fie îmbold multora pentru culegerea folklorului și să desvăluie importanța acestui folklor pentru binele neamului românesc.

Trecând peste greutățile vremii vom merge mai departe cu aceleași gânduri, pe același drum, sub jugul aceleiași munci ce nu ne covârșește puterile încordate, pătrunși de lumina unui ideal care ne poruncește :..... înainte!

Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

RECENZII ȘI APRECIERI

asupra revistei „Izvoarașul” și activității din jurul ei dela 1 Iunie 1919 până la 1 Iunie 1939, din reviste, foi și gazete.

Pe vremuri ca acestea, lacome după trai bun și ușor, fără sacrificiu, fără cheltuială de sine, apare ca un adevărat anacronism, preocupări de o așa delicată natură, cum de pildă este „IZVORAȘUL”, revistă muzicală populară.

Scoasă probabil de câțiva învățători inimoși până la care nu va fi ajuns încă înfrigurarea zilelor de astăzi, ea se întitulează, mișcător și nu fără o grație naivă, ca „stând la îndemână tuturor celor ce aduc de pe meleagurile țării, stropi de muzică românească; iar de pe ogoarele literaturii, științei și artei, cuvinte frumoase și folositoare pentru cultura muzicală a poporului nostru românesc”.

Revista publică felurite cântece populare transpuse aci pe note; și unele din ele răscolesc în noi vechi și neuitate amintiri de câte un han prăfuit, la o răscruce de drum lung, cu vin prost și covrigi uscați în fereastră.

Revista se scoate probabil cu multă cheltuială — și probabil nerăsplătită. Ministerul Instrucțiunii ar avea astfel datoria să o ajute, fiindcă opera întreprinsă de inițiatori, e modestă desigur, dar reală și dezinteresantă.

(Foaia apare sub îngrijirea d-lui G. N. Dumitrescu, com. Bistrița, jud. Mehedinți),

„Ideea Europeană” — București
anul I — No. 6 — 27 Iulie 1919

„IZVORAȘUL” anul I. No. 4 și 5, revistă muzicală populară, aduce lunsr cântecele poporului, bine prinse și transpuse pe portative. Notele muzicale sunt litografiate, tipografiilor din țară lipsindu-le această ramură a artei grafice. Paralel, revista dă în fiecare

număr și cântece patriotice și liturgice cu scopul de a le face cât mai cunoscute și a desvolta astfel gustul muzical și sentimentul țării și al bisericii. Gândul ei e vrednic de laudă, dar alegerea melodiilor suferă. În numărul de față, se dau cântece populare de pe șesul dunărean, unde elementul caracteristic al muzicii românești aproape nu se întâlnește. Melodiile dunărene, jelanii oftate și trăgănate, fără grație și fără distincție, amintesc neconștient întorsăturile manelor turcești. Aceste cântece ale Munteniei de jos au determinat, credem, pe maestrul George Enescu să facă acea generalizare grabită care tăgăduia cântecului popular, origina și caracterul românesc.

Revista ar trebui să răspândească, îndeosebi capricioasele doine oltenesti, simetricele hore și colinde ale Banatului, largile și profundele melodii ale Bihoriei. Apoi cântecele bătrânești, care însoțeau versurile baladelor și care astăzi nu se mai aud decât din gura oine știe cărui lăutar gârbov. Aceste cântece nimeni nu le-a notat și sunt gata să se piardă, pentru totdeauna.

N. C.

„Luceafărul” — Sibiu
No. 20-21 — 1919

Către învățătorii români.

În comuna Bistrița, jud. Mehedinți, apare dela—1 Iunie a. a, începând — „Izvoarașul”, revistă pentru muzica populară sub redacția și îngrijirea d-lui Gh. N. Dumitrescu, învățător, — „stând la îndemâna tuturor celor ce cu dor de neam adună prețioasele noastre mărgăritare — cântece populare — semănate pe meleagurile țării și contribuiesc

cu cuvântul și fapta pentru dezvoltarea gustului muzical la poporul nostru românesc" — după cum zice autorul în fruntea revistei.

Din numărul 4—5 al acestei reviste muzicale, care are intențiunea, de a răspândi muzica populară în toate straturile, reținem următoarele piese :

- „Numai una”, cuvinte de G. Coșbuc.
- „Banul Mărăcine”, (joc național).
- „Din Argeș”, cântec.
- „Maică inimă de piată”, cântec.
- „Mamă dragă”...
- „Bâr, bâr, bâr”, (doină din Crișana).

Mai găsim în acest număr și alte piese aranjate pe note de conținut patriotic și religios, având și o frumoasă parte literară.

Din numărul 6 de pe luna lui Noembrie reținem piesele :

- „Limba românească”, (cântec vechiu).
- „Biruitoarii”, (cântec).
- „Doina ciobanului”, culeasă și notată de P. Băleanu, normalist.
- „Trecui podul . . . cântec.
- „Cântecul plugarului”, cântec.
- „Foaițe verde samulastră”, cântec din popor.
- „Cântec de școală”, școlar.

Constatăm cu adevărată mândrie, că atât îngrijitorul, cât și toți muncitorii sunt învățători ai vechiului regat cari săvârșesc munca aceasta de popularizare a muzicii noastre neîntrecute — curat din idealism.

Ei nu au pretenția să creeze opere muzicale, ci de a fixa frumoasele noastre cântări, pentruca prin rostul tiparului să fie generalizate în toate părțile locuite pe români.

Având în vedere cuvintele adevărate ale lui M. Eminescu, că „muzica este un element, prin care se cunoaște gradul de cultură generală a unui popor și prin ea să păstrează urmașilor lui toate notele triste ori vesele, după cum i-a fost trecutul”, și constatând

la noi o desorientare generală în ce privește alegerea cântecelor pentru școlile noastre primare, precum și nevoia unei unificări și înjghebării unui repertoriu pentru corurile satești, cărorora avem să le dăm o deosebită atenție în viitor, facem apel la toți învățătorii noștri, ca să-și aboneze această revistă independentă, care nu costă, decât 15 lei anual.

„Invătorul” — Cluj
an 1—No. 4—Decemb. 1919
sub dir. d-lui Andrei Pora.

Sub direcția d-lui Dumitrescu apare în com. Bistrița, jud. Mehedinți, o revistă de muzică populară „IZVORAȘUL” pe care o recomandăm tuturor cititorilor noștri iubitori de muzică.

Inițiativa d-lui Gh. Dumitrescu e cu atât mai bine venită cu atât știut este că, uriașe comori de poezie și muzică dorm încă în sânul națiunii noastre, spre nemărginitul regret al bunilor români cari, privesc cu groază invaziunea tuturor frivolității vienezze și pariziene lipsite de suflet și imbibate cu totul de altceva decât arta și curățenia morală.

Și asta este direct în paguba educației noastre românești.

De aceea revista „Izvoarașul” umple un gol bine simțit în România făurind astăzi și deaceia o recomandăm cititorilor noștri, cetățenii și conducătorii de mâine ai țării, în al cărui suflet românesc instruit și educat re-mânește punem toate speranțele noastre de bine și progres.

Căci numai jumătate român — este acel ce se naște și vorbește româneste. Ca să fii român întreg trebuie să gândești și să simți româneste.

Acest principiu trebuie să fie la baza educațiunii noastre românești.

„Rev. copiilor și a tinerimei” București
anul VII—No. 47—Noembrie 1919.

Jocurile naționale, pe lângă sârba, hora, etc. și celelalte trebuiesc reinviolate și popularizate. S'a simțit nevoia unor publicațiuni care să se ocupe în acest scop. O singură revistă avem, „Izvoarașul” (Bistrița-Mehedinți), care caută să publice muzica și jocul „Banul Mărăcine” în ultimul său număr.

„Răsăritul” — București
an II—no. 11-12—Noemb 1919

„Izvoarașul” (An. I. No. 1) revistă de muzică populară. Un învățător inimos și bun cunoscător al muzicii poporului și-a pus în gând să adune melodii populare și să ajute dezvoltarea gustului pentru cântare. Muzica și cântecele populare românești să pătrundă în școli, în armată, la serbări și șezători, gonind urâtul și imitația streină, oprind orice molipsire, etc. Scopul revistei e nu se poate mai vrednică de laudă. Până acuma streinii s'au interesat și au cules muzica poporului mai mult de cât noi înșine. E vremea cât timp cântecele vechi nu amuțesc cu totul, să le strângem și să le încredințăm urmașilor ca pe o neprefuită comoară.

S. Mehedinți.

„Convorbiri literare” — București
anul I — no. 6 — Iunie 1919

„IZVORAȘUL” revistă muzicală populară, care apare în Bistrița mehedinți. Nu-ți vine a crede ochilor că dintr'un sătuc românesc poate eși o revistă culturală și încă pentru cultura artistică a poporului. Asta ne dă mari nădejdi: e una din dovezile că elementele propășirii le avem numai să știm să le ajutăm și unde nu sunt organizate, să le organizăm. Incadrate de ilustrații ce arată un înalt simț artistic, se rânduesc doine și cântece, muzică bisericească cu melodii și text, unele culese din popor, altele compoziții de diferiți autori.

Să se imbulbească cititorii și colaboratorii că e frumos lucru.

Redacția dorește să afle cine conduce revista și cine face desaturile cu penița atât de minunate?

„Cerna” — T.-Severin
an. I—no. 6 Noembrie 1919
Dir. prof. C. I. ăcrițeanu

O revistă muzicală.

Se simțea de mult lipsa unei reviste muzicale populare, care să adune de prin toate meleagurile României Marj, micile perle muzicale inchiegate din sentimentalismul poporului.

Acest gol îl umple acum apariția revistei „Izvoarașul”, ce-și face drum stios, printre multimea covârșitoare a revistelor literare, purtând în paginile-i tinere florile candido încălzite de focul sacru al muzicii; micile capodopere isvorâte din talentul colectiv al românismului, dându-le la lumină în toată originalitatea și simplitatea lor virginale.

Această revistă „stând la îndemâna tuturor oelor ce cu dor de neam vor să contribuiască cu cuvântul și cu fapta pentru dezvoltarea gustului muzical”, o recomandăm călduros cititorilor și colaboratorilor noștri, urându-i totodată viață lungă!

C. C.

„Munca intelectuală” — Buzău
anul I—no. 5—Decembrie 1919
sub dir. d-lui Ion Trifu — profesor

„IZVORAȘUL”

Aceasta-i numele revistei muzicale care și-a făcut de curând apariția în județul Mehedinți, sub conducerea d-lui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

În țara noastră rar am văzut reviste serioase, care să-și continue apariția mai multă vreme și urmărind într-una scopul pentru care se tipărea. Dacă am controla acest lucru, am vedea că orice revistă la înocput a avut viața și

importanța ei prin energia ce depuneau cei din comitetul de conducere, pentru ca revista să se popularizeze, să convingă pe cei cărora le era dată spre hrănire sufletească că e neapărată nevoie să sacrifice o infimă sumă pentru tipărirea ei. Pe măsură ce revista nu era încurajată material de abonații săi, comitetul de conducere ori căuta să (mai) tipărească din când în când câte un număr, însă, cu conținut scorbos ori întrerupea apariția, notă care te face să te convingi că acea revistă nu se plătește și că cei ce o conduc sunt descurajați.

„Izvoarașul” apare cu destulă vioiciune și mi se pare că e singura revistă în genul ei, menită să adune toate mărgăritarele din popor: poeziile populare create de însăși poporul dela sate sau de lăutarii lui. Afară de asta „Izvoarașul” își are în programul său și menirea de a pune la îndemâna învățătorilor și preoților un bogat repertoriu cu cântec școlare și mai ales — începând cu numărul 4 și 5, „Izvoarașul” pune la îndemână leturghii pe două voci atât de necesare pentru înălțarea corurilor religioase.

Această revistă făgăduiește să fie cea mai activă în realizarea progresului pe care-l anunță conducătorii ei, mai ales că între colaboratori se văd și cei mai iluștrii măestri muzicali pe care-i are țara noastră, cari scoborându-se și la viața n cântec a jăsanului român, vor ști să dea „Izvoarașului” adevăratul rost, care să facă să revie viața morală nu numai la orașe, dar și la sate și să scoată din negura timpurilor multe odoare, cari, dacă nu s'au pierdut, dar aproape s'au uitat.

Recomandăm cu toată căldura colegilor învățători și preoților revista „Izvoarașul”, rugându-i în același timp să-i dea tot sprijinul material câtând să se aboneze și să facă cât mai mulți abonați pentru cunoscuții d-lor, iubitori ai cântecului popular și a tot ce este românesc.

Noi ti dorim „Izvoarașului” isvorhe-secat de hrană sufletească și de trezirea inimilor din toropeală, ascultându-l murmurul lui duios; îi urăm „Izvoarașului” viață lungă și cu spor la muncă.

„Lumina poporului”
anul I — no. 12 — Decembrie 1919
dir. Nic. Popescu — Sămarinești-Mehed.

Primim la redacție colecția anului I din revista muzicală „Izvoarașul” condusă cu multă îndemânare de dl. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

Lipsa unei asemenea reviste se simțea și golul îl umple acuma, cu destulă măiestrie dl. G. N. Dumitrescu.

În coloanele acestei reviste găsim numeroase bucăți muzicale, motive din melodia noastră populară și religioasă, datorită penelor măestre ale unor muzicanți ca: Popescu-Pasărea, Tib. Brediceanu, Ionel Brătianu, G. N. Dumitrescu, M. R. Oprescu, Gh. Bobei.

La partea literară — căci „Izvoarașul” mai are partea „Izvoarașul literar” — găsim câteva nume ilustre ca d. S. Mehedinți, P. Dulfu, etc. iubitori ai mărgăritarului, „Poezia și cântecul populare”, precum și interesantul studiu asupra „Poeziei populare”, datorit d-lui George Baiculescu.

Vrednic de laudă este scopul acestei reviste care adună toate cântecul noastre vechi pentru a le împărtăși urmașilor, oa la rândul-le să le încredințeze mai departe urmașilor lor.

Revista e la îndemâna tuturor celor care cu dor de neam contribuiesc cu cuvântul și fapta la creșterea și dezvoltarea gustului muzical, la ridicarea nivelului muzical la noi.

O recomandăm cu căldură cititorilor noștri, iar „Izvoarașului”, conducătorului și colaboratorilor lui le dorim viață lungă și spor la muncă.

I. O.

„Zori de zi” — R.-Sărat
an I — no. 6-7 — Aprilie 1920

Domnul Gh. N. Dumitrescu în Bistrița-Mehedinți, a dat la lumină revista muzicală populară „Izvoarașul”, care țintește colectarea și răspândirea cântecelor populare, patriotice și religioase, a acestor comori sufletești ale poporului român. Având în vedere scopul ce-l urmărește revista amintită, o recomand cu toată căldura corpului didactic din județ.

„Tribuna” — Oradia Mare
an II — no. 8 — Februarie 1920
director Gh. Tulbure

Am primit la redacție ultimul număr (13-15) din interesanta revistă de muzică populară „Izvoarașul”.

Am atras de mult atenția cititorilor noștri asupra acestei reviste, condusă cu multă pricepere de un învățător iubitor de țară, dl. Gh. N. Dumitrescu.

Revista cuprinde în fiecare număr frumoasele melodii populare ale neamului nostru puse pe note, precum și interesante articole despre muzică, în general, și despre muzica noastră populară, în special.

Urăm succes d-lui Dumitrescu în reușita acestei frumoase inițiative și o recomandăm din tot sufletul cititorilor noștri.

Adresa ei este: com. Bistrița, jud. Mehedinți.

„Foia tinerimii” — București
an IV — no. 7-8 — 15 Mai 1920

„Izvoarașul” Anul I, No. 7 și 8.
Nu putem decât lauda străduința și talentul ce arată dl. învățător Gh. N. Dumitrescu, oomuna Bistrița-Mehedinți, pentru culegerea și răspândirea cântecelor populare. Totuși, o mică observație: Scopul acestei răspândiri fiind, în primul rând, relevarea cântecilor populare, — deci artistic — ar trebui mai multă selecție. Ori cât am crede noi că „Românul e născut poet”, nu vedem unde ar fi poezia acestor

versuri:

„Mă la mândra la plimbare,
Imi dă bere și mâncare
Și țigări funcționare”.

„DATINA” — T.-Severin
an I — no. 2 — Februarie 1920
Director M. Gușă.

„IZVORAȘUL” e o excelentă revistă de popularizare a muzicii, publicând în fiecare număr melodii românești sub îngrijirea directorului ei Dl. Dumitrescu, com. Bistrița-Mehed.

„MUZICA” — București
an II, no. 4-5, Febr.-Martie 1920

O interesantă revistă muzicală populară este „Izvoarașul”, care apare în comuna Bistrița, jud. Mehedinți, prin Halta Șimian, sub îngrijirea d-lui Gh. N. Dumitrescu. Pentru colegii abonamentul este 15 lei anual.

„Gazeta Școlii” — Craiova
anul II — no. 3 — Martie 1920

„Izvoarașul” Anul I, No. 7-8 comuna Bistrița-Mehedinți.

Întâmplător, imi cade în mână noua revistă muzicală populară „Izvoarașul” și n'am cuvinte de mulțumită îndejuns pentru cei ce-au fost însuflețiți de gânduri așa înalte.

Căci ce poate fi mai frumos, mai sublim pentru cel ce simte adevărat românesc decât muzica populară? Ea cuprinde toate tainele sufletești, cu izbucnirile lor duioase sau triste, toate improvizarile pornite din inspirația poetică a Românului, toate suferințele prin care a trecut poporul Român și multe alte simțiri, formând astfel o comoara cea mai scumpă rămasă dela străbunii noștri.

Să fim mândri de cântecul nostru popular și să căutăm să le culegem din întunericul în care au stat uitate formând un tot din care urmești noș-

tri, prin dezvoltarea progresivă a simfonicului muzical, să poată produce opere muzicale de o valoare însemnată atât pentru noi oară și pentru celelalte națiuni.

Și se pare că revista aceasta urmărește acest scop. Inșă ea mai cuprinde pe lângă partea muzicală, formată din cântecele populare culese de ici și de colea, de către admiratorii lor și o parte literară ce tratează diferite subiecte interesante, ca o complectare a părții muzicale, de ex. puterea muzicii sau un studiu asupra literaturii populare nescrise, etc.

Și acum să ne îngăduie micul „Isvoraș” în marea lui dorință de a aduce numai bine poporului său, să-l sfătuim ca atunci când simte nevoia unei liniști oarecare, unei alinări sufletești, s'o caute numai în cristalul apelor lui pline de idei și sentimente adânci.

Donna Cella

„Cuvânt Românesc” R.-Vâlcea
anul I—no. 7-8-9—Februarie 1920
Director G. Alexian, profesor

Ce să citiți.

Se recomandă tuturor celor ce se ocupă de muzica populară ca manifestare artistică a sufletului românesc meritaosă revistă „Isvorașul” ce apare la T.-Severin. Trebuie să fie un om și jumătate, un idealist, d-nul Gh. N. Dumitrescu, cel ce, stabilit într'o comună din Mehedinți, muncește stăruitor și cu jertfe bănești isbutește a scoate această publicație. D-sa—cum spune singur—„aduce prețioasele noastre mărgăritare—cântecele populare—semănat pe meleagurile țării și contribuie cu cuvântul și cu fapta pentru dezvoltarea gustului muzical la poporul nostru românesc”; abonamentul 20 lei pe an; pentru preoți, învățători, elevi și case de citire 15 lei anual, pe adresa: G. N. Dumitrescu, comuna

Bistrița-Mehedinți, prin halia Șimian.

„Lumina Satelor”—Craiova
an I — no. 5 — Aprilie 1920
sub dir. d-lui prof. C. D. Fortenescu

Adaos la un apel*)

Colegul nostru Gh. N. Dumitrescu, învățător în com. Bistrița, jud. Mehedinți, care redactează și editează încă de un an de zile, revista muzicală „IZVORAȘUL”, îmi trimete, ca abonant ce sunt, un apel pentru susținerea mai departe a revistei ce primesc.

Fapta sa, fiind un act de voință și de muncă încordată, publicând părți din apelul său, pentru a ajunge la cunoștința tuturor abonaților noștri, nu mă pot opri să nu adaogevintele de mai jos:

Minunată bibliotecă muzicală, cu multă competență și mai ales cu multă dragoste alcătuită, revista „Isvorașul” pune la îndemână oricărui învățător, bucăți de muzică populară, școlară și bisericască.

Scriu încă odată că „Isvorașul” e la îndemâna „oricărui învățător” și nu numai la îndemâna... „muzicanților”, „talentaților”.

Fiindcă, în școalele noastre s'a lăsat să se petreacă și s'a înrădăcinat un obicei, curios la prima vedere, însă ușor explicabil când stabilești că ai de-a face cu anume elevi, ceva, oeva, cam „leneși! Anume, e vorba de muzică la care, ca și la matematică e vorba de precizie: *tonul e număr de vibrații*: le dai prin mijlocirea coardelor vocale—e ton exact; nu le dai, e fals. — Cum e ușor de înțeles lucrarea aceasta de intonare, e o lucrare grea, care cere oarecare încordare intelectuală: a nervului auzului, pentru *priceperea* sunetului dat și apoi a coardelor vocale pentru *emiterea* lui exactă. Această multipă încordare însă

*) Apel trimis abonaților primului an

se cheamă, psiho-fiziologiceste, *munca*. Școlarul român însă, fiind eminamente inteligentă, (poate cam prea inteligentă) nu admite să-și bată prea mult capul cu chestiunile ce le are de învățat: dacă, iute și degrabă, fără multă „bătăie de cap” n'a reușit să-și însușească o cunoștință ori să execute o lucrare oarecare, — se rezolve o problemă matematică, să memoreze o strofă de poezie, să execute un solfegiu muzical, să-și prindă în mod cuviincios tunică la subsuoară sau să-și repare cuerul, ori cufărul în oare-și ține lucrurile—dacă, zic, toate astea nu le poate face cât ai bate 'n palme, atunci el se decretează, singur „lipsit de talent”, „fără aptitudini” la cutare obiect și . . . s'a isprăvit! Școala, în mod tăcut, îi dă *dispensă de muncă*.

Și e ușor explicabil de ce acest fenomen e atât de general la muzică: la orice obiect, la vreme de grea cumpănă, mai poți . . . împrumuta de la vecin: câte teme și probleme, transmise pe căi mai minunate chiar și de cât meșterul lui Marconi! *Muzica însă e cea mai personală aptitudine, cea mai subiectivă activitate a unui individ*.

Și negăsind meșteșugul de a o escamota, școlarul român o . . . desprețuește!

De aci, starea nu tocmai de laudă în care ne găsim cu *cântul* în școala noastră primară.

Și totuși ce plăcute emoții, când ascuți un cântec bine executat! Povestea lui Orfeu, care prin cântec îmblânzea fiarele sălbatice, are un adânc fond psihologic.

Spun dar, hotărît: cu voință, la nevoie cu ajutorul vreunui coleg mai apt pe care și-l poate lua ca profesor ad-hoc, *ori care învățător își poate face aptitudinea muzicală, neapărat necesară, și pentru sine personal, dar mai ales pentru școlarii săi*. Căci, așteptând talente, vom pă-

ți-o ca și cu refacerea de acum: toți vrem să ne *refacem*, fără ca vreunul să pună mâna să *facă* ce-i e datoria, oăci *talentul* e un rezultat al muncii, și *nemuncind*, n'are de unde veni *talent*.

Creдем deci că facem un real serviciu, tuturor învățătorilor, îndemnându-i să-și procure și mai ales să caute a-și însuși din bucățile muzicale ce publică susnumita revistă învățând din ele, și cu elevii.

Marin Florescu.

„Chestiuni metodice”—Craiova
anul IV — no. 3 — Aprilie 1920

„Isvorașul”. Anul I. No. 9, 10, 11, și 12. Revistă muzicală populară, stând la îndemâna tuturor celor ce cu dor de neam, aduc prețioasele noastre mărgăritare—cântecele populare—semănat pe meleagurile țării și contribuiesc cu cuvântul și fapta pentru dezvoltarea gustului muzical la poporul nostru românesc”. Este o publicație originală, merită să înlocuiască un gol adânc simțit de către admiratorii bogatului nostru tezaur de cântece populare. Numărul de față cuprinde o culegere de cântece populare și popularizate, cari constituie un bogat material muzical.

Nădăjduim că acțiunea spontană, întreprinsă de d-l Gh. Dumitrescu, conducătorul de fapt al acestor reviste, va căpăta neîntârziat concursul bine meritat al publicului. Indemnăm pe prietenii noștri să dea o atențiune deosebită acestei publicațiuni muzicale.

„Vlăstarul”—Târgoviște
anul II—no. 1-2—Mai-Iunie 1920

— Din liniștea și seninătatea unui sat, Bistrița, din Mehedinți, un îndrăgostit și cunoscător de muzică populară, cu sacrificii, face să apară o revistă muzicală, de mare importanță, „Isvorașul”. Dăunăzi acest îndrăgostit

al muzicii d. Gh. N. Dumitrescu, a venit să colinde Bucovina, ca săculeagă doinele urmașilor lui Ștefan-cel mare. Ce spun la aceasta savanții în ale muzicii superioare din București, când încă nu aveam o revistă mare pentru muzică? Se vede că izvorul pornește în artă tot din sufletul poporului.

„Democratul“ Cernăuți
Anul II—no. 50 — Iunie 1921
Director Const. Cehan-Racoviță

„Izvoarașul“, revistă muzicală populară. Anul II. No 5-8, Noiembrie și Decembrie 1920. Apare bilunar, sub conducerea domnului Gh. N. Dumitrescu com. Bistrița jud. Mehedinți of. T.-Severin. Abonamentul pentru învățători 25 Lei anual. Recomandăm colegilor, cari doresc să-și acvireze un repertoriu al cântecelor noastre românești, așa de frumoase, să aboneze această revistă.

„Învățătorul“ — Cluj
an II—no. 3 Februarie 1921

„Izvoarașul“, revistă muzicală populară. Apare în Bistrița (Mehedinți) sub conducerea d-lui Gh. Dumitrescu-Bistrița.

Se miră o foaie săptămânală de această revistă: Nu-ți vine a crede ochilor că dintr'un sătuc românesc poate ieși o revistă pentru cultura artistică a poporului. Și încă o revistă bună, cinstită, adăogăm noi că, pe care ar trebui s'o primească mulți, cât mai mulți, mai ales cărturarii dela sate. În primele pagini sunt publicate cântecurile populare, cântecuri pentru copii, coruri, muzică bisericească, melodii de vechi jocuri românești, rugăciuni, culese fie din popor, fie din compozitorii noștri, uitați ori neștiuți. Alte câteva pagini sunt prinse cu literatura muzicală. E foarte frumos articolul d-lui

Dumitrescu-Bistrița: „Rolul cântecului popular în opera simfonică“.

„Lamura“ — București
anul II—no. 8—Mai 1921
Director I. Al. Bratescu-Voinești

„IZVORAȘUL“, revistă muzicală bilunară, sub hârnica și neobosita conducere a d-lui Gh. Dumitrescu-Bistrița, un om cu inimă românească. Apare în com. Bistrița-Mehedinți.

„Rev. copiilor și a tinerimei“ Buc.
20 Septembrie 1920

Nu știm cum să laudăm mai mult și să recomandăm mai călduros tuturor prietenilor noștri revista muzicală populară: „IZVORAȘUL“ de sub conducerea d-lui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, revistă în care se adună cu pietate cântecurile noastre populare. O asemenea publicație, ieșită dintr'o nobilă inițiativă particulară, nu se bucură de niciun sprijin dela Stat, deși împlinește o mare lipsă în manifestările noastre culturale. Interesul cu care este urmărită de public se vede, însă, din faptul că numerile din anul II-lea s'au epuizat. E păcat că se lasă în voia tuturor nevoilor o publicație, care seapă de uitare ce se mai poate scăpa din cântecurile poporului și care răspândește în cercuri cât mai largi gustul pentru muzica populară.

„Cuvântul românesc“ — R-Vâlcea
anul II—no. 9-10—Iulie-August 1921

„IZVORAȘUL“ — revistă muzicală populară, sub conducerea d-lui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, Administrația com. Bistrița (jud. Mehedinți) prin T.-Severin (Abonament pentru preoți și învățători 30 lei).

Mărturisesc că de câte ori primesc această revistă, cu titlulașa de sugestiv, cu rândunica de pe copertă, cu

stenarul original simplu, îmi vine dor de două. Pare oă aud șgobiul pas al isvorașului pe luciul pietrelor printre cari se furlșază, stând de vorbă grăbit cu clopoțelul albastru, gingaș ce-i aține calea, ori cu pescărușul numai smaragde, ce stă neclintit lângă el. Îmi evocă umbra munților, cărarea dintre brazi, plaiurile numai flori și fluerul oiobanului ce doinește în amurg, pe o lespede de lângă stână.

Îmi plac cântecele și-mi pare rău oă nu pot cânta din vreun instrument oarecare. Dar punându-mă la pian, încerc cu un deget să scot sunetele însemnate pe cele 8 pagini de portative așa de curat trase și întovărășite a-desei de desenuri simple, dar cu viață. Sunetele rare, se îmbină în mintea mea în oăntecul prins din gura unui flăcău, cântec care face să răsune livada și să deștepte alte cântece peste colno.

Tr. bue să fie un iubitor adânc al cântecelor populare, cel ce tipărește revista cu o îndârjire neobișnuită, învingând greutatea știute numai de cei ce se încumetă să tipărească azi ceva. Pentru învățători această revistă e în adevăr ca un izvoaraș ce nu maiseacă, de melodii variate, cântate cu elevii. În celelate pagini din cuprinsul revistei totdeauna găsești câte ceva însemnat, nu pretențioase interpretări ale operelor lui Beethoven, Haydn ori alți mari meșteri, ci asupra cântecelor noastre populare, asupra începuturilor muzicale la noi. Tocmai prin aceasta pentru mine e o revistă prețuită.

Prof. I. Simionescu.

„Lamura“ București
anul III—no. 1-2—Oct.-Noem. 1921
Director I. Al. Brătescu-Voinești

Hârnicul director al revistei de muzică populară „Izvoarașul“, d. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, a făcut să apară al doilea volumaș cu cântece românești. Este o serie de cântece, nu nu-

mai populare și românești, dar chiar streine, cărora li s'au potrivit versuri românești,—dar care pot fi puse cu folos la îndemâna învățătorilor și copiilor de școli primare, mai ales ca desăvârșire.

Un mai riguros spirit critic și o mai deosebită atenție în transcrierea muzicii populare, ar putea face ca publicațiunile de acest fel să intereseze în oel mai înalt grad pe toți amatorii de muzică, și mai cu seamă pe compozitorii noștri, care ar găsi aci suliciente izvoare pentru cunoașterea caracteristicelor noastre motive populare, pe care ei le-ar armoniza și orchestra, sau, poate, chiar le-ar utiliza ori s'ar inspira din adâncimea lor sufletească, în creațiunile lor.

„Muzica“ Buc.—Prof. G-gescu-Breazu
an III—no. 3-4—Martie-Aprilie 1921

„IZVORAȘUL“ No. 7-8 (Noemb. Decemb. 1920) Emil D. Fagure; Cultul muzicii — Gh. N. Dumitrescu: Din trecutul muzicii. — Parte muzicală.

„Bibliografia“ București
anul I—no. 8—Februarie 1921

„Izvoarașul“ Revista muzicală populară bilunară care apare la Bistrița-Mehedinți, publică regulat frumoase cântece culese din toate unghiurile Țării. Această publicație interesantă privește în primul rând pe preoți și învățători, cari alături de Natură sunt educatorii artistici ai poporului... Abonamentul 25 lei anual.

„Lumina femeii“ — Cluj
an II — no. 4 — Aprilie 1921
directoare Sanda I. Mateiu

„IZVORAȘUL“: Anul II, No. 9-12, Bistrița-Mehedinți. Abon. p. inv. 25 lei anual. Atât „Ion Creangă“, cât și „Izvoarașul“ sunt reviste excelente cari

se ocupă ca produsele populare artistice. Prima parte din revistă se ocupă mai cu folclorul literar, iar ultima cu folclorul muzical. Ele ocupă un loc de frunte și între publicațiile periodice și răspund unei necesități culturale bine simțite. „Ion Creangă” a apărut și înainte de războiu, dar „Izvoarașul” e abia în anul al doilea. Până acuma nu ni-i cunoscut să fi apărut o revistă care să se ocupe cu publicarea melodiilor populare. Dar ceace nu ne-au dat până acum specialiști autorizați în ale muzicii, ne dau colegii grupați în jurul revistei „Izvoarașul”. Ei adună și publică melodii populare „din lume adunate și la lume date”. Recomandăm călduros abonarea acestor reviste, iar pe colegii cari se ocupă sau intenționează să se ocupe cu folclorul îi invităm să dea acestor reviste tot sprijinul prin colaborarea lor.

„SCOALA” — Cernăuți
anul VI — no. 2 — Aprilie 1921
sub dir. d-lui Nic. Simionovici

O comoară a poeziei populare:
„IZVORAȘUL”

Intr'un sat în marginea Severinului, prin strădania neobosită a Pr. Dumitrescu-Bistrița, apare de câțiva ani o revistă, închinată culegerii cântecelor populare românești.

„Izvoarașul” alcătuiește o comoară fără preț: câteva mii de poezii răsfrâng tot jocul de umbre și lumini a sufletului acestui neam.

Indărătnica înclinare către trecutul poporului românesc, întru cercetarea adâncită și desăvârșită a vieții lui și păstrarea neștirbită a tradiției sale, pecetluiește opera apostolică pe care o înfăptuiește umilul preot din Mehedinți.

În epocă disprețului pentru datinele neamului și uitării a tot ce isvorăște din adâncurile curate ale sufletului

său neatins, — întregă admirația noastră se îndreaptă cuoernic către făclia nestinsă, pe care — prin negura vremii — o poartă dâraj Pr. Dumitrescu-Bistrița.

Petre I. Ghiață.
„Ideia” — București
an III — no. 9-10 — Martie-Aprilie 1924

„Izvoarașul” e o revistă muzicală populară, sub conducerea d-lui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

Se ocupă mult cu cântecele noastre populare.

„Țara de Sus” — Satu-Mare
anul I — no. 5 — Iunie 1921
Director Darius Pop

„IZVORAȘUL” revistă muzicală populară, a d-lui Gh. N. Dumitrescu Bistrița, care apare regulat și astăzi. Are în numărul 21-24 pe Iulie-August c., jocurile naționale „Ghimpele” și „Tărășelul”. Dacă pe viitor Dl. Gh. Dumitrescu-Bistrița va continua să pună pe note, toate jocurile naționale, D-sa ar face un real serviciu normaliştilor noștri, cari ar avea astfel puțința să-și exerciteze din vreme, jocurile necesare excursiunilor și producțiilor pe scenă la nevoie.

Cu sacrificii foarte mari și totuși apărând neîntrerup, „Izvoarașul” face mare cinste D-lui Dumitrescu-Bistrița și nouă celor din regiune.

CERNA” — T. Severin
na II — no. 30 Septembrie 1921
Director C. Lacrățeanu

Excelenta revistă „Izvoarașul” își continuă activitatea de popularizare a muzicii sub priceputa conducere a directorului ei Dl. Dumitrescu-Bistrița. Recomandăm cu deosebire această revistă cititorilor noștri.

„MUZICA” — București
an III — no. 9-10 — Sept.-Oct. 1921

„IZVORAȘUL” revistă muzicală populară, încheie al doilea an de existență. D-nul Gh. N. Dumitrescu, directorul revistei mulțumește abonaților (2700) în cea mai mare parte la sate, cari au primit revista. Se oere sprijinul cititorilor pentru a se putea scoate Vol. III și IV din „Cântece românești” colecția de jocuri naționale, leturghia pe 2 și 3 voci, pentru școli primare și altele. Sfătuim pe cetitorii noștri să contribuie la scoaterea unor publicații atât de folositoare culturii noastre la sate.

„Cuvântul Românesc” — R. Vâlcea
an II, no. 11-12-13, Sept.-Noemb 1921

„Izvoarașul” revistă muzicală populară, apare la Bistrița-Mehedinți — scoasă fiind de Gh. N. Dumitrescu. Revista are un frumos conținut de cântece și melodii populare, dintre cele mai alese. Are și articole semnate de: Căpitan C., Cleanoveanu și Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Execuție tipografică conștiincios.

„Curierul artelor” — București
an IV — no. 85-89 — Sept.-Oct. 1921
sub direcția d-lui Iuarez Movilă

„IZVORAȘUL” — No. 22-24 pe Iulie-August 1921 publică cântecul popular „Streinii” cules de Alex. Voievodca și concertul „Ție se cuvîne dreptate” de Vorobchevici.

„SCOALA” — Cernăuți
Anul VI. — no. 12 — Septemb 1921

— Revista muzicală „Izvoarașul” intră în al treilea an de existență. Este o revistă care a progresat din an în an oșeace probează că harnicul ei director, D-l învătător Gh. Dumitrescu Bistrița muncește ca o albină, și că poporul simțea nevoia unei astfel de reviste.

Urăm viață lungă și succes continuu în creștere, nu atât spre mulțumirea sufletească a harnicului director, ci spre binele culturii muzicale românești.

„Răsăritul” — București
anul III — no. 49-56 — Sept.-Oct. 1921

„IZVORAȘUL” — Anul III No. 1-3, com. Bistrița jud. Mehedinți, „Izvoarașul” intră în al treilea an de rodnică activitate. Conține cântece populare culese și notate de D-nii Venescu, Bobei, Dumitrescu-Bistrița, Al. Zirra, Popa Radu, Chiriac și două articole semnate G. Bobei și Th. Burada.

„Licăriri” — Galați
anul I — no. 3 — Noembrie 1921

Este iarnă, timpul priincios refacerii sufletești și sporului la muncă în ogorul munților, neluminate prin văpaia științei de oarte. De pretutindeni vin îndemnuri pentru activitatea în afară de școală pe terenul cultural. Cine a încercat a văzut ce minunate ore de reculegere pot avea sătenii la șezălcările făcute la școală sub conducerea demnă și harnică a învățătorilor. Sfaturile citite găsesc ecoul imediat în mediul local, când fiecare comentează cazurile concrete, poveștile se pierd și se păstrează, iar cântecile învățate laolaltă rămân în suflete, comoara pentru viitor. Așa putem gonii din mintea săteanului toate bazaconiile indecente și înlocui ou doinele și melodiile noastre românești.

Un bun sprijin poate să aibă oricine în cârticelile colegului Dumitrescu-Bistrița-Mehedinți, care tipărind în revista „Izvoarașul” melodiile pe note muzicale, luptă cu multe greutate. Și măcar noi să-l încurajem.

„Datoria Noastră” — Argeș
anul II — no. 2 — Decembrie 1921

„Izvoarașul“. Excelenta revistă de muzică, artă populară și folklor: ncepe anul al IV-lea cu următorul program: „Cu aceeași pornire trudețnică după strănsul producțiilor strălucite ale spiritului poporului nostru, „Izvoarașul“ pornește la muncă cu mai mult curaj și sărguință. De azi va continua activitatea revistei „Ion Creangă“ dela Bârlad, strângând materia folklorului literar pe lângă eel muzical, ba încă va căuta să strângă de pe meleagurile și lucrul mâinilor fetelor noastre, cusături, desenuri și țesături, precum și obiecte lucrute în stil românesc: ouă încondeiate, troiți și crucei, linguri, cuțite, dozițe, etc., etc.

„Consinzeana“ — Cluj
anul VI no -19—Oct. 1922
Dir. dr. Sebastian Bornemisa

„Izvoarașul“ e singura noastră revistă de muzică populară și acum în urmă și de folklor, lucru care îi dă un îndoit drept la atenția tuturor. Conducerea serioasă a D-nei și D-lui Gh. Dumitrescu-Bistrița a crescut număr cu număr valoarea „Izvoarașului“. În flece număr culegeri de cântece și poezii populare, pe motive românești și de reproduceri după obiecte țărănești.

„Lioăriri“ — București
anul II—no. 1—Decembrie 1922

Citiți revista „IZVORAȘUL“ Folește tuturor: la fiecare pagină găsești un cântec românesc, măestre cusături și datine creștine ale fraților noștri de pretutindeni.

Administrația este în Comuna Bistrița, Județul Mehedinți.

„Duminica Poporului“ — București
anul 6—no. 48 Decembrie 1922
Director S. Mehedinți

„Izvoarașul“, interesantă publicațiune populară muzicală în care se găsește colectate multe melodii populare E o comoară. Redacția com. Bistrița Mehedinți la d. G. N. Dumirrescu

„Curierul Artelor“ — București
anul V—no. 14-15—Noembrie 1922

Muzica poporului.

Resfirate pe meleagurile țării sunt atâtea cântece, produsele acestui popor latin, dela gurile Dunării. În aceste manifestări sincere ale sufletului artistic al poporului sunt întrupate puterile sale de cugetare și simțire. Aci în largul său, poporul și-a destăinuit toată durerea și bucuria, tot dorul și amarul, toată vitejia și nădejdea.

Cântecul a fost prietenul, tovarășul nedeslipit al strămoșilor noștri în clipe de grea cumpănă și în zilele de biruință. La vâpala lui s'a încălzit sufletele, s'au unit cugetele și s'au întărit virtuțile strămoșilor. El a fost goarna de alarmă, el a fost trompeta de re-deșteptare națională, el a călăuzit pașii voinicilor în războaie, el a pus mângăerea sfântă în sufletele logodnicelor, el a trecut munții și Prutul, Dunărea și Milcovul și a ținut acel foc nestins al neamului românesc, patriotismul sfânt.

În faptul zilei, fredonând un cântec de jale sau de dor, Românce se leagănă sveltă pe drumeagurile prăfuite ale câmpurilor, pe potecile lenevoase ale colnicilor, pe cărările stinghere printre stâncile munților. La miezul zilei, când arșița dogorește amefilor, fete și flăoși într'un elan de bucurie, se avântă în pânza aurie a grăului, îngânându-se în cântece gingașe în simțiri, adânci ca gândiri.

Iar când seara își cheamă umbrele negricioase și le resfiră pe văi, pe dealuri și câmpii, urmăriți de un noruleț de praf, în călduri, călduri,

muncitorii se îndreaptă către căminuri, cuprinși de ale lor doruri, resfirând accentele tremurătoare ale cântecelor prin lărgimile împrejurimilor.

Din zori și până în noapte, din fașă până 'n asfințitul vieții sale, Românul mereu cântă. Își cântă tot ce are pe suflet cu atâta sinceritate și artă.

Ferice de acest popor, când, trezit la adevărata viață și cunoscându-și toate puterile cugetului și simțirilor, va pași cu pași repezi la o desăvârșită civilizație, la o înaltă cultură și educație!

În pieptul Românului stau ascunse zăcăminte de mare preț pe care el nu le prețuește, pe cari cei ce le văd le ignorează.

În cântecele lui, iuți ca râurile munților sau dutoase ca o fecioară, găsăm comori nesecate de cugetări, de simțiri, clipe de retrăit, vremuri glorioase, momente de rezlegere, avânturi și nădejdi pătrunzătoare.

Să grăbim cu strănsul acestor fuzioare ale neamului nostru până nu se pângăresc de murdăria cântecelor venite de peste graniță și din cuprinsul infecțios al mahalalelor.

Strângeți cu toții cântecele din popor, cântecele la umbra cărora trăim clipe înălțătoare de bucurie și descătușare de mizeria zilelor de sbucium după o lăramă de pâine.

Alerțați și prindeți din sborul ei către pieire fala neamului românesc „Doina“ și gătiți-i pat nou pentru viitorime.

O, Doamne! Ce-ar fi făcut neamul acesta prin atâtea peripecii și jale dacă n'ar fi avut balsamul doinei, dacă n'ar fi avut sunetul vibrător sau dulos al doinei?

Vă stă la îndemână revista muzicală populară „Izvoarașul“ undesă trimiteți orice cântec ce-l prindeți din gura poporului. Ea este în com. Bistrița-Meh-

dinți strajă neadormită pentru a primi cântecele ce i se vor trimite pentru a le publica.

B.

„Cuvântul Românesc“ — R.-Vâlcea
anul III—no. 4—Octombrie 1922

„Izvoarașul“ e o revistă care adună drăgălașe cântece populare, puse pe note, apoi versuri și poezii dela țară, precum și tot felul de alte lucruri frumoase și măestrite, făcute de țărani noștri, ca de pildă: cusături, creșturi în lemn, podoabe de prin casele țărănești ș a. În felul acesta se ajută foarte mult răspândirea comorilor populare dintr'o parte a țării în alta, așa că țranul dela Bistrița ori Hotin poate cânta cântecele fratelui din Mehedinți ori din țara Oltului și poate învăța cusăturile, poeziile și obiceiurile acestuia, poate mai frumoase și mai alese de cât ale sale. Prin aceasta se ajunge la aceea, că multe comori cari astfel se pierd între dealurile unui sătuleț, necunoscute de alți mai îndepărtați, toate aceste comori și frumuseți ajung să fie cunoscute pretutindeni, în întreaga țară așa cum sunt vrednice să fie.

Revista aceasta „Izvoarașul“, e în anul al patrulea de viață, și apare odată pe lună în 20 pagini. Prețul abonamentului este de 40 lei pe un an și 30 lei pentru școlari. Redacția și administrația sunt în comuna Bistrița, jud. Mehedinți (Oltenia), poșta Turnu-Severin. E condusă de D-na și Dl Dumitrescu-Bistrița.

„Foaia interesantă.“ — Orăștie
anul XVI—no 88—Decembrie 1922
Sub direcția Păr. Ioan Moja

„IZVORAȘUL“ IV, No. 2 Revistă de muzică, artă populară și folklor; condusă de D-na Olimpia și Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, învățători.

Nu putem decât să aducem toată lauda soților redactori ai acestei reviste, pentru dragostea și sârguința ce o depun pentru tipărirea acestei publicații, care merită să fie cât mai mult răspândită și încurajată.

Inseamnă, pe lângă colecția de cântece și materia folkloristică, deosebit de interesantele desene (obiecte și cusături naționale și altele) cari împodobesc partea litografică a revistei. Vom reveni.

„Gazeta Cărților“ — Ploești
anul II—no. 5—Decembrie 1922
sub dir. d-lui D. Munteanu-Râmnic.

„IZVORAȘUL“ revistă pentru muzică, artă și literatură populară, tipărită sub îngrijirea Părintelui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița—Mehedinți, își propune să continue munca întreruptă prin moartea apăsătoare regretului Tudor Pamfile.

Noi îi dorim putere și vrednicie spre a putea ajunge culmile fostului hârmuitor al revistei „Ion Creangă“.

„Neamul Românelor p. popor“—Buc.
anul X—no. 19—Octombrie 1912

„IZVORAȘUL“, revistă de artă muzicală și folklor apare în anul IV-lea în toată frumusețea gazetăriei. Conține bucăți de cântări armonizate, cu o înfățișare atrăgătoare și articole de muzică cu motive populare românești etc. Merită sprijin larg. Apare în Bistrița (Mehedinți of. T.-Severin) sub conducerea Doamnei Olimpia și Gh. N.

Dumitrescu, cu un abonament de 110 lei anual.

„Plugarul român“—Timișoara
anul XIX—no. 30—Decemb. 1922
Director Nicolae Mitru

D-l Gh. N. Dumitrescu constată că se cheltuiește atâta bănet, atâtea sume svărlite în zadar; se pierde atâtea energii și vlagă în lupte deșarte politice, în ambiții oarbe, pe când țărănul rămâne tot în întuneric, căci învățământul popular se neglijează.

„Școala“ — Cernăți
anul VII—na 2 Ianuarie 1922

„IZVORAȘUL“ isvorind din sufletul unui preot — Gh. N. Dumitrescu-Bistrița-Mehedinți și făcându-și loc prin nisipul celor mai periculoase obiceiuri care stăpânesc vremurile noastre, udând și dând viața plăiului cântecului românesc, cu fiecare număr, e o biruință singură și neobosită.

În aluatul renașterii sufletului românesc, cântecul intră cu puterea nebănuită de viața sănătoasă și încercată de istoria neamului, iar cultivarea lui e trezitoare de energii necesare românești și numai el poate aduce la matca largă și rotitoare a dezvoltării noastre etnice, sufletele înstrăinate desrădăcinate.

Preotul Gh. N. Dumitrescu este o mândrie a preoșimei. Vom ști și noi să ne purtăm în așa fel, față de strădania cucerniciei sale, încât să se simtă și el mândru între noi? E timpul să înțelegem că numai prin solidaritate putem intra în viață ca element simțit profund necesar și că dăm dovadă de aceasta, de câte ori se ivește prilej fericit.

Pr. Anghel I. Pârvulescu

„Renașterea“—Craiova
anul I—No. 6—Octombrie 1922

„Izvorășul“ — „O trudă stingheră pentru evidențierea unei mari bogății“: astfel caracterizează unul din corespondenții noștri munca pe care d-na Olimpia și dl. Gh. N. Dumitrescu o depun, pe tărâmul muzicii, artei populare și folklorului, în revista „Izvorășul“ din comuna Bistrița, județul Mehedinți. Ultimile numere pe care le primim conțin cântece culese și notate de Aurelian Borșianu-Reghin, Gh. Dumitrescu-Bistrița, Gh. Florescu—Brădetu-Argeș, Mița Păunescu-R-Vâlcea, I. M. Potolea, (Slivna-Çovurlui), D. Atudorei (Hândrești-Roman), Dragoș Vrânceanu, M. R. Opreșcu. Revista e o comoară de povestiri, legende, snoave, păcăleli, balade, doine, descântece, chiuituri, strigături, expresii populare, frământări de limbă, proverbe, zicători, credințe, superstiții, jocuri copilărești, ghicitori, cuvinte dialectale ș. a.

„Adevărul literar și artistic“—București
anul IV — no. 134 — Iunie 1923

—Revista „Izvorășul“ condusă de inimosul Gh. N. Dumitrescu, Bistrița ajutat de soția lui—ambii două ființe de nădejde — propune un congres al Folkloriștilor și roagă să se înscrie și să facă propuneri toți doritorii și convinșii pentru astfel de manifestări.

Anunțăm pe inițiator că Centrala Caselor Naționale și revista „Răsăritul“ vor contribui cu suma de 1000 lei pentru cheltuelile acestui congres.

Ne trebuie cât mai multe asemenea activități și societăți culturale și cât mai puține societăți efemere, sub diferite titluri culturale, înființate de politicieni și de demagozi cu scopul să producă confuzie și să tragă din ele profite electorale.

„Răsăritul“ — București
anul V—no. 45-48 August 1923

„IZVORAȘUL“ adevărat isvor ne-secat prin care curg așa limpezi doinele, frumoasele cântece bătrânești, snoavele, folklorul atât de dezvoltat și variat la români și frumoasa și neîntrecută artă decorativă românească, este revista unică în felul ei în țară, care caută nu numai să-și păstreze, dar să-și și desvolte cât mai mult caracterul pur național românesc.

De acolo din Bistrița, sătulețul acela mic, întemeiat în mijlocul naturii sănătoase, în frumusețea falnicilor și bătrânilor Carpați, sub conducerea neobosiților și iubitorilor de artă și caracter național, D-na Olimpia și Gh. Dumitrescu—Bistrița, el și-a curs liniștit și din belșug, apa-i cu hrană sufletească timp de patru ani și noi acum îi urăm voioși viață lungă încoronată de laurii celui mai frumos succes!

D. I. P

„Cuvinte Tinerești“ — Caracal
anul I—no. 2—Mai 1923

„Izvorășul“ (Mai-Iunie revista de muzică, artă populară și folklor condusă cu atâta pricepere de D-na Olimpia și Gh. Dumitrescu-Bistrița, continuă să apară cu aceeași îngrijire și cu aceeași sănătoasă direcție pe care o cunosc din Iunie 1919. Nu voi mai stăruie să arăt rolul însemnat al unei asemenea reviste în viața noastră națională; nu voi vorbi de bunele culegeri populare, de meritoriele studii de folklor, etc., ci țin să atragă luarea aminte a celor puternici că pentru această revistă nu s'a făcut nimic până acum. Și cred că directorul ei a bătut la toate porțile, a cerut pomana din banii țării, bani care se vântură pe nimicuri prin fel de fel de mâini soioase, a cerut pentru gazeta lui bună, interesantă, instructivă. Nu i s'a dat. Și oricât ar cere tot nu i se va da.

Pentru că la noi e prețuită munca lă-
trătoare și cu adulație, pe când munca
unui cinstit învățător care din leafa
lui susține o atare publicație, e trecută
sub cea mai neagră tăcere, i se opune
un veto categoric.

Revista anunță în curând un con-
gres al folkloriștilor români. Ce va
face statul pentru ei? Avem un Mi-
nister al instrucției, avem unul al ar-
telor. Ce înlesniri au să le aducă?
Desigur că domnii miniștri și cu a-
nețele lor sunt plecați în concediu...
electorat, sau în turneuri pentru vizi-
tare în județe... numai a unor școale
ce se clădeso, deși sunt altele care se
dărâmă zi ou zi, săptămână cu săp-
tămână. Pe acela nu trebuie să le vadă
d Ministrul al instrucției din țara
analfabeților de atâta și atâta la sută.

G. B

„Adevărul literar și artistic” — București
anul IV — no. 142 — August 1923

„IZVORAȘUL” revistă de muzică,
artă populară și folklor, condusă de
D-na Olimpia și Pr. Gh. Dumitrescu-
Bistrița, Redacția și administrația în
com. Bistrița, județul Mehedinți — of.
T.-Severin. Apare lunar. Excelență
revistă de muzică, poate unică în felul
său, care n'ar trebui să lipsească din
casa nici unui învățător. Publică cân-
tece de școală și pentru coruri pentru
una și mai multe voci, jocuri națio-
nale, povești, basme, legende, snoave,
păcăleli, obiceiuri la diferite ocazii,
doine, credințe, proverbe, zicători,
ghicitori, adunate din toate părțile lo-
cuite de români. O recomandăm tu-
tutor colegilor noștri. Abonamentul a-
nual 40 lei.

„Școala Bănățeană” — Caransebeș
anul II — 11-12 — Iunie 1923
Redactor Pavel Jumanca.

Prohodul unei reviste de caldă simfire.

În anul 1919, preotul și învățătorul
G. Dumitrescu-Bistrița a pornit, având
capital leafa sa pe o lună și mult a-
vânt tineresc, revista de muzică popu-
lară și folklor, unică în felul ei.

Cu hărnicia unei albine adună din
comoara producțiilor populare, hore și
cântece de dor și jale, jocuri și balade
bătrânești și vechi orașii și le insufla
cu patime îndrăgostitului de artă în
coloanele „Izvoarașului”.

Și din răcoarea unui sat mehedin-
țean, „Izvoarașul” își picură stropi pe
teate meleagurile ramânești.

Strădenia acostui „popă și învățător
de țară” mi s'a păiut atunci o pro-
testare energetică față de atâți învățători
de glorie ușor câștigate cari încercau
cucerirea Parnasului importând, — re-
miniscentă a vremelnicei stăpâniri teu-
tone cari lăsase în „besetes Gebiet”
tot ce avea mai rău sufletul german —
literatura străină de proastă manufac-
tură, — ori halucinau în viersuri ce
nu spuneau nimic.

...Și la munca părintelui Dumitrescu
s'a alăturat înțelegători din toate un-
ghiurile României.

Doine din Basarabia și Bucovina
alături de cântece bănățere și ardele-
nești, de vechi jocuri și melodii din
Oltenia și Moldova, se armonizau în-
tr'o dulce înfrățire, în filele „Izvoara-
șului” împodobite cu chenare și cu
desene atrăgătoare.

Revistele noastre de seamă i-au
semnalat apariția.

Pene care fac cinste scrisului româ-
nesc au adus elogii hotărâtului apostol
și îndrăgostitului de artă populară.

Și ani de-a rândul „Izvoarașul” —
cu undele tot mai încărcate, — în
timpurile din urmă îmbrățișase tot ce
produce sufletul poporului — și cu
desene și chenare tot mai atrăgătoare,
ducea slavă dela frați și murmur dulce,
din codrii și satele românești, în a-
tâtea case.

...Dar dela un rând de vreme și-a
rărit apariția și se apropie anul de
când n'a mai ieșit.

Greutăți materiale i-au stăvilil
avântul.

Într'o vreme de desechilibru finan-
ciar, o revistă nu-și poate comunica
viața numai în abonamentele cari —
având în vedere cine le trimite — nu
pot să fie ridicate.

Expiră o revistă ce purta în ea mult
din sufletul poporului nostru. Moare,
când îi iau locul tot mai multe „Tiri-
bombe” și „Draci” și „Pușlamale” și
„Vistavoi”.

Idealistul care pornise încrezător în
avântul său tineresc și 'n dragostea
cărțurarilor pentru producțiile româ-
nești, își vede munca stăvililă, într'o
vreme oând editorii de pornografii își
clădesc palate ce costă milioane, în
plinul Bucureștilor.

Avem un minister al artelor creat
să încurajeze arta românească. Citiam
într'o gazetă că acest minister sub-
venționează — cu însemnate sume —
anumite organe ale minorităților, în
coloanele cărora se batjocorește și se
înjură uneori neamul nostru „Izvoara-
șul” părintelui G. Dumitrescu-Bistrița
n'a fost ajutat cu nimic.

Se creiază sinecure — atâtea posturi
inutile și gras plătite în care se pla-
sează vrednicia agenților electorali.
Pentru o publicație românească — u-
nică în felul ei la noi — pentru un
entuziasmat culegător de perle din
comoara satelor, nu se găseseră fonduri.

Și româneasca încercare a idealis-
tului din Bistrița expiră. Expiră într'o
vreme când pornografiile alcătuiesc
literatura de predilecție și când edi-
torii lor își ridică palate.

Încă o filă neagră în cartea zilelor
de astăzi atât de sărace în idealism.

G. Roiban.

„Neamul Românesc” — București
Anul XIX, No. 125, Iunie 1924, Dir. N. Iorga

Din frământările culturale.

Departa de sgomotul orașelor cu
huruitul trăsurilor de pe pavaje, cu
flueratul strident al sirenelor dela fa-
briici, cu frământările nervease ale a-
tâtor meșteșugari și funcționari după
banul aducător al sașiului trupesc, —
departe de acest sbucium, într'un colț
de țară în liniștea pierdută a pomilor
încărcați de povara zăpezii, se pune
la cale de un înflăcărat idealist, o
frământare pe drumul Culturii popo-
rului.

Mulțimea înfrigurată în cântarea îm-
bulbării trupului trece cu cinism peste
gândurile și sbuciumările acestuia ce
din căsuța-i mică a satului Bistrița
vroeste cu multă îndrăzneală și îndă-
rătnicie să pună vreascuri cât mai
multe pe jăratecul aprins de înaintașii
săi.

Vrea lumină multă! Vrea căldură
mai multă! Vrea sănătate mai multă
după sbuciumul infernal al războiului.
Se sbate cu mintea în soluționarea
crizei morale și culturale în cercul
restrâns al satului și împrejurimilor.

Necunoscut vroeste să rămână la
postul său de veghe și de străduință.
Neînsemnat vrea să rămână în mul-
țimea ingrată pentru care se trudește,
pe care vroeste să o miște cu o pică-
tură spre mai bine, spre mai frumos,
spre moral și culturală. — Nu vroeste
mult, ci măcar o picătură și ceva!

Multora li-a răsunit în urechi vor-
bele Dumitrescu-Bistrița și mulți nu
au băgat în seamă că sub acest nume
se ascunde un revoltat al vremii, un
răsvrătit al întunericului vulgului și
un disprețuitor al nepăsării oelor ce
pot ajuta cu un minut mai de vreme
starea deplorabilă a săteanului nostru
în urma războiului.

De 5 ani necurmași soote o revistă
muzicală și folkloristică „Izvoarașul”.
De 5 ani se frământă cu răspândirea
cântecelor populare. În „Lamura” gă-
sesc următoarele rânduri la pag. 656,

Anul II, 8: „Se miră o foaie săptămânală (Cerna) de această revistă: „Nu-ți vine a crede ochilor că dintr'un sătuc românesc poate ieși o revistă pentru cultura artistică a poporului”. Și încă o revistă bună, cinstită adăogăm noi (Lamura) pe care ar trebui s'o primească mulți, mai ales cărturarilor dela sate. În primele pagini sunt publicate cântece populare, cântece pentru copii, coruri, muzică bisericască, melodii de vechi jocuri românești, etc.

Și în multe alte reviste se vedeau recenzii referitoare la această revistă care îmi scapă de sub condeiu.

Nu numai atât, dar în satul Bistrița a înființat o Casă de cetire, un muzeu o farmacie populară.

Duminică 3 Martie a. c. a fost o serbare foarte frumoasă cu un bogat program, bine ales, care a atras reușita serbării. Corurile populare: „Frunzuliță de neghină” — „S'a dus cucul” — „Foaie verde trei grădănițe” — „Mureș, Mureș” au fost primite cu atâta plăcere de mulțimea adunată în sală.

D-sa a vorbit despre însemnătatea răspândirii culturii la sate, după care dl. P. Nistor avocat T.-Severin, din partea bibliotecii „Bibicescu” a vorbit despre rostul bibliotecilor la sate.

Iată cum pricepe Dumitrescu-Bistrița, preot și învățător în sat, să lucreze la luminarea poporului.

Ba mai mult. Cu ajutorul societății culturale „Vrancea” din București a înființat în împrejurimi alte biblioteci populare pentru folosul sufletesc al mulțimii. Zece a înființat până acum. Și încă 15-20 biblioteci stau gata să fie înființate spre bucuria Mehedințenilor cari-și văd satele presărate cu cărți pentru cetit și luminarea minții.

Iată necunoscutul ce lucrează fără preget pentru mulțime. Iată unul ce-și înțelege menirea de adevărat apostol la poporului în care se găsește.

Nu dorim decât multă sănătate și tot binele harnicului apostol dela Bistrița ce se sbuciumă pe cărarea minții și a sufletului rămasă păcăginită. Bistrița să fie multora exemplu de întărire în munca ce trebuie să se ducă către luminarea și întărirea sufletească a mulțimii.

I. Vlăd.

„Dreptatea” — T. Severin
anul XVII — No 5 — Martie 1934

„Izvoarașul”

Sunt ani de când un învățător și preot de țară adună cu sârguință din comorile Neamului românesc și le împrăștie, în cele patru unghere ale României pe undele clare ale „Izvoarașului”-ui.

Preotul din Bistrița, îndrăgostitul de artă populară a avut de dus, și are încă luptă grea în vremurile acestea când înfloresc Tiribombele și alte fițiuri pornografice. Nepăsarea celor chemați să încurajeze frumusețea inițiativă, — neputința materială a celor cari l'au înțeles dela început — toate acestea făcuseră ca vremea de-un an și mai ceva, „Izvoarașul”, purtător de cântece, de datini, de artă românească, să-și stăvilească cursul... Dragostea puternică însă a părintelui Dumitrescu Bistrița, pentru comorile îngropate în umbra satelor noastre, i-au rupt iarăș stăvilărilor Datoria colegilor învățători este nu numai să încurajeze prin modestul abonament, regulata-i apariție, dar să-i și alimenteze coloanele.

În multe sate, obiceiurile, datinile și cântecele bătrânești se duc și cu ele se duce și frumosul port și catrințele frumos înflorite. Se duc de când bogățiile țării trec peste hotare ca să ne aducă în schimb „ruj” și pudră de buzele și obrajii tinerelor țărance...

O datorie pe care n'o găsim în regulamente, dar care trebuie să fie

serisă în conștiința fiecărui învățător este să ne salvăm ce se mai poate salva din frumoasele noastre comori populare.

„Izvoarașul” părintelui Dumitrescu-Bistrița așteaptă să primească în undele-i limpezi și legende cu tâlc frumos și cântece și tot ce a produs poporul românesc.

Colegii mehedințeni, — ca și cei de aiurea, — în clipe de răgaz, să pună mâna pe condeiu și să scape dela moarte atâtea tezauri vrednice de a străluci printre alte bogății ale neamului românesc.

G. Roiban
Institutator Vânăjuleț.

„Școala Mehedințului” — T.-Severin
anul I — no. 1 — Septembrie 1925

„Izvoarașul” Nr. 2 și 3, An IV-lea. Cu o stăruință vrednică de admirat și urmat soții Dumitrescu-Bistrița, publică regulat frumoasa revistă de muzică artă națională și folklor, care, alături de puținele publicații de acest gen, este mai mult decât un „Izvoaraș”, ci un adevărat izvor de informație și capitalizare a comorii populare de gândire și simțire, cuprinsă în basme, legende, povestiri, snoave, cântece bătrânești, doine, chiuituri, datine, credințe, superstiții, cimilituri și, ceea ce este în deosebi rar și îmbucurător, cântece populare pe note și modele de cusături românești.

Ne asociam și noi redacției revistei în constatarea că apariția „Izvoarașului” este jertfă în lumea preocupărilor de altă natură din vremea de azi; ivirea lui înseamnă salvarea unei comori ascunsă la sânul unui popor, pe care vremea o acopere, o ruinează.

„Neamul Românesc” — București
anul al XX — nr. 207 Sept. 1925
Director N. Iorga

„Buciumul” — Brădiceni-Gorj și „Izvoarașul” — Bistrița-Mehedinți, — sunt două reviste folkloristice care merită să fie citite de iubitorii neamului românesc și încurajate pentru eforturile ce fac pentru păstrarea semnelor exterioare caracteristice neamului nostru.

„Acțiunea cooperativă — Craiova”
anul VII, no. 15-16-17, Noemb.-Decemb. 1925

„ISVORAȘUL” revistă lunară de muzică, artă populară și folklor condusă de d-na Olimpia și Gh. N. Dumitrescu, Bistrița, preot în Bistrița, Mehedinți anual V, No. 2-3, 1925, abonament anual lei 100. Pentru preoți și învățători lei 80, pentru elevi și studenți lei 50. Nu cunosc numerile din anii trecuți. Numărul acesta pe care l-am primit la redacția ziarului nostru se prezintă cum nu se poate mai bine, încât nu știi ce să admiri mai întâi: tehnica desenurilor executate în peniță — pe cât se pare chiar de mâna păr. Gh. Dumitrescu, conducătorul revistei — ori atâtea lucruri frumoase precum: culegeri folkloristice de muzică, poezie populară, obiceiuri, descântece, etc., ori munca aleasă și pricepută a celor grupați în jurul acestei minunate reviste.

Tezaurul culturii noastre milenare zac ascunse prin văile și munții noștri neștiute de nimeni.

O astfel de lucrare a preocupat pe mulți bărbați de seamă dela noi începând cu Academia Română, Ureche, Tocilescu, d-l profesor N. Iorga și alții.

Lucrarea pe care o săvârșește revista „Izvoarașul” poate deștepta interesul preoților, învățătorilor și cântăreților bisericesti pentru căutarea și strângerea comorilor neprețuite de cântece, pe note liniare și bisericesti, chiuituri, jocuri, cimilituri, doine, cusături, săpături în piatră și lemn, ca orzoii, troițe, porți, stâlpi și uși la ceardacuri, sinii, sacsi, cruciulițe, bastoane, furci, fuse,

vase, etc... ouă încondeiate, ii, velințe, pafale, etc. și în fine toate manifestările artistice prin care poporul nostru își descarcă sufletul lui atât de iubitor de artă.

Ministerul artelor ar trebui ca să fie cât se poate de atent și să încurajeze astfel de producțiuni de mare preț, subvenționându-le suficient și continuu.

Pentru că revista „Izvoarașul” pe lângă însemnătatea ei este și opera unui preot, frate al nostru, care cum văd este ajutat mai mult de învățători și normalişti, ar fi bine ca frații preoți să se aboneze plătindu-i abonamentele anticipativ ca să poată asigura aparițiunea revistei și mai de parte, iar conducătorii să se poată devota, cu toate puterile operei, la care s'au angajat spre cinstea noastră a tuturor.

„Crucea” — București
anul III — No. 14 — Septembrie 1925

„IZVORAȘUL”, apare în comuna Bistrița, jud. Mehedinți condusă de părintele Gh. N. Dumitrescu, Bistrița. „Izvoarașul” poartă pe undele sale muzica populară desemnuri și modele naționale, hazuri, chiuiturile vesele dela hori și altele. El duce în stropii săi dulci, sârba, alunelul și alte hori românești.

„Izvoarașul” sfarmă orice bolovan ce i-s'ar opune în cale și păsește lin murmurând doina, cântecul de jale și dor. În apa sa se vede ca 'ntr'o oglindă producția țaranului român.

„Cultura poporului” — Cluj
anul V, no. 126—Septembrie 1925
Director Const. Cehan-Racovița

Inimosul și neobositul folklorist, Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița, a dat după oarecare întrerupere, din nou viață „Izvoarașului” său.

Muzică, artă națională și folklor, de

o valoare netăgăduită și cu un gust orânduie în revista sa, fac din „IZVORAȘUL” una din cele mai de frunte publicațiuni de acest gen din țara noastră.

Celitorii care doresc a se abona la această interesantă revistă se pot adresa: „Izvoarașul” com. Bistrița-Mehedinți. — Noi o recomandăm din toată inima căci merită tot sprijinul.

„Gorjanul” — Tg.-Jiu
an IV, no. 1-2 — Ianuarie 1927
Director Jean Bărbulescu

„OPAIȚUL SATELOR” an II nr. 6 Bistrița-Mehedinți Sfioasă scânteie de lumină licărind în ținutul Mehedințului, la Bistrița, de unde a pornit și „IZVORAȘUL” atâtor melodii armonioase. Nu-și mai află loc avântul mare ce clocotește în matca sufletului aceluia ce ne dăruiește atâtea odoare de preț și cu ele, sufletul său. Pr. Gh. Dumitrescu înfățișează trudă misionară a apostolilor întru luminarea poporului. S'a făcut vrednic de laudă și cinste. Pildă vie pentru acei ce zăbovesc, ademeniți de ispite înșelătoare și preocupări mărunte. Dintru'nceput aflăm prețioasele „Scrisori către preoți” de dl. Gh. D. Mugur, care s'a învrednicit și către învățătorime tot cu aceleași îndemnuri sănătoase. Pe acești doi factori culturali ai poporului dela sate nu-i pierde din ochi și numai prin ei vede mântuirea. Cuvântul Evanghelic mălăles, covârșește principiile didactice. Rolul bisericii întrece pe cel al școlii: „azi nu e vorba să reduci analfabetismul care înfloresc în satele țării, ci să cureți viciata viață publică”, operă pe care trebuie să o înfăptuiască biserica. Pentru asta ne întoarcem la epoca Renașterii, dându-ne o pildă de înfocată religiozitate: „Mihel An-

„elo s'a inspirat din predicile lui Savonarola. Cu ele și cu profeții sub căpătâi a pictat capela Sixtină”. Folosind cuvintele Mântuitorului; „mergeți și predicați”, îndeamnă pe slujitori altarului să-și mărească cadrul activității pastorale. Întâlnim deasemeni — în cuprinsul revistei — legende cu subiect religios-moral, contribuții la zidirea așezământului spiritual al neamului. Dorim acestui „sol fără prihană” izbândire deplină, pentru a însemna o dâră tot atât de luminoasă ca aceea a lui N. Stoleariu: „Vestitorul satelor”.

Paia — Maghera.

„REVISTA TINERIMII” — Dorohoi
anul I — no. 3 — Decembrie 1927

„Izvoarașul”
anul VI — no. 5-6 1929

(Revistă de muzică, artă națională și folklor. Condusă de d-na Olimpia și Gh. Dumitrescu-Bistrița în jud. Mehedinți).

Soții Olimpia și Gh. Dumitrescu Bistrița editează în al 7-lea an reputata revistă de artă și folklor: prea puțin cunoscută la noi, doar numai de cercurile folkloriștilor bănățeni. Un preot-învățător ideal, cu o tovarășă ideală în viața aceea plină de mișmele materialismului ingrat și infect — desigur că pare ceva anormal în zilele noastre și totuși noi cei puțini de aci îi cunoșteam mai de mult. Județul Mehedinți se poate mândri cu ei. Folklorul oștean își are aci un uriaș izvor, ce ținește în toate direcțiile. Revista „Izvoarașul” are un bogat și frumos material de pe toate meleagurile țării noastre: din Oltenia, Muntenia, Banat, Ardeal, etc. Toate rămurelele folklorului românesc sunt reprezentate și cu delicateță îngrijite de soții — redactorii.

Tot prin strădania D-lor și-a primit satul Bistrița o tipografie. În stabilitamentele proprii tipăresc soții și altă revistă de folklor „Opaițul Satelor”. Hărnicul frate al Păr. Gh. Dumitrescu învățătorul Iosif Dumitrescu, a editat tot de sub teacurile acestei tipografii o colecție frumoasă de poezii populare oltenice. Le dorim fraților olteni mult spor și noroc pe ogorul artei populare

Lucian Costin.

„VIAȚA NOAŪĂ” — Lugoj
anul V, no. 16—Aprilie 1929

„Izvoarașul” anul VII, Nr. 9-10 — este una dintre frumoasele reviste populare care caută să dea la iveală creațiunea multilaterală a poporului românesc. Condusă de inimosul preot G. Dumitrescu, împreună cu soția sa, „Izvoarașul” publică poezii populare, basme, snoave, glume, ghicitori, superstiții, descântece, obiceiuri, etc., din toate colțurile României.

„Primăvara Banatului” — Lugoj
anul II — no. 1 — Noembrie 1929.
Director Romulus Radu

Am primit ultimile numere din „Izvoarașul” condus de Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița. „Izvoarașul” revistă de muzică, artă națională și folklor este în al VII-lea an. De la apariția ei până acum este o continuă și strălucită dovadă că tânărul preot ajutat după cum spune coperta revistei de soția sa, a pus nu numai pricepere și gust în tot ce face adună, dar și că are o mare putere sufletească. Puțini știu cu ce greutate se scoate o revistă sau o gazetă. De șapte ani Păr. Dumitrescu stăruie Ba în ultimul timp a cumpărat pentru revistele sale și o tipografie, cu nădejdea că-i va fi mai ușor a strânge și asigura aceste mărgăritare ale genului popular.

Cântece, doine, jocuri, notate destul

de bine și credincios, motive după cusături și alesături desenate cu multă luare aminte — și mai ales un foarte bogat și variat material folkloristic aduce această revistă cu fiecare număr.

„**Graiul Vremii**“ — București
an II, no. 29-30, Septembrie 1929

Relativ la muzica populară românească

Către dirigitorii revistei „Izvoarașul”

Cu o vie bucurie am luat cunoștință de aparițiunea celor două numere din revistă de sub îngrijirea Dvs. și nu găsesc destule cuvinte de laudă pentru frumoasa și patriotica Dvs. inițiativă. Iar ca unul ce sunt fiu de țaran român și fiu din toată inima la tot ce este manifestare a sufletului românesc, — legănat de copil în aleanul doinei și în dorul viersului șoptit și lăcrămat de mama, ca unul ce mi-a fost hărăzit să prețuiesc ca o adevărată fericire sfântul dar al muzicii și să mă străduiesc a cunoaște cât de puțin din tainutele, dar minunatele legi ale divinei arte a Euterpei, vă rog să-mi îngăduiți ca, pe lângă lunatele învățăminte și bunele îndrumări ale D-lui Profesor Mehedinți, să vă dau și eu câteva povești ce cred că vă vor ușura truda pentru îndeplinirea scopului ce urmăriți.

* * *

1. — Intr’o „revistă muzicală populară”... „pentru cultura muzicală a poporului nostru românesc, părerea mea este că trebuie să vă opriți cu multă grijă, în primul rând asupra materialului pe care-l publicați, ținând seama că este o povară destul de grea aceea de a face educație muzicală poporului românesc prin muzica lui populară. Căci, dacă este adevărat că

poporul este pregătit sufletește și este susceptibil de a căpăta o cultură muzicală, nu este mai puțin adevărat însă că muzica populară, culeasă și înscrisă până acum nu corespunde decât în neînsemnată parte, — aproape de fel — cu gândul cultural de care sunteți călăuziți și nici în mod generic, nu confirmă sau aduce vre-o dovadă de existența unei muzici caracteristic națională românească; ba mai mult tocmai din cauza nepriceperii de alegere, de culegere și transcriere a acestei muzici, s’a dat naștere îndoelii asupra existenței ei și astăzi, cei mai de seamă muziceeni și muzicografi români nu sunt înțeleși asupra faptului dacă într’o muzică populară românească (asupra existenței acesteia nu cred că va fi existând cantroversă) am avea un idiom muzical românesc sau, neavând nici-un caracter specific național muzical, am avea numai elemente slave, arabe, ungurești, etc., împrumutate seminturilor respective.

De aceea trebuie pusă multă luare aminte asupra selecționării melodiilor ce dați la lumină! — Actualmente, fără îndoială, muzica noastră populară trece printr’o criză (a cărei cauză aveți menire de a o cerceta), iar producțiile din ultimul timp nu mai prezintă înfățișarea atât de interesantă, originală și caracteristic românească a melodiilor mai vechi, de pe când poporul nu-și înstrăinase nici portul și nici sufletul; când Românul își împodobea cu creșături și restul și jugul și blidul și lingura și mărtacii din tindă și hambarul din celar, iar muerea îi țesea abă pentru veștminte și-și cosea cămașa cu alțiță; pe atunci — se zice — că nu se purta nici flăner, nici bluză. — Cel puțin cu 30—40 ani în urmă și din ce în ce mai în urmă, cred eu că este de găsit adevărul în muzica noastră românească. Și pentru acest sfârșit, căutați pe bătrâni, pe lăutarii bătrâni (de preferință Români, nu țigani) — azi, truba-

duri, misionarii noștri naționali, ei sunt comori neprețuite. Ascultați-i mult mult și cu toată atenția; notați cântecele și verificați notațiunea la un instrument cu intonațiuni fixate (vicara, așa cum este în deobște cunoscută, înșeală în transcrierea melodiilor).

Nu pierdeți din vedere variantele ce prezintă aceeași melodie, fie din cauza celui ce o cântă. Este, de altfel bine stabilit că diferă starea de spirit — și deci și cântarea — celui dela munte de a celui de la câmp.

Ca să termin ce aveam de zis asupra chestiunii alegerii melodiilor, voi observa că nu ați fost prea fericit inspirăți în cele două numere apărute din revista Dv. — O ciudată coincidență face ca prima melodie din primul număr al „Izvoarașului” să fie culeasă din satul în care m’am născut eu — Lăsând la o parte considerațiunile de ordin strict tehnic, eu scotesc că, după cât știu, nu aceasta este cel mai frumos și caracteristic cântec din satul meu! și nici „Păcurarul” (nu „Pecurarul”) care are altă melodie, — ia să vă cânte Niță Th — trebuie să știe: „Dorul de cine se leagă” sau „Cutcurig dela pădure”, ori:

„Foaie verde trei smicele,
Într’un crâng să tai nuele,
Crângul numai vioarele..”

D’apoi

„Foaie verde didițel,
Pe deal pe la Corlățel,
Trece dorul singurei..”

și alte multe, fără a mai vorbi de minunatele noastre balade: Corbea, Ghiță Cătănuță, Jianu, etc.

—
Aceleași observațiuni pentru dansuri. Și adică de ce numai decât Maramureșanca? Frații ardelenii au fost mai harnici ca noi, ei și-au strâns mai cu îngrijire și cântece și dansuri. Mai au, pe urmă, și norocul că printre ei sunt oameni destul de bine pregătiți și stăruitori care să se ocupe de ale lor — Noi să ne vedem deocamdată de

Alunel, Tărășel, Resteu, Brău și Brăuleț, Floricica, Schioapa, hora (simplă boerească), căluși, etc. — Dacă „Izvoarașul” și-ar circumscrie activitatea numai în Oltenia, încă este enorm de lucru pentru o revistă de această specialitate, chiar cu cele mai prețioase veleități. Dar modestia cu care „Izvoarașul” răsare, nu-l va împiedeca de a face adevărată operă națională culegând, examinând și publicând metodic mai întâi muzică din satul Bistrița (unde apare), apoi din plasa și pe urmă din județul din care Bistrița face parte, acelaș procedeu întrebuițându-l și colaboratorii săi din celelalte comune, plăși și județe din Oltenia.

2. — Să nu fiți ispițiți a încălușa melodiile noastre populare în cadrul îngust — eși zice, — în tipicul diatonismului modern (de mod major ori minor) și nici nu aveți a abuza de gama cromatică orientală sau de modulațiuni în ea. — Un studiu amănunțit și atent vă va dovedi că muzica noastră românească are, sub raportul gamai, o mult mai apreciată înrudire cu muzica veche grecească a modurilor diatonice antice (comună, se pare după Bourgault-Ducoudray, tuturor popoarelor ariene) și apoi cu „cantusplanus”, din care izvorăște muzica pe care o păstrăm și o utilizăm, desigur, nu sub formă primitivă, și noi astăzi în biserică. Alături de aceste moduri s’a pripășit, la popoarele care au suferit contactul și influența arăbă, cromatismul oriental de care pomenii și de care, — veți constata — sunt cu predilecție influențați la noi țiganii, reprezentanți fără contestare, ai celei mai mari părți din artiștii noștri muzicali naționali — Deci, explicațiunea diverselor particularități modale, caracteristice melodiilor noastre naționale, o veți găsi cu deosebire în acest moduri diatonice antice și ale cantusplanusului și rar în sistemul gamal modern,

3.—Ritmul de asemenea, va fi bine observat și notat așa cum se găsește exprimat în melodia ce notați.—Nu fiți nici sclavii ritmului pătrat (carrure) și nici nu vă mișcați sub tirania barei de măsură.—Incorsetată în acest veșmânt exotic hibrid, melodia populară ar fi stânjenită și chiar sufocată în libertatea ei ritmică.—Ritmul menționat mai sus, — îl veți numi științific, savant ori modern—va fi găsit, de sigur, des întrebuințat în melodii populare și totdeauna în ariile destinate pentru dans; în doine însă și, în genere, în melodii de jale, de dor, pline de duioșia caracteristică sufletului românesc, arii cu mișcare lentă, domoalăără-gănată ce par a-și avea origina în monodia delicioasă—regularitatea ritmică cu care noi modernii suntem obicinuiți, este cu mult mai greu de găsit. Notați, prin urmare, cântecele exact cu valorile cu care vi se cântă, fără a abrevia și augmenta sunetele în scopul de a obține omogenitate ritmică sau de avea, dela început până la sfârșit, stăpânirea aceleiași măsuri de 2/4 3/4 6/4 etc.: și nu fiți suprinși când întâlniți alterând în aceeași melodie dese schimbări de măsuri simple, compuse și mixte, căci tocmai această bogăție ritmică constituie unul din procedeele cele mai originale ale oricărei muzici populare.

Deocamdată numai aceste sfaturi pentru „Izvoarașul”, cu rugămintea de a ține seama de ele, căci numai așa gândesc eu că se poate face opera serioasă și cu adevărat folositoare pentru propășirea artei noastre muzicale și numai astfel putem oferi posterității posibilitatea de a cunoaște graiul sufletului românesc și poate vom reuși să facem ceva neasemuit de mult, vom pregăti calea și vom crea atmosfera mult așteptatului geniu compozitor muzical român, căci „E mare lucru la o națiune să ajungă a-și avea un

glas articular să producă un om care va exprima în mod melodios ceea ce inima ei simte”. (Th. Carlyle).

G. N. Georgescu-Breazu.

„MUNCA” an 1, No. 1, 1919.

„Izvoarașul” este titlul unei reviste muzicale populare ce apare în Bistrița-Mehedinți.

Această revistă prezintă un deosebit interes, atât prin faptul că dă cântece populare puse pe note cât și prin aceea că alege diferite bucăți din literatura populară.

„Neamul Românesc”
din 28 Aprilie 1920.

„Izvoarașul” este numele unei reviste de muzică și literatură populară pe care cu pricepere și neobosită jertfă o conduce tânărul învățator de ispravă Gh. N. Dumitrescu-Bistrița din Mehedinți.

Bună pentru școalele de preoți și învățatori, revista merită o cât mai largă răspândire, chiar dacă pentru aceasta va trebui să intervină sprijinul oficialității.

„RAMURI”—Craiova
5 Martie 1920

Revista muzicală „Izvoarașul” an I nr. 2, apare lunar sub conducerea unui inimos luptător pentru răspândirea minunatelor cântece ale poporului nostru.

Ne facem o datorie îndemnând pe cititorii noștri să caute a-și procura această floare a câmpiilor României în care sunt zăvorâte toate dorurile, bucuriile și durerile neamului nostru. Din parte-ne toate urările de izbândă

„POPORUL”—București
anul I, nr. 2.—1919

Cântecul popular.

Din comuna Bistrița, județul Mehedinți, adevărat tocmă din capătul de Apus al României Vechi, ne sosește aici la marginea de răsărit a țării întregite la Nistru bătrân, revista muzicală populară „Izvoarașul”.

Nu cunoaștem o revistă muzicală în prezent, nu în alte orașe, dar nici măcar în capitala țării.

Faptul însă că o astfel de revistă, scoasă de câțiva tineri învățatori și de idealisti, iese, cu D-zeu știe câte greutate, într'un sat, atunci când în centre cu tot felul de mijloace tehnice și cu specialiști mulți și aleși nu se poate face așa ceva, ne arată limpede că: „mult fac puținii buni împreună”.

Dar mai arată ceva. Arată că vâltoarea orașelor face pe om să se îngrijească prea mult de treburile lui și că nu-i dă răgaz să cheltuiască timp și pentru lucruri mai frumoase.

Căci altfel nu putem înțelege cum se face că la noi, nu se gândește nimeni, dintre cei cărora le cade în sarcină acest lucru, la scoaterea unei reviste care să strângă și să împrăștie cântecele populare din tot cuprinsul României Mari.

Afară de cântecele populare din Ardeal, colecția Vidu, putem să spunem că n'am făcut mai nimic până acum în această direcție. Și, Doamne, mult ar fi făcut alt neam din comoara așa de prețioasă pe care noi o nesocotim.

Mai ales noi Românii, ar trebui să prețuim mai mult ca oricare alții cântecele populare. Noi care am fost despărțiți în atâtea părți de oțete vecinii dușmani; noi care despărțiți, am trăit zeci de veacuri sub jug strein, ar trebui mai mult ca orice popor să ne iubim cântecele.

Pentru că atunci când granițe dușmane stăteau între frați, când vorba, portul, scrisul și viața românească în totul era de ocară și oprită, ne mai rămânea un singur lucru ce nu ne pu-

tea lua nici odată și de nici un dușman: doina ce sălășluia în cavatul inofensiv al ciobanilor noștri.

Cu ea soborau din munții împăduriți și plini de suferință ai „Înstreinaului Ardeal” să-și spună jalea Dunărei bătrâne. Cu ea de aci, mângăiați de dragostea de mamă și întăriți în nădejdi, porneau în primăvăratice amurguri s'o reverse până peste apa Nistrului.

Și frații se 'nțelegeau, se iubeau, căci aceiași poveste tâlmăcea în versul lui duios cavatul.

De aceia nu putem decât să trimitem salutul nostru conducătorilor revistei „Izvoarașul”.

Indemnăm tot odată pe toți cunosătorii în ale muzicii să nu lase să se piardă cântecele moldovenești din județul nostru, ci să le culeagă, când au putința, trimițându-le „Izvoarașului”. E o datorie aceasta.

V. BERGHEANU
Tighina.

După o revistă Basarabeană
din anul 1920.

Cântecul Românesc

Cântecul este tovarășul nedespărjit al Românului.

Răsare în sufletul voinicului dela câmp, crește în pieptul flăcăului dela șes, moare pe buzele pescarului dela Dunăre.

Ne șoptește trecutul vijelios al neamului și ne dă o rază de speranță în viitor.

În vremurile de băjenie, când bietul român lăsa casa și tot avutul, fugea în munți, în codri și acolo sufletul lui plângea. A plâns și și-a spus codrului și izvoarelor, durerea lui.

Așa a izvorât doina plină de jale, doina care ne vorbește de trecutul sbucimat al neamului nostru, doină în care strămoșii au plâns durerea timpurilor lor.

Iar când plânsul lua sfârșit, atunci în suflete se naștea veselie; așa s'a creiat hora, creațiunea proprie a genului românesc.

În muzica populară cetim ca într-o carte, tot trecutul poporului nostru.

Avem deci datoria să dăm urmașilor ceiace ne-au dat strămoșii: muzică românească.

Avem puține colecții de cântece populare până azi. Am făcut prea puțin pentru păstrarea cântecelor populare, această comoară prețioasă a neamului românesc.

De aceia nu putem decât să lăudăm și să recomandăm revista „Izvoarașul” care stă la îndemâna tuturor celor ce adună de pe meleagurile țării, stropi de muzică românească.

În comuna Bistrița, Județul Mehedinți, un învățător înimos, luptând cu cine știe ce greutăți, îndeplinește o sarcină nobilă; scapă cântecele vechi de uitare, adună melodii populare și vrea să le ajute la desvoltarea gustului pentru muzică.

„Izvoarașul” îndeplinește una din cele mai simțite nevoi și a trebuit să se găsească un idealist, care să ia asupra-și o asemenea muncă, plină de multe greutăți.

O rugăminte avem de făcut cititorilor noștri cari sunt amatori de muzică și mai ales învățătorilor:

Printre ei se găsesc buni cunosători de muzică, li rugăm să nu lase să se piardă vechile noastre melodii moldovenești din județul nostru, precum și alții la rândul lor din județele respective. Culegeți-le și le trimiteți „Izvoarașului”. Și ce frumos va fi și cât va contribui la înfățișare, la unificarea sufletelor dintre Nistru și Tisa când vor vedea că aceiaș poveste talmăcește viersul duios al cavalului.

E o datorie aceasta mai ales azi când—întocmai ca și cu dansurile naționale—vedem că năpădesc la sate cântece străine lipsite de suflet, lipsite de artă și de curățenie morală, cânte-

ce ce pângăresc sufletele.

Ne cheamă sfânta datorie de buni români de a culege de pe meleagurile îndepărtate și stinghere ale țării, doinele și cântecele noastre românești, pe cari într'un mod îngrijit să le răspândim pretutindeni, punându-le la îndemână tuturor, în toate ocaziunile cari cer sprijinul muzicii.

Să lăsăm streinii să-și cânte cântecele lor; iar noi să ne cântăm bucuriile și durerile noastre, că ni-s scumpe și din ele ni-s plămădite sufletele.

D. Faur.

„Înfățișarea” Cahul—Basarabia No. 6 1921

Revistele sătești

In Țara Românească, țara cu atâția neștiutori de carte, ies azi la lumină o mulțime de tipărituri pentru săteni. Unii știu carte, iar celor ce nu știu, le pot citi cei ce știu.

Astfel de tipărituri ies la lumină chior și în sate. Sunt unele care se tipăresc în orașe și de către orașeni pentru săteni. Dar sunt altele pe care însuși cărturarii satelor, preoții sau învățătorii, le lucrează pentru săteni.

Astfel este una destul de veche, Vestitorul Satelor. Se află în al 17-lea an de viață și iese în comuna Boroaia din jud. Fălliceni. E o bună revistă cu fel de fel de articole, sfaturi știri și învățături pentru săteni. E scrisă într'un grai pe care să-l poată înțelege și sătenii. Mei greșește ici colo în privința acestui, căci scrie cuvinte ca plantat în loc de sădit (nr. din 1—15 Aprilie a. c.), selecționat în loc de ales, cernul (nr. din 1—15 Mai a. c.), dar, în sfârșit, cu una cu alta merge. Art. învățătorului Al. Vasilii din Tătărăuși (nu-și spune județul) „Despre folosul învățaturii și al Celitului Cărților” (nr. din 16—30 Aprilie a. c.) e destul de frumos și meșter scris românește.

Ba d. I. Feresnariu în art. „Limba Noastră” (nr. din 1—15 Iulie a. c.) dă și îndemnuri pentru întrebuițarea curată a limbii noastre.

Altă revistă sâtească e „Opaițul Satelor, „Foaie pentru popor”, scoasă de Păr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, ca „Organ de propagandă religioasă și culturală a centrelor parohiale „Bistrița” și „Broscari”, cercului învățătoresc „Broscari”, Soc. Cult. „Vrancea” și casa de cetire „Floarea Brstriții” din comuna Bistrița, Mehedinți. E în anul 2, iese în formatul Vestitorului Satelor.

Se vede că e destul de răspândită și cunoscută, fiindcă vedem că scriu la ea bărbați din laturi depărtate ale țării. Scrie Păr. C. Gh. Vartolomei din Focșani despre stupărie (nr. pe Iunie a. c.), scrie Păr. A. C. Cozma din Bâlca—Cofșan Putna despre „Despre boale de tot felul” (nr. pe Iulie a. c.) și despre „Moarte voită în plină primăvară (împotriva sinucidărilor, în nr. pe Iulie a. c.). În acelaș nr., scrie învățătorul N. I. Munteanu din Iorăști, Covurlui, „Celibat”. Deci revista își are ajutorii ei din tot largul țării.

Arhim. SCRIBAN.

„Cultura Poporului”—București
anul XI—no. 292—Septembrie 1929

„Izvoarașul”. Revistă de muzică, artă națională și folklor. Condușă de D-na Olimpia și Gh. Dumitrescu-Bistrița, jud. Mehedinți. Această revistă își cunoaște menirea, apărând regulat și, oa în totdeauna, cu un program variat și destul de bogat.

Numărul 1-2, anul VIII, cuprinde următoarele ramuri ale folklorului:

Muzică, doine și cântece, jocuri naționale, coruri, cusături naționale, articole diverse, glume, hazuri, credințe, datine, doine, cântece, descântăce, farmece, jocuri pentru copii, ghicitori,

răspunsuri numerice.

O revistă ca aceasta o recomandăm tuturor școalelor de orice categorie cu cea mai mare căldură.

„Primăvara Banatului”—Lugoj
Anul II—no. 2 Decembrie 1929.

„Izvoarașul” revistă de muzică, artă națională și folklor, condusă de soții Olimpia și Gh. Dumitrescu—Bistrița (jud. Mehedinți).

În dările mele de seamă m'am reținut și în anii trecuți asupra acestei reviste, unică în bogatele ei variații în toată țara. Din numărul cel mare al colaboratorilor și frumoasele lor colecții are și recentul număr al revistei, seva întârziere (An. VII, No. 9-10, Mai Iunie 1929), următoarele ramuri ale folklorului:

Muzica: doine și cântece,
Jocuri naționale.
Coruri.
Cusături naționale.
Articole diverse.
Basmе, povestiri.
Glume, hazuri.
Chiuituri, strigături.
Descântăce, farmece.
Jocuri pentru copii.
Ghicitori, proverbe.

O recomandăm tuturor școalelor de orice categorie cu cea mai mare căldură.

„Semenicul”—Lugoj.
Anul II no. 11-12 Decembrie 1929

— „Izvoarașul”, revistă de muzică, artă națională și folklor, condusă de D-na Olimpia și Preot Gh. Dumitrescu din com. Bistrița-Mehedinți. Încă de acum opt ani, ca o albină harnică, Părintele Dumitrescu, ajutat de cei înțelegători, culege din ogorul sufletului românesc tot ce e frumos, folosit și vrednic de trecut urmașilor. Iubitorii de muzică și jocuri serioase găsesc aci mulțumire sănătoasă; aci doritori

de cusături naționale găsesc modele alese; folkloriștii au un bogat material de cercetat; iar articolele literare vădesc simțimintele de buni români ale conducătorilor și colaboratorilor dela; „Izvoarașul“. Un lucru vrednic de laudă: revista are la sediul ei tipografie proprie și poate procura orice fel de cărți muzicale. Abonamentul obișnuit 150 anual. Revista apare lunar.

„Pâinea Vieții“—Tg.-Jiu
anul I no. 10 — Decembrie 1929

„Opaițul Satelor“. Condușă de prietenul nostru pâr. Gh. N. Dumitrescu, Bistrița-Mehedinți.

Revista noastră a atras adesea atenția asupra muncii fără seamă a sufletului distins și a spiritului de jertfă ce caracterizează pe acest distins preot.

Este ajutat de o grupă de învățatori tineri animați de o ideologie superioară și armați cu metodele școlii simple și active, ce trebuie opusă tendințelor actuale de complicațiuni și morgă.

Printre poveștile din acest număr semnalăm „Zahăr Gratuit“, adică dacă voii să aveți acest aliment gratuit în casa D-voastră, procurați-vă un stup sistematic cu albine.

„Răsăritul“—București
Anul XII—no. 5—Mai 1930
Dir general I. Manolescu

Bistrița-Mehedinți.

de Dl. I. Simionescu
Prof. Universitar

Dealul Balota de lângă T.-Severin e vestit prin fiorii stârniți la scorborașul cu trenul. Mașina se silește să încetineze mișcarea tot mai iușită a șiragului de vagoane, mereu cu zingănit de lanțuri zguduite. Nu e atât panta care te îngrijorează, cât despică-

turile ponoarelor adânci, înșirate de o parte și altă a drumului, ca niște guri căscate de fiare gata să înghită prada.

Dacă îți faci cruce la poposirea trenului în gara Șimian, în schimb când urci nu-ți vine să mai părăsești vârful dealului.

Se desfășoară de acolo o priveliște largă, cu piesaj variat, cum rari puncte asemenea se întâlnesc în țară.

Lunca Dunării te fascinează. Îndoitura'n loc aproape ca un colac, a bătrânului fluviu, de cum a eșit din Porțile-de-Fier și până ce, scapă din Ostrovul Corbului, îți lasă impresia hodinei unei ființi, care a muncit din greu și răsuflă'n voie. Prin ușorul zăbrălnic de ceață, dunga apei lucește fin ca o panglică de argint.

Dincolo de ea, începutul Balcanilor sprijină bolta cerului; se continuă în aparență fără întrerupere cu creasta umbrită a Carpaților din lungul Cernii. Munții trag un arc de înălțimi pe fondul impurpurat dinspre slințit.

Tabloul este impunător.

— Suflă vântul rău; să ne scoborim mă trezește prietenul, din uitarea în care te afundă uneori desfășurarea grandioasă a naturii.

Cat spre vale. Sălbăticia râpilor, gălbui, printre care sunt presărate casele din Balota, e contrastul dintre vis și realitate. În toată goliciunea lor de râni proaspete, mereu adâncite de șuvoaie, dau glas tânguitor locurilor. Câtă neglijență și nepăsare, dar mai ales câtă iroseală de pământ! Dacă într'o primăvară, un primar înțelegător al puterii omenești, ar face oclacă de însemnătate a râpilor, într'o scurtă viață de om, coasta Balotei n'ar mai avea aspectul hidos al unui cerșetor cu picioarele pline de lepră sângerândă. Puhoziele ar amuți, iar suferințele locuitorilor, martiri ai neștiinței și nesocotinții lor, ar fi îmblânzite.

—Nu vreau să mă întorc pe acelaș drum am spus prietenului.

Prea e frumoasă priveliștea totului,

spre a fi cernită de urmele tembelismului nostru.

— Să apucăm atunci prin Bistrița, măoar că drumul e cam rău.

Și astfel am ajuns să descopăr, pentru mine, un modest cuib de idealism ce nu-l întâlnești prea des.

Drumul în adevăr e rău, cu hopuri și creste ascuțite de noroi uscat. Nu le prea simți osteneala. Se îngrijesc pentru aceasta privighetoriile. În lașul drumului e un concert de te-ai opri la tot pasul. Hugeagurile răsună, în liniștea asfințitului, de îngânările trulurilor atât de variate ale cântătoarelor primăverii.

Vedeai în acelaș timp câtă valoare are pădurea. O aruncătură de băț ne desparte de Balota. Dincolo, din arbori n'au rămas nici cioturile; furia puhoaielor s'a înțefit. Dincoace pădurea crușată e numai cântec de privighetori, iar costișele sănătoase. Dumnezeu bate prin păcatele oamenilor.

— În Bistrița vei vizita o tipografie, mă vestește tovarășul meu.

Fu minunea trăită. Știam de mult că la Bistrița-Mehedinți apare unul din puținele ziare scrise pentru săteni: „Izvoarașul“.

Mă prindea mirarea ori de câte ori îl primeam, dar... mă gândeam la Vestitorul Satelor din Boroaia. O mână de inimoși scoț gazeta cu trudă, tipărind-o la Fălticeni. Așa îmi închipuiam că se întâmplă și cu „Izvoarașul“, deși mărturisesc că nu știam unde se găsește satul Bistrița.

Și iată cum am ajuns ca în seara de Sf. Gheorghe, să mă opresc în fața unui loc sfânt: nu numai pentru că strălucea crucea pe turnul bisericii, dar și prin fapta demnă de știut ce se săvârșește.

În aceeași împrejurare se găsește locașul sfânt de rugă alături cu cel de luminare, dar și modest locaș de muncă pentru binele lumii.

Nu poate fi o mai ideală imbinare între grija sufletului și pregătirea o-

menescului în viață, de cât cecece se vede la Bistrița.

În fund e școala, curată, luminoasă, chemătoare. Într'o parte e biserica spațioasă cu turnuri înalte. Jos, mai spre stradă, într'o mică încăpere, e biblioteca satului, cercetată. Între școală și biserică, pe un prag mai înălțat, e locuința preotului-învățător.

Nelcăpătoare în aparență și totuși cât de mult cuprinde. Între odăile de locuit, e o sală ceva mai spațioasă, aiurea desigur folosită ca sală de primire. În ea e adăpostită mașina de tipar și 3 dulapuri cu litere. E tipografia din Bistrița, cu un lucrător și doi ucenici. În ea se tipărește „Izvoarașul“ revistă de folklor și muzică populară și „Opaițul satelor“ revistă pentru popor, pe lângă numeroase broșuri pentru luminarea mulțimii, ori alte ziare, ale unor societăți culturale din T.-Severin.

Nu-mi venea să cred ochilor. Ca și Toma necredinciosul, am pus mâna pe mașina de tipar, pe corpul de zaț.

Cât de adevărată e vorba că omul sfințește locul! Totul se datorește unei perechi de învățatori. Sufletul întregi activități e preotul-învățător Gh. Dumitrescu-Bistrița. Sprijin și înțelegere a găsit nu numai la soția sa, învățătoare, dar până și la fetița sa de 8 ani, care încă de mult ajută la lipirea mărcilor pe adrese.

Priveam cu admirație la fața uscățivă a preotului, în care strălucea ochii vioi. Sub aparență debilă, se ascundea o energie rară. Prin apropiere îmi apăru tabloul văzut de sus de vârful dealului: apa liniștită la față, dar care a despicat munții. Cât de mult face însuflețirea și voința pentru îndeplinirea unui gând bun! Se sbate în greutățile vieții de țară, nu numai că le învinge, dar ajunge să săvârșască fapte de adevărat eroism.

Înainte mea aveam niște oameni întregi, echilibrați, cu hotărîre.

Aceasta se vedea și din gospodă-

rioara de lângă casă, dar mai ales din grădinița cu flăcările stânjeneilor și a zarnacadelelor, ce pălpăiau melodic o-rânduite în spațiul dintre biserică și școală.

Când am pășit pragul porțiței, prîvind îndărăt la cetățuia lumînii, a muncii și a rugii, mi-am plecat capul cu smerenie. Lângă mine se afla un apostol adevărat, care nu așteaptă din afară răsplata muncii, ci o săvârșește dintr'un nesecat îndemn lăuntric. Nu se dă înlături nici dela jertfe împovărătoare în situația lui.

— Nu știu când voi putea să plătesc oei 300 000 lei, cât mă ține mașina, îmi spuse între altele, cu un oftat de resignare.

Nu i-am zis nimic. Dar mă gândeam în acea clipă la „Direcția culturii poporului“.

„Viitorul“ — București
anul XXII — no 6663 — Mai 1930

„Izvoarașul“ este revista de muzică, artă națională și folklor ce apare în Bistrița-Mehedinți, sub îngrijirea D-nei Olimpia G. Dumitrescu și Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Abonamentul 120 lei anual. Revista este o comoară de fiecare număr; o comoară de cântece românești, de datini, de tradiții, de legende, ghicitori, de gândire populară. O preocupare de onoare pentru fiecare învățător, legat sufletește de popor și de valoarea neperitoare a creațiilor lui anonime. Ne-am bucura mult, dacă colegii noștri dela țară, nu s'ar înstreina de această comoară, ci s'ar strădui, să o caute și s'o facă cunoscută.

În această direcție „Izvoarașul“ este o oalăuză edificatoare.

„Școala Bănățeană“ — Timișoara
anul XI, No. 5 Ianuarie 1931

Pr. G. Dumitrescu-Bistrița: *Hrana pentru suflet*. Adunare de povestiri morale din popor, pentru popor, Editura „Izvoarașul“, Bistrița-Mehedinți, 1931.

Această broșură de 30 pagini, îngrijit tipărită și ilustrată (cu poze) formează No. 5 din Biblioteca populară „Izvoarașul“ și cuprinde următoarele bucăți: *Cine-și face lui își face*, de Pr. Gh. Dumitrescu; *Dați-vă de pomană*, de P. G. Savin; *De unde n'ai pus nu mai este*, de N. I. Munteanu; *Nașterea Domnului Isus Hristos*, de Gr. Balica; *Nărav rău*, de P. Dulfu și sacul cu bani, de Pr. Gh. Dumitrescu.

Recomandăm călduros citirea acestei cărțițele cu alese învățături.

„Gazeta cooperativului“ — București
anul III No. 11, Iunie 1931

Preot tipograf Părintele Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, cunoscutul folklorist și director al revistei de muzică și folklor „Izvoarașul“, este o curiozitate a preoșimii din biserică ortodoxă română prin faptul că prin eforturi de toată lauda a învățat arta tiparului și în orele libere lucrează la olaltă cu lucrătorii tipografiei Sfintei Sale, atât la culesul literilor, cât și la mașina de tipărit lată o ocupație foarte rară a unui frate preot, care știe cu ce lucru bun să se ocupe în timpul liber. La tipografia Sfintei Sale din satul Bistrița-Mehedinți se tipărește pe lângă revista „Izvoarașul“ și „Opaițul Satelor“ reviste culturale proprii, dar și reviste din alte părți ale țării, precum și gazeta Diviziei 19 infanterie din Turnu-Severin „Armata Noastră“.

Frumoasă ocupație și multă cinste are între frații săi!

„FOAIA DIECEZANĂ“ — Caransebeș.
Anul VLVI, No. 5, Ianuarie 1931

„Hrana pentru suflet“, povestiri morale din popor, pentru popor, de Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, o cărticică de multă valoare educativă, ce n'ar trebui să lipsească din bibliotecile noastre școlare. Costă 4 lei și se poate comanda la Editura „Izvoarașul“ Bistrița-Mehedinți.

„Voința Școlii“ — Cernăuți
anul IX No. 6, Iunie 1931

„Hrana pentru suflet“. Povestiri morale, din popor pentru popor. Adunate de Pr. Gh. N. Dumitrescu — Bistrița. Editura „Izvoarașul“ Bistrița-Mehedinți 1931.

E o broșură de vre-o 30 pagini editată de Pr. Gh. Dumitrescu, un suflet veșnic neobosit a cărui activitate e unică în felul ei în tot județul. — „Hrana pentru suflet“ e o adunare de povestiri scurte și snoave. Cuprinde material folkloristic destul de interesant.

„CAFENEALUA“ — T-Severin
anul II No. 21. — Mai 1931

„Izvoarașul“ — Anul X, No. 9.
Un bogat material de doine și cântece populare pe note jocuri naționale și modele de cusături naționale, ne aduce numărul de față, în care colaborează muzicanți și folkloriști cunoscuți.

E cea mai bună revistă de muzică, artă națională și folklor, pe care o avem dela încetarea revistelor: „Ion Creangă“, „Tudor Pamfilie“ și „Doina“; și iată deci de ce o prețuim atât de mult.

Paul Donici

„CRONICARUL“ — București
an I — No. 7-8 — Noembrie-December, 1931
Director G. șt. Cazacu

„Izvoarașul“ revistă de muzică, artă națională și folklor — de sub direcția D-nei Olimpia Gh. Dumitrescu și Pr. Gh. N. Dumitrescu — Bistrița-Mehedinți, of. T.-Severin. Cuprinde material nimerit pentru șezătorile copiilor, serbări etc.

Abonamentul 100 lei anual.

Ion I. Popescu.

„Lămuriri școlare“ — Tg. Podu Turc.
an II, No. 9-10. Noembrie-December, 1931

„Izvoarașul“ No. 9 Radacția și Administrația Bistrița-Mehedinți Of. T.-Severin Abonamentul 100 lei anual. Revista de muzică, Artă națională și Folklor condusă de D-na Olimpia G. Dumitrescu și Pr. Gh. N. Dumitrescu. Interesantă și folositoare prin cuprinsul ei: *Cuculeț (doină)*, *Mână Gheorghe boii bine (doină)*, *Cântă cucu 'ntre vâlcele — Soro dragă (joc ritmic însoțit de cântec) ș. a.* Urmează apoi frumoase modele de cusături naționale *Poezia și cântecul popular (articol)* *Glume, Doine, Strigături, Ghicitori Descânțete*, etc. O revistă interesantă, și folositoare mai ales nouă dascălilor.

„Revista Noastră“ — Pitești
anul I — no. 2-3 Noembrie — Decembrie

„Izvoarașul“
anul XI no. 1 Iuna Ianuarie 1931

A apărut No. 1 an XI — 1932 — din revista de muzică, artă națională și folklor „Izvoarașul“ din Bistrița-Mehedinți, ce apare lunar, sub conducerea Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița.

Este singura revistă de muzică și folklor ce publică doine, cântece, jocuri naționale, cusături naționale, basme, povestiri, snoave, ghicitori, chiușuri, proverbe, cuvinte dialectale, medicină populară, descânțete, vrăji, etc. adunate cu multă sârguință de pe meleagurile țării de încercați culegători ai folklorului românesc și muzicanți

recunoscuți.

Revista apare în condiții tehnice frumoase și este interesantă și folositoare prin cuprinsul ei bogat. Doina românească aici își are locul de cinste ca și bogăția producțiilor artistice ale poporului. Este de mare folos oricărui intelectual și bun-român.

Abonamentul costă 100 lei anual. Revista se tipărește la tipografia proprie din Bistrița-Mehedinți.

Recomandăm cu căldură revista aceasta ca fiind cea mai desăvârșită jertfă și curaj în timpurile acestea grele, tot odată împlinind și o nevoie națională.

Revista învățat. gorjeni—Tg-Jiu
anul II, No. 12, Decembrie 1931

„Izvoarașul” Revistă de muzică, artă națională și folklor. Apare în comuna Bistrița jud. Mehedinți.

A apărut No. 10 anul X cu un bogat material în 24 pagini pline de doine și cântece populare aranjate pe note muzicale, jocuri și cântece școlare pe 1 și 2 voci, jocuri naționale din diferite părți ale țării, modele de cusături naționale cu specificul lor curat românesc, precum și corurile populare și școlare aranjate pe 3 și 4 voci.

Meritul e al preotului-învățător G. N. Dumitrescu și al soției S. S. tot învățătoare, Olimpia G. Dumitrescu cari au reușit să-și asocieze un admirabil buchet de colaboratori dintre cei mai de frunte muzicanți și folkloriști ai țării.

„Izvoarașul” își are tipografia sa proprie în comuna Bistrița — Mehedinți, oficiul poștal T.-Severin, unde se găsește și un depozit cu tot felul de cărți și broșuri de muzică, cusături naționale și folklor.

Abonamente 100 lei anual, 80 lei pentru studenți, elevi și cântăreții bisericești. 150 lei pentru instituțiuni.

I. Bobei.

Revista asociației învățătorilor mehedințeni
an IV, No. 9-10, Noemb.-Decemb. 1931
— T.-Severin —

CALENDARUL „IZVORAȘUL”, întocmit de Preotul Gh. N. Dumitrescu din Bistrița-Mehedinți.

Iată o lucrare de care, prin originalitatea ei specifică, se simțea nevoie în publicistica noastră de cultură poporană.

E un mănunchiu cum spune autorul, de material muzical, artă în genere și folklor românesc, presărat, în acelaș timp, cu chipurile, biografiile și opera muzicală și literară a celor mai de seamă din băibații cari împodobesc epoca vicijii noastre contemporane.

În ce ne privește, găsim date inedite despre Musicescu, Vidu, Porumbescu, Sabin Drăgoi, T. Burada, gânduri despre muzica populară, despre doine, etc., etc., și, în plus, un însemnat număr de melodii monodice și polifonice, de caracter poporan.

Volumul format din 160 de pagini e, relativ, destul de estin, 48 lei, și se găsește la autor.

Mulțumim pe această cale entuziasmului publicist Pr. Dumitrescu pentru truda și sufletul mare ce-l depune în prețuirea laturii muzicale românești, a celei poporane, cătră care, acum se îndreaptă, atât de fericit, arta noastră componistică.

Mih Gr. Postușnicu
profesor
— Botoșani —

„ARMONIA” — Botoșani
an IX, No. 1-2-3 — Ian.-Febr.-Mart. 1931

— Am primit la redacție, Calendarul pe 1932 al revistei muzicale „Izvoarașul” dela Bistrița-Mehedinți, întocmit de Pr. Gh. N. Dumitrescu.

Această publicație pe lângă calendarul propriu zis, cuprinde multe bucăți de folklor, cântece populare pe note, modele de artă națională și biografii ale compozitorilor noștri celebri. E o podoabă pentru biblioteca oricărui învățător, căci cuprinde tot ce e mai ales în sufletul poporului nostru ca artă, credință, aspirații.

„LUMINA” — Râmicu-Sărat
an XI, No. 1-3. Ian.—Mart 1932

Reviste și gazete Mehedințene.

Născut cu spiritul de curiozitate, omul de când a fost dorit de a cunoaște ce se petrece în lume. Cu scopul de aș satisface această dorință el a încercat fel de fel de mijloace.

În acest scop s'au dat la iveală calendarele. Ele au făcut primul serviciu — în locul ziarelor de azi — informând cele petrecute, pe lângă partea calendaristică. Mai târziu — trecând și după multe greutateți — ziaristica a luat o desvoltare destul de importantă. Astfel nu-i oraș în care să nu apară o mică gazetă, având pe lângă partea informativă și o parte literară.

Nici capitala județului nostru — oraș cu însemnătate istorică, comercială și industrială — n'a rămas mai pe jos. Ceva mai mult — și în câteva comune mai de seamă, tineri entuziasmați, cu o cultură formată au dat la iveală câteva gazete: Strehaia, Bistrița.

În cele ce urmează—n'am pretenția de a face o critică acestor gazete — ci în mod obiectiv — voiu arăta drumul ce și l-a croit fiecare din ele.

Cea mai veche dintre acestea e revista „Izvoarașul” ce apare la Bistrița sub conducerea Pr. Gh. Dumitrescu.

Adânc cunoscător al poporului de jos — în toate amănuntele sale — Pr. Gh. Dumitrescu caută să-i redea lui însuși poezia sa, obiceiurile, credința etc., spre a-l feri de unele influențe vătămătoare și streine de sufletul nostru românesc, — spusu-s'a dela început: „Românul e poet; iar poezia sa — ce răscolește toate colturile sufletului — e neîntrecută de muza altor popoare”.

Revista, ce e adresată intelectualilor satelor, învățători și preoți cari au mai mare posibilitate de a populariza ce-i scris în ea, se compune din două părți: una muzicală și alta literară. Din ambele părți îți poți face o idee despre firea poetică și răbdătoare a poporului. — Privim cu bucurie fapta demnă de imitat a preotului Dumitrescu dela Bistrița și-i urăm spor la muncă!...—

„VREMEA NOUĂ” — Strehaia
an II, No. 27-28 Ianuarie 1932
Director D. Pupăzescu

Calendarul „IZVORAȘUL”

Prețul 48 lei, 160 pagini. Se poate căpăta dela părintele Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, din orașul Bistrița, jud. Mehedinți.

Minunată carte e acest calendar. Nici un alt calendar nu-i seamănă. Pe lângă lucruri frumoase de cetit și peste 60 de chipuri, fel de fel și de cusături, mai cuprinde o mulțime de cântece populare puse pe note. Are mult folklor popular de o rară frumusețe. Calendarul nu trebuie și nu poate să lipsească din casa nici unui cărturar al satelor, mai ales preoți și învățători. Au nevoie mare de el toate bibliotecile sătești și toate cercurile (căminele) culturale dela sate, în legătură cu propaganda culturală și națională.

Cu acest prilej amintim cetitorilor noștri că prea harnicul preot Gh. Dumitrescu-Bistrița scoate cu multă cheltuială și grea oboseală o revistă, singură în

felul ei în țara înfreagă. Este revista „IZVORAȘUL” și costă numai 160 lei pe an. Apare lunar și e plină totdeauna de cântece puse pe note, de jocuri pentru copii, de izvoade, de cusături naționale și alte multe lucruri bune și folositoare.

Noi, când primim revista „Izvoarașul” nu o mai putem lăsa din mână. Așa ni-e de dragă și de scumpă.

Când am primit calendarul pe 1932 am rămas uimiți de bogăția, de frumusețea lui și ne-am minunat de curajul părintelui Dumitrescu, de a scoate așa minunată carte cum e calendarul „Izvoarașul”.

Să dea Dumnezeu multă sănătate părintelui, ca să poată osteni și de acum înainte pentru luminarea norodului și a cărturarilor dela sate.

„Cuvânt Moldovenesc” — Chișinău
anu VII, No. 8, Februarie 1932

A apărut No. 3 din revista de muzică, artă națională și folklor „IZVORAȘUL” ce apare încă din 1919 în comuna Bistrița, jud. Mehedinți, sub conducerea Păr. Gh. N. Dumitrescu — Bistrița. Revista adună cu sârguință, cu colaborarea a o seamă de încercați și fără preget culegători ai muzicii poporane și ai folklorului în genere: doine, cântece, povești, snoave, glume, ghicitori, strigături, proverbe, obiceiuri și datine, vrăji, descântece, cuvinte dialectale, etc. publicând apoi cântece școlare pe o voce și două voci, coruri mixte și bărbătești, jocuri naționale, jocuri pentru copii, cusături și motive naționale lucruri de artă națională, etc.

Este singura revistă în țara românească ce se ocupă temeinic cu strângerea folklorului nostru și răspândirea muzicii naționale sub forma ei naturală și armonizată pe mai multe voci.

Este folositoare oricărui învățător și preot și o recomandăm cu toată căldura corpului didactic, căci prin

răspândirea muzicii naționale se întregeste opera națională de culturalizare a satelor.

Abonamentul anual 100 lei.
Se găsește de vânzare la toate librăriile din țară și se poate cere dela administrația revistei din Bistrița, jud. Mehedinți.

De asemenea calendarul „Izvoarașul” în 160 pagini cu peste 80 figuri ale muzicanților și folkloriștilor noștri mai de seamă — cu doine și cântece pe note — jocuri naționale — cântece școlare — modele de cusături naționale și folklor românesc — formează o comoară și este o podoabă a oricărei biblioteci.

Prețul 48 lei și se poate cere dela Administrația revistei „Izvoarașul” sau la librăriile din țară.

„Școala și viața” — București.
anu III, No. 2-3, Febr.-Mart. 1932

„Izvoarașul”. A apărut No. 1 an XI 1932 — din revista de muzică, artă națională și folklor „Izvoarașul” din Bistrița-Mehedinți, ce apare lunar, sub conducerea Păr. Gh. Dumitrescu-Bistrița.

Este singura revistă de muzică și folklor ce publică doine, cântece, jocuri naționale, cusături naționale, balade, povestiri, snoave, ghicitori, chinaturi, proverbe, cuvinte dialectale, medicină populară, descântece, vrăji, etc. adunate cu multă sârguință de pe meleagurile țării de încercați culegători ai folklorului românesc și muzicanți recunoscuți.

Revista apare în condiții tehnice frumoase și este interesantă și folositoare prin cuprinsul ei bogat Doina românească aici își are locul de cinste și bogăția producțiilor artistice ale poporului. Este de mare folos oricărui intelectual și bun român.

Abonamentul costă 100 lei anual

Revista se tipărește la tipografia proprie din Bistrița — Mehedinți.

„Voința Școlii” Cernăuți
anul X — no 2 — Februarie 1932

Mare strădanie își dă G. N. Dumitrescu-Bistrița cu „IZVORAȘUL”, revistă de muzică populară, artă națională și folklor, la care îi ajută soția sa, d-na Olimpia G. Dumitrescu O scriu singuri, o tipăresc și o expediază amândoi în comuna Bistrița-Mehedinți. Iată doi oameni modești care merită să fi susținuți. Revista a intrat în anul al XI-lea.

„Răsăritul” București
anul XIV — no 3 — Martie 1932

„IZVORAȘUL” Mehedințean gălgâie ca un tornet a cărui energie animează simțirea românească, înprospătând comorile de artă națională. Cei însetați de apa vie a tradițiilor străbune își vor răcori buzele sorbind din apa acestui izvor. Vechile scripturi fac amintire despre „Fântâna lui Iacov” cu apa limpede și răcoritoare, către care adulmeca setea pelerinilor în Palestina: undele cristaline ale „Izvoarașului” de munte, susură printre stânci, croindu-și albie largă în inima românismului!

Numărul depe Ianuarie ni redă o pagină originală, cuprinzând o seamă de polire ardelen. Reproducem rândurile lămuritoare ale culegătorului Io. Petrea Dascălul gin Gârbova, interesante prin frumusețea dialectului, și mai ales, prin redacțiunea veche în stilul cronicarului: „La noi în sat, în Gârbova ge sus — comitatul Alba-Iulie, is oameni foarte ciufeluși, (batjocoritori) Că mai nu este om în sat care să nu aibă pi lângă numilie pe care i l-o pus popa și pe lângă prolică (adecă poreclă) și on nume ge ciufală. Ascultați numai să vă zic io tăce numilie în ciufulat a Gârbovenilor. Pintru

asta să nu șie nimăni cu supărare și cu rușine, că dor toți Români ciufuluescu”. Osârдіa necurmată a pr. G. N. Dumitrescu, râvna sa pilduitoare, echivalează cu gestul eroic al pandurilor lui Tudor Vladimirescu. Și aceasta-i unica satisfacție de ordin moral, al cărei nimb de strălucire nu i-l poate știrbi nimeni.

„Moldova Literară” — Mihăileni
anul VI — no 3-4 — Matie-Aprilie

A apărut calendarul „Izvoarașul” pe 1932, lei 48 întocmit de Pr. Gh. Dumitrescu din com. Bistrița, jud. Mehedinți. În cele 160 pagini cu peste 60 figuri și portrete, are articole, coruri, doine, cântece poporane și școlare etc. iar la fine ce este de cules din popor. Volumul este o podoabă a oricărei biblioteci publice și particulare.

Indemnăm cititorii să-și procure această carte bună și frumoasă.

„Naționalul Vâlcea” — R.-Vâlcea
anul V — no. 51 — Martie 1932

Calendarul revistei de muzică, artă națională și folklor „IZVORAȘUL”, întocmit de Preotul Gh. N. Dumitrescu, Bistrița-Mehedinți, 1932. Volum în formatul acestei reviste, de 160 de pagini. Prețul 48 lei. Se cere la autor.

Cartea aceasta e o vrednică silință a unui preot de a trezi interesul pentru comorile ascunse în sufletul poporului nostru. Despre ostenele Sf. Sale, trebuie scris mai pe larg.

„Izvoarașul” revistă de muzică, artă națională și folklor. An 11, No. 2. Februarie 1932, lese lunar, scoasă de Preotul Gh. N. Dumitrescu, de care am pomenit mai sus, cu soția sa, învățătoare. Abonamentul 100 lei anual.

„Bis. ortodoxă română” — București
anul L no. 3 — Martie 1932

A apărut *Calendarul „IZVORAȘUL”* pe anul 1932. Revistă de muzică, artă națională și folklor, întocmită de Pr. Gh. N. Dumitrescu, Bistrița-Mehedinți, în 160 pagini, 60 figuri cu chipurile celor mai de seamă folkloriști și compozitori ai neamului nostru. Articole de valoare, folklor ales, coruri, doine și cântece populare. Acest calendar e unic în felul lui. Costă 48 lei și se poate obține de la administrația revistei „Izvoarașul” Bistrița-Mehedinți.

„SĂNĂTATEA” — București
Anul XXXII — no. 1-2, — Martie 1932
Director Dr. Sigmand-Sigma

Preotul Gh. Dumitrescu-Bistrița, de mulți ani într'un sătuc din văile Mehedințului scoate o revistă de folklor, de muzică și de artă națională.

El și-a așezat acolo și-o tipografie pusă în serviciul revistei sale. În afară de revistă părintele Dumitrescu dă la iveală și o bibliotecă folkloristică. În No. 1, intitulat „Calendarul Izvoarașul” publică bibliografia și note despre folkloriștii din țară.

„SECOLUL” — București
Anul I — No. 9 — Aprilie 1932
Director C. Șt. Făgețel

Reviste de folklor

În decursul vremurilor, pe ici, colo și-au făcut apariția unele reviste menite să strângă tot ce poporul nostru are mai frumos, tot ce formează un adevărat tezaur al neamului nostru: muzica populară, arta națională și folklorul. Scopuri destul de mărețe, grele însă de dus până la capăt. Peirea acestor reviste se datorește de obicei următoarelor: 1) lipsei de sprijin material și 2) lipsei de colaborare.

Revistele folkloriste se nasc din inițiativa câtorva inimi cu dragoste pentru tot ce e al nostru, care în dorința

de a lucra ceva, își sacrifică și ultimul strop de agoniseală, sfârșind doar prin a fi compătimate mai târziu de doi-trei prieteni ce le-au cunoscut sau a le fi pronunțate numele cu smerenie.

A scoate o revistă de folklor, înseamnă a te sacrifica materialmente până să captureze un număr de abonați, iar pe deasupra să ai legături întinse în toate părțile țării, cari să-ți trimită materialul necesar, unul singur sau câțiva chiar neputând alerga prea mult după el.

Ni s'a perindat prin față multe nume de asemenea reviste: Albina, Doina, Tudor Pamfilie, Biblioteca folkloristă a Banatului, Șezătoarea, Suflet Oltenesc, „Izvoarașul”, Gazeta țăranilor Satul, etc., etc.

Puține din ele însă și-au putut duce apariția pe drumul apucat. În fruntea acestora a trebuit să stea un suflet destul de larg, împodorit însă și cu o mână de fier.

De câțiva timp primesc o asemenea revistă ce apare de un număr frumos de ani. E „Izvoarașul”. De departe, dintr'un sătisor de lângă T.-Severin, — din Bistrița — își revarsă încet, încet, undele-i curate spre toate colțurile țării.

Și-a făcut apariția la 1 Iunie 1919 din inițiativa inimosului coleg și preot Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Acum e în al 11-lea an de apariție regulată. Prin ce mijloace a putut dura până acum, nu ne-ar putea spune decât conducătorul ei. Eu nu pot spune decât că acum apare lunar, își are tipografia proprie în sat și că prin variatu-i material, face cinste atât celor ce o conduc, cât și celor ce-au înțeles s'o sprijine, împodobindu-și bibliotecile cu ea. În decursul celor 11 ani de apariție a publicat un număr de peste 400 de cântece populare culese din diferite părți ale țării, o serie întreagă de cusături naționale, iar în partea folkloristică, snoave, obiceiuri și credințe populare, cimili-

turi, strigături, etc., formând astfel o colecție destul de meritorie.

Dar activitatea colegului Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița nu s'a oprit aci. În dorința de a veni în ajutorul celor ce-l înconjoară și mai ales a clasei învățătoarești a scos o colecție de cântece patriotice și școlare pe 2 voci, o liturghie pe 2 voci, 2 volume de jocuri naționale, etc., iar acum lucrează cu d-na Olimpia Pr. Dumitrescu, soția sf. sale la o frumoasă colecție de cusături naționale.

Anul acesta a avut strălucita idee să dea la iveală un calendar, „Calendarul Izvoarașul”, un frumos volum de 160 pagini, care pe lângă calendarul propriu zis, conține o seamă de biografii ale compozitorilor și folkloriștilor noștri ca: G. Muzicescu, C. Porumbescu, I. Vidu, N. Mateescu, Dr. Ioan Urban Jarnic, Tudor Pamfile, Lucian Costin, etc., etc., fiind împodobit apoi și cu un frumos material folkloristic, cântece populare, cusături naționale, etc.,

Râvna colegului din Bistrița de a așterne pe hârtie tezaurul neamului nostru, nu trebuie să ne lase nepăsători.

Și județul nostru își are cântecele, legendele, superstițiile, etc., ale lui. De câte ori nu ne-a căzut și nouă în mână asemenea material. Dar am trecut nepăsători în cele mai multe cazuri. Totuși, timpul nu-i trecut. „Izvoarașul” din Bistrița-Mehedinți își deschide larg albia și primește oricând spre publicare tot ce vom culege și-i vom trimite.

Acum, vara, stând mai mult timp liberi, avem posibilitatea să culegem și să notăm destul material folkloristic. Vitregia vremurilor prin care trecem, ne va da răgaz pentru aceasta cred — sau de voim să sprijinim mai mult opera unui coleg care se sacrifică pentru un scop măreț să-i venim în ajutor prin abonamente. Dacă acum în aceste timpuri pentru noi nu

mai există bani nici de primit nici de dat — evaporați poate de căldură — când vom avea ocazia să ne priso-sească 100 lei să-i dăm cu inima deschisă pentru această revistă, care face cinste oricui,

M. T. Sâmbotin,

„LUMINA” — R.-Sărat
anul XII, No. 4-5-6, Apr.-Mai-Iunie 1932

Un misionar și-o revistă

Am în fața mea, venit de undeva dintr'un colț al Olteniei, No. 1 din biblioteca folkloristică „Izvoarașul”. O muncă modestă, cuprinsă între și mai modeste coperti albastre. Un desen primitiv și un titlu atent, cu tendințe de înflorire, asemuior arhaicilor încrustări deschide rostul unei probleme care s'a pus mereu, dar care și-a găsit decât foarte puțini misionari și absolut niciun susținător.

Activitatea părintelui Dumitrescu, nu este un diftantism ușor, al unui intelectual predestinat prin profesiunea lui, să se mărginească la probleme circumscrise de raza mediului în care trăiește. Este o convingere tenace, pornită dintr'o profundă iubire de tot ceiace este românesc.

Cu modestele mijloace și probabil cu simțitoare sacrificii personale, părintele îndeplinește un valoros rol de cercetător folkloristic. Poezia, muzica și obiceiurile poporului, culese cu selecție și cu pricepere, trec din mână în mână, cu strălucirea metalului desgroptat din fosta comoară populară.

Cunoșteam activitatea modestului misionar, de pe vremea oând în seminarul din Râmnicul-Vâlcea circulau mici carnete cu melodii populare, când un grup de tineri seminaristi pătrunși de rostul simțirii cu care venea din satul care-i crescuse, puneau la cale această bibliotecă melodică care circula, că

toți colegi pe tot cuprinsul Țiteniei. Un cântec desgropat de undeva de sub sprânceana pădurilor, pornea spre lărgimea șesurilor și un cântec larg luminos de pe malul Dunării suia domol pe poteca munților. Era un schimb tineresc, fără tocmeli și fără solemnități. Pe cărările păzite de brazi ale „Capelei”, printre înflăcăratele discuții de omiletică, se puneau la calea aceasta viitoare preocupări pe care azi părintele Dumitrescu le păzește cu acelaș elan, cu care le-a început.

Dintr'un sat din jud. Mehedinți, ne vine astăzi, cu revista pe care ne-o trimite și un cuvânt de mărturisire simplu, convingător, ca toată activitatea acestui pierdut misionar:

„Poporul nostru este adăpostitorul unei bogate comori sufletești. Dela botez până la moarte viața lui este presărată de atâtea svâcniri ale inimii și soăpătări ale minții, că atrage în vraja ce-o risipește în juru-i atâția fără preget la lucrarea lor, iubitori ai poporului destăinuitori ai mărgăritarelor lui.

— „Izvoarașul” a căpătat și el să strângă în unda sa farmecul acestor nestemate comori și să le ducă din loc în loc până în colțuri de țară îmbiind la treabă sănătoasă pe mulți. Alături de cei mai sârguincioși culegători ai folklorului, și-au făcut loc atâți începători, mânați de acelaș gând: desgroparea acestei comori a românismului”.

Iată crezul care animă constant această modestă activitate. Pe dedesuptul șgomotoaselor inițiative trecătoare, pe deasupra indiferenței generale, „Izvoarașul” d-lui Dumitrescu-Bistrița, își șerpuește permanent o șuviță olară de adevăr românesc. Nici muzeele etnografice puse la cale, nici împunătoare expediții ale institutului social, consumătoare de milioane, nu i-a turburat modesta lui matcă.

Nimeni nu-și poate închipui ce real

servicii aduce această publicație în lumea satelor.

Toate inițiativele, toate festivitățile școlare, conțin un strop din această lăudabilă activitate.

Învățătorul rural, care a deprins să soărtăie câteva melodii și să descifreze câteva note pe scrișoa obligatoare a învățământului normal, a cercetat această modestă revistă și a transmis în sufletul mulțimii ceva din marele fior al artei populare.

Ne facem o datorie să înregistrăm această activitate. Treisprezece ani adunați în coperțile unei foi de interes național, cu pasiunea pe care o alimentează marile credințe, iată un lucru care se întâlnește așa de rar. Pe lângă sensul înalt, revista d-lui Dumitrescu-Bistrița, împlinește un gol atât de simțit în lumea satelor.

Acum când, melodiile de impart se răspândesc și cuprind cu o nepermisă rapiditate, când oficialitatea se pregătește să așeze în muzee arta populară, revista delà Mehedinți cercetează militant satele. Ea stăruie în credința vie a artei delà țară, pentru țară. Încă nu a sosit, pentru noi, era arheologiei literare.

Până se va depune un strat de cultură sănătoasă peste sufletul satelor, cercetarea pe care-o face dăruitoarea revistă muzicală delà Mehedinți este de un real folos. Astfel se va întreține un gând curat și o inimă pură.

D. CIUREZU.

„Țara noastră” — București
anul XI, No. 24—Mai 1932

Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița:
Calendarul „Izvoarașul” al revistei de muzică, artă națională și folklor pe 1932. No. 1 din biblioteca folkloristică „Izvoarașul”, 167 pagini Bistrița, Mehedinți 1932. Preț 48 lei.

Părintele Gh. N. Dumitrescu-Bistrița este unul dintre cei mai harnici și

pricepuți folkloriști ai noștri. Dacă ar ști mai multă lume eu câte jertfe își publică „Izvoarașul”, ca să salveze delà pieire atâtea versuri, melodii și modele de chilimuri din viața poporului nostru, — ar fi și Sf. Sa prețuit de cei mai mari măcar în aceeaș măsură, în care sunt apreciați trepădușii și flecarii, oare oădelnițează pe cei cu pâinea și cuțitul în mână.

Calendarul „Izvoarașul” pe 1932 are un cuprins foarte variat: biografia folkloriștilor noștri mai principali, a compozitorilor, care s'au ocupat și de melodia populară: culegere de datini, poezii și melodii populare; mici studii în legătură cu folklorul românesc: desemnuri de cusături românești și troițe. Acest calendar este foarte bine venit mai ales pentru preoți și învățătorii din Oltenia, pentru a-l folosi la centrele culturale. El mai interesează apoi pe orice intelectual român, care năzuește să cunoască comoara sufletească a poporului românesc.

Pentru ca pe viitor acest calendar al „Izvoarașului” să aibă cât mai multă căutare, Păr. Dumitrescu va trebui să introducă aceste îmbunătățiri: 1) Materialul să fie împărțit în 3 sau 4 secțiuni după asemănările generale; numai cântecele pe note și desemnurile să fie șisipite în întinderea cărți, 2) Să se facă la sfârșit și o tablă a cuprinsului și 3) Hârtia întrebuițată să fie de calitate mai bună.

PR. GH. I. GHIA.

„Renașterea” — Craiova
anul XI—no. 6 Iunie 1932

„Izvoarașul”

Revistă de muzică și folklor. Nerv și voință. Iluminată îndărătnicie întru Frumos! Și fiindcă folklorul — muzică sau poezie populară — este și va rămânea vecinic izvor de regenerare a artei culte, d-na și d-nul Dumitrescu

Bistrița merită neprecupețită laudă pentru aleasa lor muncă, aureolată deseori de strălucirea perlelor, pe care atât de sârguitor le adună.

„Analele Romanului” — Roman
Anul 1 Nr. 2 Iunie 1933

A apărut „Cântece patriotice și școlare” de Pr. Gh. N. Dumitrescu Bistrița—directorul revistei muzicale „Izvoarașul”, pe 2 voci, care cuprinde o seamă de cântări ușoare prin construcția lor pentru elevii școalelor primare.

Autorul a căutat să compună pentru cânt în școala primară, unde este și învățător, cântări plăcute și ușor de învățat cu motive din doinele și cântecele neamului nostru. Este un pas înainte pe calea de a face să pătrundă în simțimintele copiilor vraja ce ne-o dă doina noastră scumpă. A alăturat apoi acestor melodii poezii potrivite școalelor, făcând apoi prin introducerea lor în școală educație muzicală națională.

Era de mult simțită lipsa acestui mănunchia de cântări în lumea dăscălească și va aduce frumoase rezultate, căci sunt frânturi rupte din sufletul nostru românesc și adaptate pentru plămădirea sufletului copilului.

Astfel vitrina librăriilor s'a îmbogățit cu un modest, dar necesar volum în căldura căruia se vor adăoga stropi pentru închegarea idealului conștiinței naționale.

Se poate procura delà toate librăriile din țară.

„Armonia” — Botoșani
aaul XI—no. 9-12—Sept.-Dec. 1932.
Dir. Prof. Mih. Gr. Poslășnicu

Am remarcat în coloanele ziarului nostru, ori de câte ori a apărut un număr din biblioteca muzicală „IZVORAȘUL“. Fiecare număr însemnează un progres în scopul pe care și-l propune conducătorul ei părintele Gh. N. Dumitrescu din Bistrița-Mehedinți. Acum apare numărul 5, intitulat „Cântece patriotice și școlare“, pentru elevii școlilor primare. Muzica este o forță educativă foarte importantă. Ea cultivă în sufletul copiilor sentimentul național, estetic și religios. Cântecul religios îndeamnă la rugă și meditație Cântecul de vitejie preamărește strămoșii și îndeamnă la iubirea de țară. Cântecul face parte integrantă din educația morală a copilului.

Părintele Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, a cules cu îngrijire cântecele simple și frumoase cu caracter național și religios. Autorul are cultural versului și melodiei populare. A făcut o faptă bună adunând la un loc cântecele din această carte și punându-le la îndemâna copiilor cari le iubesc.

„Țara noastră“ — București
No. 143 — din 3 Octombrie 1932

Primum la redacție n-rele pe lunile Iunie-Aug. ale revistei „Izvoarașul“ Cu un cuprins bogat și variat,—așa cum ne-a obișnuit părintele G. Dumitrescu Bistrița, de 11 ani de când ostenește la această revistă,—poate fi oricând de folos oricui, și cine o are în mână odată, nu poate să nu și-o aibă dragă.

În numerile de curând sosite găsim frumoase bucăți din muzica noastră populară, culegeri de folklor ș. a., scrise de oameni cu suflet.

„Neamul Românesc“ — București
Anul XX No. 17, Octombrie 1932
Fondator: N. Iorga.

Pintre puținele publicații de provincie care ieșise să nu sucumbe dela primele numere, înfruntând astfel protivncia mediului provincial, trebuie amintită revista muzicală și de folklor „Izvoarașul“, care apare în satul Bistrița din jud. Mehedinți și care va împlini în curând respectabila vârstă de 11 ani.

În tot acest răstimp revista a dat la iveală întreaga comoară a sufletului popular în toate manifestările lui artistice-literare: balade, hore, ghicitori, basme, snoave, descântece etc., cum și articole de sinteză și nu numai din ceroul restrâns al județului Mehedinți, ci din întreaga Oltenie, din Banat și chiar din restul țării.

De aceia ea a avut și are numeroși cititori și colaboratori răspândiți pretutindeni în țară. Conducerea o are preotul Gh. Dumitrescu-Bistrița, care merită desigur pentru acest lucru elogii.

Activitatea lui Dumitrescu-Bistrița nu s'a mărginit numai la editarea revistei „Izvoarașul“, ci și la darea la iveală a o mulțime de cărți și cărțițele cu caracter poporan, într'un cuvânt o întregă bibliotecă la îndemâna satelor.

În curând Dumitrescu-Bistrița va face să apară și un „Calendar al Izvoarașul pe 1933“ o sinteză a întregii activități spirituale, care se desfășoară în micul sat din Mehedinți.

Am socotit că această subliniere este necesară, cu atât mai mult cu cât ne aflăm în fața unui caz de activitate cu care puțini conducători ai satelor se pot lăuda în vremurile acestea în care egoismul este atotstăpânitor, deasemeni și pentru că „Izvoarașul“ a fost gustat de însuși Vidu care a și colaborat din când în când la această publicație.

„Lupta“ — București
anul 11 — No. 3301 — Noembrie 1932

În biblioteca muzicală „Izvoarașul“ îngrijită de dl. Gh. N. Dumitrescu — Bistrița (Mehedinți) a apărut volumul „Cântece patriotice și școlare“. Cartea se adresează mai ales copiilor pentru care muzica este un admirabil mijloc de educație morală, estetică și națională. Între cântecele bogate ale cărții găsim rezonanțele din vechile melodii învățate în copilărie. Vânătorul, Iarna, Săniușa și tot atâtea modele de simplitate și duioșie. Cultul pentru poezia populară este întreținut cu grijă. Versul și melodia populară se resimte în multe poezii. Versuri ca:

Prutule, râu blestemat
De ce m'ai înstreinat
Și 'n robie m'ai băgat...

sunt de origine populară ca și multe dintre bucățile volumului. Este un merit pentru autor că valorifică poezia și muzica populară, valoarea căreia nu ne îndoim ca tentațiile unei mentalități care nu se mai simte legată de tradiție.

„Țara noastră“ — București
Anul, 11 No, 177, Noembrie 1933

O carte bună.

A apărut „Cântece patriotice și școlare“ pe 2 voci de Păr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița — directorul revistei muzicale „Izvoarașul“, care cuprinde o seamă de cântări ușoare prin construcția lor, pentru elevii școlilor primare.

Autorul, care este și învățător, a căutat să compună pentru cânt în școala primară, cântări plăcute și ușor de învățat, cu motive din doinele și cântecele neamului nostru. E un pas înainte pe calea de a face să pătrundă în simțimintele copiilor vraja ce ne-o dă doina noastră scumpă. A alăturat apoi acestor melodii poezii

potrivie școlii, făcând prin introducerea lor în școală educație muzicală națională.

Era mult simțită lipsa acestui mănunchiu de cântări în lumea dascălească și va aduce frumoase rezultate căci sunt frânturi rupte din sufletul nostru românesc și adaptate pentru plămădirea sufletului copilului.

Astfel vitrina librăriilor s'a îmbogățit cu un modest, dar necesar volum, în căldura căruia se vor adăga stropi pentru închegarea idealului conștiinței naționale.

Se poate procura dela toate librăriile din țară sau dela autor (comuna Bistrița, jud. (Mehedinți).

„Gorjanul“ — Tg.-Jiu
anul 9 — No. 42-43 — Noembrie 1932
Dir. Jean Bărbulescu

Preot Gh. N. Dumitrescu-Bistrița învățător și directorul revistei muzicale „IZVORAȘUL“ a îmbogățit biblioteca școlii primare cu modest dar necesar volum de „Cântece patriotice și școlare“ cântări plăcute și ușor de învățat, cu motive din doinele și cântecele neamului nostru.

Vol. 40 lei și se poate procura dela autor (Bistrița-Mehedinți — of. T.-Severin).

„CATEDRA“ — Galați
anul VI, no. 3-4, Noemb.-Dec. 1932
Director D. T. Faur

A apărut calendarul „IZVORAȘUL“ pe anul 1933. Cuprinde biografiile folkloriștilor și muzicanților români, oamuri, doine și cântece, cusături naționale și folklor literar, etc., etc. Dl. Victor Morariu publică un articol „Unsfert de veac dela moartea lui S. Fl. Marian“, iar Dl. Sextil Pușoiaru un articol despre „Ciprian Porumbescu“. Acest calendar, unic în felul său, este o podoabă pentru orice bibliotecă și n'ar trebui să lipsească din casa nici

unui învățator și oărturar din Bucovina. E întocmit și lucrat în adevăratul înțeles al cuvântului de dl. Gh. N. Dumitrescu, preot și învățator în com. Bistrița, jud. Mehedinți. Părintele Dumitrescu nu este numai unul din cei mai de frunte meșteri culegători ai folklorului muzical, literar și artistic, ci și un iscusit și harnic tipograf, care tipărește în tipografia-i proprie lucrările ce le adună și le pregătește, având și sprijinul valoros al d-nei O. Dumitrescu, învățătoare și soția S. Sale. Editează din 1919 o frumoasă și interesantă revistă de folklor, muzică și artă națională „Izvoarașul”, iar începând din 1932 publică și câte un calendar frumos și bogat în material literar, folkloristic și muzical. Opera această a păr. Dumitrescu merită sprijinul cel mai larg al cărturarilor noștri și în primul rând al învățătorilor, despre care nu ne îndoiim că se vor grăbi să cumpere acest calendar și să aboneze revista „Izvoarașul”. Calendarul costă 48 lei și se poate comanda dela autor: preot Gh. N. Dumitrescu în com. Bistrița, jud. Mehedinți.

„Voința școlalei” — Cernăuți
anul 10—no. 23—24—Decembrie 1932

Un bun calendar

A apărut calendarul „Izvoarașul” pe 1933 întocmit de Pr. Gh. N. Dumitrescu—Bistrița-Mehedinți, care cuprinde, pe lângă cele 50 figuri și chipurile celor mai de seamă folkloriști și muzicanți ai neamului nostru și o seamă de articole foarte interesante.

Acest calendar costă destul de puțin 48—lei și este o podoabă a bibliotecii fiecărui intelectual român.

„Mehedințeanul” — T.-Severin
anul III—no. 23-24—Decembrie 1932
Dir. D. Ghinoiu

Calendarul „Izvoarașul” pe 1933

S'a vorbit în ultimul timp, de către oameni de departe, care prețuiesc la justa lor valoare toate manifestările culturale, despre o **ofensivă culturală mehedintească**.

„Calendarul Izvoarașului pe anul 1933” recent tipărit în satul Bistrița Mehedinți și apărut în vitrinele librăriilor, vine să ne confirme încă odată acest lucru.

Revista „Izvoarașul”, calendarele pe 1932 și 1933, cum și numeroasele broșuri apărute în editură dela Bistrița, contribuiesc într-o largă măsură la întreținerea acestei frumoase lupte pentru cultura, ce se duce la Mehedinți și în Severin.

Calendarul pe 1933 conține material folkloristic din întreaga țară, cântece populare notate de însuși Dumitrescu Bistrița, animatorul acestei mișcări, articole biografice, folklor botanic și medicinal, legende (de N. Mateescu) cântece bătrânești din Dolj (Lucian Costin), descântece, cimilituri, etc.

În cuprinsul calendarului mai întâlnim nume cunoscute; D. Ciurezu, C. Pajură, Dr. Od. Apostol, Dr. Em. Elefterescu, Ion D. Moraru, Pr. Marin Vulpescu, ș. a.

Pr. I. Ciortan.

„Cafeneaua” — Tr.-Severin
anul IV—no. 33—Decembrie 1932

„Izvoarașul” (Calendarul Revistei de muzică, artă națională și folklor „Izvoarașul”), pe anul 1933.

O revistă modestă, începută încă din 1920, într-o comună aproape de Turnu-Severin (Bistrița-Mehedinți) și legată de persoana tânărului preot Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Ar fi de ajuns pilda acestui neobosit preot artist prin fire, iubitor al comorilor sufliești ce se află ascunse în poporul nostru, ca să înțeleagă chiar cei mai

îndărătnici, cât de mult poate face un preot în mijlocul poporului nostru. „Izvoarașul” este cea mai bună revistă care a strâns din toate colțurile țării cântecele populare, s'a alipit de doinele și baladele populare. Opera preotului Dumitrescu-Bistrița este în felul ei neîntrecută la noi în țară, pentru materialul strâns și pentru contribuția ei pe tărâmul folklorist.

Totodată, părintele Dumitrescu-Bistrița a făcut neprețuite servicii pentru împrăștierea gustului artistic și de lectură în popor. Revista lui a devenit căminul unei enciclopedii populare, o editură și un depozit ce posedă peste 40 publicațiuni dintre cele mai gustate de popor. Mereu în dezvoltare, prin sufletul mare al abestui preot, editura „Izvoarașul” ne-a dat anul acesta și un frumos „Calendar” ca o încoronare a activității desășurată cu atâta muncă de peste 12 ani.

Tinerii școlari ar fi foarte folosiți dacă aș comanda ceva din tipărișurile „Izvoarașului” și în deosebi cântece școlare, românești, naționale, coruri, cântările Sf. Liturghii, ș. a.

Diac. Har. Rovența, prof. univ.

„Tinerimea creștină” — București
anul III—no. 1-2—Ianuarie-Februarie 1933

CALENDARUL „IZVORAȘUL” pe 1933, scos de părintele Gh. N. Dumitrescu din oomuna Bistrița-Mehedinți, of. T.-Severin, e o minunăție de frumoasă și bogăție cuprinsă în 160 pagini. Prețul 48 lei. Se poate comanda dela părintele. Acest prea harnic preot strădănuiește de ani de zile pentru a da lumină sătenilor prin revista lui „Izvoarașul”, care nu trebuie să lipsească din nici o casă.

„Cuvânt Moldovenesc” — Chișinău
anul, VIII—no. 4—Ianuarie 1933

„Izvoarașul” Anul XII, No. 2 — Bistrița-Mehedinți

Într'un mediu patriarhal, într'un sat risipit pe-o vale, între săteni înțelegători, Preotul G. Dumitrescu-Bistrița — un misionar — și-a înțeles chemarea mai presus de preocupările profesiei. Un simțământ de supremă satisfacție sufletească trebuie să aibă, aflându-se în aceste locuri. Afară de predicile ținute în fața Altarului Bisericii, a înființat un cor sătesc, șezători culturale și a început săculeagă și să noteze comoara spirituală a poporului nostru. Cu mijloace modeste și de sigur, cu mari sacrificii personale a dat ființă și unei Tipografii.

În aceste împrejurări apare revista de muzică, artă națională și folklor „IZVORAȘUL”. Învățătorii de pe întreg cuprinsul Țării, elevii și chiar tinerii săteni de prin împrejurimile Bistriței, trimit spre publicare în paginile acestei reviste, tot ce găsesc prin sate din cântecile, doinele, credințele și obiceiurile poporului. Însuși părintele G. Dumitrescu-Bistrița cutreeră satele, cercetează, desgoapă și adună ce-a mai rămas nealterat din sufletul satului de pornografia cupletului și jazzului. Misiunea pe care și-a luat-o, o îndeplinește fără să obosească, fără să dispere și să șovăiască în fața vitregiei timpului. Lunar, lunar, timp de 12 ani, apare „Izvoarașul” în aceeași modestă înfățișare. Unda lui murmură vioi prin tot ținutul județului Mehedinți și sclipirea apei lui reflectă frumosul peste multe dealuri și văi.

În numărul recent sunt aranjate, cu aceeași îngrijire și adâncă pricepere, doina „Eu mă duc și codru-l las” și „Pă drum unde mă duc eu”... notate de P. Florian, „Bate vântul din Ardeal”, notat de H. Pascu „Măine-i târg la Miercurea” notat de S. Enuică „Horă” notată de N. Pană, etc., etc. Urmează apoi un apel, reproduc după

Di. Gh. Mugur, basme, glume, balade, legende, strigături, datine, credințe, superstiții, tradiții, etc.

Mult suflet cuprind filele acestei reviste și întreaga revistă e însuși sufletul Preotului Gh. N. Dumitrescu Bistrița.

Șt. Crăciunoiu.

„Ion Maiorescu“—Craiova
anul III no. 1-2—ianuarie-Februarie 1933

Un preot de acțiune

A spune un cuvânt de laudă pentru preotul Gh. Dumitrescu—Bistrița, e tot atât de banal cum ai spune că Paul Bourget este creatorul lui André Cornelis, sau că Mändelsohn Bartholdy este un mare compozitor german.

Față de modesta și totuși magnifica activitate pe care o desfășoară preotul de care ne ocupăm aci, holocaustul prinosului nostru de profundă admirație nu poate însemna decât o moleculă din complexul recunoștinței și excedentelor ce-i datorăm.

Căci preotul Gh. Dumitrescu-Bistrița, raportat la criteriul de supraproductivă expresia germinală (în ceea ce privește expeditoria zișilor factori culturali) bilanțul travaliului său apare exuberant de fecund.

Și ca să justificăm desinteresanta atitudine a rândurilor de față, să relatăm faptele cât se poate de stenografic.

În comuna Bistrița există o tipografie rezervată exclusiv difuziunii psihologice a dialecticei pur românești și care tipografie este proprietatea inimosului preot.

De sub teascurile modestului panteon gutenberghian, în decurs numai de câțiva ani, au apărut nenumărate broșuri care au invadat piața cărții autohtone, și care broșuri — în general au format opera de binefacere și sacrificiu material al preotului Dumitrescu.

Aceste cărțuși, etichetate sub un preț modest, poartă în sânul lor multime de cuelgeri din popor ca: jocuri naționale, cântece școlare, leturghii, doine, strigături, cusături românești, piese de teatru, porturi, tradiții, datine, credințe, folklor, etc, etc., toate de-o savoasă și bine meritată gingașie.

Acum de — pildă — am în fața mea calendarul „Izvoarașul“ pe anul 1933, pe care părintele Gh. D. a avut bună voință să mi-l ofere—cum spune Sfinția sa — pe un simplu mulțumese.

E un volum de aproape 160 de pagini, tipărit pe hârtie velină și cuprinzând numai puțin de șaptezeci clișee.

În paginile acestui excelent calendar, se perindă amprentele multor condee scoase din anonim, printre care subliniem și numele cunoscutului și mult apreciatului poet D. Ciurezu.

Lectura „Izvoarașul“ e cel mai sănătos prilej de reconfortare morală. Din fagurele ei se desprind numeroase bucați culese din gura și obiceiurile poporului. Interesante articole semnează părintele Gh. Dumitrescu—Bistrița, poetul D. Ciurezu, Stanciu Stoian, Dr. Emil Elefterescu, Victor Eftimiu, G. Contatu, Victor Morariu, Sextil Pușcariu, E. Ar. Zaharia, N. Donas, Simion Hârnea, Pompeiu Hossu Longin, G. T. Niculescu-Varone, N. Mateescu, Lucian Costin, Dr. I. Urb. Iarnic, Mihail Mora, Aurelian Borșian, etc., etc. precum și cinstitele feți bisericești: Marin Vulpescu, I. Sachelarie, Gavril Bichigeanu și alții.

Tot cu acest prilej, aducem la cunoștință cetitorilor că Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița mai editează și o revistă de folklor, al cărei material select și apariție regulată a situat-o printre cele mai bune reviste de folklor din întreaga țară.

Noi cei care cunoșteam întreaga activitate rodnică a inimosului preot nu ne putem exprima decât profundele sentimente de admirație urându-i să-

năutate și același puteri de muncă pentru a duce mai departe marea operă sub faldurile căreia s'a subjugat.

Căci nu puțin lucru este să întretii o tipografie într'un sat aproape necunoscut, o revistă bună și o editură cum puține cunoaștem în genul acesta pe ogorul Țării Românești.

Vasile Gh. Bratoloveanu.

„MEHEDINTEANUL“—T.-Severin
anul III — no. 25-26 — Februarie 1933
Director D. Ghinoiu

O carte ce trebuie citită.

A apărut calendarul „Izvoarașul“ pe anul 1933, întocmit de Pr. G. Dumitrescu-Bistrița, directorul revistei de muzică, artă și folklor „Izvoarașul“ din Bistrița—Mehedinți. În cele 160 pagini se cuprind, pe lângă cele 50 figuri și chipurile celor mai de seamă folkloriști și muzicanți ai neamului nostru și o seamă de articole foarte interesante despre folklor și artă în genere. Calendarul este presărat de doine și cântece pe note, cântece școlare, dând un farmec deosebit acestui calendar, unic în felul lui.

Figurile muzicanților noștri și ale diversilor folkloriști de seamă formează frumusețea acestui calendar.

În jurul acestui calendar și revistei „Izvoarașul“ este o străduință necurmată de a da la lumină: povești, basme, snoave, glume, doine, cântece, strigături, ghicitori, descântece, jocuri pentru copii, proverbe, etc., tot ce este produs al poporului nostru.

Costă destul de puțin — 48 lei — și este o podoabă a bibliotecii fiecărui intelectual român.

Se poate procura dela orice librărie și dela Administrația revistei „Izvoarașul“ Bistrița—Mehedinți, of. T.-Severin.

Indemnăm cititorii noștri de a-și procura acest frumos și interesant calendar.

„Cuvântul Nostru“—T.-Severin
anul 11 — no. 1 — Ianuarie 1933
Director Emil Legu.

„Izvoarașul“; An. XII, No. 2; Februarie 1933; redacția: com Bistrița Mehedinți, of. T.-Severin. Revistă de artă națională și folklor. În ciuda tuturor necazurilor din vremea noastră d-l G. N. Dumitrescu-Bistrița, cu stăruința neclintită, birue multe obstacole ca să facă loc „Izvoarașului“ său, plin cu floricele mândre, culese din țarina sufletului nostru bogat. Cade-se ca să însemnăm și să subliniem strădania și, mai ales, răbdarea acestui om de binecari nu-i poate aduce decât cinste și admirație. Numărul acesta cuprinde: doine, cântece, hore, culese și puse pe note de Praja Florian, H. Pascu, Sterie Enuică, N. Pană, Gr. Popescu; apoi articole de indemn, basme, obiceiuri, strigături, glume, balade, legende și multe altele scrise și culese de Simion Hârnea, Lucian Costin, George Cătană, Dr. Em. Elefterescu, G. T. Niculescu-Varone, I. Ciunganu, Romulus Radu, etc., etc.

„Junimea literară“—Cernăuți
Februarie 1933

Calendarul „Izvoarașul“ pe anul 1933. Întocmit de Păr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Prețul 48 lei.

Lucrare de un netăgăduit folos, calendarul revistei de artă națională, muzică și folklor „Izvoarașul“, cuprinde multe din tainele producțiilor populare. Sunt redată în primul rând biografiile unor folkloriști și muzicanți, ca: S. Fl. Marian, Ciprian Porumbescu, Artur Gorovei, Pr. Gavril Bichigean, Simion Rusu, I. Alexandrescu, Anton Pann, Ion Pop Reteganul, Pr. Marin Vulpescu, Alex. Alexandrescu, precum

și chipurile altora cum ar fi: Tudor Pamfile, Ion Vidu, Gavril Muzicescu, Pr. Petre Savin, Icon. D. Furtună din Dorohoi, George Cătană, Pompeiu Hossu Longin, G. T. Niculescu-Varone, Em. Marica, Lucian Costin și alții.

Frumoasă impresie fac și chipurile Prea Sf. Episcop Iacov al Hușilor repauzat în Ianuarie anul trecut, cum și al Prea Sf. Episcop Vartolomei al Râmnicului Severin, un aprig susținător al operelor evanghelice. Pe lângă aceasta, calendrul „Izvoarașul” este presărat în chip deosebit cu legende, cântece, doine, chiuturi în horă, farmece și vrăji, glume și snoave, hazuri, cimilituri, povestiri, cuvinte dialectale, idiotisme, etc., strânse de pe toate meleagurile țării.

Demne de remarcat sunt studiile d-lor: Em. Elefterescu în legătură cu „Datinele la Rusalii”, Stănciu Stoian despre „Folklor și Pedagogie” cum, și al d-lui D. Ciurezu despre „Doină”

Mult mai potrivit ar fi fost dacă biografiile folkloriștilor și muzicanților s'ar fi redat cât mai scurt, iar din lucrările lor să se fi reprodus fragmente din cele mai alese. Din destul ar fi impresionat datinele, superstițiile rădădute în legătură cu fiecare lună a anului.

Totuși calendarul „Izvoarașul” datorită Păr. Dumitrescu, a putut prinde în undele sale, comori nevăzute din viața plină de farmec a satelor, unde se află un puternic zăcământ de energie spirituală, care cu multă dibăcie se captează.

Se poate folosi cu deplină prisosință acest calendar încărcat cu multe podoabe, la ședințele centrelor parohiale, cum și acelea ale comitetelor culturale din parohie.

Felicită pe Păr. Dumitrescu-Bistrița pentru strădaniile depuse la întocmirea acestei opere, înviorătoare de inimi

dornice de hrană cât mai îndestulătoare.

Pr. Gh. Turai
Fântâna Domnească-Mehedinți.

„Renașterea” — Craiova
anul XII—nr. 3 — Martie 1933

„Făt frumos” și „Izvoarașul”. Vorbim odată despre amândouă aceste admirabile publicații culturale și folkloristice dintr'un puternic motiv: atitudinea lor curată și românească. Domnul Leca Morariu distinsul scriitor bucovinean, conducătorul revistei „Făt frumos” și cucernicul și destoinicul preot oltean, domnul Dumitrescu-Bistrița, sunt, la cele două hotare ale nației românești, ca două sentințele culturale, doi legionari români, păstori viteji ai datinei și obiceiurilor străbune. Amândoi folkloriști eminenti, culeg cu sârguință și răbdare floarea artistică a neamului nostru, trimițându-ne-o în buchete parfumate prin publicațiile lor.

Revista aceasta, „Făt frumos” și „Izvoarașul”, sunt rova dățătoare de sevă a literaturii noastre care oscilează între tradiția înaintașilor și între sarbede curente așa zise „moderniste” ale unor scriitori streini pe sufletul artistic al poporului românesc. Munca acestor doi pioneri la orizonturile neamului nostru este mănoasă ca rodul șesurilor cu lanuri de recolte în arii de belșug. Le trimitem amândouă toată recunoștința noastră și le dorim mulțămirea datoriei împlinite.

„Hyperion” — Cluj
anul 2 — nr. 4 — Aprilie 1933
Director. C. Argintaru

„Cântece școlare” — Nr. 5 din
biblioteca muzicală „Izvoarașul”. O
broșură frumoasă tipărită (Cântece patrio-
tice și școlare) pe a oărei primă
pagină autorul mi-a înflorat un auto-

graf, ca bucuria să-mi fie și mai mare.

Părintele Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, conducătorul revistei de muzică, artă națională și folklor „Izvoarașul”, harnic și vechiu culegător al doinelor și poeziilor populare românești — lacrimile sufletului neamului nostru și diamantele lui de mult preț — a grupat artistic douăzeci și șapte cântece școlare și patriotice, aranjate pe două voci.

Fără să însălez banale considerațiuni asupra muzicii și însemnătății ei, în special în școala primară, fiind încredințat de folosul ce-l aduce învățământului în broșura părintelui Dumitrescu-Bistrița, sunt convins că fiecare dascăl are neapărat nevoie de un suflet auxiliar în pedarea cântului dragilor școlari.

Iată titlurile celor 27 flori ale acestui nou și involt buchet muzical: 1) Rugăciunea la intrarea în clasă; 2) Rugăciunea la ieșirea din clasă; 3) Inger, ingerașul meu; 4) Hai cu toții; 5) Vânătorul; 6) Iarna; 7) Săniușul; 8) Pe câmpie; 9) Cât de bine mă simt eu; 10) Cloșca; 11) Vino și mă leagă-nă; 12) Foaie verde iarbă deasă; 13) Prutule, râu blestemat; 14) Foaie verde garofiță (joc ritmic); 15) Scumpa noastră țară; 16) Soro dragă (joc ritmic); 17) Zece Mai; 18) Doina înstreinatului; 19) Cântec de primăvară; 20) Foaie verde iarbă deasă (variantă); 21) Să iubim, copii, grădina; 22) Unirea sfântă; 23) Plugarii; 24) Cântec (cuvinte de Panait Cernea); 25) Mureș, Mureș; 26) Ne cheamă Banatul; 27) Trăiască România.

Toate melodiile sunt plăcute; unele duioase, altele vesele și calde; toate potrivite simțimentelor elevilor și posibilității lor de execuție.

În „prefață” se dau și câteva sugestii de felul cum trebuie tratat un cântec — la ambele părți — într'o oră de clasă.

Deaceea, recomand cu toată căldură și înțelegerea tuturor colegilor această colecție muzicală, sfătuindu-i s'o ceară ramburs autorului: com. Bistrița-Mehedinți, of. T.-Severin. Prețul 40 lei.

I. I. Alexandrescu.

„Cuvântul învățătorilor” — Buc.
anul 1 — No. 1 — Aprilie 1933

O revistă de folklor uuzical.

Din satul Bistrița-Mehedinți sat ce-mi aduce în minte Bistrița Moldovei — cititoră a atâtor amintiri istorice primesc revista de muzică, artă națională și folklor „Izvoarașul”.

Sunt vechiu abonat al ei și cu fiecare sfârșit de an, îmi leg și eu colecția „Izvoarașului” pe anul expirat.

Am în fața mea acum colecția anului 1932, la finele căreia am și sumarul respectiv.

E aci o sfântă și neprețuită comoară, ce merită ar fi fost să cadă uitării de n'ar fi întâlnit undele cristaline ale „Izvoarașului” care să o aducă apoi pe meleagurile satelor.

Câtă strădanie, câte sacrificii materiale și cât devotament neprecupețit depun conducătorii revistei, ce's doi inimoși învățători, doamna Olimpia și preot Gheorghe Dumitrescu, se vede clar, cercetând viața revistei.

Gândindu-ne la revistele ce'n fiecare an își fac apariția, ca la primele 2—3 numere să dispară sub povara greutateților de viețuire, vârsta „Izvoarașului” ia proporțiile unui record.

A trecut în anul XII-lea de viață cu apariția lunară regulată.

În înfățișarea-i modestă, aduce în fiecare număr, din bogățiile ascunse ale poporului nostru: cântece populare pe note, jocuri naționale, artă națională, basme, legende, povestiri, doine, etc., etc., preocuparea ce-ar fi meritată să fie adânc sprijinită, de oficialitatea noastră, care-și permite

luxul atător cheltueli fantastice pentru propagande electorale și plătește atâtea lepre bugetivore.

Dar nu! Revista nu e sprijinită de nimeni și trăește numai din micile abonamente și desigur din sacrificiile mari pe care le fac cei doi soți învățători,

Revista apare având redacția și administrația în sat, în mijlocul poporului deci, ce-l alimentează cu material. Dar nu numai atât. Revista apare de câțiva ani în tipografia-i proprie, ce se află în casa conducătorilor ei, în casa soților Dumitrescu. E aceasta un eveniment, ce-ar merita să fie adânc subliniat, fiind desigur printre puține ce mai avem în țară.

Atâta idealism, când materialismul feroce stăpânește, merită să fie știut de toți.

Luminătorii satelor — preoți și învățători — în a căror datorie intră și culegerea materialului de folklor, trebuie să audă murmurul „Izvoarașului” făcându-i loc cât mai mult, spre a pătrunde în sufletul țării acesteia.

Scoaterea la lumină a comorilor muzicii populare — ce-i preocuparea principală a revistei, a găsit în colegii Dumitrescu cercetători conștienți și 'n acelaș timp desăvârșiți cântăreși ai ei, fiind printre puțini de altfel, ce aduc o contribuție la desgroparea și conservarea folklorului nostru muzical.

Abonamentul este 100 lei anual, sumă ce se poate găsi și 'n pungile de atâtea ori sacrificate ale învățătorilor.

Const. Ciobotea—inv.

„CURENTUL”—București
din 21 Aprilie 1933

„IZVORAȘUL” Red. Bistrița-Mehedinți. Puțini se mai gândesc la folklor. Printre ei e și păr. G. Dumitrescu. Cinste acestui tun Român!

„Orion”—Rădăuți
anul 1 no. 1 Mai 1933

„Izvoarașul”

Revista de muzică artă națională și folklor condusă de d-na Olimpia Gh. Dumitrescu și Pr. Dumitrescu-Bistrița continuă o fericită apariție contribuind la menținerea interesului pentru producția noastră literară populară. Numărul 5 apărut pentru luna Mai cuprinde pe lângă numeroase cântece populare însoțite de note și basme, povestiri și legende, glume, doine, jocuri, etc. Este un material variat și plin de interes pentru cercetătorii folkloriști. Un articol bine meritat este închinat folkloristului Nec. Mateescu. Reproducem din numărul recent o strigătură populară caracteristică:

Cât oiu fi și-oiu mai trăi,
Notăraș n'oiu mai iubi.
Mai bine un ciobănaș
Că-mi aduce seara caș,
Dimineața urdă dulce,
Mă sărută și se duce!..

„Țara noastră” — București
anul XII no. 336 17 Iunie 1933

„Izvoarașul”

Minune adevărată pentru vremurile de azi a înfăptuit un slujitor al altarului, numai cerul și el știe cum. E preotul Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, directorul revistei de muzică și folklor „Izvoarașul”, directorul „Opaișului satelor” și acum de curând și al unui alt organ prin care strigă nedreptățile zălelor noastre; „Alamă a satelor” toate tipărite în com. Bistrița din jud. Mehedinți în tipografia „Izvoarașul” pe care părintele Dumitrescu a înființat-o acolo. Nu credeți? Nici mult luminatul profesor universitar I. Simionescu n'a crezut până n'a pus mâna pe ea, pipăind-o, ca apostolul Toma coastă rănită a Mântuitorului. Iată un om însuflețit de gânduri și năzuinți mari,

care învârtește manivela rotativei oa un nou Gutemberg, când alții târâsc răsărită otrava cluburilor politice. E cunoscută pretutindeni râvna acestui neobosit preot de țară ce aproape de 15 ani strânge poezia și cântecul poporului în cursul cristalin al „Izvoarașului” său, încredințat că nu face operă de zădărnicie.

Noi cei dela „Cuvânt Moldovenesc” îl știm de mult, îl prețuim pentru truda asta oare se aseamănă cu a noastră și ca să-i arătăm dragostea ce merită fără rezerve, îi urăm nu glorie — părintele Dumitrescu ne-ar disprețui — oi înțelegerea și apropierea de lucrul său sănătos a tuturor celor ce vor să sprijine cu devotamentul cuvenit o veche luptă oltenescă pe care o vrem definitiv răsplătită. Să trăești Sfinția Ta!

OCTAV. SARGEȚIU.

„Cuvânt moldovenesc” Chișinău
Anul VIII, No. 32. August 1933

Calendarul „Izvoarașul” pe anul 1933. Intocmit de Păr. Gh. Dumitrescu-Bistrița — Prețul 48 lei.

Cuprinde multe din tainele producțiilor populare această lucrare a Păr. Dumitrescu. Sunt înfățișate biografiile unor muzicanți de seamă ca: F. Marian, Ciprian Porumbescu, Artur Gorovei, Pr. Gavril Bichigean, Simion Rusu, I. I. Alexandrescu, Anton Pann, Ion Pop. Rețeganul, Pr. Marin Vulpescu și chipurile altora cum ar fi: Tudor Pamfile, Ioan Vidu, Gavril Muzieescu, Pr. Petre Savin din Jorăști—Covurlui, Icon. D. Furtună din Dorohoi, George Cătană, Pompei Hossu-Longin, Gh. T. Niculescu-Varone, Em. Marica, N. Mateescu, Lucian Costin și alții.

Frumoasă impresie fac și chipurile Pr. Sf. Iacov al Hușilor decedat în Ianuarie anul trecut, cum și al Pr. Sf. Vartolomei al Râmnicului—Severin un

însuflețit sprijinitor al operelor evangelice.

Pe lângă aceasta, calendarul „Izvoarașul” este presărat în mod deosebit cu legende, doine, chiuituri în horă, farmecc, vrăji, glume, snoave, hazuri, cimilituri, povestiri, cuvinte dialectale, etc., strânse din toate colțurile țării.

De remarcat sunt studiile d-lor: Em. Elefterescu în legătură cu „Datinile la Rusalii”, Stanciu Stoian „despre folklor și pedagogie și D. Ciurezu „Despre Doină”. Mult mai potrivit ar fi fost dacă biografiile folkloriștilor s'ar fi redat cât de scurt, iar din lucrările lor fragmentele cele mai alese. Din destul ar fi impresionat datinile și superstițiile rânduite'n legătură cu cele 12 luni ale anului.

Totuși calendarul „Izvoarașul” a prins în undele sale urmări nebănuite din lumea satelor unde se află un puternic zăcământ de energie spirituală și se poate folosi cu prisosință la conferințe și sezători populare ce au de scop luminarea maselor.

Felicităm pe Păr. Dumitrescu, pentru strădaniile depuse la întocmirea calendarului „Izvoarașul” înviorător de inimi dornice de o hrană cât mai sățioasă.

Pr. Gh. Țurari

Fântâna Domnească—Mehedinți

Rev. Asoc. Învățătorilor Mehedințeni—T. Severin.

Anul VI — No. 2 — Februarie 1933

„Izvoarașul”, Anul XII, Nr. 2, revistă de muzică, artă națională și folklor Bistrița-Mehedinți. Este una din cele mai însemnate reviste ce culege cântecul popular și onoare românnască cu multă sârguință.

„Era Nouă”—jud. Trei-Scaune
anul 1—no. 6—Iunie 1933

„Izvoarașul” revistă de muzică, artă națională și folklor. Abonamentul 100 lei anul; 80 lei pentru studenți, elevi și cântăreți; 150 lei pentru instituții.

Numai cine știe — căei acela își poate da seama mai bine — cu câte greutate se scoate o revistă în provincie, mai ales când nu lucrezi în numele unei asociațiuni, numai acela poate judeca după cuviința, vrednicia și munca trudnică, desfășurată de Pr. G. N. Dumitrescu, la revista „Izvoarașul”, pe care — Preot și Învățător fiind în satul Bistrița — o scoate personal, secondat de soția Sf. Sale, D-na Olimpia Gh. Dumitrescu cu mare regularitate și cu îmbunătățiri vădite de 12 ani. — Și încă meritul Păr. Dumitrescu este și mai mare, pentru că „Izvoarașul” fiind de fapt o revistă de specialitate, ea pătrunde și mai anevoios — abonații recrutându-se numai dintre cunoscătorii muzicii și dintre cei cari se interesează de material folkloristic.

Felul însă cum se prezintă revista, au impus-o și amatorii i-au simțit nevoia. Asta e secretul susținerii, care evidențiază meritul Păr. Gh. Dumitrescu, nu numai ca spirit organizator și bun administrator, — căci a ajuns să-și aibă tipografie proprie a revistei — ci și ca bun compozitor și transpunător al melodiilor noastre populare, cum și ca încercat folklorist.

Din aceiaoe a publicat în revistă, pe timpuri, Păr. Gh. Dumitrescu a scos aparte: „Cântece patriotice și școlare” pe 2 voci, pentru elevii școlărilor primare. Costă 40 lei ce sunt adevărate frânturi rupte din sufletul nostru românesc, adaptate pentru plămădirea sufletului de copil.

Tot sf. sa a scos și „Calendarul revistei Izvoarașul” pe 1933 cu 160 pagini. Costă 48 lei în care se cuprind, pe lângă cele 50 figuri și chipurile celor mai de seamă folkloriști și muzicanți ai neamului nostru și o seamă de articole foarte interesante

despre folklor și artă în genere, cum și multe doine și cântece pe note.

Nu-l cunosc persoal pe Păr. Dumitrescu, însă munca și străduința necurmată din jurul „Izvoarașului” precum și alcătuirea „Calendarului” m’au isbit și căutând să mă informez, am aflat că a fost bun elev și în școală și că d’atunci încă se ocupă îndeosebi cu muzica. Are dreptate Păr. Arhim Scriban, când scrie în „Epoca” — analizându-se pe P. C. Sa „In focul tinereții, că deprinderile bune din școală țin și în viață.

Munca rodnică a Păr. Dumitrescu poate fi pilduitoare multora din preoții noștri, cari își etaleză trândăvia și se cred îndreptățiți la demnități și recompense numai pe baza titlului școlar sau a intrigilor la care se dedau în contra celor cari — de bine de rău — se străduiesc prin activitate zilnică spre ceva de folos obștesc, nevoindu-se a face cinste hainei preoțești.

De aceea am crezut de cuviință să și evidențiez, în chip mai deosebit, strădania acestui preot și învățător sătesc, care — pentru tot ce face făptuește — ar trebui încărcat cu toate recompensele bisericesti și școlare.

Incheind, țiu să arăt că lucrările Păr. Gh. Dumitrescu se pot procura dela toate librăriile, dar mai bine este să se ia direct dela sf. sa (Bistrița Mehedinți), dându-i acestui harnic și talentat preot, câștigul ce revine librarului.

Iconom Marin D. Preoțescu.

„Păstorul ortodox” — Pitești
Anul XIV — No. 2 — Februarie 1933

În Buletin Oficial al Eparhiei Râmnicului Noul Severin, anul II — Nr. 8 din 31 August 1933 P. C. S. Părintelui D. Cristescu consilier referent al Sfintei Episcopi scrie următoarele:

Prea Sfințite Stăpâne,

Cu cel mai profund respect Vă mai

aduc la cunoștință, că cu prilejul inspectării centrelor, am mai vizitat următoarele parohii din județul Mehedinți; Malovăț, Valea Boerescă, Halânga, Gogoșu, Devesel, Scăpău și Bistrița.

Parohia Bistrița. Iată aci o enorie unde activează unul dintre cei mai entusiaști, mai idialiști și mai optimiști apostoli ai Olteniei Părintele Gh. Dumitrescu-Bistrița, care este și învățător în acea parohie, este o personalitate în puterea cuvântului. Acest Cuc. Preot a activat și activează condus de un suflet apostolic și de un idealism spiritual înalt. În atâtea forme de activitate și-a împărțit energia, încât este de mirare că rezistă cu atâta entusiasm. Lucrul pastoral și l-a dezvoltat și la biserica locală, pe care o ține ca pe o podoabă, și la școală, care se prezintă ca o faclă în mijlocul satului, și în enorie, unde este iubit și stimat. Ceiace îl ridică însă în ochii mulțimii, nu este numai activitatea dezvoltată pe terenul cultural, unde a reușit să înjghebeze o frumoasă bibliotecă, casă de sfat și oor pe 4 voci, care desfată sufletele la Sf. Liturghie și la serbările populare, ci ceiace îl prezintă pe Păr. Dumitrescu-Bistrița, ca pe un intelectual idealist stimat și admirat de cărturarii încercați ai țării noastre, este persistența, dragostea și pasiunea cu care a lucrat și lucrează cu o albină pentru îmbogățirea artei naționale folklorului și muzicii populare. Din 1919 scoate revista „Izvoarașul”, unde a publicat peste 400 cântece populare din diferite ținuturi ale țării, o serie întregă de cusături naționale, iar în partea folkloristică a adunat obiceiuri, credințe populare, snoave, cimilituri, strigături, etc., formând o admirabilă colecțiune de artă și literatură populară.

Sprijiuit efectiv de Doamna învățătoare Olimpia Dumitrescu, soția Sfinției Sale, numitul Preot, cu cele mai

modeste mijloace, însă cu sacrificii personale de nedescris, a instalat o tipografie în satul său, la care lucrează singur cu câțiva lucrători, înstruiți și îndrumați de Sfinția Sa.

Animat de un crez de înaltă înțelegere, numitul Preot a activat în mod armonios atât în lucrarea evanghelică, cât și în cea culturală — intelectuală, cât și gospodărească.

Purtat pe undele melodiilor populare, încălzit de un zel de misionar tenace, convins, care nu dă înapoi niciodată, Părintele Dumitrescu rămâne model de Preot, în care trăiește cel mai pur idealism, cel mai constructiv spirit apostolic, nu materie care obsedează și năruie cele mai frumoase idealuri ale unui apostol subjugat de ea.

Iată pentru ce îmi permit, Prea Sfințite Stăpâne a Vă prezenta pe acest valoros Preot, cu care se mândrește Eparhia noastră și Vă puteți mândri în primul rând Prea Sfinția Voastră; și iată pentru ce îmi permit a Vă ruga să binevoiți ca pe acest Preot să-l cinstiți cu un rang bisericesc după cuviință, la Congresul Soc. „Renașterea” dela Corabia.

Spre cele ce veți binevoi a dispune.

Sunt al Prea Sfinției Voastre prea supus și prea plecat fiu duhovnicesc,

Consilier Referent, Pr. D. CRISTESCU

Din „Buletinul oficial al Eparhiei Râmnicului Noul Severin” — an II — nr. 8 — 31 August 1933.

„Izvoarașul”, an, XII, nr. 11-12, Dec, 1933. Dir. Olimpia și Preot G. Dumitrescu. Rar exemplu de însoțire tipografică din iubire de cântec, vers și artă românească la Bistrița-Mehedinți.

„Crainicul Cetății” — Suceava
anul I — no. 5-7 — Cot. — Dec. 1933

„Izvoarașul”. — (Anul XII, No. 9) de fapt cea mai în vârstă dintre publicațiile mehedintene și singura revistă de muzică populară și folklor din țară, ce aduce ca și'n trecut un material bogat din „lumea celor care nu cuvântă”.

D. G. T. Niculescu-Varone, publică cuvinte dialectale culese din diferite regiuni ale țării. Cârsteș (snop de grâu) pe care d-sa în găsește la Vâlcea e comun și văii Motrului din Mehedinți, în restul județului zicându-se „petiță” Dr. Od. Apost. (Cluj) cunoscut publicist, dă la iveală câteva credințe populare. Lucian Costin, se ridică împotriva folkloriștilor improvizați, care caută să modifice textele populare. În restul numărului. C. Pajură, (în jurul folklorului), Simion Hârnea, Florian Praja, Gh. Păunescu, etc

„Școala Mehedințului” — T.-Severin
anul IV—no. 4—Decembrie 1933
Dir. C. Pajură.

„Izvoarașul” revistă de muzică, artă națională și folklor.

Anul XII, No. 7, 8, 9, și 10.

Apare lunar în Bistrița-Mehedinți, îngrijită de harnicul preot G. Dumitrescu-Bistrița.

Continuă cu succes acțiunea revistelor Ion Creangă, Tudor Pamfile, etc. cu dragostea de comorile de grai și înțelepciune pierdute de apoi în negura vremurilor și pospaiul de civilizație a satelor.

„Pământul” — Călărași
anul II—no. 52-54—Decembrie 1933

Misionarul dela Bistrița

Odată cu oernerea primilor fulgi imaculați de zăpadă din văzduhul acestei ierni timpurii, mi-a sosit Calendarul revistei de muzică, artă națională și folklor „IZVORAȘUL” a

părintelui Gh. Dumitrescu-Bistrița. Il am pe masă și-l privesc ca pe-o comoară. Este o carte grea de literă care închide în cele 160 pagini bogății de limbă românească.

Mai bine de un deceniu urmăresc activitatea acestui apostol al culturii: cuminte, răbdător, hotărât și harnic ca o albină, Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița activează zi de zi pe tărâmul culturii românești. De zece ani acest îndrăgostit al folklorului românesc, secundat de D-na Olimpia Dumitrescu-Bistrița, o înamorată de bogățiile artei noastre naționale, culeg și răspândesc obiceiurile unui popor cu trecut glorios. Misionarul dela Bistrița-Mehedinților, nu este numai un diletant în activitatea pe care o desfășoară cu atâta îndemn după cum nu este nici un ambițios care dorește glorie. Muncеște liniștit și modest. Niciodată nu l-am văzut cersind cuiva să sorie despre activitatea laudabilă de care se face vinovat; iar atunci când l-am anunțat că am să scriu ceva despre citadela culturală dela Bistrița, mi-a spus sfios: „te rog să scrii, dar despre mine să nu pomenеști nimic. E mai bine așa”. Cu mijloace suficiente, dar modeste și cu mari sacrificii materiale, misionarul dela Bistrița și-a înjghebat încă cu trei ani în urmă o frumoasă tipografie; acolo tipărește „Izvoarașul” și „Opaițul Satelor”, de acolo pleacă lumina desgropată din comoara folklorului românesc.

Cântecul dureros de tărgănat al țaranului dela câmpie se 'ntâlnește în paginile „Izvoarașului” cu duioasa doină a ciobanului din munte pentru a apuca drumul altor meleaguri menite să formeze unitatea sufletească și națională a poporului nostru.

Intrigat de prodigioasa activitate a misionarului dela Bistrița, am cercetat întâiul număr al „Izvoarașului” în care am putut citi o credință și un îndemn la un început de faptă: „modest își face apariția „Izvoarașul” printre frun-

ze uscate și flori mirositoare... și dacă vreun bulgăre îi va aține calea, el își va urma cursul său, ocolindu-l și tărându-și totuși mărăgăritarele sale mai departe...

...și daoa razele de soare nu-l vor mângâia, se mulțumește să se prelingă agale lu umbra răcoroasă a pădurii bătrâne”, pentru ca după doisprezece ani de regulată apariție, în care timp a strâns picătură cu picătură nectarul sufletului românesc pentru a-l turna în bulgări grei de aur, să putem citi în primul calendar al revistei: „cu nădejdea de mai bine a anului 1912, spargem zăgazurile necazurilor vieții și străbatem tot mai departe”... așa cum apa neastâmpărată a unui râșor cristalin de munte se strecoară printre stâncile care-i ațin calea și alunecă peste șesuri să se arunce în brațele cine știe cărui fluviu...

„Izvoarașul” părintelui Dumitrescu-Bistrița, a produs o adevărată revoluție în lumea satelor noastre, unde este de citit cu mult interes.

Fetele cu obraji ca bujorul, învață oantecele de dor și de jale ca să le cânte la sapă și la seceră, vara sau iarna la șezători; flăcăii învață strigături să le strige 'n vâltoarea ritmică a unei „Sârbe” ori a unei „Bătute”; învățătorii îl cercetează ca pe-o evanghelie a artei populare și-i transmit înjelesul orașelor încredințate spre educație. Este un mijloc cinstit și sigur de a înviora tradițiile, obiceiurile și datinile noastre, cu cât mai mult acum când avem de luptat cu importul atâtor prostii naive de peste hotare.

Rămân mirat când citesc într'o dare de seamă înfăptuirile modestului misionar al culturii populare dela Bistrița-Mehedinți:

Banca populară, bibliotecă cu casă de citire, tipografie, cooperativă, cor sătesc, fotbal, farmacie, etc. și multe alte înfăptuiri mărețe pentru sătenii din mijlocul cărora s'a ridicat!

Pr. Dumitrescu-Bistrița, prin editura revistei „Izvoarașul” aduce un real serviciu atât satelor cât și culturii noastre populare. Ne facem o datorie dând la iveală o muncă și un misionar și să remarcăm Calendarul revistei „Izvoarașul” pe 1934 tuturor iubitorilor de artă populară și folklor.

Constant Răutu

„Avântul” — Petroșani
anul VI — No. 26 — Decembrie 1933
Director V. B. Taloeseu

A apărut „IZVORAȘUL” revistă de muzică, artă națională și folklor, anul XII, Nr. 11-12, Noembrie și Decembrie 1933, cu un bogat și însemnat material muzical și folkloristic.

Acest număr în partea muzicală cuprinde: doine și cântece, colinde și cântece de stea, jocuri naționale notate de colaboratori competenți în ale muzicii.

În partea literară și folkloristică de asemenea cuprinde: Dragoste și respect pentru arta noastră națională de G. T. Niculescu-Varone, Magii (ce erau, de unde au venit la Betleem și tâlcul pribegiei lor) de Dr. Em. Elefterescu, continuând cu material cules din popor: povestiri, glume și snoave, balade și legende, poezii populare, chiuituri și strigături, medicină populară, datine și credințe, jocuri pentru copii, etc., cu o cronică bogată în amănunte interesante, dându-ne și sumarul întregului an 1933 care este o comoară de material muzical și folkloristic.

Cu 1934 revista intră în anul al XIII-lea, propunându-și a avea și pagini de teatru sătesc, cu material folosit pentru manifestării culturale cum sunt serbările și șezătorile sătești, material mult căutat de învățătorii și preoții noștri.

Revista „Izvoarașul” este în plin pro-

gres și avânt un material ales și interesant o recomandăm tuturor cetitorilor noștri cu toată căldura.

Abonamentul 100 lei anual. Redacția și Administrația în com. Bistrița, jud. Mehedinți, of. T.-Severin.

"Cultura poporului" — Cetatea-Albă
anul IV — No. 12 — Decembrie 1933

Director T. Iacobescu

La Mehedinți.

Societatea culturală "Vrancea", după multe încercări, a găsit în prietenul nostru preotul Gh. Dumitrescu-Bistrița omul care, îndrăgostit de bine frumos să dăruiască puterea sa demuncă pentru înălțarea culturală a satelor din Mehedinți.

De altfel activitatea culturală a inimosului preot este cunoscută și din revista de muzică și folklor "Izvoarașul", care de cinci ani—străduindu-se cu toate necazurile ce apasă astăzi asupra culturii românești, a putut străbate cât mai mult în popor păstrând și ducând acolo frumusețea cântecelor populare peste care vremurile de rapidă civilizație caută să asvârle ne-
trebnicia lor.

A fost o sărbătoare și-o serbătoare.

Preotul Dumitrescu-Bistrița, în simțite cuvinte, a arătat rostul și importanța bibliotecilor sătești, aducând mulțumiri tuturor celor ce — fie că au plecat, fie că nu, de la sate, — se gândesc și muncesc pentru că în viața satelor să ducă lumina care lipsește, lumina care se cere.

D. avocat P. C. Nistor a arătat puterea pe care o are cartea de a te face a ști mai multe, de a fi astfel folositor societății și de a te ridica, pe scara socială, cât mai sus.

Aduce laude meritate preotului G. Dumitrescu-Bistrița pentru munca rod-

nică pe care o desfășoară.

Vorbește apoi d. Viădoianu, rugând pe cei cari trăesc la sate și sînt mai luminați decât consătenii lor să le dea întotdeauna sfatul lor, pornit însă din sinceritatea sufletului și să caute ca pe lângă înălțarea lor culturală să aibă veșnic grija ca și sufletul lor să fie luminat și încălzit de cele mai alese sentimente, ca înălțarea culturală să meargă în același pas cu înălțarea sufletească, pentru că nimic trainic nu se poate clădi pe sufletele sterpe.

Au urmat apoi dansuri, coruri și recitări bine alese și bine executate.

Și cu aceasta serbarea a luat sfârșit, lăsând în suflet mulțumirea că, tăcuți și desinteresați, sînt mulți cari muncesc cu râvnă pentru binele neamului românesc.

Val

"Neamul Românesc" — București
Anul XIX — Nr. 55 — Martie 1924

"Izvoarașul" pîn'acum e singura revistă care pe lângă folklor, cultivă și muzică și artă populară: ouă încondeiate, troițe, alesături, cusături și altele. Conducerea o are d-na și d-l Gh. N. Dumitrescu-Bistrița — cu colaboratori aleși atât pentru folklor, cât și pentru muzica populară. "Vestitor al unor comori de mare preț" — e în al V an de când apare în Bistrița — jud. Mehedinți.

"Comoara Satelor" — Blaj
an II — Ianuarie 1924 — Nr. 1

Calendarul "Izvoarașul" pe 1934.
întocmit de Pr. Gh. N. Dumitrescu — Bistrița, conducătorul revistei de muzică artă națională și folklor "Izvoarașul", din Bistrița-Mehedințenilor. 125 pagini, 30 lei.

Activitatea folkloristică din jurul

"Izvoarașul" — ui ce apare din 1919, este cunoscută prin îndărjită preocupare de desgroapare a comorilor sufletești a poporului nostru, împletită cu multe sacrificii materiale, pe care vitregia vremurilor și a oamenilor le-a pus în calea acestui organ de absolută nevoie națională.

Acest calendar întregeste pe cele din 1932 și 1933 cu figurile folkloriștilor și muzicanților noștri cei mai de valoare, având un cuprins ales din articole de seamă, folklor bine ordonat, coruri, doine, cântece populare, patriotice și școlare, basme, povestiri, snoave, glume, ghicitori, poezii populare, balade, obiceiuri și tradiții, cuvinte dialectale, descântece și vrăji, medicină populară, bocete, jocuri naționale, locuțiuni și idiotisme, datini, cusături naționale, etc.

Este un calendar unic al țării noastre și o podoabă pentru orice bibliotecă, fiind o contribuție fericită pentru cunoașterea folklorului nostru.

Se poate procura dela Administrația revistei "Izvoarașul" Bistrița-Mehedinți, of. T.-Severin, contra cost și dela librăriile mai de seamă din țară.

Pr. Gh. I. Ghia.

"Renașterea" — Craiova
anul VIII. No. 1, Ianuarie 1934

A apărut calendarul revistei "Izvoarașul" pe 1934, întocmit de Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița, jud. Mehedinți. Pe lângă biografia muzicanților și folkloriștilor noștri, această lucrare cuprinde în 128 pagini: 19 cântece pe note, 16 ilustrații, cântece populare, patriotice și școlare, basme, balade, jocuri naționale, folklor variat, cusături naționale, etc., încheindu-se cu povățuitorul folklorului: "Ce se poate culege din popor".

Este calendarul unic în această ra-

mură și poate fi o podoabă a unei bibliotecii. Prețul 30 lei și se află de vânzare numai la câteva librării mari în toată țara. Colegii învățători pot să-l ceară ad-ției revistei "Izvoarașul" la Bistrița, jud. Mehedinți, prin oficiul T.-Severin.

A apărut No. 11-12, an XII din "Izvoarașul" revistă de muzică, artă națională și folklor cu un bogat material muzical și folkloristic. Indemnăm pe cititorii noștri a cere număr de probă. Abonamentul 100 lei pe an. Redacția și ad-ția în Bistrița-Mehed., of. T.-Severin, scriind preotului Gh. Dumitrescu.

"Naționalul Vâlcei" — R.-Vâlcea
anul VII, No. 73, Ianuarie 1934
Director C. Daniilescu

Bib. muzicală "Izvoarașul"

Preotul Dumitrescu-Bistrița Mehedinți, asiduu luptător pentru cultura populară, a editat un gen interesant de bibliotecă muzicală. În numărul 5, de care ne ocupăm, intitulat *Cântece patriotice și școlare*, d-sa dă la lumină o frumoasă colecție de poezii populare puse pe muzică și cu mult gust tipărite.

Exemplarul pe care ni-l servește prin toată activitatea d-sale, de pedagog și creator, ne face să conchidem la un rar calificativ de cultură națională.

"Tara noastră" — București
anul XIII, no. 505, din 19 Ian. 1934

"Izvoarașul" Bistrița-Mehedinți, of. T. Severin. Abonamentul 100 lei anual.

Revistă de muzică, artă națională și folklor, care apare sub îngrijirea D-nei Olimpia G. Dumitrescu și Pr. G. Du-

mitrescu-Bistrița. Conține o mulțime de bucăți muzicale pe note și articole variate și interesante. — Acum la încheierea revistei aflăm că a apărut și un frumos calendar muzical pe 1934: „Izvorășul”. Prețul 30 lei.

„Flori de crini” Șimleul-Silvaniei
anul 3. no. 1, Ianuarie 1934

Merită toată admirația părintele Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, conducătorul revistei de muzică, artă națională și folklor „Izvorășul” din Bistrița-Mehedinți, care din 1919 luptă cu îndârjire pentru descoperirea și publicarea comorilor sufletești ale poporului.

Pe lângă revistă, publică în fiecare an un calendar unic în felul său, prin varietatea, bogăția materialului ce conține: coruri, cântece populare, descântece, snoave, obiceiuri, datini, tradiții, locușuni, etc., așa că acest calendar merită a figura în orice bibliotecă pentru consultare. Indemnăm pe toți a-și procura acest calendar (30 lei) dela Administrația revistei „Izvorășul” Bistrița-Mehedinți—of. T.-Severin.

„SĂNĂTATEA” — București
an XXXIII, No. 23-24, Febr. 1934
Dir. Dr. Sigmand-Sigma.

Calendarul „Izvorășul” pe 1934. Revista folkloristică „Izvorășul” din Bistrița-Mehedinți, de sub conducerea soșilor preot Dumitrescu-Bistrița, editează în fiecare sfârșit de an, câte un frumos calendar cu numeroase ilustrații, clișee, vignete, cântece, jocuri, glume, ghicitori, snoave, povești și biografiile folkloriștilor noștri. Fiind o lectură plăcută și ușoară, recomandăm acest calendar tuturor cari îndrăgesc producțiile poporului român.

Se poate comanda la redacția revistei cu prețul de 30 lei.

„HYPERION” — Cluj
Anul III, No. 1 — Ianuarie 1934
Director C. Argintaru

„Izvorășul”, revistă de muzică artă națională, folklor și teatru stesc. Isvorăște din Bistrița-Mehedinți, din lumina minții și inimei. Pr. Gh. N. Dumitrescu.

A ajuns în anul XIII-lea an de existență, are tipografie proprie și-i tot tânăr. O seamă de colaboratori pricepuți îl înconjoară și mii de suflete îi sorb învățătura.

„Pământul”—Călărași
anul III no. 60—Februarie 1934

A apărut No. 1 an XIII de pe luna Ianuarie 1934 din revista „Izvorășul” organ de culegere și răspândire a muzicii, artei naționale și folklorului nostru, azi singura care ține piept vremurilor, după stingerea revistelor de folklor „Ion Creangă” a lui Tudor Pamfile și „Șezătoarea” D-lui Gorovei dela Fălticeni.

Condusă de soșii Olimpia și Pr. Gh. Dumitrescu—Bistrița — această revistă își mână firul început dealungul anului 1934 — în al treisprezecelea an de existență.

Cu acest număr aduce în „Pagini de teatru sătesc” piese de teatru și manifestări culturale, atât de necesare în lupta de culturalizare a satelor, un mare sprijin pentru preoți și învățători.

Pe lângă culegeri de muzică populară și folklor literar variat găsim aici articole semnate de cunoscutul literat Pr. P. Partenie, de d-l Dr. Em. Elefterescu, G. Niculescu-Varone; apoi culegeri de Protopop. G. Bichigeanu din Năsăud, Prof. Tomescu-Putna, Dr. Em.

Marica, Dobre Ștefănescu, C. Milici, etc., piesa de teatru sătesc „La noi în sat” de Al. Timotescu și atâția alți colaboratori sânguincioși.

O recomandăm tuturor cititorilor noștri spre deosebită atențiune, urându-i viață lungă.

Abonamentul pe an 100 lei și se poate comanda la Bistrița-Mehedinți, of. T.-Severin.

Rev. Învățătorimii Gorjene, Tg -Jiu
Anul V, No. 1 — 2, Ianuarie—Februarie 1934

A apărut calendarul „Izvorășul” pe 1934, întocmit de Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, conducătorul revistei de muzică, artă națională și folklor „Izvorășul”, din Bistrița-Mehedinților.

Nicăeri ca în revista și calendarul „Izvorășul”, nu gălgăie mai adânc comorile sufletului poporului nostru, legat veșnic prin folklor de frumusețile noastre păduri.

Este un calendar unic al țării noastre și poate fi o podoabă a oricărei biblioteci. Este și o contribuție fericită pentru cunoașterea folklorului nostru și o noutate a vitrinei librăriilor.

Prețul unui exemplar este 30 lei. Se poate procura de Administrația revistei „Izvorășul”, Bistrița-Mehedinți, of. T.-Severin, contra cost și dela librăriile mai de seamă din țară.

Indemnăm cetitorii noștri a-și procura acest calendar.

„ECOUL PĂDURILOR” — București
anul V—no. 4—Ianuarie 1934
Dir. Florea Căruntu

—„IZVORAȘUL” revistă de muzică, artă națională și teatru sătesc. Bistrița-Mehedinți—Of. T.-Severin, Apare lunar. Abonamentul 100 lei anual, plătit an-

ticipat. Este o revistă de-o valoare neprețuită pentru învățător.

„Școala Noastră” — Zălău
anul XI—no. 2—Februarie 1934

A apărut „Izvorășul” revistă de muzică, artă națională și folklor, an XII, no. 11—12 pe luna Noembrie și Decembrie 1933 de sub conducerea D-nei Olimpia și Gh. Dumitrescu Bistrița cu un bogat și însemnat material muzical și folkloristic.

„Izvorășul” este singura revistă în țară care se ocupă cu strângerea folklorului și răspândirea muzicii populare și naționale.

Acest număr în partea muzicală cuprinde: doine și cântece, colinde și cântece de stea, jocuri naționale notate de colaboratori competenți în ale muzicii.

În partea literară și folkloristică de asemenea cuprinde, Dragoste și respect pentru artă națională de G. T. Niulescu-Varone, Magii (ce erau, de unde au venit la Betleem și tâlcul pribegilor) de Dr. Em. Elefterescu, continuând cu material cules din popor; povestiri, glume și snoave, balade și legende, poezii populare, chiuituri și strigături, medicină populară, datine, și credințe, jocuri pentru copii, etc etc. cu o cronică bogată în amănunte interesante, dându-ne și sumarul întregului an 1933 care este o adevărată comoară de material muzical și folkloristic.

Ou 1934 revista intră în anul al XIII, propunându-și a avea și pagini de teatru sătesc, cu material folositor pentru manifestări culturale cum sunt serbările și șezătorile sătești, material mult căutat de învățătorii și preoții noștri.

Revista „Izvorășul” este în plin progres și având un material ales și interesant o recomandăm tuturor cetitorilor noștri cu toată căldura.

Abonamentul 100 lei anual, Redacția și Administrația în Bistrița-Mehedinți—of. T.-Severin.

„Școala Carașului”—Caraș
anul VI no. 1-2 — Ianuarie-Februarie 1934

A apărut No. 1 — anul XIII de pe luna Ianuarie 1934 din revista „Izvoarașul” organ de culegere și răspândire a muzicii, artei naționale și folklorului nostru, azi singura care ține piept vremurilor, după stingerea revistelor de folklor „Ion Creangă” a lui Tudor Pamfile și „Șezătoarea”, D-lui Gorovei dela Fălticeni.

Condusă de soția Olimpia și Pr. G. Dumitrescu-Bistrița, această revistă își mână firul început dealungul anului 1934 în al treisprezecelea an de existență.

Cu acest număr aduce în „Pagini de teatru sătesc” piese de teatru și material folositor pentru șezători, serbări și manifestații culturale, atât de necesare în lupta de culturalizare a satelor, un mare sprijin pentru preoți și învățători.

Pe lângă culegeri de muzică populară și folklor literar variat, găsim aici articole semnate de cunoscutul literat Pr. P. Partenie, de dl. Dr. Em. Elefterescu, G. Niculescu-Varone; apoi culegeri de Protopop G. Bichigean din Năsăud, Prof. Tomescu-Putna, Dr. Em. Marica, Dobre Ștefănescu, C. Milici, etc., piesa de teatru sătesc „La noi în sat”, de Al. Timotescu și atâția alți colaboratori sârguincioși.

O recomandăm tuturor cititorilor noștri spre deosebită atențiune, urându-i viață lungă.

Abonamentul pe an 100 lei și se poate comanda la Bistrița-Mehedinți oficiul T.-Severin.

Ținem să aducem pe calea aceasta vîile noastre mulțumiri On. Redacției a revistei „Izvoarașul” din

Bistrița-Mehedinți pentru faptul că ne pune la dispoziție 10 abonamente gratuite spre a le trimite la frații noștri din Balcani, iar Sf. Sale Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița, îi exprimăm personal profundul nostru respect pentru cuvintele sale măgulitoare și de înțelegere ce le-a adresat în scrisoarea sf. sale de îmbărbătare nouă pentru lupta ce am început-o.

„Timocul”—București
anul I no. Februarie 1934

„IZVORAȘUL”. Anul XIII. No. 1.
Organ de culegere și răspândire a muzicii, artei naționale și folklorului singura revistă de acest gen demnă de toată atenția și care ține piept tuturor intemperțiilor vremii de azi.

Începând cu acest număr, revista a început să publice și teatru sătesc, material ales pentru serbări și manifestații culturale, venind astfel în ajutorul preoților și învățătorilor.

Acest număr se bucură de colaborarea Pr. P. Partenie, Em. Elefterescu, G. Niculescu-Varone etc.

Cu acest număr revista intră în anul al treisprezecelea. Cu această ocaziune ne simțim obligați prietenește de a transmite soților Dumitrescu-Bistrița, salutul nostru, urându-le ca munca începută să fie încununată de succes.

I. I. Stoenac

„Era nouă”—Trei-Scaune
anul III—nr 2-3—Febr.-Martie 1924

Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița:
Calendarul revistei de muzică, artă națională și folklor „Izvoarașul” — 1934
Tip. „Izvoarașul” Bistrița-Mehedinți.
128 pag. 30 lei.

Cuprinde o bogată colecție de cântece populare, material folkloristic,

motive decorative naționale, etc.

Se face o interesantă expunere a diferitelor moduri de însemnări calendaristice după popoare și religii. Dl. V. Moraru publică date privitoare la studiile de gimnaziu ale lui Ciprian Pombosou. Se remarcă tendința de propagandă plastică împotriva regimului sovietic prin tablouri foarte sugestive. Dl. Hossu Pompei publică o interesantă conferință despre „Importanța folklorului pentru educație”.

Privit în ansamblul său Calendarul „Izvoarașul” dă cea mai vădită dovadă de munca depusă de păr. Dumitrescu, pe care îl felicităm călduros.

„Școala Basarabeană”—Chișinău
anul II—No. 9—Februarie 1934

Am primit no. 1 an XIII din revista de folklor, muzică, artă și teatru sătesc „Izvoarașul” a păr. Gh. Dumitrescu din Bistrița jud. Mehedinți, abonament 100 lei pe an. Colegii învățători, muzicanți, folkloriști și doritori de a avea piese potrivite de teatru școlar au o ocazie bună de a se abona la „Izvoarașul”. Bibliotecile așigădărea.

„Naționalul Vâlcei”—R-Vâlcea
an VII—no. 74—Februarie 1934

Calendarul Revistei „Izvoarașul” pe 1934. Precum revista așa și calendarul conține, pe lângă partea calendaristică și literară bine redactată, o mulțime de bucăți muzicale, peste 20 așezate pe note. În partea literară cuprinde doine, cântece, ghicitori, basme, povestiri, legende, obiceiuri, și altele cari aparțin folklorului literar. Păr. Gh. N. Dumitrescu — Bistrița poate fi mulțumit de munca titanică pe care a depus-o la redactarea acestui calendar. Noi îl felicităm sincer.

Prețul calend. 30 lei. Se poate comanda dela Tipografia „Izvoarașul” Bistrița-Mehedinți.

„Flori de crin”—Șimleul-Silvaniei
anul III—no. 2—Februarie 1934
P. Teofil A. Bălibanu

Calendarul revistei „Izvoarașul”

Trebuie să ne fie dragi, nespuse de dragi oamenii cari trăesc întru rele-varea nestematelor suferințelor neamului nostru, acele hărnicii însoțite, acele albine ce adună și depozitează pentru revelații și surprize bunurile spirituale, comorile simțirii nației, lacrimile poporului român.

Toate aceste valori, toate aceste frumuseți, toate aceste linii ale individualității etnice, cântecul, poezia și florile înțelepciunii românești, ne sunt tezaure scumpe și — pentru străinătate — certificatul existenței și originalității noastre, ca neam, de veacuri stăpân și cântăreț al pământurilor din stânga Danubiului.

Adevărat este că, în melodii, poporul și-a spus toate durerile și bucuriile, — și numai de câteva putem reconstitui epopeea celor aproape două mii de ani de urcuși și restriști.

Se pot număra deochele (și face-o-voiu într-o monografie, la care gândește „Lacrimile poporului”) de când tineri luminați și cărturari valoroși au purces la culegerea producțiilor populare, pe care atâtea reviste le-au înfățișat ochilor mirați și din care vitregia vremurilor ne-au păstrat numai două „Făt-Frumos” și „Izvoarașul” amândouă stindarde mărețe, la margini de țară.

Despre revista de muzică, artă națională și folklor „Izvoarașul” s'a mai scris în publicațiunile învățătoresci. E cunoscută colegilor și-i singura revistă

Ce prezintă în porții lunare sufletul neamului. (De șapte ani o urmărește și mă îmbie stăruitor la o lungă tovrășie). Părintele Gh. N. Dumitrescu Bistrița, prin aprinsele stădanii și concursul prietenilor din toate părțile țării, i-a asigurat o serioasă și apreciată apariție.

Indemn pe colegii Vâlceni să aboneze și s'o iubească. Adresa: Bistrița Mehedinți, of. T.-Severin.

Sunt sigur că le va rămâne neuitată.

Dar, pe fiecare an, părintele Dumitrescu scoate și câte un calendar, care este o îmbuchetare aleasă a unor frumuseți adânc grăitoare și cinstită expunere a comorilor de preț ale poporului, întru strângerea cărora (fie-ne îngăduit s'o spunem) și noi trudim prin cătune părăsite.

Calendarul revistei „Izvoarașul“ pe anul 1934 cuprinde câteva biografii ale folkloriștilor și muzicanților români, oorii, doine, cântece, cusături naționale, basme, povești, legende, glume, ghicitori, chiuituri, proverbe, descântece, jocuri de copii, medicină populară, locuțiuni și idiotisme, obiceiuri, datine, credințe și cuvinte dialectale. Amintim aici contribuțiile: „Colinda, sorcova și răscovăitul“ de Mihail Lungianu, „Pădurea în poezia noastră populară“ de Eugen Brumaru, „Importanța folklorului pentru educație“ Hossu Pompei Longin, „Călătorii streini cari s'au ocupat de portul nostru național“ de Gh. T. Niculescu-Varone, „Istoricul ouălelor roșii“ de Em. Elefterescu, Autobiografia învățătorului și folkloristului din Ștefănești Vâlcea, d. Ion, N. Popescu și îndrumările părintelui Dumitrescu „Ce se poate culege din popor“.

Calendarul, carte unică, este o lucrare românească și de mult folos tuturor slujitorilor și cărturarilor țării. Felicit pe părintele Dumitrescu-Bistrița pentru superioritatea întocmirii acestui calendar și cred că voiu avea

vreodată ragazul să spun tot cuvântul bun despre opera pe care Sf. Sa desăvârșește cu trecerea anilor, despre talantul pe care l-a fructificat în deajuns, despre hărnicia și frumusețea sufletului de misionar cultural și valoros coleg, pentru care trebuie să ne rămână drag, nespus de drag.

I. I. Alexandrescu,

„Învățătorul“—R.-Vâlcea
anul 7, No. 2, Martie 1934

„Izvoarașul“ revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, anul XIII no. 2 Februarie 1934. Red. Bistrița-Mehedinți.

Această revistă cuprinde basme, povești, legende, etc.

Minunată poveste este „Strigoii și Fata“ Deasemeni dialogul intitulat „Luxul“ se poate folosi de către învățători la serbările școlare, fiind foarte instructiv și plăcut. Revista prin felul cum este redactată, face impresie plăcută oricărui cetitor.

„Școala Basarabeană“—Chișinău
anul II—no. 10—Martie 1935

„Izvoarașul“ Preotului G. Dumitrescu-Bistrița e o meriteasă revistă de răspândire a muzicii populare. Eunică, luptă voinicește pentru un scop frumos, așa că ar merita multă atenție din partea oficialității. Dar oficialitatea noastră se ocupă cu amănții bucureșteni ai târfei Chaterley.

„Cadran“—Iași
anul I—No. 4—Aprilie 1934

„Izvoarașul“: Nr. 3 din luna Martie 1934 apărut în Bistrița jud. Mehedinți are un cuprins bogat. Muzică:

Florică de pădure de I. I. Alexandrescu, — „Luncă luncă“,—cules din Florești (doină) — „Măi Gheorghii“ cântec popular (Dolj)—„Bată-te mândruțo, bată“ — cules din Mehedinți, Cântec popular (Ialomița) cântec vechi, „Vânătorul“ — cântec școlar, cu versuri și melodii pe note culese de învățători. Descrierea jocurilor naționale texte în graiul poporului din Mehedinți, basme, povești și legende, glume fac revista foarte interesantă. Doinele, cântecele, chiuiturile, baladele, formează pe cetitor și-i umplu sufletul de dor, de viață.

Datine, credințe, obiceiuri și superstiții ne amintesc viața trecutului, să o prețuim pe cea a prezentului.

„Școala Carașului“ — Oravița
anul VI no. 4—Aprilie 1934

„Izvoarașul“ revistă de muzică, artă națională și Folklor, Bistrița-Mehedinți Nr. 1 și 2, anul 1934. Merită încurajare din partea tuturor pe care îi privește educația neamului. Noi, dascălii nu ne putem lipsi de minunatul material ce ni-l oferă. Conținutul numerelor ce le avem în față corespund pe deplin scopul ce și l-au impus cei grupați în jurul revistei, în frunte cu D-l Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

„Școala Vremii“ — Arad
anul V—no. 2—Februarie 1934

„Izvoarașul“, revistă de muzică, artă, folklor și teatru sătesc. An XIII no. 4 în frunte cu „Foaițe verde matostat“, cules de N. Dumitru, se începe cunoscută serie de culegeri de cântece populare românești.

Articolul d-lui Niculescu înfățișează prețioase constatări cu privire la portul național românesc din toate ținuturile românești.

Basmele, povestirile, legendele, doinele, chiuiturile, cum și strigăturile constituie pentru orice cetitor o lectură agreabilă.

„Școala Basarabeană“—Chișinău
anul II—no. 1-2—Aprilie-Mai 1934

„Izvoarașul“ revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc apare în Bistrița-Mehedinți sub conducerea și administrația Preotului G. Dumitrescu — No. 3 anul XIII din Martie 1934, a apărut cu un cuprins bogat și variat. Ca de obicei publică cântece populare puse pe note, un articol: „Jocurile naționale ale Românilor“ semnat de G. Niculescu-Varone; un basm „Păcală“ foarte amuzant, doine populare, datine, credințe, obiceiuri, superstiții în care se oglindește sufletul țaranului român așa cum l-au cunoscut poezii și scriitorii noștri. Citind această revistă te simți ușurat fiindcă viața copilăriei, așa cum am cunoscut-o mulți din noi, ne e redată într'un mod plastic.

„Școala Vremii“—Arad
anul V—no. 4—Aprilie 1934

„Izvoarașul“ — an XIII No. 5 Mai, 1934, revistă de muzică, artă națională și folklor: apare la Bistrița, în jud. Mehedinți, sub îngrijirea D-nei Olimpia și Pr. G. N. Dumitrescu.

Deschizându-i primile pagini dai peste cântece populare din diferite colțuri ale țării. Urmează cântece patriotice și școlare, jocuri și modele de cusături naționale. D-l Florian Cristescu în „Câșii-mâșii“ ne redă o bucată interesantă cu privire la obiceiurile noastre. Folklorul balcanic, basmele, povestirile și legendele, glumele, hazurile, snoavele, apoi doinele și cântecele dau acestei reviste o înfățișare plăcută și o face să fie gustată cu po-

tă, până la sfârșit, de orice cetitor.

Piesa de teatru „Fiica nemilostivă“ este moralizatoare și poate fi folosită de învățători la serbările și cercurile culturale. Revista aceasta n'ar trebui să lipsească din biblioteca școalelor și a Căminelor culturale.

„Școala Basaradeană“ — Chișinău
anul II no. 3 — Iunie 1934

Jubileul „Izvorașul“ — La 1 Iulie 1934 va avea loc în comuna Bistrița din Mehedinți, jubileul revistei muzicale și de folklor „Izvorașul“, decana publicațiilor din județul nostru. „Izvorașul“ și-a câștigat în tot acest răstimp de 15 ani numeroși admiratori, mai ales cititori, atât din Mehedinți, cât, mai ales, din răsăritul țării.

Li urăm viață lungă!

„Școala Mehedințului“ T.-Severin
anul IV—no. 10—Iunie 1934
Director C. Pajură

Jubileul „Izvorașul“

Duminica trecută s'a împlinit un deceniu și jumătate de când a început să apară „Izvorașul“ revista de folklor și cultură pentru popor, editată de părintele Dumitrescu-Bistrița.

Evenimentul acesta s'a sărbătorit așa cum numai un om care-și pune tot sufletul și toată dragostea sa pentru luminarea poporului, știe să sărbătorească.

„Nădejdea“ — T.-Severin
anul VI—no. 49-52—Iulie 1934

Ce se poate face într'un sat.

O știre venită dintr'un sat mehedințean anume Bistrița, trecută neobservată de marile public, ne umple ini-

ma de bucurie. Ne dă indicația de ceiace se poate face într'un sat, dela noi, când Dumnezeu i-a hărăzit un om de nădejde care să fie legat sufletește, de consătenii lui. Acel om se numește preotul Gheorghe Dumitrescu Bistrița, de fel scund, slab, blând, modest și sfiicios la înfățișare. În afara bisericii, pe care o slujește după cuviință, și-a luat asupra-și misiunea neîntrecută și ne silită de nimeni, ca să-și ridice satul lui mai presus de alte sate din țară. I-a trebuit 15 ani ca și vadă ostenele încununată de succes. Pr. Dumitrescu, ajutat de soție, d-na Olimpia Gh. Dumitrescu, o adevărată vrednică colaboratoare, a izbutit să-și înzestreze satul cu așezământ de cultură, pentru conferințe, folklor, premii, bibliotecă publică, bancă populară, farmacie, tipografie, cor sătesc ș. a. Într'un rând a editat și o foaie pentru grăbirea la îndreptare a scăderilor la omenie a celor din sat și dimprejur. Iar, mai presus de toate acestea, Pr. Gh. Dumitrescu — Bistrița, conduce, de 15 ani, revista „Izvorașul“ care e o publicație periodică cu conținut folkloristic — cu text, ilustrațiuni, fotografii, note muzicale — în toate domeniile producțiilor artistice-literare populare.

Amândoi tovarăși, uniți, preotul și d-na Dumitrescu, fac servicii de colegători-tipografi, corectori, paginatori, redactori, secretari, expeditori și administratori ai revistei „Izvorașul“. Iată adevărata ucenică a Domnului Iisus Cristos și al românismului integral, acești doi oameni, care, dacă ar merita o vorbă de îndemn roslită de undă o scrisoare de laudă plecată dela centru; dar, de sigur, că li-s'ar cuveni și o răsplată ca merit cultural pentru ceea ce ei au făcut și pentru încă ce vor mai împlini în satul lor olteanesc. Iată adevărații misionari culturali — numai acești doi și ar fi încă deajuns ca să-i semnalăm aci — pe care Dumnezeu i-a învrednicit să-și înzestrea-

cu inimă, cu minte și cu suflet pentru poporul din care se trag și în mijlocul căruia trăesc. Bine dotați și bine rânduiți, întru înțelepciune, ei și-au înțeles perfect, menirea pe pământ între semenii lor: totul de dăruit, din prisos, celorlalți: nimic pentru sine în afară de strictul trebuitor unei vieți simple și modeste; lumină și povește acelor care au nevoie de ele.

Când asemenea misionari apar în văzul mulțimii, cu anumite calități sufletești superioare, prin pilde de dăruire și de împlinire în propria lor persoană, învederat că popoimea se va găsi aci în juru-le, gata să-i ajute, să-i asculte și să le îplinească vrea.

Numai în acest sens înțeleg eu să fie misionarii culturali dela sate — și dacă este vorba de exemplificare: așa cum sunt soții preot Gh. Dumitrescu din Bistrița-Mehedinților. Sunt demni de semnalat, demni de felicitat și demni de imitat. Și de aceea — neiscodit de nimeni și de nimeni neîndemnat — citind știrea, mai dăunăzi, de isprăvile făptuite în răstimpul celor 15 ani de lucru, într'un sat din Mehedinți — inima mea mi-a poruncit scrisul ăstor slove aci ca să fie cunoscute și de alții mai mari isprăvile celor doi vrednici fii ai satelor noastre.

Facă-se voia gândului meu ca să se găsească în cuprinsul Țării și în alte ținuturi, cât mai mulți asemenea misionari culturali în umilele noastre sate. Dacă ar fi, fiind alții și în alte părți ale țării, la fel, bucuria ne va fi și mai mare, căci timp nu mai este de pierdut și ne trebuiesc cât mai mulți misionari răspândiți în lumea satelor.

Iar, dacă întâmplarea va face că, în graba vieții de toate zilele, aste rânduri, sorise aci să nu cadă sub ochii acelor care sunt în măsură să răsplătească pe modeștii propoveditori ai culturii, acolo unde este mult întune-

ric și neștiință, preotul Gh. Dumitrescu-Bistrița și d-na Olimpia Dumitrescu să fie mulțumiți că lucrează în satul lor, frumos și bine, iar singura lor răsplată să constea din puținele bucurii în viață, că dau din prisosul sufletului lor, acelor cari au mare nevoie de lumină și de căldură spirituală.

Scarlat Preajbă.

„ȚARA NOASTRĂ“ — București
din 6 VI 1934

Un eveniment în propășirea culturală a neamului românesc

Zilele acestea se împlinesc 15 ani de când „Izvorașul“ revistă de muzică, artă națională și folklor, apare, cu mari sacrificii, în comuna Bistrița-Mehedinți, sub îngrijirea preotului Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

Pentru că este prima, singura și cea mai răspândită revistă de acest gen la noi în țară, împlinirea unui deceniu și jumătate de regulată apariție a acestei foarte interesantă publicații, constituie un eveniment în publicistică și în propășirea culturală a neamului românesc.

În „Izvorașul“ s'a publicat o bogată colecție de doine, cântece școlare, religioase, bătrânești și ostășești, jocuri și cusături naționale, basme, legende, snoave, glume, păcăleli, chiuțuri, strigături, obiceiuri, credințe, datine, superstiții, bocete, descântece, medicină populară, ghicitori, pro-

Verbe, zicători, cuvinte dialectale, ocări, porecle, etc., toate culese metodic din toate părțile țării și numai în mediul populației rurale.

Revista „Izvoarașul”, un „mic depozit de unde elevul, studentul, învățătorul, preotul, profesorul de muzică”, sau, în genere, cercetătorul își poate culege materialul selecționat de care ar avea nevoie la sărbători naționale, școlare, șezători sau poate întocmi un studiu ce trebuie bine documentat.

Această revistă este mult cercetată în biblioteca Academiei Române, la Fundația universitară Carol I. și la Facultatea de litere.

La această revistă au colaborat și scriu și azi profesori universitari, renumiți muzicografi, cei mai de seamă folkloriști din România întregită și toți factorii culturali ai satelor.

În anul I, No. 2 Iulie 1919, pag. 10, col. 2-a d. prof. univ. S. Mehedinți scrie: „Privind „Izvoarașul” ca o încercare vrednică de cea mai mare luare aminte. De revista aceasta se leagă o adevărată renaștere a învățământului muzical al poporului nostru. Cei cari voiți altă creștere în popor întoarceți-vă cu fața la sate și începeți munca cea mare a luminării celor ce muncesc la țară.

În același an No. 4 și 5 pe Sept. și Oct., pag. 11, col. 2-a preotul Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, directorul revistei, scria ur-

mătoarele cuvinte, cari pot fi oricând de actualitate: „Faceți muzică în sate și veți face poporului cea mai splendidă educație națională. Strângeți pe țărani, pe fete și flăcăi, învățați coruri ușoare și frumoase, dar românești și veți sădi în sufletele lor ordine, veselie, cinste, bărbăție și patriotism. Strângeți cântecele populare și ignorați cântecele străine cari murdăresc frumusețea sufletului românesc”.

Convinși de serviciul real național ce-l face această revistă, cu adunarea și selecționarea materialului de folklor român care contribuie la îmbogățirea patrimoniului nostru cultural, semnalăm cu bucurie acest eveniment și-i urăm viață lungă și spor la muncă.

Gh. T. Niculescu-Varone.

„UNIVERSUL” — București.
din 30 Mai 1934

Jubileul „Izvoarașul”

„Nu sunt vremile sub cărma omului, ci bietul om sub vremii”, spunea odinioară sfătosul cronicar. Era aceasta o filozofie fatalistă, care nu mai are curs astăzi, o filozofie care și-a trăit traiful.

Secol prin excelență energetic și fatalismului determinist. Acolo unde energie multă și bine dirijată, acolo omul nu-i sub vremei, acolo omul e un îndrumător.

Gândurile acestea ne-au venit cu prilejul jubileului de 15 ani al revistei

„Izvoarașul” (poate unica publicație de muzică populară și folklor din întreaga țară), la festivitățile care au avut loc Duminică 1 Iulie și la care am avut nespusa mulțumire să luăm parte;

„Izvoarașul” nu se tipărește în oraș; nu; la sat și anume în com. Bistrița din jud. Mehedinți, o comună stălcită într-o vale adâncă și strâmtă și care nu poate comunica cu orașul decât printr-o șosea de mâna doua, într'un cuvânt într'un mediu geografic protivnic.

Dar mediul social? O, acela este și mai înapoiat. Și totuși Pr. Dumitrescu Bistrița, vrednicul conducător al acestei reviste, n'a desperat. El și-a creiat mediul de care avea nevoie, înzestrând satul cu o școală frumoasă și cu o tipografie, cu șezători și conferințe, cu o mulțime de broșuri tipărite în Bistrița și cu o bibliotecă sătească ce numără circa 3000 de volume.

Cât despre revista „Izvoarașul” în sine, apariția ei neîntreruptă timp de

15 ani și în condițiunii sociale și economice puțin prielnice, constituie un record.

Vrednicia spirituală a conducătorului este însă cu atât mai mare cu cât revista sa n'a fost numai un organ de culturalizare a maselor, ci și o foarte interesantă publicație de specialitate de care trebuie să țină seamă și s'o răsfioască orice cărturar, care vrea să aibă o vedere de ansamblu asupra etnografiei și și vieții sociale din Oltenia.

Iată de ce spunem noi și cu drept cuvânt că nu totdeauna omul stă sub vremei și că din când în când să găseso personalități, care se ridică deasupra vicisitudinilor momentului și care cu succes înțeleg lupta cea mare împotriva ignoranței și a analfabetismului.

C. Pajură.

Din ziarul „LUPTA” din 4 Iulie 1934

Manifestație culturală și națională

în com. Bistrița — jud. Mehedinți.

Inaugurarea unui cămin cultural — Manifestațiuni de simpatie pentru ziarul „Universul” și aderări la Liga antirvizionistă.

În com. Bistrița, din județul nostru, s'a inaugurat un cămin cultural, sărbătorindu-se și 15 ani de activitate ai revistei „Izvoarașul”, de muzică, artă națională și folklor.

Tot în această zi s'a sărbătorit 70 de ani dela înființarea școlii primare.

Cum s'au desfășurat festivitățile.

Dimineața, la ora 9, s'a oficiat un serviciu religios în biserică de preoții cercului cultural, în frunte cu preotul

D. Cristescu, consilier cultural al Sf. Episcopii.

Răspunsurile au fost date de soc. corală „Doina” din T.-Severin și corul cântăreților centrului preotesc.

S'a oficiat apoi un parastas pentru eroii morți în război, cum și pentru preotul I. Danubianu cel dintâi învățător al acestei comune.

De aci, cei 12 preoți, în frunte cu delegatul Episcopiei și protoereul G. Popescu-Traian, au mers la căminul cultural, situat în aceeași curte cu școa-

la și biserica, unde au oficiat un scurt serviciu religios.

Preotul Gh. Dumitrescu-Bistrița rostește o cuvântare, în care arată că biserica, școala și căminurile culturale sunt instituțiuni care cultivă sufletele și înalță sentimentele.

Face un istoric al înființării casei de citire, care, în anul 1921, a început cu 7 volume, iar astăzi numără 2800 de volume.

Arată că dela 1 Aprilie, casa de citire s'a transformat în cămin cultural, trecând sub autoritatea și controlul Fundațiilor culturale regale române. D. profesor C. Papacostea-Pajură, în numele revistei „Școala Mehedințului”, spune că acolo unde este energie multă și bine dirijată, acolo omul e îndrumător.

Părintelui Dumitrescu nu i s'au acordat subvenții și nici măcar vreun ajutor moral, ba a fost prigonit, devastându-i-se cândva și așezămintele dar directorul „Isvorașului” s'a ridicat pe treapta celei mai înalte vrednicii spirituale.

D. Gheorghiu-București din partea revistei „Poporul Românesc”, spune că ne găsim în timpuri când mâini și guri vrăjmașe vor să ne ootropească țara.

În fața acestor încercări de revizuri, zice d-sa trebuie dusă lupta și pentru aceasta se cer suflete oțelite.

Face apel la săteni să citească cât mai mult.

D. Ștefan Iacobescu-București, în numele Fundației culturale regale române spune că ia în primire cu toată bucuria căminul de aci, adăogându-se încă o verigă la cele 800 ce formează lanțul înfăptuirilor până în prezent în țară.

Scoate în evidență rolul căminelor culturale, după care felicită pe preotul Dumitrescu pentru activitatea depusă timp de 15 ani pe teren cultural.

D. profesor I. St. Paulian spune că i se umple sufletul de bucurie când

vede ce s'a realizat aci pe tărâm cultural.

În numele bibliotecii „Bibicescu” și al palatului cultural din T.-Severin în numele Ligii culturale și al Ligii antirevizioniste, cum și al soc corale „Doina” din T.-Severin, felicită pe părintele Dumitrescu.

Face apel la săteni să asculte pe părintele Dumitrescu și sfătuește apoi pe săteni să se întoarcă la portul lor și la obiceiurile lor românești și creștinești.

Preotul D. Cristescu R.-Vâicea în numele Episcopiei și P. S. S. Vartolomeu spune că astăzi când popoarele încearcă să se afirme cât mai mult, când se încearcă înlăturarea războaelor și oțelirea sufleteacă și spirituală.

D. I. Bălțeanu profesor la Topleț, în numele Banatului, recită versurile d-sale prin care îndeamnă sătenii să-și cultive familia în spiritul naționalist.

Arată apoi intențiile magheare care cer revizuire de tratate și revizuire de frontiere.

(Mulțimea spune că acest lucru nu se poate. Se strigă: Trăiască Liga antirevizionistă, trăiască d. Stelian Popescu).

Preotul Gh. Dumitrescu mulțumește vorbitorilor pentru cuvintele și aprecierile făcute, cum și ziarului „Universul”, al cărui reprezentant a fost trimis aci, pentru a informa țara de munca ce s'a desfășurat în acest colț.

(Mulțimea ovaționează ziarul „Universul” și pe d. Stelian Popescu).

D. Em. Lega în numele ziarului „Universul”, spune că față de frumoasa manifestare de simpatie, se simte obligat să răspundă mulțumind în numele ziarului ce reprezintă și în numele directorului său d. Stelian Popescu.

(Mulțimea izbucnește în urale și strigăte de trăiască „Universul”, trăiască d. Stelian Popescu, trăiască Liga antirevizionistă).

Preoții, învățătorii și intelectualii satelor, adunați aci au aderat la Liga antirevizionistă.

*

Asistența, în frunte cu preoții și învățătorii, au participat la inaugurarea localului tipografiei „Isvorașul”, revistă de muzică, artă națională și folklor.

La ora 1 d. a. s'a servit o masă la preotul Dumitrescu, cu care ocazie s'au ținut toasturi.

Au vorbit d-nii: Ion St. Paulian, St. Iacobescu, pr. D. Cristescu, Gheorghiu, profesor Simon, pr. Pâlșan, G. Bălțeanu și D. Iordache, cărora le-a răspuns apoi pr. G. Dumitrescu.

Conferința preoțească.

În sala școlii primare, în prezența unui numeros public, s'a deschis la ora 3 d. a. conferința cercului preoțesc „Bistrița”.

Corul „Doina” din T.-Severin sub conducerea d-lui profesor Petre Severin, a cântat „Tatăl nostru”.

Pr. G. Dumitrescu vorbește despre importanța culturii în popor.

Pr. P. Pâlșan ține o conferință cu citate din noul testament.

D. Iordache, misionar laic al Episcopiei, a vorbit despre rătăcirea celor ce cugetă liber.

Corul cântăreților și corul școlii au cântat diferite buoăți.

A urmat apoi împărțirea premiilor și festivitatea de fine de an al școlii primare, prezidată de d. prof. I. St. Paulian, T.-Severin.

Corul „Doina” a cântat diferite arii.

D. Grigore Iipesou, vorbește despre activitatea preotului Dumitrescu-Bistrița și arată necesitatea înființării unei filiale a Ligii antirevizioniste aci și arată rolul ei.

Scoate în evidență acțiunea d-lui Stelian Popescu, președintele ei și di-

rectorul celui mai mare ziar românesc „Universul”.

(Mulțimea ovaționează ziarul „Universul” și pe d. Stelian Popescu).

S'a hotărât înființarea unei organizații în acest centru.

Mulțimea pornește de aci, în frunte cu corul „Doina”, până la marginea satului, la joc.

Seara s'a dat un concert de soc. „Doina”, în sala școlii primare.

Au urmat jocuri naționale sub conducerea d-lui profesor Niculescu-Ploșor, directorul muzeului național din Craiova.

Seara s'a ținut și o consfătuire a folkloriștilor, eu care ocazie s'au luat hotăriri în vederea promovării folklorului.

S'a distribuit gratuit sătenilor, cărți religioase de către pr. Cristescu, din partea Sf. Episcopiei.

S'a distribuit premii pentru cele mai frumoase costume naționale.

„Universul” — din 5 Iulie 1934

***

— La începutul acestei luni a avut loc mari manifestațiuni culturale în com. Bistrița-Mehedinți, organizate de inimosul Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița, directorul revistei folkloristice „Isvorașul”.

În numărul viitor al ziarului ne vom ocupa mai pe larg de activitatea acestui slujitor al Altarului, care se trudește să facă din comuna sa, ceea ce a făcut d. Theodor Costescu din Vânjulețul Mehedințului.

„Gorjanul” — Tr.-Jiu
anul XI—no. 28-29 — 15 Iulie 1934

***

Părintele D. Cristescu consilier cultural al Sf. Episcopiei a Râmnicului Noului Severin, scrie în Buletinul

La 1 Iulie am fost în Parohia Bistrița județul Mehedinți, unde a avut loc pe lângă ședința Centrului cu acelaș nume, și inagurarea căminului cultural al Fundației Regale din București, precum și a localului Tipografiei „Izvoarașul”.

De dimineață și până seara această Parohie a fost în plină sărbătoare.

La serviciul divin s'au dat răspunsurile Sf. Leturghii de către corul „Doina” din T.-Severin, sub conducerea D-lui Profesor P. Severin, continuatorul operii D-lui I. St. Paulian, care a luat parte cu aceeași însuflețire și cu acelaș elan ca și altă dată.

Predica zilei a fost rostită de Păr. Pălșan dela Parohia Gutu ; iar cuvântarea la Eroii a fost ținută de subsemnatul.

După serviciul Sfintei Leturghii, a avut loc în fața căminului cultural, care se află în curtea Bisericii, unde de altfel se află și marea școală primară, o impresionată manifestare culturală, precedată de serviciul religios al sfințirii apei celei mici.

A urmat un șir de cuvântări în fața Căminului cultural după cum urmează :

a) D-l Președinte al Asociației învățătorilor din Mehedinți, care a descris în linii generale activitatea culturală depusă de Păr. Gh. Dumitrescu-Bistrița, pentru luminarea minții și ridicarea morală și intelectuală a poporului, elogiindu-l în termeni aleși.

b) D-l St. Iacobescu, trimis din partea Fundației Regale din București, a arătat poporului marea importanță ce o au Căminele culturale în luminarea minții și susținerea vieții morale. Domnia Sa apreciază cu laude activitatea Părintelui Dumitrescu-Bistrița, care de cinsprezece ani de zile desfășoară o frumoasă și intensă lucrare.

c) D-l I. St. Paulian din T.-Severin și D-l Gheorghiu din partea revistei „Poporul Românesc” din București, arată covârșitoarea importanță a ridicării masselor populare prin cultură, laudând și activitatea Păr. Dumitrescu Bistrița.

d) D-l Bălțeanu, învățător și folklorist din Banat, în viersuri alcătuite de D. Sa, slăvește puterea de energie sufletească a poporului românesc, care s'a menținut prin credință și dragoste.

e) Subsemnatul am scos în lumină idealul apostolatului evanghelic pus în slujba renașterii vieții sufletești a masselor populare, apreciind după cuviință munca depusă de Părintele Dumitrescu-Bistrița, care a înființat o tipografie proprie, pusă în serviciul culturii poporului și a valorii cărilor artistice, care se descopăr în poezia populară și în toate producțiunile de folklor.

A fost într'adevăr solemn și impresionant momentul acesta, în care reprezentanții ai diferitelor instituțiuni de înaltă cultură precum și ai diferitelor reviste, elogiază lucrarea și idealul unui Preot care se menține viguros și activ în mijlocul poporului.

Această sărbătoare a fost însuflețită de o înaltă înțelegere spirituală și de bucurie duhovnicească.

Masa luată în comun de către toți reprezentanții instituțiilor și revistelor, precum și de către membrii Soc. Corale „Doina”, laolaltă cu P. C. Preoții din Centrul Parohial Bistrița, a fost un prilej de sinceră comuniune sufletească și de irezistibil elan de dragoste și frățietate. Cu această ocazie toți reprezentanții aflați aici au toastat pentru Majestatea Sa Regele Carol II-lea și pentru Prea Sfințitul Episcop Vartolomeiu.

După masă s'a ținut ședința publică a Centrului parohial respectiv în sala școlii primare, unde s'a desfășurat pro-

gramul Centrului, la care s'a adăugat cântecele religioase și naționale executate pe câte două, trei voci de către corul sătesc „Bistrița” precum și cântecele și poeziile copiilor din școala primară. La ședința publică a luat parte și P. C. Sa Părintele Protoereu Const. Popescu-Traian.

Seara a avut loc o serbare populară la care a colaborat efectiv Corul Soc. „Doina” din T.-Severin, care a executat coruri naționale și religioase cu multă măiestrie sub conducerea D-lui P. Severin.

În această sărbătoare a primit caracterul religios și național, însuflețitor de noui energii spirituale.

Lucrarea desăvârșită pe terenul cultural și înfăptuirile isbândite de Părintele Gh. Dumitrescu-Bistrița, au fost încununat de buchetul recunoștințelor sufletești, nimbate de seninătate și încuviințate de voie bună.

După cum am afirmat și în alte referate, numitul Preot merită toată stima și trebuie ajutat și încurajat în opera ce-o desfășură în acea Parohie.

Este de remarcat faptul de o covârșitoare importanță în menținerea apostolatului evanghelic ortodox : Părintele Dumitrescu este secundant cu o râvnă neobișnuită în toată lucrarea Sfinției, Sale, de distinsa sa soție, care este și învățătoare în acea comună. Preotul ortodox, fiind căsătorit și având familie, de care trebuie să aibe grije, poate foarte ușor că întreaga sa energie să o consume pentru această familie, rămânând într'o stare de deschilibru față de idealul apostolic și față de obligațiunile sale sacerdotale. Și acest lucru ar fi extrem de dureros. Căci dacă toate forțele lui, trupești, intelectuale și sufletești, se iroses numai pentru familie, Biserica, această instituție sacrală a Mântuitorului Iisus Hristos, prin forța lucrurilor rămâne pe al doilea plan de activitate.

De aceea, dacă Preotul nu poate ca să consacre întreaga sa energie numai

și numai pentru Biserica Mântuitorului Hristos, atunci cel puțin să păstreze o proporție egală în desfășurarea activității lui cu aceea a griii pentru familie. Nici nu se poate înțelege familia Preotului ortodox decât ca un cămin evanghelic, unde el să-și înoiască și înviorze continu forțele lui sufletești, pentru înaltul și supremul ideal al misiunii lui sacre pe pământ. Iată pentru ce am ținut să evidențiez distinsa colaborare și stimularea în lucrul evanghelic, pe care soția Părintelui Dumitrescu le dă soțului său fără preget, pentru care merită admirație și stimă.

Din Buletinul oficial al Eparhiei Râmnicului Noul Severin — an III — nr. 8 — 31 August 1934.

Dacă în lumea frământată atât de mult a orașelor se găsesc atâtea energii feminine cari să conlucre la ridicarea morală, culturală, economică, etc. a orașelor și să fie promotoare de înfăptuiri ideale desigur că și satele nu sunt lipsite de asemenea stele strălucitoare.

Asemenea exemplare de fără trebuiesc cunoscute de femeile de pretutindeni ca pilde de energie și frumoasă înțelegere a rostului social de soție, mamă și luptătoare pentru scopuri înalte, ispititoare de a fi urmate pe cărarea ce o urmează.

Într'un cadru luminos apare în mijlocul satului Bistrița-Mehedinți d-na Olimpia G. Dumitrescu soția Păr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița — cunoscutul folklorist și luptător cultural — conducător al revistei de muzică, folklor și teatru sătesc „Izvoarașul”... revistei pentru popor „Opaițul Satelor” și gazetei „Alarma Satelor”. La 1 Iulie a. o. s'a sărbătorit într'o atmosferă de înălțătoare manifestare 15 ani de activitate culturală a acestor doi pioneri ai Culturii dela țară,

Unde am avut ocaziune să văd și să aud lucruri nespuse de fermecătoare, minunății ce te înalță sufletește din mijlocul acestei lumi pământeste.

Am văzut aci: școală frumoasă, bine întreținută, ou o grădină în față încărcată de atâtea flori felurite, la care d-na Dumitrescu, soția preotului — director al școlii, — este învățătoare și aduce contribuția sa; biserică, cum nu se poate mai bine îngrijită. Casă de cetire, muzeu și farmacie populară cu local propriu, unde activitatea d-nei este zi de zi neîntreruptă.

Și toate aceste clădiri adunate într-o singură împrejurare, adăpostind și banca populară.

Cât poate face o tovarășe de muncă la un drum spinos de apostolat într'un sat răsleț! Aceasta nu o poate simți decât cineva care vede lucrul înfăptuit aci de acești doi soți într'o râvnă, fără preget și fără oboseală.

Gospodăria d-nei Dumitrescu-Bistrița este o podoabă de mult preț. A știut să facă dintr'un colț de pământ sterp și pustiu o comoară de pildă pentru colegele d-sale și exemplu între femeile ce o înconjoară în acest sat.

Fără astâmpăr și cu multă iscusință conduce și face tot ceia ce o gospodărie de țară — în chip inteligent — se poate numi o bogăție de pricepere, energie, iscusință, hărnicie, apostolat, exemplu între sâtence.

Un pârâiaș cristalin curge lin prin fața casei la 5 metri de scară; o grădiniță în forma de trapez — desfată ochii cu tot felul de flori și trandafiri — pe unde altă dată creșteau urzicile, bozii și ierburile — peotluind aci pentru totdeauna că „Omul sfintește locul”. Paseri prin curte de toate felurile amestecându-se găgăitul găștelor și măcăitul rațelor cu ciripitul puilor și gălăgia bibilicilor dă viață, adevărată viață de țară.

Pe o costișă ce se prelinge până în marginea casei e via, în care stupii

și trimiț mii și mii de albine culegând nectarul și contribuind la înmulțirea roadelor la pomi și plante. Mai sus pe alei din cele mai întortocheate printre pomi altoiți, până sus pe coastă, de unde satul se vede ca 'n palmă, mergi în pădurea de salcâmi de circa 2 jum. pogoane care în întregime o ciuruită de alei și poteci și din loc în loc rondulețe cu flori pe sub umbră sau prin ochiuri de lumină solară. În spatele grajdurilor e grădina cu zarzavaturi presărate cu tot ceia ce o gospodărie cere, iar prisosul trimițându-l spre desfacere pe piața orașului T.-Severin.

În mijlocul acestei frumuseți a naturii și a mâinii omenești se înalță falnică o clădire cu etaj unde este adăpostită tipografia „Izvoarașul” cu administrația revistei cu același nume și cu o bibliotecă personală a acestor intelectuali de țară care numără peste 2500 volume și peste 600 — șase sute — colecții de reviste românești și streine — o adevărată comoară — o bogăție ce nu o poți găsi așa de ușor. Stai locului și nu știi ce să admiri mai întâi!

Este aci un colț de rai făcut de acești idealști cari și-au legat inimile și-au înfrățit gândurile, și au topit într'o singură simțire și imbold toate aspirațiile lor. Simți aci perfecțiunea dragostei și a muncii; se desprinde din munca lor și din preocuparea lor culturală că o soție de învățător sau preot de sat este cel mai strălucit sprijin în lupta de regenerare satească.

Aceiași admirație a avut-o și a arătat-o d. prof. Ion Simionescu într'un articol de ziar din Capita'a.

La școală d-na Dumitrescu este o neînfricată propagatoare a costumului național și a lucrărilor de artă românească. Și aceasta o poți constata din aranjamentul cu lucruri artistice lucrate în casă — în stil național. Toamna adună fete din sat și dela școală și le arată cum să conserve

pentru iarnă: fasole, roșii, patlagele, ardeli gras, castraveți, etc., O învățătoare — bună gospodină — este o carte vie — deschisă — din oare țărancă învăță solid, repede și înțeleghător ceia ce îi trebuie pentru gospodărie.

...O serie întreagă de dulcetuiri din vișine, cireșe, nuci, caise, fragi, etc. — făcute admirabil — înlăturând zahărul — folosind mierea de stup îți procură admirație. Am examinat registriul de inspecție al școlii, unde se văd constatările atâtor inspecitori școlari și cari m'au întărit în constatările mele că d-na este un exemplu rar de gospodină.

Dar Doamna Dumitrescu-Bistrița este tovarășa fără răgaz la editarea revistei „Izvoarașul”, unde are parte destul de frumoasă și destul de laudabilă pentru această muncă literară.

De când a făcut o vizită d-nei Tătarăscu la Poiana în Gorj, unde a rămas cu cele mai frumoase impresii și vorbea cu atâta însuflețire de modestia și hărnicia d-sale fiind astfel adânc încurajată în truda de aci.

Ne trebuiesc la sate asemenea icoane de muncă idealistă și îndrumătoare în viața deobște care să fie îndreptare viu în mijlocul satelor.

Doamna Dumitrescu-Bistrița este o femeie rară de țară care merită să fie descoperită corpului didactic ca un mărgăritar de preț — care muncește tainic spre fala neamului românesc.

Theodora D. Ionescu.

„Gazeta femeilor” — București
Anul III — Nr. 73 — August 1934

A apărut „Izvoarașul” cu glasuri „de pretutindeni” pentru cei 15 ani de ani activitate muzicală și folkloristică. Trimitem acestei rodnică aniversări urările noastre de bine; iar preotului

Gh. N. Dumitrescu-Bistrița felicitări sincere, pentru munca depusă pe țărâmul nostru cultural,

Revista scriitoarelor și scriitorilor români — București
Anul VIII — no. 8-9 August-Septembrie 1934

Am primit la redacție: No. 6 din Biblioteca folkloristică „Izvoarașul”, 15 ani de activitate folkloristică sau glasuri de pretutindeni pentru „Izvoarașul”. În această carte de 70 pagini, Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița a adunat o mare parte — noi credem că a lăsat la o parte multe — dări de seamă, recenzii și laude, făcute de presa românească, muncii căreia s'a devotat Pr. Dumitrescu prin unealta înălțătoare a însușirilor alese, a credințelor și cântecelor românești care este revista de folklor „Izvoarașul”, pe care și noi am anunțat-o cititorilor noștri și le-o recomandăm a o abona trimițând 100 lei la redacția ei în comuna Bistrița, județul Mehedinți, prin oficiul poștal T.-Severin.

„Naționalul Vâlcei” — R.-Vâlcea
Anul VII — No. 81-82 — Sept.-Oct. 1934

Revista „Izvoarașul” din Bistrița-Mehedinți, de sub conducerea Păr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, a implinit cincisprezece ani de existență. La acest popas însemnat — având în vedere munca titanică pe care Păr. Redactor o are la spate — ne oprim și noi, dorindu-i din inimă mângâierea și conștința celui ce a făcut tot ce a putut pentru neam, precum și ajutor ceresc, ca această revistă fotositoare de muzică, artă națională și folklor, să înflorească mereu!...

„Flori de crin” — Șimleul-Silvaniei
Anul III — No. 7-9 Sep.-Noembrie 1934

„Izvoarașul” frumoasă revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sâtec. Nr. 3 an. XIII. Martie 1934. Redacția și administrația Bistrița — Mehedinți of. T.-Severin.

Abonamentul anual 100 lei, elevi 80 lei.

Cuprinde muzică populară de pe întreg cuprinsul țării ca: Floricea de pădăie. Luncă, luncă, Măi Ghorghiță, Bătă-te mândrujo bată, Vânătorul cântec pentru școlari. Hora Teleormanului joc național.

D-l G. T. Niculescu-Varone, cunoscutul folklorist coreografic, jocurile naționale ale Românilor.

Dl. V. Vircol, o interesantă culegere, Mehedințeni ca ostași. Dr. Em. Elefterescu muzica.

Urmează apoi un bogat buchet de basme, povestiri, legende, glume, hazuri, snoave, doine, balade, chiuituri, legende, cântece bătrânești; Datine, obiceiuri, farmece, vrăji, descântece, medicină populară, teatru școlar și cronică.

Este una din cele mai bune reviste folklorice ale timpului nostru, poate cea care este mai în măsură să intensifice strângerea producției populare și-i atât de gustată de popor. Apoi paginile speciale cu material pentru șezătorile școlare sunt de atâta ajutor atât familiei cât și grupului didactic în genere.

Este singura revistă care s'a indentificat complet cu aspirațiile spirituale ale statului patriarhal. Directorul Izvoarașului, părintele — învățător Gh. Dumitrescu-Bistrița aduce un prețios aport psihotehnic românesc, strângând cu atâta asiduitate comoara cea mai de preț a neamului.

O recomandăm călduros colegilor.

I. Raica, inv.

„Școala Albei” — Alba-Iulia
Anul I — No. 7, 8, 9 — 1934

Écranul cultural și artistic.

IZVORAȘUL. Sunt rare tipăriturile care pornesc de-a dreptul spre pătura de jos, a celor cede-abea sunt în stare să stabilească o frază curat românească, în mijlocul unei mulțimi de ascultători pentru cari buchia cârții e un dar nu oricui îngăduit. Și aceasta cu atât mai mult în vremuri de instrăinare a sufletelor, când revistele literare se numesc: Frize, 13, Unu, Iconar, Linia nouă și mai știu eu cum.

Străduința preotului Dumitrescu din Bistrița mehedințeană, ar a tâlcuit pe înțelesul oricui comorile de limbă și simțire românească, trebuie să privească adâncă sfințenie în târgul de sub poale de deal, unde viața își duce ca pretutindeni neastâmpărul ei spre zările bucuriei, cucernicul preot ar fi putut să-și irosească zilele într'o sfoțogenie de prisos sau adunând arginți de proastă calitate pentru zilele bătrânești. N'a făcut-o însă. Din pușinul cu care însușirile și învățătura lui îl dăruiesc, tipărește una dintre cele mai valoroase reviste pentru popor, cu dragoste desăvârșită pentru tot ce se leagă de trecut și de comoara de simțire a neamului pe care cuceenicul preot îl slujește eu atâta evlavie.

Basmul și cimilitura, chiuiturile la horă, proverbele și zicătorile, doina și balada, găsesc în simțirea acestui preot un tâlcuitor neîntrecut. Articolele pe deplin călăuzitoare spre tot ce privește literatura populară românească întregesc un număr de pagini închinat norodului care, înainte de toate, din comorile prin el și pentru el făurite se adapă, până să ajungă să cunoască închegările de artă orășenizate, ori rămân atât de departe de sufletul lui.

Izvoarașul această înțeleaptă și spornică întocmire de folclor, rămâne odă curată care dă veață florilor în cale, prinzind în undele lui risipite de lmi-

na a soarelui dimineții pe care apoi o dăruiește din belșug, ori pe unde îi saltă în tremur amestecul de stropi de argint.

Al Iacobescu

Ziarul „Jurnalul” — Craiova
Anul I — Nr. 20 din Dum. 7 Octombrie 1934

Revista „Izvoarașul” (15 ani de activitate)

Nu-l cunosc personal pe d-l director al revistei Izvoarașul. Dar nici nu e de lipsă. Activitatea prodicioasă ce a desfășurat-o în intervalul dela întregirea pe veci a neamului românesc și până în prezent e de ajuns ca să ne descopere destul de clar nobila sa personalitate.

Indrăgostit peste calculele matematice de totul ce e românesc, a început a culege diferit material de folklor și a-l publica în revista „Izvoarașul”, scoasă la lumina zilei tot de dânsul.

În acest caleidoscop literar găsim atinse toate problemele științei despre popor, începând cu cinel-cinel și finindu-se cu studiile meticuloase ale d-lui dr. Em. Eleterescu. O parte însemnată din această comoară, adunată din popor, e și incomensurabilul rod al hărniciei d-lui director însuși. Ocazional la o horă sau într'o călătorie, la o excursie, a prins urechea-i delicată destăinuirile fibrelor sufletești ale unui soldat ce pleacă în concediu la Lenuța care-l așteaptă, sau într'un amurg tniurile târguitoare ale ciobănașului coplesit de singurătatea codrului, le-a notat și le-a dat la iveală.

Revista „Izvoarașul”, nu are îndărățul ei nici un potentat politic, căruia în schimbul unui peșcheș, să-i cânte osanale. Nu este nici măcar

sprijinită prin subvenții, cu toate că a muncit în folosul neamului acestei țări timp de 15 ani. Ea își duce viața numai din cotele câtorva cărțurii idealști și instituțiuni de cultură.

Și totuși a avut o soartă ma favorabilă de cât multe alte reviste. „Izvoarașul” a știut să învingă prin conducerea neobositului director Pr. Gh. N. Dumitrescu toate obstacolile ce i s'au ivit în cale. A dovedit că nu este izvoraș de ploae ci unul care-și are înfipte ramificațiile sale capilare adânci, în sufletul nealterat al cugetării românești.

Împlinindu-și 14 ani de ființă și făcând un popas de reculegere spre a-și oțeli forțele ca să poată îmbrățișa și pe alți cetitori, îi dorim viață îndelungată spre cinstea culturii românești și zelosului director care o conduce.

T. Sireteanu.
institutor

Voința Școalei — Cernăuți
Anul XII — No. 21 30 Octombrie 1934

„Izvoarașul”. Revistă de muzică, artă națională și folklor. Director preot Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, jud. Mehedinți.

S'au implinit cincisprezece ani de când pe plaiurile frumoase ale Olteniei a răsărit plăpândă și gingașă, cea mai rară floare din câmpul literaturii noastre populare.

În adevăr o revistă care să publice în paginile ei frumoasele producții muzicale ale neamului nostru, e mai mult decât o raritate în literatura românească. „Izvoarașul” a străpuns coaja ignoranței noastre și a eșit la suprafață, sglobiu ca un copil care rade în soarele de primăvară, tocmai pentru a umplea marele gol ce se simțea în oulegerea cântecelor noastre.

De cincisprezece ani de zile, neobositul apostol preot Gh. N. Dumitrescu

trescu-Bistrița, se străduiește pentru strângerea și armonizarea comorilor muzicale ale neamului. În cei 15 ani de trudă, pr. Dumitrescu a dat dovadă de muncă și persistență atâta cât nu întâlnești la nimeni altul.

Și este cum nu se poate mai îmbucurător faptul că, această strajă de lumină care este „Izvoarașul”, a luat ființă undeva într'un colț de țară, într'o provincie: mica Oltenia, și faptul acesta e semnificativ, căci o așa măreață idee de realizare a pornit din provincia, ceea ce înseamnă că și provincia se trudește pentru propășirea scrisului și culturii.

Acum, când „Izvoarașul”, își sărbătorește cincisprezece ani de apariție, urăm, după bătrânesoul obicei, harnicului director: „Sănătate și spor la muncă”. Iar „Izvoarașului” îi dorim să crească din ce în ce, să-și sape mai adânc albia în pământul și sufletul românesc, să devină râu, râul să ajungă Dunăre, ca toți să ne adăpăm din el până la Marea cea mare și largă.

„Satul” — București
Anul IV—No. 47—Octombrie 1934

IZVORAȘUL. Cincisprezece ani de activitate muzicală și folkloristică. Glasuri de pretutindeni. Număr festiv. Directori: Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița și D-na Olimpia Dumitrescu. Dorim acestei valoroase publicațiuni să împlinească 50 de ani de apariție.

Sănătatea — București
Anul XXXIV — No. 8 Octombrie 1934

Preotul N. Dumitrescu-Bistrița scoate cu trudă la Bistrița-Mehedinți revistă de muzică și folklor, „Izvoarașul”. Numărul recent apărut este închinat împlinirii a 15 ani pe acest tărâm

al revistei. Îi urăm cale mult mai lungă.

Ziarul „Jurnalul” Craiova
Anul I — Nr. 27 Marti-Octombrie 1934

„Izvoarașul”.

Dintr'un gând ales, au făcut planuri câțiva cărturari. Vroiau să scoată o revistă și unul dintre ei pr. G. Dumitrescu-Bistrița, a și hotărât numele „Izvoarașul”. Și de atunci au trecut cincisprezece ani, și an de an, această revistă, a reușit să apară, aducând material folkloristic și muzical, de o ateesă calitate. Au colaborat la această revistă, o seamă de personalități ale culturii românești. Îndărătnicia de care a dat dovadă conducătorul revistei „Izvoarașul” pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița, cheltuelile lui făcute cu această revistă, precum și zelul și devotamentul acestui ideal, au întrecut toate așteptările. Cei care iubesc trecutul nostru, comoara sufletească a poporului nostru, găsesc în „Izvoarașul” clipe de elevație spirituală și respect pentru frumos. Pentru cei cincisprezece ani de existență, trimitem revistei „Izvoarașul” toată simpatia noastră și mulți ani încă de apariție.

Ziarul „Țara noastră” — București
An III — no. 713 din 17 Octombrie 1934

Intre orașe și sate.

Am înaintea mea unele publicații periodice, care apar în mici și liniștite comune dela țară, publicații pe care, întrucât îmi sunt la îndemână și îmi îngăduie timpul, le urmăresc cu o deosebită atențiune.

Sunt printre ele unele ce îndeplinesc un înalt rol cultural și satisfac

importante necesități sociale și culturale. De pildă revista „Izvoarașul”, revistă de muzică, artă națională și folklor, pe care distinsul preot Gheorghe N. Dumitrescu, ajutat de hărnicia soției sale, o scoate — numai el știe cu ce greutate și sacrificii — încă din anul 1919 în comuna Bistrița din jud. Mehedinți.

O astfel de publicație constituie însă mai de grabă o excepție. În genere, revistele și ziarele ce apar în comunele dela țară — deși se tipăresc la orașe, sunt destinate să fie răspândite în populația satelor, — se ocupă, unele de literatură, altele de politică.

Literatura acestor reviste nu formează, în majoritatea cazurilor, un gen deosebit de genul literar cultivat. Versuri și proză sunt după acelaș calapod.

Nici ziarele care apărând la țară, fac politică pentru săteni, nu diferă, în ce privește mai ales pornirea spre polemici personale, de unele ziare dela oraș, care cultivă cu predilecție genul acesta. Ba chiar unii confrăți dela țară sunt și mai porniți spre vehemente de limbaj decât ziaristii dela oraș.

Încă o observație — ce-i drept, privitoare la formă, dar pe care o socotim importantă. Anume, contrar de ceea ce ar trebui să fie, în ziarele dela țară se constată o predilecție pentru întrebunțarea de neologisme, de cuvinte radicale, pe care noi, ziaristii dela oraș, căutăm să le ocolim pe cât ne stă în putință. În direcția aceasta, confrății dela țară fac dovadă de mari „elanuri” și multe „eforturi”. Aceiași observație și în ceea ce privește îmbelșugatele și cam inutilele înflorituri de stil.

A scrie în felul arătat pentru țărani, înseamnă a fi osândit să nu poți fi înțeles de dânșii.

Însă, partea cea mai importantă în chestiunea de care ne ocupăm, este fondul, adică linia de conduită gene-

rală, subiectele care sunt tratate mai cu osebire în publicațiile periodice ce apar la țară sau pentru populația dela țară. Constatăm în privința aceasta o tendință, ale cărei efecte nu pot fi deoat păgubitoare, dacă nu chiar serios primejdioase.

Este tendința constând în a prezenta pe țărani ca victime, iar pe locuitorii orașelor ca beneficiarii actualei organizații politice și sociale.

Ci-că numai țărani ar fi tratați cu vitregie, pe când toată solitudinea și toată dărnicia guvernelor s'ar revărsa exclusiv și din belșug asupra populației dela orașe. Ci-că numai țărani ar munci, pe când noi, oei dela orașe, trântori din naștere, am trăi din produsul muncii și sudoarei lui.

Spunem cât mai lămurit; nu este adevărat și adăugăm că este foarte periculos ca astfel de credințe greșite să prindă rădăcini în mintea oamenilor dela țară.

Țărani au, netăgăduit, multe și bine întemeiate motive să se plângă de purtarea vitregă a guvernelor față de dânșii. Dar nici noi, cei dela orașe, n'avem mai puține motive să ne plângem de modul cum suntem tratați de aceleași guverne.

Dragostea și solitudinea guvernelor față de noi se afirmă în multele și grelele dări și impozite, care ne strivesc. Muncim și noi fără răgaz, fără odihnă și fără speranță că ne putem asigura ziua de mâine. Iar munca țaranului și munca orașanului se întregesc una pe alta, amândouă fiind egal de necesare.

Cât despre suferințe, e greu de spus dacă cei dela țară suferă mai mult decât cei dela oraș, unde mizeria e așa de cumplită.

N. Batzaria.

„Adevărul” din Octombrie 1934.

Preotul G. Dumitrescu-Bistrița scoate cu trudă la Bistrița-Mehedinți revistă de muzică și folklor, „Izvoarașul”. Numărul recent apărut este închinat împlinirii a 15 ani pe acest tărâm al revistei. Îi urăm cale mult mai lungă,

„Naționalul Nou”
No. 130 — Din Luni 15 Oct. 1934.

„Izvoarașul”

Muncă statornică, hotărâtă, plină de iubire devotată școalei și culturii, din partea luptătorului neobosit Preotul învățător Gh. Dumitrescu: iată ce înseamnă cei 15 ani de existență ai revistei „Izvoarașul” din Bistrița-Mehedinți.

Urăm cu admirație și frățește înalte cu spor.

„CATEDRA” — Galați
Anul VI, — Nr. 1-2 Sept.-Oct. 1934.

O revistă bună, cu un conținut interesant și care umple un adevărat gol în publicistica dela noi este „Izvoarașul” care apare la Bistrița-Mehedinți. O revistă de folklor pur care publică texte autentice, necorectate și care a intrat în anul al 15-lea de apariție. Este o dată care merită reținută. Colecția revistei merită cercetată pentru nesfârșitele comori populare pe care le cuprinde.

„Jurnalul”, — Craiova
Anul I — No. 34 — Mercuri 24 Oct. 1934

„Izvoarașul”

Știți această revistă, unică pe care o avem în acest gen, apare de treisprezece ani grație muncii unui singur om care se cheamă preotul Dumitrescu-Bistrița?

„Izvoarașul” publică culegeri de melodii populare, folklor și ultimile pagini își informează onest cititorii despre ce se întâmplă în lume.

E publicație frumoasă și utilă pentru care preotul Dumitrescu-Bistrița trebuie felicitat și sprijinit din toată lumea

„Naționalul nou”
22 Octombrie 1934

„Izvoarașul” No. 6 din Biblioteca cu acelaș nume. 1934, Bistrița-Mehedinți.

Această fascicolă reprezintă un No. festiv cu prilejul împlinirii revistei „Izvoarașul” a 15 ani de activitate muzicală și folkloristică. Volumul începe cu un „ouănt înainte” de directorul revistei, pâr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, care istorisește greutățile începutului și osteneala necurmată, pentru a ajunge la rezultatele mulțumitoare de astăzi. Urmează apoi recenzii și aprecierile diferitelor reviste și oameni de seamă asupra activității „Izvoarașului”. Și din acest volum se constată ce poate să facă energia și dragostea unui om pentru o problemă culturală destul de antipatică curentului materialist de astăzi. Dar această râvnă a Pâr. Dumitrescu în direcția „Izvoarașului” nu înseamnă deloc desconsiderarea activității sale pastorale, ci numai încadrarea ei într’un cerc mai larg de activitate. Și mai ales astăzi, cu cât se va dovedi preotul mai indispensabil în mai multe domenii culturale, cu atât mai mult va crește și prestigiul preoției. Din acest punct de vedere pâr. Dumitrescu rămâne un model de urmat pentru orice slujitor al altarului, căci stă în slujbă adevărată.

Pr. Gh. I. Ghia.

„Renașterea” — Craiova
Anul XIII — No. 10—Oct. 1934

„Izvoarașul”

Într’un colț îndepărtat al Olteniei, în Bistrița din județul Mehedinți apare o revistă al cărui nume este de mult cunoscut celor care se ocupă cu producțiilor populare: este „Izvoarașul”. Înfiițată acum cinsprezece ani de Preotul Dumitrescu-Bistrița, revista aceasta și-a continuat apariția an de an și lună de lună sub harnica diriguire a aceluiași preot.

A publicat, muzică poporană, motive de cusături, folklor, adunate din Valea Timocului, din nordul Bucovinei sau al Basarabiei și din toate ținuturile locuite de români. Aci au publicat studii de seamă folkloriști consacrați ai noștri: un Niculescu-Varone, Lucian Costin și alții și tot în revista „Izvoarașul”, s’a publicat piese culturale pentru masele țărănești.

„Izvoarașul”, este o publicație care de câțiva ani ocupă primul loc în li-

teratura noastră folkloristică mai ales după regretabila suombare a „Șezătoarei” lui Artur Gorovei.

Oamenii de cultură înaltă ca și simplii iubitori ai producțiilor folklorice au știut întotdeauna să o aprecieze, așa cum se cuvine.

În colecția celor cinsprezece ani ai revistei găsești un bogat și divers material, dela cântecul de câteva versuri, dar care adesea exprimă puternice stări sufletești, până la balada cu motive de extensiune universală. Cei cari abordează în studii probleme de folklor, nu pot să nu cerceteze în primul rând „Izvoarașul”, mai ales prin ultimii zece ani, când publicațiile similare — multe dintre ele — și-au încetat apariția.

C. I. Pătru,

„Ecoul pădurilor” — București
Anul VI — no 2 — Noembrie 1934

Viața culturală în Mehedinți.

Starea din trecut și de azi. — Câteva reviste literare și pedagogice.

Am arătat, în coloanele „Universului”, importanta contribuție a Palatului Cultural și a Universității Libere, ambele sunt președinția d-lui Teodor Costescu, la viața culturală a județului și orașului nostru.

Ar fi ceva incomplet dacă n’am pomeni aci și contribuția prețioasă a diverselor publicații conduse de oameni destoinici, dotați cu mult spirit de jertfă.

Ne vom ocupa de câteva reviste și vom face o incursiune în trecut, ca să arătăm primele dibueli, grelele începuturi, avânturile și căderile de odinioară.

Inceputuri anevoioase.

Cea dintâi revistă literară în orașul nostru, a apărut în Ianuarie 1887 și se cheama „Viitorul”, fiind redactată de Ștefan Bodiș, profesor și de D. Secară. Revista aceasta n’a apărut de cât vre-o 2-3 numere.

Mai fericită de cât „Viitorul” a fost „Lectura” care a reușit să apară doi ani consecutivi. Printre colaboratorii acestei publicații, notăm pe Ștefan Frumușianu, care publica aci articole privind revednicările sociale și muncitorești și care avea mai târziu să dea la iveală numeroase broșuri ca:

„Regele și responsabilitatea ministerială“ (1918); „Iluzii sociale“ (1923) și care a fost și prefect al județului nostru; apoi I. D. Spineanu, care publica folklor din Craina, dela mână de peste Dunăre; C. Armașu profesor la liceul „Traian“ care publica sub pseudonimul *Caam*, versuri gingașe și care fusese deasemeni prefect al județului, precum și deputat, când a militat în Cameră pentru linia ferată Baia de Aramă—T.-Severin; Ioan Capelleanu, care a lăsat și o traducere din E. Sulie intitulată: „Bastaradul din Rouemure (1888), precum și Ștefan Bodiu, o figură proeminentă un spirit activ și muncitor care a publicat diverse broșuri, precum și un document istoric al liceului „Traian“.

Altă revistă „Școala secundară“ condusă de d. profesor St. V. Nanul, cu caracter pur didactic, publică lucrări privind progresul cultural și școlar.

Colaboratorii ei sunt: D. Horvat, mai târziu director de liceu, Fr. Deletz, V. Vircol — azi inspector școlar — și autor a numeroase publicații ca: „Franzuzitele lui Faca“; Privire etnografică asupra județului Mehedinți, Grai și suflet și altele; Al. Resmeriță profesor-pictor și alții

Imediat după războiul de întregire apare revista literară „Datina“ condusă de d. M. Gușită și având colaboratori pe: C. Rădulescu-Motru, Aron Cotruș, D. Gherghinescu, Iulian Predescu, G. D. Ionescu, etc.

Datina și-a încetat apariția mai anii trecuți, după o viață de zece ani, un adevărat record al longevității publicistice.

În același timp a apărut și dispărut „Școala nouă“, condusă de Manliu Stănoescu, fost inspector la școala română din Sofia și fost revizor școlar, P. Nicolaescu-Cranta și D. G. Niculescu, învățător; apoi revista „Clopotul“ condusă de d. C. Pajură profesor și la care colaborează Leon Ferrar, Al. T. Stamatiad, G. M. Zamfi-

rescu, Ion Pas. George Silviu, Otilia Ghibu, Savina Casavan cum și numeroși intelectuali din județ.

*

Doi publicații au reușit însă să birue cu totul vitregia vremurilor și să apară și astăzi.

Cea dintâi e „Izvoarașul“, revistă de muzică și folklor, pe care preotul G. Dumitrescu-Bistrița o editează de 15 ani în satul Bistrița din județul nostru și o tipărește într-o tipografie din același sat.

Nu e puțin lucru ca o revistă să poată să apară 15 ani neîntrerupți.

La „Izvoarașul“ au colaborat cele mai diverse condee, învățători și cărturari din țară.

O întreagă pleiadă de publiciști cari au publicat doine, strigături, balade, ghicitori, povestiri și basme, modele de cusături populare, descântece precum și studii serioase asupra folklorului.

Este locul să menționăm că preotul G. Dumitrescu-Bistrița este și autorul a o mulțime de opere de popularizare broșuri tipărite toate la Bistrița și larg difuzate în satele noastre din Mehedinți de G. Dumitrescu-Bistrița, precum și calendarele revistei.

Altă revistă care apare la noi este „Școala Mehedințului“. A fost înființată în 1925 de Petre Nicolaescu-Cranta, azi institutor în București. În 1933 conducerea a fost preluată de d. C. Pajură, profesor secundar, cunoscut publicist. D-na a dat la iveală o serie de lucrări literare și didactice dintre care notăm: *Lexicon olteanesc*, *Antologia poetică mehedințeană* și *Istoricul orașului T.-Severin* (1933) o lucrare de mare anvergură, la care a colaborat și d. D. T. Giurescu profesor și secretar al Camerei de comerț și de industrie din localitate.

Școala Mehedințului publică articole de pedagogie, studii, lecții practice și articole privind năzuințele cor-

pului didactic primar și secundar.

Ea a reușit să aibă alături o mulțime de cărturari, profesori și învățători din oraș și județ cum și din restul țării.

Dintre colaboratori, remarcăm câțiva în treacăt: dr. Od. Apostol-Cluj, V. Vircol, dr. D. Rubin-T.-Severin, D. Rusu-Caransebeș, G. M. Pretorian Tg.-Jiu, P. Murariu profesor-T.-Severin, etc.

Cele două publicații de mai sus nu primesc nici un fel de subvenție și cu toată vitregia vremurilor găsesc ecou în masele de cititori, îndeplinind astfel o importantă operă de cultură.

Intr'un număr viitor, ne vom ocupa despre alte publicațiuni: ziarele din trecut și de azi.

E. L.

***

Ce poate face un preot în satul său.

Se zice că „omul sfințește locul“ zicătoare destul de răspândită în popor. Dar dacă într'adevăr, așa este locul, atunci prea puțini sunt cari îl înțeleg, prea puțini cari îl pun în practică.

Departate de mine de a face nici cea mai mică aluzie la cineva; scriu aceste rânduri, numai din sentimentul de admirație pentru tot ce poate fi bun, frumos și folositor omului, servindu-mă de publicitatea poporului și mult apreciatului ziar „Știrea“ din orașul celui mai mare poet al plaiurilor Moldovei, M. Eminescu, din orașul Botoșani.

Dar, să povestim lucrurile, așa cum sunt:

Intr'un sătisor din Oltenia, nu departe de Turnul-Severin, cu numele de Bistrița, se găsește cu familia sa, preotul Gh. N. Dumitrescu.

Și acest preot, în mai puțin de 15 ani, în care timp, nu de puține ori, vitregia timpurilor trăite i-au adus și deziluzii, a reușit totuși, prin preșeverența omului hotărât în acțiunile sale, prin o voință de fier și o credință nestrămutată în reușita planului său de lucru, să-și aducă sătisorul său în așa grad de superioritate încât, nu multe sunt alte sate, chiar cu o populație mai deasă, sau cu mijloace mai multe ca a cucernicului preot din Bistrița, cari să-l poată egala.

Căci, oare care-ar mai putea fi satul, care datorită conducătorului său spiritul, să aibă:

1) *Tipografie*, unde să se poată tipări cărți sau reviste, pe înțelesul poporului;

2) *Casă de sfat și cetire*, cu local propriu, unde la anumite ore din săptămână, sătenii să se poată aduna spre a se sfătui asupra tuturor chestiunilor ce-i interesează;

3) *Biblioteca*, cu peste 3000 de volume, unde fiecare să-și poată găsi cărticica ce-i trebuie, pentru îmbogățirea sufletului său, cu tot felul de cunoștințe folosite;

4) *Muzeu*, unde să se păs-

treze tot felul de obiecte din trecutul cultural, artistic, sau războinic al neamului nostru;

5) *Farmacie*, unde să se găsească la îndemâna oricui, cu preț mai redus, doctoria ce-i trebuie, pentru sănătatea corpului său;

6) *Eooperativă de consum*, cu tot felul de articole trebuitoare săteanului, aduse direct dela locul de producție înlăturând intermediarii, în cele mai multe cazuri streini de neamul nostru ce niciodată nu ni-ar putea face vre-un bine; și în sfârșit,

7) *Bancă populară*, unde săteanul mai avut, să-și poată pune cu toată încrederea spre prosperare prisosul de bani ce-l are, iar cel mai sărac, de unde să împrumute pentru nevoile lui de gospodărie, orice sumă cu un procent mai mic?

Ei bine, aceste toate le are sătisorul Bistrița din Oltenia lui Vladimirescu și al Ecaterinei Teodoroiu; acesta este preotul Gh. N. Dumitrescu.

Dar acest slujitor al altarului mai posedă și o gospodărie frumoasă, prevăzută cu o stupărie sistematică, o grădină interesantă, precum și o moară țărănească. Apoi, după stăruința sa, s'au putut termina cele două localuri sfinte din sat, școala și biserica, a organizat și conduce corul sătesc și cel școlar, sf. să fiind învățător, conduce cercul preoțesc din acea regiune și e delegat din partea ministerului instrucți-

unii cu culegerea de cântece poporane, cu ajutorul fonografului.

Insă cea ce ne face să admiraăm mult pe acest preot, este străduința ce o depune încă din 1919, în publicarea unei reviste de muzică, artă națională și folklor, cu numele „Izvoarașul“

Cine n'a avut ocazia să-și arunce o singură dată privirea la unul din numerile acestei reviste, pentru că să rămână înmărmurit din bogăția lucrurilor de artă națională sau folklor, pe care preotul Dumitrescu, într-o formă pe cât de plăcută pe atât de atrăgătoare, o pune la îndemâna abonaților săi!

Dar acele cântece poporane, adunate din cel mai îndepărtat sătisor! Adevărate perle.

Nu, zău. Omul acesta e un fenomen dacă știe să ceeze lucruri atât de frumoase! Și când ne gândim, cât de mici suntem noi în fapte, față de el! Și cât de mulțumit credem că ar putea fi dacă l'ar înțelege toți bunii români, sprijinindu-l în acțiunile sale, printr'un singur abonament la această revistă, care nu costă mai mult de una sută lei anual, căci, nu mulți din aceștia îi are țara românească?!

Inc.

„ȘTIREA“ — Botoșani
Anul V—Nr. 211 — 10 Noev. 1934.

Din activitatea culturală a corpului didactic primar se remarcă, imediat după război, publicațiile învățătoresști, care în deosebi, în ultimul timp au făcut progrese vădite.

Datoria ne impune să ne ocupăm în primul rând, de o revistă muzicală și folklor condusă, încă dela înființare de colegul învățător Pr. Gh. N. Dumitrescu dela Bistrița-Mehedinți: „Izvoarașul“ a împlinit la 1 Iunie a c. 15 ani de viață și activitate publicistică.

Inițiatorul și sprijinitorul revistei și acțiunii culturale ce se desfășoară pe meleagurile mehedințene, ca să se răspândească, lunar, an cu an, pe întregul pământ românesc, ba chiar și peste hotare, s'au întrunit în acest an la 1 Iulie, la Bistrița, nu atât spre a sărbători un deceniu și jumătate de activitate, dusă la un bun sfârșit prin o necontenită muncă, ci spre a se consfățui și întări în convingerea ce are, fiecare din ei, că acțiunea lor e demnă de a fi continuată, fiind întru totul folositoare, atât pentru prezent cât și pentru viitor.

Un fapt ce trebuie remarcat este acela că majoritatea colaboratorilor la *Izvoarașul* atât în ce privește partea muzicală, cât și cea de folklor, o formează învățătorii de pe întreg cuprinsul țării între cari cităm: D. Cucută Săveni-Ialomița; P. Sălceanu, Mehedinți; Alex. Gr. Popescu, Ploiești; Longin Pompei Hossu, Orșova; G. Bobei. V. Săndulescu, Topolița, la care se adaugă și alți iubitori ai artei populare, preoți, militari, etc., toți sprijinitori ai acțiunii așa de laudabile a colegului înv. Pr. Gh. N. Dumitrescu, care cu răbdare și sârguință își îndeplinește rolul său de pioner cultural.

I. Tacu.

„Curentul“ — București
din 7 Decembrie 1934

A apărut No. 11—12 din revista „Izvoarașul“ pe luna Noembrie-Decembrie 1934 în 60 pagini cu un bogat și variat material de folklor muzical, cântece școlare și jocuri naționale, modele de cusături naționale, articole referitoare la muzică, istoria medicinei, portul românesc, basme, doine, cântece, chiuituri, descântece, credințe și obiceiuri, ghicitori, colinde și orații, jocuri pentru copii, glume, etc. În partea finală, de teatru sătesc, două dialoguri „Credința“ și „Sarmarineanul milostiv“, precum și un bogat material de poezii și monoloage folosite pentru festivități școlare.

„Izvoarașul“ își încheie bilanțul anului 1934 cu un bogat sumar și frumos succes moral. Este singura revistă de muzică și folklor din țară, care, trecând peste piedici mari, a știut să le înfrunte cu toată puterea curajului, făgăduind pentru anul 1935 o cât mai stăruitoare răvnă și interesant material folkloristic de fiecare lună.

O recomandăm cetitorilor noștri cu toată căldura.

Redacția și Administrația în Bistrița jud. Mehedinți.

„Voința Școlii“ — Cernăuți
Anul XII—No. 25—20 Decembrie 1934.

A apărut „Izvoarașul“ revistă de muzică, artă națională și folklor românesc, n-rele 11-12, pe Noembrie și Decembrie, cu articole semnate de cei mai de seamă folkloriști din țară.

Revista apare în comuna Bistrița (Mehedinți), sub îngrijirea părintelui iconom Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

„Universul“ — București
din 15 Dec. 1934

„Izvorașul“

A apărut Nr. 11—12 din revista „Izvorașul“ pe luna Noem. și Dec. 1934 în 60 pag. cu un bogat și variat material de folklor muzical, cântece școlare și jocuri naționale, articole referitoare la muzică, istoria medicinei, portul românesc, basme, doine, cântece, chiuituri, descântece, credințe și obiceiuri, ghicitori, colinde și orații, jocuri pentru copii, glume, etc. În partea finală, de teatru sătesc, două dialoguri „Credința“ și „Samarineanul milostiv“, precum și un bogat material de poezii și monoloage folosite pentru festivități școlare. Revista apare din 1919 sub conducerea d-nei Olimpia și preot. Gh. N. Dumitrescu, serbând la 1 Iulie 1935 cei 15 ani de viață. O recomandăm cititorilor noștri cu toată căldura. Redacția și administrația în Bistrița, jud. Mehedinți.

„Lumina Satelor“ — Sibiu.
Anul XIII. No. 52 — 25 Decembrie 1934

„Izvorașul“. Revistă de artă națională, folklor și teatru sătesc. Redacția și administrația: Bistrița-Mehedinți.

Revista „Izvorașul“ este deja destul de vârstnică. Priceperea și stăruința, demne de pildă, cu care o conduce Părintele Gh. Dumitrescu-Bistrița, au făcut din ea o publicație necesară pentru toți aceia cari se interesează de arta noastră națională.

Dacă ar fi să încadrăm „Izvorașul“ în mișcarea noastră culturală, ea se plasează în curentul tradiționalist, început în prima decadă a veacului nostru și care și-a găsit teren de activitate mai spornică în Oltenia. În adevăr, aci a apărut multă vreme revista „Ramuri“, aci a apărut „Datina“. Iar tradiționalismul revistelor oltene s'a deosebit mult de acela al unei reviste ca „Gândirea“ de pildă. Era un tradiționalism mai popular, mai puțin istoric, ca să zicem așa — adică mai puțin legat de clasele dominante care

au făcut istoria. În materie de credință de pildă, el caută mai puțin trecutul bisericii și mai mult trecutul și forma credinței populare.

„Izvorașul“ a avut pretenții mai modeste. Nu s'a gândit nici la marea știință, nici la marea artă. A fost mai aproape de sufletul popular, adică tocmai de ceea ce face caracteristica culturii oltene. De aceea poate a și dăinuit.

Dar a mai dăinuit și pentru că aduce un real folos și pentru cercetătorul specialist și pentru iubitorul de producții populare. Sunt atâtea povestiri, cântece sau dansuri naționale care sunt amenințate să dispară de tăvălugul civilizației; altele apar și dispar în legătură cu un eveniment social oarecare. Trebuie omul care să știe să le prețuiască pentru a nu le lăsa să treacă fără să le încrusteze pe răbojul vremii.

Acest serviciu îl face, fără multă gălăgie, revista Părintelui Dumitrescu-Bistrița.

Ea este mai ales răspândită printre învățători; nu numai pentru că aceștia sunt cei mai chemați s'o înțeleagă, dar ei îi sunt cei mai buni colaboratori, — și apoi lor le este cel mai de folos. Pentru nevoile lor școlare „Izvorașul“ este o adevărată comoară. Cântece pentru coruri școlare, poezii populare și teatru sătesc, găsim aci mai de grabă decât în oricare altă revistă, chiar decât cele ce se adresează în mod special lumii școlare.

Iată de ce noi nu putem s'o recomandăm în deajuns conducătorilor de cămine. Le poate fi de acelaș folos ca și școlilor, punându-le la dispoziție material bogat pentru serbările și șezătorile căminului lor.

St. St.

„Căminul Cultural“
Organ al Fundației Culturale
„Principele Carol“

Anul I — No. 3 — Ianuarie 1935

Cu numărul 11—22, „Izvorașul“, sub conducerea d-nei Olimpia și preot Gh. N. Dumitrescu, încheie 15 ani de activitate rodnică, cu un succes moral. Este singura revistă de muzică și folklor din țară. O recomandăm călduros cititorilor noștri.

Redacția: Bistrița — jud. Mehedinți.

„Sănătatea“ — București
Anul XXXIV—No. 11 — Ianuarie 1935

Cu acelaș interes recomandăm revista „Izvorașul“, în al XIII-lea an al apariției sale, revistă din ce în ce mai viu susținută de harnicii ei conducători, colegii Olimpia și Preot Gh. N. Dumitrescu, Bistrița-Mehedinți.

Bogată prin cuprinsul ei cum bogat în simfoniante e și sufletul conducătorilor ei, revista „Izvorașul“, demult a devenit rău, lângă bătrânul Danubiu. E o datorie de conștiință să alăturăm modesta noastră înțelegere și ajutorare colegilor dela „Izvorașul“.

„Revista Învățătorimii Gorjene“
Târgu-Jiu

Anul VI — No. 1 — Ianuarie 1935.

— A apărut „Izvorașul“. Anul XIV-lea nr. 1 pe Ianuarie a. c. Este prima și singura revistă dela noi, în care se publică muzică populară, modele de cusături naționale și folklor din țara noastră întregită. Această interesantă publicație lunară apare în comuna Bistrița-Mehedinți, sub îngrijirea preotului iconom Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

„Universul“ — București
Anul al 52-lea — Nr. 31 — Ianuarie 1935

Recomandăm cu multă căldură:
„Izvorașul“, o bună revistă de mu-

zică, artă națională, folklor și teatru sătesc. Celor cari vor să cunoască — și aceasta ne lipsește, din păcate, nouă, orășenilor — producții eșite din popor, le recomandăm această revistă.

Pentru abonamente, (100 lei anual, 80 pentru elevi și studenți, plătiți anticipat), a se adresa: Par. Gh. N. Dumitrescu, Bistrița-Mehedinți of. Turuu-Severin.

„Năzuința“ — București
Anul II — No. 4 — Februarie 1935

„Izvorașul“ An. XIII N. 6-9). Este o revistă de „muzică, artă, națională, folklor și teatru sătesc“ care este dovada că, pe lângă atâtea stricăciune și usoătură, pădurea neamului român e în creștere și dă speranță mândră de viitor. Părintele Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, care o conduce de cinsprezece ani din colalurile munților din „Bistrița, județul Mehedinți“, fete cu adevărat un om. Să-i auzim cuvântul „Pentru 15 ani“.

Se sfârșia o iarnă grea, cu nămeți purtați de vânturi, cu ger năstrușnic, când de abea începea anul 1919 și când pentru revista „Izvorașul“ se făureau plănuri de a fi dat la lumină.

Într'o cameră stingheră a școlii din satul Cârjel-Mehedinți, în singurătatea ținutului și izolarea în care mă încleștase zăpada nămețită ce stîngea pe zidul de Apus al școlii aproape doi metri și jumătate, s'au înfiripat gânduri și s'a pornit în toată puterea lui un curaj.

An de an a adus noutățile bogăției sufletești a unui popor ce veacuri dearândul a fost hărțuit de atâtea ne cazuri pe care și le-a turnat în puzderie de doine și cântece și atâtea alte creații, în care picură la tot pasul: durere, duioșie, neoz, suspin,

învăluite în stropii lacrimilor ferbinți.

Iar când stropii de răgaz se așezau în calea acestui popor, bucuria nu-l mai cuprindea, dând năvală la joc și glume, la petreceri cu svăoniri necuprinse de vre-o pană.

Și „Izvoarașul” a căutat să pătrundă toate tainele, oât de ascunse ale acestui popor, de la poveștile cele mai variate în creații mitice, până la cele mai simple proverbe și ghicitori, în care se străvede filosofia și cugetarea acestui popor.

Mereu nădăjduind cu ajutorul lui Dumnezeu pornim cu acelaș curaj și gând peste culmea celor cinsprezece ani, rămași în urma noastră. Înainte, înainte și tot înainte cu orice jertfă și muncă fără preget—pare că ne strigă cineva din depărtatele colțuri ale firii.

Drum bun!

„Convorbiri critice” — București
Director: Mihail Dragomirescu
Anul 4 — nr. 1—ianuarie 1935

„Izvoarașul” al Insufletitului pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița, e cea mai bună revistă pentru folklor. Statornicia cu jertfă, a 14 ani de apariție, în satul Bistrița (Mehedinți) a Izvoarașului e o mare faptă.

„Timpul” — Cernăuți
Anul 6 — No. 146. Februarie 1935

Bibliografie.

A intrat la redacție n-rul pe Ianuarie al revistei de muzică, artă națională și folklor „Izvoarașul” având un

conținut bogat și variat.

Această revistă apare în Bistrița-Mehedinți (România) sub îngrijirea d-nei Olimpia și preot G. N. Dumitrescu—Bistrița, cari prin munca lor harnică și neobosită, aduc un prețios serviciu literaturii române. Număr de număr apar cele mai frumoase doine și dansuri naționale culese din toate ținuturile Țării Românești și notate de oameni pricepuți în ale muzicii. Multe dintre aceste doine au o asemănare isbitoare cu doinele noastre bănățene; deosebirea constă mai mult în faptul că cele bănățene sunt mai trăgănate, pe când cele din vechiu Regat sunt ținute într'un ritm mai vioi.

Fiecare număr al revistei cuprinde și o pagină cu modele din cele mai frumoase cusături naționale românești.

Numărul din față începe cu o poezie de urare foarte drăguță; iar conducătorii revistei: D-na Olimpia și Preot Gh. N. Dumitrescu-Bistrița — își inaugurează activitatea în viitor cu următoarele rânduri:

„Cu acest număr pășim în alt an, însuflețiți de aceleași gânduri și dorinți de a vedea acest fuilor prosperând mereu. Cercetând coleștia anului trecut, se va putea găsi ușor progresele pe care revista le-a înfăptuit, sprijinită la aceasta de numeroșii săi colaboratori, buni prieteni și harnici culegători ai folklorului nostru... Pornind mai departe pe făgașul țelurilor noastre cu aceeași hotărâre nestrămutată, mulțumim tuturor celor ce au sprijinit cu cuvântul și obolul lor această lucrare trebuitoare vieții și sufletului neamului românesc...”

Se mai cuprind articole: Despre muzică; jocurile populare românești; datine și credințe în ajunul Crăciunului; colinde, balațe, legende, basme, povestiri, glume, eto., și come-

die scurtă în 4 tablouri „Bulinuri de supărare” de Dl. Cucută.

Abonamentul revistei „Izvoarașul” este 100 lei anual.

„Nădejdea” — Vârșet-Jugoslavia
Anul IX—No. 5 — Februarie 1935

„Izvoarașul”

Un preot cu suflet românesc, anume Dumitrescu-Bistrița, scoate pe proprie cheltuială de peste patrușprezece ani o revistă de muzică și folklor, numită „Izvoarașul”.

Această revistă este destul de bună, scrisă limpede și cu mult gust. Oân-tece populare, puse pe muzică, articole despre poezia populară și pagini întregi din folklorul românesc completează fiecare număr. Revista apare lunar și este bine primită în satele țării. E o revistă care pregătește foarte mult, educația și gustul la cetit în masele sătești. Ultimele numere pe Ianuarie și Februarie, aduc mult material ales cu gust. G. N. Dumitrescu-Bistrița se trudește să dea un lucru bun și reușește cu deplin succes.

„Țara noastră”—București
17 Februarie 1935

„Izvoarașul”,

Am înainte numărul pe Ianuarie al „Izvoarașului” care a intrat în al 14-lea an de muncă rodnică și fără preget. Un preot modest părintele Dumitrescu-Bistrița, sprijinit și ascultat pas cu pas de tovarășa sa de viață d-na Olimpia, zi de zi, ceas de ceas, lucrează neobosit să dea la iveală cât mai multe din comorile gândului popular românesc.

Îmbrățișând, muzica, arta națională și folklorul „Izvoarașul” în 13 ani de a-

pariție a dovedit o bogată arhivă pe care toți care doresc să se adape dela unda limpede a producăunilor gândului sufletului românesc trebuie s'o cerceteze, s'o cunoască.

În vreme ce limba românească scrișă și vorbită se strică ne mai putând fi înțeleasă de popor, în vreme ce o muzică sălbatecă intenționată ia locul doinelor și horelor, în vreme ce portul românesc dispare, par'că pe alt tărâm, soții Bistrița cu trudă, cu greutăți, cu necazuri și f. puțini înțeleși împărtășesc lunar puținilor iubitori ai românismului din această țară, tot ce-au mai cules, tot ce-au mai aflat. Cinste lor.

Ziarul „Jurnalul” — Craiova
Anul I—No. 116—Februarie 1935

„IZVORAȘUL” (Bistrița—Mehedinți, of. T.-Severin) ne aduce în numărul pe Ianuarie 1935 o bogăție de material folkloristic, muzical, literar și artistic, care ne umple sufletele de bucurie.

„VOINȚA ȘCOALEI”—Cernăuți
Anul XIII—No. 4 — 10 Februarie 1935

„Izvoarașul”,

Revista de muzică, artă, folklor și teatru sătesc „Izvoarașul” redactat de Olimpia și pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița, a intrat în al patrușprezecelea an de existență cu două bogate numere (No 1 pe Ianuarie și 2 pe Februarie). Numeroase melodii populare inedite culese din ținuturile locuite de români împodobesc aceste două numere. „Izvoarașul” este, după cum știm, singura revistă de folklor muzical dela noi. Străduința și sacrificiile celor doi conducători soți sunt vrednice de răsplata atenției,

Revista este în adevăr răspândită în toată țara, și-a câștigat numeroase simpatii și colaborările ei sunt foarte variate.

Lipsește numai atenția celor ce pot sprijini această venerabilă revistă cu fonduri mai mari de cât umila contribuție a abonaților.

„Curentul” — București
Anul VIII — No. 2543 — 3 Martie 1935

„Izvoarașul”

Inregistrăm această revistă cu titlul de mai sus, condusă de inimosul și vrednicul preot român Gh. Dumitrescu-Bistrița, aducându-i pe această cale simpatia noastră sinceră și devotată pentru munca sa în afirmarea cântecului românesc.

Noi care nu auzim melodia cântecului frumos, știm să apreciem mai bine folosul mare ce-l aduce muzica, cu atât mai mult aceea, care face să bată inimile pentru cauza națională.

„Izvoarașul” tocmai această misiune îndeplinește, răspândind în toate colțurile țării cântecele românești, lărgind sfera muzicii noastre frumoase și inflăcărând inimile la avânt înainte spre cucerirea definitivă a unității naționale cu specificul frumos în viitor între celelalte popoare.

Dar părintele Dumitrescu-Bistrița mai face pe lângă această faptă mare patriotică și o mare faptă cu caracter industrial, încurajând tiparul românesc.

D-sa și-a înjghebat o tipografie la Bistrița în care lucrează copii de țărani, dând astfel posibilitatea țărănilor să cunoască tiparul și mulți să-și câștige hrana din ocupația ce o au în tipografie.

Suntem informați că de 14 ani de când apare „Izvoarașul” n'a primit nici un leu de la Stat, drept subvenție de

ajutoare. E regretabil aceasta, mai ales când știm că se dau sume pentru alte publicații, care răspândesc otrava în societate și nu se ajută asemenea acte pur patriotice și culturale.

„Răsăritul nostru” — București
Anul IV — No. 38 — Martie 1935

— Revista „Izvoarașul” dela Bistrița-Mehedinți, ca totdeauna, publică ales material folcloristic, arti populare, piese de teatru etc.

„Tineretul învățătoresc” — Lipova
Anul III — No. 14-15 — 29 Aprilie 6 Mai 1935

„Izvoarașul” No. 3 — Martie 1935

Revista de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc a Părintelui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița care e în al XIV-lea an al apariției sale și cea mai serioasă revistă de acest fel, prezintă un material foarte bogat în fiecare număr.

Începând cu doine și cântece populare strânse din toate colțurile țării, care sunt gustate cu mare plăcere și de copiii din școala primară, continuă cu articole de folklor, basme, legende, glume și cântece bătrânești de tot felul.

Unele sunt redată în dialect local, astfel că cititorul cunoaște și dialectele românilor din Maramureș sau Dobrogea, etc.

Colaborarea învățătorilor se observă foarte mult, ceiace ne bucură. Fiecare număr are câte o planșă cu frumoase modele naționale de cusături și țesături. O recomandăm călduros tuturor iubitorilor de artă populară cari

pentru 100 lei obțin abonamentul anual.

Șt. Tulvinschi.

„Revista școlii” — Botoșani
Anul XII — No. 5-6 Mai-Iunie 1935

„Izvoarașul” — No. 3, Martie 1935.
Singura revistă de muzică în țara românească cuprinde: muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, apare la T.-Severin, Bistrița-Mehedinți.

Ioan N. Chicu.

„Școala basarabeană” — Chișinău
Anul 3 — No. 12 — Mai 1935

„Izvoarașul” cu grele și neștiute sacrificii merge cu vrednicie și-și face datoria. Păr. Dumitrescu trebuie nu numai felicitat pentru jertfa lui, dar trebuie încurajat. Congresul nostru, din toamnă, va cere aceasta.

„Doina” — Branștea-Covurlui
Anul II — No. 5 — Mai 1935

„Izvoarașul”, revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, apare într'un sat oltenesc — Bistrița-Mehedinți în tipografia proprie a revistei, instalată chiar în sat, direct a servi la tipărirea revistei și a altor publicații de propagandă culturală. Ea coboară odată în fiecare lună de acolo din liniștea și freamătul pădurii ca să ne aducă pe plâpândeale lui valuri comori alese de simțire românească. Fiecare număr aduce un material bine colecționat din toate genurile de manifestare spirituală ce oreiază anoni-

mul vieții dela sate. În fiecare număr se întâlnesc notate melodii de muzică populară din diferite regiuni ale țării. Se întâlnesc apoi articole de tehnică cu studii folklorice, basme, povestiri legende, glume și hazuri, credințe și obiceiuri, balade și cântece bătrânești, chiuituri, boocete, etc. Acum mai târziu în corpul revistei s'a închinat și câteva pagini teatrului sătesc având în vedere încurajarea acestei acțiuni și tipărirea pieselor de teatru. Revista astfel redactată stârnește interes între cetitorii ei. Cititorii o filuiesc cu drag și-i așteaptă apariția lunară cu nerăbdare. Pentru toate acestea, meritul îl are părintele Gh. N. Dumitrescu — Bistrița, sub îngrijirea căruia apare această revistă, unică în felul ei din întreaga țară, existență cu toată vitregia vremii se menține de și cu sacrificiu, dar totuși se menține.

O recomandăm cititorilor noștri și tuturor ce doresc să aibă în casele lor un prieten adevărat ce umple inima de bucurie.

A. S.

„Ogorul Școalei” — Turda
Anul I. — Nr. 9-10 — Iunie, 1935

„Izvoarașul” este numele celei mai vechi reviste de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc. Apare sub îngrijirea d-nei Olimpia și pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița la Turnu Severin. În numărul, pe care-l primim pe lângă materialul folkloric și muzical, întâlnim un suficient articol despre Gh. Coșbuc și poeziile populare de Carol Drimer.

„Izvoarașul” este o utilă bibliotecă postativă și de specialitate.

„Cruciada românismului” — București
Anul I — No. 32 — Iulie 1935

„Izvoarașul“ revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc. — Anul XIV, Nr. 5-6. E cel mai harnic culegător al comorilor sufletului popular. Pe lângă numeroase cântece și doine populare scrise pe note, pe lângă diferite jocuri naționale, motive de artă națională, folklor literar, etc., ultimul număr mai aduce diferite articole semnate de d-nii: Artur Gorovei, V. Vlrcol, Onisifor Ghibu, I. Raicu, etc.

„Curentul“ — București
Anul VIII—No. 2704—August 1935

„Izvoarașul“ este singura revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc. În numărul 7-8 depe Iulie-August a. c. publică cântece populare pe o voce, cântece școlare, patriotice pe câte 2 voci, apoi jocuri naționale din diferite județe ale țării. Folklorul e destul de bogat și variat. Câteva pagini sunt rezervate teatrului sătesc, unde găsim piese ușoare, cum e: „Pace ori judecată“ scrisă pe înțelesul tuturor. Revista apare în com. Bistrița, din jud. Mehedinți. Abonamentul e de 100 lei pe an, în schimb este de mare folos pentru cei ce se ocupă cu organizarea serbărilor școlare și sezătorilor culturale la sate.

„Școala Basarabeană“ — Chișinău
Anul III—No. 14-15—Sept.-Oct. 1935

„Izvoarașul“ Nr. 7—8 anul XIV Iulie August 1935, revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, sub harnica îngrijire și conducere a d-nei Olimpia și Pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița, apare pe acelaș drum luminos și demn de laudă.

„Reforma“ — Botoșani
No. 27 din Oct. 1935

„Izvoarașul“

Revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc „Izvoarașul“ care apare la Bistrița-Mehedinți, sub conducerea părintelui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, aduce o contribuție prețioasă culturii, din toate punctele de vedere. Din bogatul sumar al ultimului număr apărut, desprindem: „Producțiunile populare românești“, de D. M. Șerban; „Contribuțiuni la lexigrafia științifică românească“, de d-rii Apostol & Caselli; „Ochire asupra folklorului românesc“ de Dobre Ștefănescu; numeroase pagini de basme, povești, legende, cântece populare, etc.

„Țara Noastră“ — București
3 Oct. 1935

„Izvoarașul“

Revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc „Izvoarașul“ care apare la Bistrița-Mehedinți, sub conducerea părintelui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, aduce o contribuție prețioasă culturii, din toate punctele de vedere. Din bogatul sumar al ultimului număr apărut desprindem: „Producțiunile populare românești“, de D. M. Șerban; „Contribuțiuni la lexigrafia științifică românească“, de d-rii Apostol & Caselli; „Ochire asupra folklorului românesc“ de Dobre Ștefănescu; numeroase pagini de basme, povești, legende, cântece populare, etc.

„Țara noastră“ — București
Anul XIV—no. 983—Octombrie 1935
Fondator, Octavian Goga

„Izvoarașul“

La Bistrița-Mehedinți apare de 16 ani, prin munca stăruitoare a preotului Gh. N. Dumitrescu, revistă de muzică poporană, de artă națională și folklor, „Izvoarașul“.

Dacă această publicațiune împlinește, în publicistica românească, o simțită nevoie prin aceia că aduce o însemnată contribuție la cunoașterea frumosașelor inspirațiuni populare și naționale, apoi nu e mai puțin adevărat că meritul ei este dublat de faptul că a știut să se mențină și să pătrundă deci în masa cetitorului, venind dintr'un mic îndepărtat colțșor al țării.

Desigur că are și unele lipsuri, dar acestea sunt prea neînsemnate față de aportul adus astăzi când, atât în literatură, cât și în muzică, au pătruns zăpăceala și neurastenia,

„Conștiința națională“ — Craiova
Anul XI—no. 26-27—Decembrie 1935

„ISVORAȘUL“ an. XIV, No. 11-12 Bistrița-Mehedinți, 1935.

Mare magazin folkloristic. Muzica, arta națională, folklorul, teatrul sătesc au în această revistă organul principal de publicitate, e cel mai mare și variat magazin din țară. Toate provinciile României sunt reprezentate. Revista are și o editură proprie pentru teatru sătesc, povești, poezii, muzică și diverse. Nici o revistă din țară nu are un număr atât de mare de colaboratori.

Este de dorit, ca revista „Izvoarașul“ să aibă pagini rezervate și celorlalte publicații, cari au material de folklor. A le trece acestea cu vederea, nu e bine.

„Banatul Literar“ — Craiova
Dec. 1935—Ian.-Eebr. 1936

„Izvoarașul“ an XIV Nr. 11-12 Noiembrie-Deceamb. apare sub îngrijirea d-nei Olimpia și Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița. Strădania conducătorilor este încununată de succes. Ne bucurăm peste măsură, văzând roadele acestei reviste, unică în felul ei de muzică artă națională, folklor și cultură. De atâția ani, Pr. Gh. N. Dumitrescu, face operă pozitivă și numai noi știm câte greutateți întâmpină o publicație bună. Izvoarașului cât și conducătorilor, le dorim viață lungă pe drumul spinos al adevărului și scrisului românesc.

Ziarul „Progres“ — București
1 Ianuarie 1936

„Izvoarașul“

De câte ori am avut prilejul, am scris în cuvinte elogioase, despre activitatea preotului Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Intr'un colț din județul Mehedinți, în com. Bistrița, acest preot scoate de patrușprezece ani o revistă de muzică, artă națională și folklor, intitulată „Izvoarașul“.

Fără ajutorul oficialității, această revistă trăește prin concursul cetitorilor și prin sacrificiul distinsului preot. În ultimul număr, găsim: cântece de Crăciun și puse penote. Armonizate articole despre muzica și folklorul românesc și alte note și însemnări de o covârșitoare importanță.

„Țara Noastră“ — Buc.
Anul XV—no. 1054—10 Ianuarie 1936

„IZVORAȘUL“ revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, de sub conducerea D-nei Olimpia și preot Gh. Dumitrescu-Bistrița, pășește

cu No. 1 (ianuarie 1936) în al 15 (cincisprezecilea) an de apariție, continuându-și drumul lui util și bine trasat în publicistica românească.

„Constința națională” — Craiova
no. 34-35 din 22 II-a 1936

Vrednica revistă „Izvoarașul” care apare în Bistrița-Mehedinți sub îngrijirea și mai vrednică a Preotului Gh. Dumitrescu, creiază pe lângă muzică, artă națională și teatru sătesc pentru a oăror răspândire luptă de cincisprezece ani — o arhivă de folklor și un muzeu etnografic.

Vestea ne bucură și anunțăm confrății necunoscuți dela „Izvoarașul”, că județul Dâmbovița va avea și el, curând, un astfel de muzeu.

Revista „Ancheta” — Târgoviște
Anul III no. 33 14 Martie 1936

De 14 ani „Izvoarașul” colecționează muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc.

Pentru dragostea de etnic și pământ înfrățită cu temeinicia înfăptuie, prețuirea noastră sinoeră Pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița harnicul lui conducător,

„Gând și slovă oltenească” Craiova
Anul I — no. 1 din 15 Martie 1936

„Izvoarașul”, ce apare la Bistrița, în Jud. Mehedinți, este în al XV an de existență. Este o revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc. Cucernicia Sa Pr. Gh. Dumitrescu a reușit să grupeze în jurul acestei reviste colaboratori din toate unghiurile țării, în mare parte învățători. În ea,

nu numai țărani, dar și organizatorii de serbări școlare pot găsi un material prețios.

„Școala Basarabeană” — Chișinău
Anul IV no. 4 Aprilie 1934

A apărut „Izvoarașul”, 1936, revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc cu un bogat material muzical și folkloristic.

Revista are și pagini închinată folklorului cercetând ce se dă la iveală în toate publicațiile românești. „Izvoarașul”. A mers progresând an de an sub conducerea directorului său Preot Ic. Gh. Dumitrescu-Bistrița care din 1919 tipărește această revistă pe propriile sale puteri făcând din aceasta o preocupare de mult folos obștesc. O recomandăm cetitorilor noștri. Redacția și administrația revistei în Bistrița-Mehedinți, of. T.-Severin.

„Duminica ortodoxă” — București
Anul XVIII — no. 37-38 Mai 1936

„Izvoarașul” revistă de muzică, folklor, teatru sătesc și artă națională, apare regulat din anul 1919, sub conducerea harnicului său director Preot Ic. Gh. N. Dumitrescu din Bistrița jud. Mehedinți.

Nr. 5, din Mai 1936, prezintă un material bogat muzical și folkloric precum și câteva pagini închinată arhivei de folklor.

Semnează culegeri dl. C. Burileanu, Ion Chelcea-Cluj, Grig. Teodossiu, Alex. Oprea, etc.

Colaboratorul nostru d. C. Pantellimon publică culegeri din comuna Petrești de sus — Turda.

Unele bucăți ca snoave, cântece,

ghicitori, etc. se pot întrebuița cu mult folos de către colegi în orele de șezătoare.

„Ogorul școalei” — Turda
anul II — no. 9 — Mai 1936

„Izvoarașul” anul XV. No. 3, sumzăie de albine — cu deosebire învățători și preoți, că nu te mai miri de cât polen sunt înăoreate paginile revistei.

D-l prof. Ilarion Cocîșu semnează un articol despre „Ion Vidu”, amintind că s’au scurs cinci ani dela moartea celui „ce și-a împletit cușună de lauri din ghirlandele de flori culese de pe câmpia muzicii populare”

Presa Olteniei — Craiova
14 V-a 1936

Sunt demne de toată lauda dragostea năsecată, osteneala și sacrificiile cu cari soții Olimpia și Pr. Gh. M. Dumitrescu scot la Bistrița-Mehedinți „Izvoarașul”, minunată revistă de muzică, artă națională și teatru sătesc. Cu fiecare număr, revista „Izvoarașul” scapă din naufragiul neînduratei uitări comori întregi din aceste neprețuite mărgăritare ale sufletului românesc.

Fiind singura revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, revista „Izvoarașul” ar merita să se bucure de mai multă atenție și de o mai bună prezentare tehnică.

„Curentul” — București — Bacău
14 Iunie 1936

„Izvoarașul” anul XV No. 4 sub neobosita conducere a D-nci și Părintelui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, este

singura revista din țară în care bogăția folklorului românesc este adunat din toate unghiurile țării, aducând cel mai mare serviciu neamului nostru.

„Răsăritul” — București
An XVIII No. 6-6 (1936)

„IZVORAȘUL”, Anul XV No. 9 Bistrița-Mehedinți of. Turnu-Severin. Revistă de muzică, artă națională și folklor. Apare sub îngrijirea d-nei Olimpia și Pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița. Ne pare rău că nu am știut până azi de existența unei reviste atât de rare. Am fi dorit să o facem cunoscută și cititorilor noștri, pentru a ști și ei că există în Țara Românească câțiva îndrăgostiți de portativul popular românesc, pe care tangoul și și foxtrotul jidovesc l-au pus la umbră. Găsim în această modestă ca tehnică, dar mare ca realizare interioară, revistă, — doina, cântecul religios și școlar, jocul autohton, notate de tot atât de modești iubitori de muzică; o pagină de reproducere pe velin din arta națională sculpturală, etc. și multe pagini de folklor, basme, povestiri, descântece, vrăji, cuvinte dialectale, strigături, teatru sătesc, jocuri pentru copii, etc., ceace face din Izvoarașul dela Bistrița-Mehedinți o adevărată țîșnire de lumină. Un articol deosebit de interesant: *Problema destinului în poezia noastră populară*, de Liviu Rusu.

Dem.

„Ideia Națională”
Anul VI no. 14 11-18 Oct. 1936

„Izvoarașul” simpatica revistă a S. Pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița, publică în ultimul-i număr o seamă de articole

demne de relevat. Sunt serioase contribuții culturale atât de necesare popoului nostru.

„Acțiunea Buzăului” — Buzău
Anul III — no. 152 6 Decembrie 1936

„Izvoarașul” anul XV Nr. 4 Aprilie și Nr. 5 Mai 1936 aproape unica publicație din țară de artă națională, muzică, folklor și teatru sătesc. Apare la Bistrița-Mehedinți sub îngrijirea D-nei Olimpia și Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Are culegeri de basme și folklor din toate unghiurile țării.

Ne bucură faptul că „Izvoarașul” are o editură proprie.

„Banatul literar” — Lugoj
Anul II no. 9-10 11 și 12 Sep. Dec. 1936

Un harnic misionar pe plaiurile mehedintene

Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița și revista „Izvoarașul”.

A spune un cuvânt de laudă pentru un pioner cultural nu este tot una ou a aduce elogii subiective unui om politic.

A evidenția activitatea culturală a unui harnic muncitor pe țărâmul desfelenirei ogorului țărănesc, înseamnă a desveli stratul de obscuritate ce-l acoperă, azi, când noianul fărădelegilor a pervertit sufletele, aruncându-le în mocirla imoralității. Credem că suntem datorii a face acest lucru.

În vremurile noastre, când orice nechemat este așezat în posturi de înaltă conducere, când materialismul a pus stăpânire mai mult ca oricând pe neprihănitul spirit uman, când timpurile în vâltoarea lor ne-au prăvălit pe marginea unei grozave prăpăstii, rar ne este dat să vedem oa-

„Izvoarașul” revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc.

Anul XV No. 9 Septembrie 1936.

„Izvoarașul” părintelui Dumitrescu din Bistrița-Mehedinți a devenit un adevărat izvor de comori populare. Stropi cu stropi, acumulați timp de 15 ani au izvorât „Izvoarașul” în „Izvor” adevărat.

Cu toate greutățile prin care a trecut „Izvoarașul” va dăinui dealungul anilor ce vor veni, pentru că în undele lui limpezi vibrează suflet din sufletul celor ce-l conduc.

Bibliotecilor populare, căminelor culturale să nu le lipsească nici odată comoara scumpă „Izvoarașul”, tezaurul trecutului nostru secular.

„Semănătorul” Bazargic
Anul IV no. 1-2 Septembrie 1936

meni ou suflete alese, adevărate caractere, cari să lucreze într'un mod desinteresat, pentru promovarea culturii naționale,

Sufletele acestea entuziaste nu au în această vâltoare a vieții decât un singur gând: „Înainte!”

Pr. Gh. N. Dumitrescu, învățător în com. Bistrița-Mehedinți, de mult și-a făcut din cariera-i de apostolat un nume de glorie, deosebindu-se de restul celor ce se pretind „sarea pământului” tocmai prin intensă-i activitate a omului care niciodată n'a cunoscut ce este odihna.

Și să ne ierte Sf. Sa de indiscreția ce săvârșim făcându-l cunoscut cititorilor „Jurnalului” cu atât mai mult, cu cât odată îmi spunea cu o rară

modestie ce-l caracterizează așa de bine:

„Nu vreau să mi se trâmbețeze numele; eu am muncit atât cât am putut, pentru a îndeplini o datorie sfântă!”

Dar, care-i opera acestui umil preot slujitor al altarului și al școlii în acelaș timp, al cărui portret și activitate demnă de admirat, dorim a le înfățișa, numai cu gândul de a servi drept pildă de muncă cinstită, entuziasm, generozitate și perseverență?

În anii ce imediat urmează războiului, găsim în satul Cârjei, în imediată apropiere a locului natal ca învățător titular, pe tânărul Dumitrescu N. Gheorghe. Crescut la școala ilustrului Haret, prin rodnică-i activitate extra-școlară atrage atenția organelor de control cari îi aduc laude.

În 1922, urmând cursurile Seminarului din R.- Vâlcea, este hirotonisit ca preot. Încă de pe băncile școlii, având un desăvârșit talent la desen și mai ales la muzică, este apreciat și încurajat de corpul profesoral de la Vâlcea.

În anul 1919 la 1 Iunie, apare revista de muzică, artă națională și folklor, „Izvoarașul” al cărei director este. Privit la început cu neîncredere, încurajat însă de părerile celor mai competenți muzicanți ai timpului „Izvoarașul”, an cu an, lună cu lună, își prăvălește undele-i line peste stânci și viroage ce-i așină calea, aducând din mijlocul popoului mireasma aceia de ogor, doina, cântecul, jocul național, precum și basme, povestiri, cusături naționale, teatru sătesc etc., adunate cu multă sânguință de pe meleagurile întregii țări, de inițiați culegători folkloristici.

Pornit la drum cu elanul unui îndrăgostit de comorile populare, pr. Dumitrescu se spovedea acum cinci-sprezece ani în primul număr: „modest își face apariția „Izvoarașul” printre frunzele uscate și flori mirositoare... și dacă vreun bulgăre îi va așine ca-

lea, el își va urma cursul său ocolindu-l și târându-și totuși mărgăritarele sale mai departe...”

...și dacă razele de soare nu-l vor mângâia, se mulțumește să se prelingă agale la umbra răcoroasă a pădurei bătrâne... pentru că după cincisprezece ani să spună: „spargem zidurile necazurilor vremii și străbătem tot mai departe. Înainte... și tot înainte, acesta este crezul progresului”.

Atât și ar fi de ajuns pentruca răsfoid această singură revistă de folklor românesc, să apreciem și să admirăm sânguința acestui om de inimă. Dar în activitatea-i apostolească, ajutat fiind de o soție deasemenia înțelegătoare, învățătoare, acest preot-învățător a făcut adevărate minuni acolo în ținuturile Mehedințului.

Bancă populară, tipografie proprie, bibliotecă cu casă de cetire, cooperativă, cu cor sătesc, farmacie, sunt tot atâtea înfăptuirii care fac din munca cinstită a acestui om, mândria și perseverența unei prodigioase vieți culturale.

E de necrezut ca un simplu preot să săvârșască în acel mediu rural atâtea opere culturale.

Preot tipograf, iată ce mulți n'ar fi crezut-o niciodată.

Totuși, d-l profesor universitar I. Simionescu declară: „Nu-mă venea să cred ochilor. Ca și Toma Necredinciosul, am pus mâna pe mașina de tipar, pe corpul de zaț. Cât de adevărată e vorba că omul sfințește locul! Totul se datorește unei perechi de învățători”.

Iată ceace au putut săvârși inimile calde ale unor dascăli, oșeliți la lumina sfântă a datoriei.

Începând cu 1 Iunie 1936, Pr. Dumitrescu a pus bazele pe lângă revista „Izvoarașul” unei arhive de folklor pe întreaga țară cu ramificații de culegeri în ținuturile locuite de românii de peste hotare: Jugoslavia, Valea Timocului, Cehoslovacia, Ungaria, Grecia,

peste Nistru, America, etc.; iar pentru jud. Mehedinți a înființat o secție aparte cu muzeu etnografic și arhivă fonografică de muzică populară.

În acest scop a instituit premii în valoare de 15 000 lei pentru strângerea de folklor.

„Izvoarașul“ și „Opaițul satelor“ — aceasta din urmă și-a întrerupt apariția din cauza vremurilor vitrege — au fost în decursul anilor adevărate făclii pentru luminarea minții. Fiindcă satele noastre cari azi zac în întunec lipsite de sprijinul autorităților, au găsit în filele acestor publicațiuni învățăminte a căror slovă, măestrît scrisă a fost mângâiere și îndemn, către o muncă cinstită, ca însuși numele fondatorilor lor.

Comorile poporului nostru, care până mai ieri zăceau în tină, neculese, de nimeni, oropsite de cărturari, amenințate de a fi înlocuite de puhoiul obiceiturilor aduse de peste hotare. Aoi, în „Izvoarașul“ au fost înmănușiate și puse la îndemâna cercetătorilor. Părintele Dumitrescu, putem spune cu drept cuvânt — că a putut contribui într-o largă măsură la unitatea sufletească a Neamului, adunând cântecele noastre populare și semănându-le iarăși pe întreg cuprinsul țării, ca singurile menite a forma baza temeliei noastre naționale.

Departate de noi gândul de a face reclama unor asemenea înfăptuiri mărețe. Realizările întotdeauna au stătut drept mărturie, oglindind faptele celor cari au muncit pentru binele din mijlocul cărora s'au ridicat, oglindind în acelaș timp caracterul celui chemat să lucreze.

Dar părintele Dumitrescu a avut de luptat cu multe greutăți.

Niciodată sufletul său ales nu a descurajat însă, cu toată pasivitatea și indiferențismul oficialității, cari în loc să-l încurajeze, trecea cu orice efort, fie el cât de mare. Dacă posibilitățile materiale ar fi avut într-o mai largă

măsură poate, acest sat, Bistrița ar fi devenit în scurt timp nucleul unor radiațiuni culturale uimitoare, pe care activitatea echipelor regale nu le-ar fi putut atinge zeci de ani de acum înainte.

Chiar dacă cei în drept a veghea la culturalizarea masselor, nu i-au dat atențiunea cuvenită, va veni un timp când folkloristul pr. Gh. N. Dumitrescu va fi trecut drept unul dintre cei mai aleși exponenți ai poporanismului. Activitatea aceasta va rămâne deapururi în folkloristica românească.

Ușurința cu care a fost privite enormele sacrificii ale acestui suflet generos, dau de gândit. În țara tuturor căpătuelilor unde se fură ca în codrul Vlăsiei, unde politica are cuvântul pretutindeni, la Bistrița se luptă până mai erl „un om“ cu sufletmărinimos. A trebuit să treacă ani dearândul până când odată și odată să reușească a afilia Fundațiile Regale „Principele Carol“ o parte din opera înfăptuită.

Acum, pr. Dumitrescu se poate vîta cu bucuria cu suflet în trecutul celor 15 ani și să-și vadă roadele. Cinste acestui apctol sătesc.

Indemnului lui să fie și indemnul nostru.

Gh. Luță-Drăniceanu

„Jurnalul“ — Craiova
Anul III no. 549 — 30 Iulie 1936

„Izvoarașul“ an XV Nr. 3 Martie 1939.

Revistă de muzică, artă națională și folklor sub deosebita îngrijire a d-nei Olympia și Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița (Mehedinți). O revistă care nu trebuie să lipsească de pe masa nici

unul adevărat cărturar, iubitor al comorei noastre de artă națională.

„Era nouă“ — Sf. Gheorghe
An. IV. no. 5-6 — 1936

„Izvoarașul“ anul XV No. 4 sub neobosita conducere a d-nei și Preotului Gh. Dumitrescu-Bistrița, este singura revistă din țară în care bogăția folclorului românesc este adunat din toate unghiurile țării, aducând cel mai mare serviciu neamului nostru.

„Răsăritul“ — București
anul XVII no 5-6 — 1936

Magazin literar și artistic.

„Izvoarașul“ revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, care apare la Bistrița (Mehedinți) sub îngrijirea d-nei Olympia și Pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița, — continuă să salveze din hăul pierzaniei ce brumă se mai poate salva din avuția artistică a poporului nostru.

E demnă de toată lauda sârguința preotului Gh. N. Dumitrescu, care, în măsura mijloacelor de care dispune, publică și mai departe această minunată revistă, singura din țară care publică: cântece și doine populare; cântări și coruri patriotice, școlare și religioase; jocuri naționale; artă națională; cusături; obiecte artistice, modele de covoare; Folklor literar; piese de teatru, dialoguri și material necesar pentru teatru sătesc, folosite la șezători, serbări școlare și diverse festivități.

„Curentul“ — București
21 Oct. 1936

Cu ocazia ședinței centrului parohial T.-Severin ținută în com. Bistrița la 30 August 1936, Păr. V. Durak din T.-Severin a rostit următoarele cuvinte:

IUBIȚI CREȘTINI,

Țiu să zic câteva cuvinte despre vrednicul d-stră păstor, harnicul preot Gh. Dumitrescu.

Biserica și școala întemeiază și înaintează cultura cea adevărată în popor. În biserică mai cu deosebire se dă educațiunea (cea adevărată), iar în școală instrucțiunea. Biserica nobilează sufletul, sădește simțul moral și formează caracterul, iar școala dezvoltă facultățile minții, ale priceperii și deschide omului calea vieții practice. Instrucțiunea trebuie să fie bazată pe educațiunea morală religioasă, iar aceasta să ajute instrucțiunei de a te putea înălța la dezvoltarea cuvenită, ca puterile minții, devenind după putință la cunoașterea activității celei necuprinse, a minții, volnței și înțelepciunii celei eterne D-zcești, să adereze aceiași putere și înțelepciune.

Cui i s'a încredințat în această comună misiunea de educator și instructor al poporului? Cine a fost și este și astăzi chemat să altoiască în sufletele fragede și ușoare sentimentele religioșității și ale moralității în com. Bistrița? Cine a format și formează țaria și caracterul moral al omului și nu numai ca preot în Biserică, ci și ca educator al tinerimei, ca vestitor al Evangheliei, ca administrator al tainelor și ca păstor sufletesc al locuitorilor acestei comune? Cine petrece cu plăcere și abnegațiune între tineri și copii și primesc dela el binecuvântare, ce stă în educare cea creștinească și moralei acelora? Cine este preotul care începe în școală și continuă în biserică exercitarea și perfecționarea vieții poporului încredințat păstoriei lui? Este preotul paroh Gh. Dumitrescu, care a lucrat și lucrează

și cu cuvântul și cu fapta pentru parohienii săi și a cărui literatură folclorică curat românească, este răspândită în toată România Mare! Onoare lui!

IUBITE FRATE,

Cu asentimentul fraților mei, te rog să primești felicitările noastre sincere și îmbrățișerile noastre frățeste și pentru folosul neamului românesc, să trăești mulți ani fericiți. Amin!
30 August 1935.

„Junimea Severinului” — T-Severin
Anul II — No. 15 — Sept. 1936

„Izvoarașul” anul XV, No. 10. De ani de zile D-na și părintele Dumitrescu-Bistrița, cu un adevărat eroism în munca ce o depun, împăresc această revistă în care dela număr la număr găsești un bogat material folcloristic, cântece și doine populare, cântări și coruri patriotice și religioase, jocuri naționale, modele de cusături, modele de covoare, obiecte artistice, etc. In fine teatru sătesc cu subiecte scoase din folclorul românesc de mult folos pentru școli.

Astfel această revistă este aproape singura ce se ocupă atât de interes pe tărâmul folcloristic atât de bogat al țării noastre să credem că trebuie să i se dea cât mai multă atenție, atât din partea cetitorilor, cât și din partea celor în drept.

„RĂSĂRITUL”
An XVIII — No. 9-10 — 1936

„IZVORAȘUL” cred că e singura revistă de muzică artă națională și folclor ce nu-și găsește asemuire în țara noastră.

Păr. G. N. Dumitrescu-Bistrița o gospodărește de cincisprezece ani cu dragoste și vrednicie.

„Gând și slovă oltenească” Craiova
Anul I — no. 7 — 1 Noembrie 1939

„IZVORAȘUL”. In Bistrița-Mehedințului de lângă Turnu-Severin; soții Olimpia și preotul G. N. Dumitrescu scot de peste 15 ani, această inimoasă revistă de muzică, artă națională și folclor, care ar trebui să nu lipsească din nici o casă de preot, învățător sau intelectual rural.

Conducători neobosiți ai acestui organ de artă națională, trebuiesc felicități și dați exemplul tuturor celor cari fac politică distructivă, în detrimentul solidarității specifice românului, îndepărtându-l dela bunele apucături ale înaintașilor și dela comoara populară a tradiției țărănești.

O bănuim singura revistă de acest gen din întreaga țară. Iată de ce o iubim.

„PLAIURI SĂCELENE” — Brașov
Anul III. — No. 8-9 — 1936

„IZVORAȘUL” — revistă de muzică, artă națională, folclor și teatru sătesc. Redacția și Administrația: Bistrița — Mehedinți, of. T-Severin. Abonamentul 100 lei anual. Timp de 15 ani de când apare revistă „Izvoarașul” a scos la iveală cele mai de seamă comori populare ce se aflau împrăștiate prin sătulețe de pe întinsul României. Condușă cu multă artă de colegii Olimpia și Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, a ajuns cea mai de seamă revistă de folclor din țară. Dela 1 Ianuarie 1936 s'a înființat pe lângă revista Izvoarașul o arhivă

Primim regulat, revista „Izvoarașul”, organ de folcloristică națională, cu bogate și alese culegeri în domeniul muzicii, artei naționale, etc.

Mulțumită sufletului mare S. S. Pr. Gh. Dumitrescu, revista, cu toate greutatețile vremurilor în care ne sbatem, este singurul organ de acest fel, care mai ține piept, după stingerea revistelor anterioare ca „Ion Creangă” a lui T. Pamfile sau „Șezătoarea” D-lui Gorovei dela Fălțiceni.

Ținând seamă că acest juvaer al revistelor oltene, a pășit în al 15-lea an de existență, îi urăm și de aici încolo, viață lungă pentru păstrarea și mai departe a făcliei bunului nostru național — Sufletul.

Apare în com Bistrița-Mehedinți.

„Școala Prahovei” — Ploiești
Anul VI — No. 9. Noembrie

In țara noastră cunosc singura revistă „Izvoarașul” care redactează numai folclor românesc cântat și vorbit; ea merită tot sprijinul și atențiunea învățătorilor și preoților dela sate, în special, care ar putea-o ajuta și trimițând material în genul ei; și cu atât mai mult cu cât directorul ei este Părintele iconom Gh. Dumitrescu-Bistrița, preot și învățător. Sfinția Sa lucrează în ogorul folclorului în satul Bistrița din ținutul Mehedinți, neobosit, mai bine de 15 ani, neîncetat și ne face cinste neamului; lucrul său îl trimite și la frații români de peste hotarele țării: Macedonia, Valea Timocului și în America de Nord.

Gazeta „Glasul nostru”
Anul V. No. 68 — Noembrie 1936
Red. și Ad. Băsești-Fălciu

„IZVORAȘUL” — revistă de muzică, artă națională și folclor — on XVI No. 2. Numărul pe Februarie ne aduce acelaș material incdit, cu îngrijire ales, ca de obicei. Voi reproduce un cântec bătrânesc, pe care domnul Gh. T. Burlea, învățător la Frecăței-Ismail, îl socoale din năințe de 1877, atunci când Turcii se amestecau în țările române. Cântecele este auzit „de la Dumitru Ajder” care nu știe carte. Iată cântecele:

„La casele Șandrului
Șandrului, bogatului.
El mi-și are o fată mare,
Dar în lume cum mi-o cheamă:
Ilinca Ilincuța.
Dimineața se scula,
La ochi negri se spăla,
Frumușel că se ștergea,
Cobilița își lua,
Cobilița ca crăița,
Cofele ca florile,
Și la Dunăre-mi pleca.
La Dunăre când ajungea,
Un caik verde-mi vedea
Cobilița-și lepăda
La maică-sa alerga:
— „Mamă, măculița mea,
Vin Turcii ca să mă ia!”
Maică-sa când auzea,
Drept la ladă se ducea,
Lada că îmi descuia.
Pe Ilinca o-ascundea.
Atunci Turcii îmi sosea:
— „Șândruleasa cea frumoasă,
Cu ochii de jupâneasă
Ce-ai făcut pe Ilinca?”
— „Ilincuța mi-a murit!
Dacă nu-mi credeți cuvântul,
Haideți de-i vedeți mormântul”.
Atunci Turcii că-mi credea,
Numai unul mititel,
Mult îi mișel vai de el.
Sapa 'n schinare-și lua,
La mormânt că mi-și pleca
Și toți Turcii după el.
Ei mormăntele săpa,
De Ilinca nu dădea

Numai de chietri și butuci,
 Și de trupuri de voinici.
 Înapoi ei se 'ntorcea,
 La Șendruleasa se ducea,
 — „Scoate-ni-o pe llinca!”
 Atunci pe llinca mi-o scotea
 Iar turcii când mi-o vedea,
 Tare bine le părea.
 Ei frumoși că mi-o lega,
 Și la Dunăre mi-o ducea,
 Și 'n caik că mi-o suia.
 Gaikul iacă se pornea,
 Ea din gură le vorbea:
 — „Turcilor, Spahiilor,
 Dezlegați-mi mâinele
 Mâinele, picioarele,
 Să-mi pui fața la ghileală,
 Buzele la rumineală,
 Sprincenele la cerneală”.
 Turcii când mi-o auzea,
 Tare bine le părea.
 Mâinele-i deslega,
 Mâinele, picioarele.
 Fața la ghileală nu punea
 Nici buze nu ruminea,
 Nici sprâncene nu cernea
 În Dunăre se arunca
 Și toți Turcii după ea.
 Numai unul mititel,
 Mult îi mișel vai de el
 El caikul își lua
 Și la mâl că mi-l trăgea
 La Șandru că se ducea
 Și din gur' așa-i vorbea:
 — „Șandrule, bogatule,
 Ilincuța s'a 'necat
 Și toți Turcii după ea!”
 Iar Șandru când auzea,
 Lăcrămioarele-i dădea
 Și la nevod mi-alerga.
 Ou nevodu când trăgea,
 Pe llinca mi-o găsea
 Și din gur' așa-i vorbea:
 — „Ilinco, Ilincuțo,
 Fața ta oea rumenioară
 S'a făcut turtă de ceară!”

Și am mai găsit, de pildă, și aceste
 cimilituri: „Am doi moși și se trag
 de barbă” (pieptenul). „Ce crește cu

vârfu'n jos?” (Turțurul de ghiță).
 „Butucul de piele cu două găurele”
 (Nasul). „Ce se naște din piatră albă
 și se botează după ce moare?” (Găina).

„Credința” — București
 No. 998 — 12 Martie 1937

„Izvoarașul”

A apărut „Izvoarașul” Nr. 2 pe Fe-
 bruarie 1938, revistă ce cuprinde muzi-
 că, artă națională, folklor și teatru să-
 țesc, cu bogat material semnat de:
 D-na Manya Botez, Prof. I. Cocișiu,
 Prof. N. Oancea, Insp. gl. V. Vircol,
 Mihail Lungianu, D. Cucută, Vasile
 Popa, G. Bobei, Pr. Gh. Dumitrescu-
 Bistrița, V. Florea, Gh. T. Burlea, Ion
 N. Popescu, Mih. Sâmbotin, Filip Mar-
 rcu, Adrian Em. Popescu, G. T. Nicu-
 lescu-Varone, Artur Anderco, Micula
 Pavel, Apostol V. Antochi și alții.

Revista publică folklor, muzică și
 teatru sățesc, având și pagini închin-
 ate Arhivei de folklor, cercetându-se
 tot ce se publică în revistele româ-
 nești. O recomandăm cititorilor noștri.
 Redacția și Administrația în Bistrița-Mehedinți
 — of. T. Severin.

„Ogorul Școalei” — Turda
 Martie 1937

„Izvoarașul” părintelui Gh. Dumit-
 rescu-Bistrița, neobositul nostru cen-
 județan și misionar cultural, ne aduce
 totdeauna numai surprize. Literatura
 populară cu care ne-a obișnuit „Izvo-
 rașul” și colaboratorii săi, sunt cea
 mai frumoasă dovadă de necesitatea
 răspândirii ei în popor.

Munca părintelui Dumitrescu, nu
 credem că o va putea răsplăti cineva
 vreodată.

D-sa aduce pentru țara aceasta mai
 mult decât oricare ministru la depar-
 tamentul respectiv.

„Nădejdea” — Turnu-Severin
 Anul VI no. 153-124 — Luni 22 Mart. 1937

Bibliografie

A apărut:

„Izvoarașul” No. 2 pe Februarie 1937
 revistă ce cuprinde: muzică, artă na-
 țională, folklor și teatru sățesc, cu bo-
 gat material semnat de: D-na Manya
 Botez, Prof. Cocișiu, Prof. N. Oan-
 cea, Inspector g-ral V. Vârcol, Mihail
 Lungeanu, D. Cucută, Vasile Popa,
 G. Bobei, Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița,
 V. Florea, Gh. T. Burlea, Ion N. Po-
 pescu, G. T. Niculescu-Varone, Artur
 Andreco, Micula Pavel, Apostol V.
 Antochi și alții.

Revista publică folklor, muzică și
 teatru sățesc, având și pagini închi-
 nate Arhivei de Folklor, cercetându-se
 tot ce se publică în revistele româ-
 nești.

O recomandăm cititorilor noștri.
 Redacția și Administrația în Bis-
 trița-Mehedinți — of. T.-Severin.

„Conștiința Națională” — Craiova
 19 Martie 1937

„Izvoarașul” a. XVI. n. 2 Febr. 1937
 Bistrița-Mehedinți. Comoară de cântec
 și artă românească, pare o albină în-
 cărcată, care printre atâția tântori ai
 publicistei noastre provinciale, aduce
 miere culturală și curată în stupul plă-
 mării trecutului bogat, în noua viață
 românească ce va să vie. Inorustăm

numele D-nei Olimpia și Pr. Ic. Gh.
 N. Dumitrescu-Bistrița.

V. T.

„Plaiuri Săcelene” — Satu-lung-Brașov
 Martie 1937

„Izvoarașul” An. XVI. Nr. 2. 1937
 Bistrița-Mehedinți. Revistă de muzică,
 artă națională și teatru sățesc.

Este unica revistă care aduce un
 real folos tuturor cercetărilor de fol-
 klor. Fiecare număr aduce contribuții
 valoroase, nu numai prin colecțiile bo-
 gate ce văd lumina zilei, ci și prin in-
 drumările, prin studiile erudite de ca-
 ri sunt întovărășite aceste colecții.

„Progres și Cultură” — Tg. Mureș
 Martie — 1937

„Izvoarașul” No. 2 pe Februarie
 1936, revistă ce cuprinde: muzică,
 artă națională, folklor și teatru sățesc,
 cu bogat material, semnat de: D-na
 Manya Botez, prof. I. Cocișiu, prof.
 N. Oancea, Insp. gl. V. Vircol, Mihail
 Lungeanu, D. Cucută, Vasile Popa,
 G. Bobei, Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița,
 R. Florea, Gh. T. Burlea, Ion N. Po-
 pescu, Mih. Sâmbotin, Filip Marcu,
 Andrei Em Popescu, G. T. Niculescu-
 Varone, Artur Anderco, Micula Pavel,
 Apostol V. Antochi și alții.

Revista publică folklor, muzică și
 teatru sățesc având și pagini închi-
 nate Arhivei de folklor, cercetându-se
 tot ce se publică în revistele româ-
 nești. O recomandăm cititorilor noștri.
 Redacția și Administrația în Bistrița
 Mehedinți, of. T.-Severin.

„Voința Țării” — Cernăuți
 30 — III — 1937

Intr'o comună din județul Mehedintzi, un preot harnic și cu dragoste de comorile acestui neam, face să apară o interesantă publicațiune de muzică, artă și folklor „Izvoarașul”.

Se implinesc la 1 Iunie optsprezece ani dela apariția acestei reviste, condusă ou atâta pricepere de pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița care a înțeles să facă o operă constructivă și folositoare cunoașterii puterii de creație a neamului său.

Pentru munca ce o depune cu atâta modestie și pentru roadele acestei munci îi urăm biruință deplină.

„Făclia” — Caracal
1 Aprilie 1937

„Izvoarașul”

Revistă de muzică artă națională și folklor; de sub conducerea d-nei Olimpia și Pr. Ic. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

Cu No. 11-12 pe Decembrie 1936 această revistă încheie al XV-lea an de existență.

În 1936, revista „Izvoarașul” a apărut în 10 numere cu 432 pagini cu următorul variat cuprins:

47 cântece populare și doine, pe note muzicale;

10 cântece patriotice, școlare și religioase, pe note muzicale;

4 colinde și cântece de stea pe note muzicale;

18 Jocuri naționale, pe note muzicale;

10 basme și legende; 17 snoave;

27 cântece și poezii din popor; 18 diferite chiufuri din țară; 11 balade;

17 obiceiuri și datine din diferite părți ale țării; 4 datini dela nunți; 15 descântece;

13 ghicitori cu răspuns; 6 rugăciuni; 13 zicători și expresii populare;

3 jocuri de copii; 10 piese de teatru; 30 poezii și divers material

pentru serbări; diferite vederi din țară, precum și peste 40 articole diferite din care notăm pe unele:

D-l I. Chelcea: Incrucișeri de rasă; Rasă și limbă; Cum se face etnografie și folklor în Rusia; Rasă și popor, rasă și popor, rasă și cultură; D-l Prof. D. Licea: Scurtă privire asupra folklorului român; D-l Gh. Burileanu: Cămăși cu „răuri” ori cu „răuri”; „Frunză verde”, ce fel de cântece, precum și altele sub semnătura Pr. Ec. D. Furtună, Mihai Lungeanu, Pr. Ic. Gh. Dumitrescu, Prof. D. Imbrescu, Prof. V. Vircol, C. N. Burileanu, D. Protopopescu: „Aspecte noi în literatura populară”; precum și alți profesori, învățători, preot, etc., colaboratori din diferite părți ale țării.

Munca depusă de către inimoșii conducători ai revistei „Izvoarașul” este pe deplin răsplătită și moral și material prin numărul mare de abonați, cari au apreciat valoarea acestei reviste, ce răspândește muzica românească, arta națională, folklorul și pune la dispoziția tineretului școlar, poezii, piese de teatru, snoave, etc., utile la diferite serbări.

Colegii noștri d-na Olimpia Dumitrescu și soțul său Pr. Ic. Gh. N. Dumitrescu, ambi învățători gr. II la Bistrița-Mehedinți, cari merită toată lauda, au tras timp de 15 ani, brazdă adâncă în ogorul literar, răspândind prin revista ce intră în al 16-lea an, tot ce poate fi mai folositor poporului, după cum și Anton Pann spunea: „Din popor, pentru popor”.

Urez revistei „Izvoarașul” să apară încă mulți ani, cât mai în mai deplină prosperitate și-o recomandăm colegilor sfătuindu-i a se abona (100 lei anual) și a colabora, contribuind la dezvoltarea și răspândirea literaturii populare.

Adrian Costiniu

„Revista Școlii” — Botoșani
Anul XIV — no. 3-4 Martie-Aprilie 1937

„Izvoarașul”

Și — acum câteva cuvinte despre bine chibzuita „revistă de artă națională, muzică și folklor „Izvoarașul” pe care — de 15 ani — Pr. Gh. Dumitrescu o scoate, cu atâta conștiințiozitate — la Bistrița-Mehedinți, adunând cu răvnă tot ce poate interesa pe cei ce se ocupă cu aceste probleme de interes artistic și național. E destul să amintesc că fiecare număr însumează 40 de pagini și că începe printr'un prețios supliment de muzică poporană, cu fel de fel de studii îngrijite și numeroase culegeri din popor cari ne pun în față răvna întru cele sufletești a acestui preot — adevărat model de cărturărie și patriotism luminaț care într'un interval atât de lung, a adunat — Sf. Sa și colaboratorii cari s'au grăbit să-l sprijine — o adevărată comoră de folklor românesc. Am răsofrit cu adevărată emoție aceste pagini pline de duioșie caracteristică sufletului cusat al neamului nostru și odată cu admirația pentru bogăția creatoare, pentru varietatea și limpezimea artei românești — un sentiment analog m'a cuprins pentru acest muncitor cinstit și modest care ostenește atât de frumos în ogorul culturii naționale. Amintesc, din sumarul ultimului număr (11-12): Crăciunul românesc de Paul I. Papadopol; Scurtă privire asupra folklorului românesc de Ion Licea; Isus în colinde de Niță Mihai; Mehedințenii ca ostași de V. Vircol; Frunză verde de C. N. Burileanu pe lângă o foarte bogată culegere de folklor artistic, literar și cultural — spre a convinge pe cetitori — cât de utilă și de bogată e această publicațiune românească a cărei cercetare devine o adevărată necesitate pentru specialiști.

Paul I. Papadopol.

„Neamul românesc” — București.
29 Aprilie 1937

„Izvoarașul” Părintelui Gh. N. Dumitrescu din Bistrița-Mehedinți a îmbrăcat o nouă și simpatică haină cu anul XVI.

Conducerea acestei reviste, cu adevărat unică în felul ei în țară, poartă cu aceiași bărbăție steagul înfăptuirilor în domeniul muzicei, artei naționale, folklorului și teatrului sătesc.

Toată admirația, toată lauda și toate urările de propășire „Izvoarașului”

„Pâinea Vieții” — Tg.-Jiu
Anul VIII — no. 4 — Aprilie 1937.

„Izvoarașul” — nu este numai o bună revistă de folklor muzical.

Aiături de ea a făcut să se ivească vâna subțire a unei edituri în care a început să apară cărți bune pentru săteni.

Una din ele ne-a sosit chiar zilele trecute E scrisă de părintele Gh. N. Dumitrescu-Bistrița și cuprinde scurte dialoguri și piese cu frumoase învățături.

„Porunca vremii” — București
20 Aprilie 1937

„Izvoarașul”, An. XVI Nr. 2 1937.

Neobositul părinte Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, întretine cu permanență tinerețe focal sacru al revistei „Izvoarașul”, strângând folklorul plăurilor noastre.

Munca preotului Dumitrescu e încă de invidiat și laudă, pentru faptul că strânge în paginile valoroasei sale reviste și muzica folklorului nostru atât de felurit și impresionant.

Un bun ajutor de real folos are pr. Gh. N. Dumitrescu la redacția revistei și din partea doamnei Olimpia Dumitrescu.

Recomandăm călduros tuturor cititorilor noștri această revistă.

„Luceafărul literar”—București
Anul X — No. 5 — Aprilie 1937

„Izvorașul”

Aduce semnele unei orânduiri insuflete dorul marelui realizări. Pentru sufletul cetitorului căruia i se adresează constituie o hrană sufletească rară, pe cât de distractivă, pe atât de instructivă. Material divers, mult folklor, asupra valorii și originalității căruia nu este nevoie să insistăm.

„Izvorașul” apare în Bistrița-Mehedinți.

„Adevărul”—București
23. Apr. 1937

Un exemplu: Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

Continuăm opera de evidențiere a muncii celor ce se sacrifică pe altarul culturii naționale.

Preotul Dumitrescu, încercat îndeajuns de viață, a tăiat lespezi de unanimă culturalizare în masele celor avizi de lumina credinței și literaturii. În deosebi atenția acestui părinte de altar și slovă, a îmbrățișat ou deosebită căldură și interes, prin revista pe care o conduce „Izvorașul”, imensele și inepuizabilele noastre comori de folklor muzical. Casa părintelui Dumitrescu e o adevărată librărie de cărți apărute prin intermediul său, spre binele și educarea reală a enoriașilor din parohia sa.

Toate sunt scrise numai pentru

massele provinciale, subiecțiile fiecărei străduinți, fiind corelativele cerințelor superioare de promovare culturală. Preotul Dumitrescu ne trimite vre-o 10 (zece) cărți literare, din atâtea cărți numeroase, cu care a contribuit la valorificarea elementului românesc.

Felicităm pe acest apostol cultural și sfătuim pe toți preoții noștri să urmeze pilda, îngrijindu-se fiecare de moralul parohiei sale, prin tipărirea de foi culturale și cărți religioase, căci numai așa vom reuși să stăpim secetele uzurpătoare și comunismul distrugător de creștinism. Suntem în măsură să spunem că 75 la sută din preoții și învățătorii țării noastre nu numai că n’au tipărit în viața lor nici-o carte pentru cultura țării care-i ține, dar n’au ținut nici odată vre-o cuvântare de regenerare spirituală sau de combatere a curentelor dăunătoare credinței noastre naționale. Punem punct acestei scurte prezentări, cu aceleași cuvinte din trecut: Luați pilda dela părintele Dumitrescu și aveți grijă de moralul parohiei și comunei în oare profetați, educând credincioșii prin tipărituri, conferințe și serbări.

Elena Graur.

„Luceafărul literar și critic”—Buc.
Anul X no. 6. Mai 1937.

„Izvorașul”. Cine oare, dintre folkloriștii noștri nu cunosc îndeaproape revista ce apare în com. Bistrița din Mehedinți, și care de peste cinsprezece ani este condusă de preotul Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Revista aceasta, intitulată sfielnic „Izvorașul”, a devenit pe nesimțite, un izvor de însuflețire, de unde se inspiră mulți gustând în aceeași vreme și valoarea folklorului nostru, atât de neglijat azi. „Izvorașul” a coborât odinioară din

gândul unui tânăr seminarist, ca astăzi să se furișeze în inima atâtor învățători, preoți alți intelectuali din sate și orașe. Și a rămas tot așa de modestă, cum îi șade bine omului oinstit și însuflețit de avânturi românești. Laudă lui și preotului Dumitrescu-Bistrița.

„Căminul cultural”—București
Anul III — N. 5 — Mai 1937

Am primit la redacție No 16 din Biblioteca „Izvorașul” din Bistrița Mehedinți care cuprinde: O Șezătoare la sărbătoare națională piesă într’un act pentru copii, de Pompeiu Hosu Longin.

O recomandăm cu toată căldura pentru premii școlare. Prețul 8 lei

Ardealul—Brașov
15 Mai 1927

A apărut revista „Izvorașul” no 2 și 3 an. XVI, pe Feb. și Martie 1937 cu un bogat cuprins de folklor muzical, artă națională și teatru sătesc. Redacția și ad-ția revistei e în comuna Bistrița, jud. Mehedinți, of. T.-Severin și abonamentul 120 lei pe an.

La rubrica „Arhiva de folklor” înseamnă cărțile și revistele care-i vin și care publică folklor, dar revista „Naționalul Vâlcii” nu e menționată. Oare au apărut, de 9 ani și mai bine, peste tot 6 numere din ea care să nu fi dat cât de puțin folklor? Și e chestia și de reciprocitate, părinte Dumitrescu! Dacă am avea timp și aici loc am putea să vă cităm din revista „Naționalul Vâlcii” 15-20 de anunțări ale apariției revistei „Izvorașul”, dar în aceasta n’am putea găsi în ultimii

6-7 ani anunțată foaia și revista „Naționalul Vâlcii” nici de 3 ori.

„Naționalul Vâlcii”—R.-Vâlcea
Mai 1937

Recenzie.

Harnicii lucrători la revista „Izvorașul” ce apare prin străduința, vrednică de cea mai mare laudă a Păr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, publică și o bibliotecă populară. Am primit Nr. 8, 9, 10 și 14 în care se află și piese de teatru popular cu subiecte interesante. De asemenea „Dialoguri și piese pentru teatru sătesc” de Pr. Gh. Dumitrescu.

Le recomandăm să fie citite și răspândite căoi sunt folosite. Credem că se pot comanda la „Editura și Tipografia „Izvorașul” — Bistrița-Mehedinți.

„Duminea Ortodoxă”—București
An XIX Nr. 36-38—Dum. 9-23 Mai 1937

În editura revistei „Izvorașul” condusă de preotul Dumitrescu-Bistrița a apărut de curând un nou volum. E datorit scrisului lămurit al d-lui Pompei Hosu Longin și e intitulat „O șezătoare”. E o cărticică bună pentru școalele primare sătești.

„Porunca vremii”—București
18 Mai 1937

„Izvorașul”

Neobosita revistă, până acum unică la noi, „Izvorașul” care apare sub îngrijirea d-nei Olimpia și preot Gh. N. Dumitrescu-Bistrița ne trimete ulti-

miele sale 3 exemplare, (N-rele pe Aprilie, Mai și Iunie, apărute la timp și în bune condiții). Invingând toate dificultățile ea se găsește în anul al XVI-lea. Mulți vor fi aceia care vor consulta — pentru a afla melodiile populare ale timpului — în viitor, colecția bogată a acestei reviste.

Ea nu are preocupări savante, dar face operă pozitivă de salvare dela o dispariție definitivă, atâtea melodii populare.

„Curentul” — București
9 August 1937

„Izvoarașul”

Am primit la redacție No. 4, 5, 6 din „Izvoarașul” revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, care apare sub îngrijirea d-nei Olimpia și Pr. Iconom Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. „Izvoarașul” are un cuprins bogat și variat și e singura revistă de acest gen din țară.

Redacția și Ad-ția: Bistrița—Mehedinți — of. T.-Severin.

„România dela Mare” — Constanța
Anul IV din 30 August 1937

„Izvoarașul”

Sub îngrijirea d-nei Olimpia și pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița apare în fiecare lună cu un sumar pe cât de bogat pe atât și de interesant.

Pe paginile acestei reviste își spun cuvântul folkloriștii cei mai însemnați de pe întreg cuprinsul țării.

Este cu atât mai laudabilă fapta acestor doi intelectuali modești, cu cât vreme de șasesprezece ani scot pe cont propriu această publi-

cație așa de frumoasă: povară materială pe care nu s'ar bizui mulți să o poarte cu atâtea românească nepăsare.

„Tribuna Tinerimii” — Botoșani
anul II — No. 27 1 Sep. 1937

Sunt reviste de provincie sortite să rămână complect necunoscute cerurilor culturale din Capitală. Reviste cu caracter regional, cu aspirații și posibilități cari nu depășesc cu un pas orizontul strâmt al unui oraș de provincie, reviste cari practică o literatură regională chiar, tristă și cenușie.

Alte reviste, — cum este de pildă „Familia” din Oradea, — reușește să evadeze din cercul îngust al atmosferei provinciale, integrându-se în ritmul viu al culturii noastre datorită norocului de-a avea câțiva scriitori consacrați în jurul lor.

Revistele cu caracter pur cultural însă, rămân — în majoritatea lor — mai totdeauna necunoscute. Poate din pricina insuficientelor mijloace tehnice poate dintr'un refuz organic al cititorului nostru pentru asemenea producții.

Singur „Izvoarașul”, credem, face excepție dela această regulă. Apărând cu regularitate de 16 ani, revista aceasta redactată la Bistrița-Mehedinți de d-na Olimpia și pr. Iconom Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, aduce totdeauna un bogat material cules din basmele, muzica și folklorul românesc, cu o desinteresare și o dragoste demne de relevant.

De aceia suntem bucuroși să înscrim aci o încurajare și un cuvânt de laudă pentru bine intenționații redactori ai acestei prețioase reviste.

„Lumea românească” — Buc.
5 Septembrie 1937

„Izvoarașul” An XVI. Nr. 4-6.

În ascensiunea sufletului spre zărilor senine ale mulțumirii și desfătării, mireasmăcare se desprinde din subtilitatea producțiilor muzicale, îl desprinde de tot ceea ce e omenesc și îl predispoaze spre o bunătate și o inobilare feerică în vederea unei solidarități pentru un ideal.

Melodia ridică din adversitățile zilnice pe toți frații de acelaș sânge și îi înfrățește sub binecuvântarea unui ritm armonios. Acest lucru îl știe Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița, care de mai bine de oincisprezece ani se străduiește să desgroape comoara de simțiri ce e îngropată în farmecele cântecelor noastre populare pe care le răspândește prin toți Români, chiar și la cei de peste hotare.

„Izvoarașul” pornește din cele mai adânci fibre ale ființei românești și scaldă în apele lui limpezi, toate culetele sufletului nostru popular.

Fără pretenția de a ne aduce elogii revistei noastre, amintim că redactorul „Izvoarașului”, ar fi trebuit să menționeze, că poezia „Plânge doina” din Nr. 5 a. c. este reproducă din „Ghiocelul”.

E. T.

„Ghiocelul” — Tg.-Mureș
26 Octombrie 1937

„Izvoarașul” Nr. 7-8 an XVI al neobositului Pr. Iconom Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, e prin rezistența ei apariție, un nesecat „izvor” de folklor, teatru sătesc, artă națională, muzică, toate culegeri din întreaga țară, la care iau parte activă un impresionant număr de învățători.

Revista dispune de un însemnat depozit de piese de teatru sătesc — notate pe coperta ultimului Nr. din re-

vistă cari se pot procura direct, contra cost. (Bistrița-Mehedinți, of. T.-Severin.

„Școala basarabeană” — Chișinău
Anul V — No. 9 — Noemb. 1937

Salutăm bucuroși revista „Izvoarașul” condusă cu pricepere de preotul Dumitrescu din Mehedinți. O revistă de puternică lumină culturală și folkloristică, un adevărat izvor de apă limpede pentru timpurile turburi ale literaturii noastre.

„Vremea noastră” — Caracal
Anul I — No. 6 — Noemb. 1937

„Izvoarașul” — revistă de muzică, artă națională și folklor, sub îngrijirea d-nei Olimpia și Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, viețuiește într'al XVI-lea an. Prin cuprinsul care interesează pe toți cei cari vorbesc și simt românește, această revistă, în ciuda înfrățirii ei umile, se menține deasupra vicisitudinilor soartei revistelor noastre și îndeplinește un rol cu atât mai important cu cât este singură pe drumul ales. O recomandăm călduros tuturor celor cari doresc să cunoască îndeaproape comorile noastre.

S. T.

„Gazeta Hușilor” — Huși
Anul I — No. 19 — 15 XII — 1937

„Izvoarașul” Anul XVI — No. 11-12
Decembrie 1937.

Tribună pentru: muzică populară, artă națională, folklor și teatru sătesc. Unică revistă din acest gen în țara

noastră. De aici meritul și valoarea ei. În acest număr: patru colinde, culese de către pr. Gh. N. Dumitrescu Bistrița, inv. A. Suci, V. Secher, Gh. T. Burlea, prof. M. Bruchenthal; Jocuri naționale, culese și notate de Gr. Teodosiu și inv. Th. Pletos—Holercani-Orhei. Mai reținem: Muzica populară de Dem. Gâlmăn, Obiceiuri de Crăciun de Șt. Doancă. O recoman-

dăm călduros colegilor, paginile ei fiind oferite în special învățătorilor și preoților, cari au, între altele, și misiunea a exploata și colecta tot ce are specific neamul din care facem parte.

Revista „Speranța” — Orhei
Anul IV—Nr. 1—Ianuarie 1938

Izvoare de inspirație populară

— „Izvoarașul” — Bistrița-Mehedinți: muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc. —

În desele noastre discuții despre întoarcerea literaturii culte despre izvoarele de inspirație populară, de unde s'a ridicat altădată genul lui Mihail Eminescu, Creangă, Coșbuc și întreaga literatură poporanistă — alături de ridicarea la rangul de literatură serioasă a regionalismelor culturale — toate acestea ne dau un prilej îndoit să prezentăm publicului cititor unul din aceste izvoare nu prea căutate și nici consultate de literatura cultă contemporană.

Acest izvor de prezentare a literaturii noastre populare, în basme, legende, folklor, muzică, artă națională, teatru sătesc, etc. este cules și rânduit frumos de către învățători români, dascăli în majoritate și trimise neobositului conducător preotul Gh. N. Dumitrescu-Bistrița-Mehedinți — pentru revista „Izvoarașul”.

Această revistă modestă prin înfățișarea ei; „Izvoarașul”, din comuna Bistrița-Mehedinți, apare cu sacrificii extrem de serioase de 17 ani, și duce spre inima orașelor românești îmbuibate de atâtea curente streine de peste hotare, mirosul reavăn de fân cosit, de

brazdă răsturnată, de pocnet de frunză, de șuer haiducesc, de cântece bătrânești și prinse pe note, de motive naționale în „răuri” pe altă, de basme, legende, strigături, folklor, etc... minunății culese de „apostolii” din toată țara: din Basarabia, Bucovina, Ardeal, Banat și Oitenia, cu vechiul regat, toate rânduite încet și cu tipografie proprie de conducătorul revistei „Izvoarașul”: pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița-Mehedinți.

„Singura revistă de acest gen din țară”, întru chipează sub diferite grăituri și expresii românești-populare, întreaga geografie spirituală a poporului român.

Spre exemplu, numărul din Noembrie-Decembrie 1937 aduce un foarte interesant material folkloric și muzical în legătură cu datinile Crăciunului, din diferitele puncte ale țării: din Mehedinți: „Adam dacă a greșit”, cântec de stea notat de însuși pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița; „Fluerul cel păstoresc”, cules din Câmpia Turzii, de inv. A. Suci; „Colind de trei feciori”, Cules și notat de Tănase Secher, jud. Constanța; „Colind de gaz-

dă”, cules de Gh. T. Burlea-Frecăței jud. Ismail sau Colindă din Bihor, armonizată de prof. M. Bruchenthal, la care s'adaugă un joc național, dans vechi basarabean, cules și notat de Grigoriu Teodosiu — tocmai dela români, de peste Nistru — unde se mai cântă și azi.

Iată câteva puncte geografice până unde se întinde raza de activitate a modestei reviste „Izvoarașul” din Mehedinți.

Nu mai vorbim de colinde, cântece de stea, datine, credințe, obiceiuri, superstiții, culese, la fel, de pretutindeni.

Interesant este „Umblatul cu Turca” (colind), cules de T. Dămșa, Cotiglet-Bihor; Cântecele de stea, din Someș, din Sebeș, din Ismail, Năsăud, etc.

Cităm una cu jidovi — de cari e plin pământul — numită: „Coborât-a, coborât”.

„Coborât-a, coborât.
Dumnezeu pe-acest pământ
C'o turmă de oi domnești
Printre holde jidovești.
Nime'n lume n'o văzut
Numai o fată de jidov.

I.a jidovi de știre-o dat.
Iidovii când auziră
La Dumnezeu și porniră.
Dumnezeu lucra ca sfânt
A trimis ploae și vânt
Negură până'n pământ
Pe jidovi i-a potopit !”...

sau folklor de Crăciun, din Sebeș, cules de Ștefan Doancă. Acest folklor își are o etică pur creștinească, iată-l:

Sus în deal de rusmalin
(Erusalim) !
Este-o tufă de măslin
Și c'o peatră răsturnată
Și c'o cruce răzâmată

Și la umbra crucii ei
Șade Maica Domnului
C'un copil ce tot plângea.
Maica din grai îi grăia :
— Taci, fiule, nu mai plânge
Căci Maica fie-ți va da
Doauă mere,
Doauă pere,

Vai maică, nu mi-i de ele,
Mi-i de puntea raiului
Că-i ca firul părului.
Omul care-i păcătos
Cade de pe punte jos,
Omul care nu-i păcătos
Merge pe punte frumos
Merge'n raiul luminos !”

Sunt de altfel atâtea colinde frumoase prea lungi, însă, ca să fie citate, și doine, cântece, strigături, cuprinse în revista „Izvoarașul” — [din Bistrița-Mehedinți în cât — față de felul cum apar sute și mii de reviste din toată țara — îl găsim cu adevărat „unic în acest gen” — cum se intitulează singur.

Deasemenea găsim interesantă colaborarea d-lui prof. V. Vircol, inspector general școlar, de la liceul „Traian” din T.-Severin — și'n numărul de care ne ocupăm, aduce o contribuție serioasă de folklor, intitulată: „Țăranii mehedințeni ca ostași, prizoneri, sub ocupație: texte în graiul lor (scrisori)”.

Revista „Izvoarașul”, ca revistă pentru popor — alături de revistele populare ale Fundațiilor Regale — joacă, aproape cel mai frumos și eficace rol cultural, fiind scrise dela popor, și pentru popor, adunând, în acelaș timp, și comoara literaturii populare, pe cale de dispariție.

Dacă revistele și creațiunea cultă s'ar coborî până la astfel de izvoare — s'ar ajunge, desigur, la o creație reală, pură, autohtonă — dela cari s'ar desoifra precis geniul românesc al creațiunii viitoare.

Cum suntem în veacul prefacerilor

naționale, și cum literatura și cultura începuseră a fi instrăinate de scriitorii și editurile străine — e timpul să ne întoarcem la aurul pulverizat în cântecetele, doinele, baladele, basmele și înțelepciunea creațiunii populare.

E timpul să facem o „*tabula rasa*“, a divagațiilor literare pornografice din ultima vreme și să începem un veac nou, cu o literatură nouă printr'o reîntoarcere la fondul și sensibilitatea literaturii populare.

Ion Molea.

„Tara noastră“ — București
No. 1546 — Joi 13 Ian. 1938

„Izvoarașul“. Revista d-nei Olimpia și păr. G. N. Dumitrescu — Bistrița, arhivă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, apare de 16 ani în comuna Bistrița de lângă Tr-Severin. De atâția ani, atâtea adolescențe au fost stimulate să descopere tradiția. Câți nu s'au delectat cu cântecetele bătrânești și populare reproduse cu multă dragoste și exactitate, cât tezaur național n'a scos la iveală arhiva acestor doi îndrăgostiți de artă, creația și manifestările artistice ale neamului dela Tisa pân' la Nistru. Despre această arhivă avem cuvânt de laudă, de îndemn și considerație nobilă. Ne întrebăm, acestor fanatici ai scumpului tezaur de neegalată creație, oare, li s'a acordat vreo tinichea, vreo medalie de recunoștere și răsplătă culturală? Mângâierile lor sunt de ordin înalt, divin.

„Renașterea“ ziar — Oradea Mare
Joi 20 Ianuarie 1938

„Izvoarașul“ an XVI Nr. 11-12 Noemb.-Decemb. 1937. Redacția Bistrița-

Mehedinți. E o bună revistă de muzică, folklor, artă și teatru sătesc. Numărul cuprinde colinzi, coruri, precum și studii despre muzica populară, bocete, datine și altele! Este un bun tovarăș, în munca extrașcolară a învățătorului, la organizarea serbărilor și conferințelor sătești.

„Școala bănățeană“ — Timișoara
Anul VI — No. 1 — Ianuarie 1938

„Izvoarașul“, Anul XVI, No. 11-12 Noemb.-Decemb. este revista care prin străduința d-nei Olimpia și pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița, acești idialiști soți, eulege și publică folklor literar și muzical, contribuind în neîntrecută măsură la răspândirea cât mai largă a muzicii noastre naționale, fie cu caracter religios sau profan. E aproape de neînțeles cum în fața unor greutăți materiale și a răutății multora pr. G. N. Dumitrescu pe care am avut ocazia să-l ascult la congresul pedagogic București cum a înțeles să-și organizeze satul din punct de vedere cultural, nu ostenește creând mereu. A înființat în comună o tipografie în care se tipărește nu numai „Izvoarașul“, ci și toate cărțile din editura acestei reviste, care cuprinde peste 70 cărți de teatru sătesc, apoi cărți de muzică și 18 broșuri din bibl. pop. „Izvoarașul“. Această revistă de muzică, artă națională și folklor merită sprijinul fiecărui învățător, întrucât pr. iconom Gh. N. Dumitrescu este și colegul nostru de școală. Abonamentul 100 lei anul, plătit anticipativ. Redacția și Administrația: Bistrița-Mehedinți, Of. T.-Severin.

„Voința școlii“ — Cernăuți
Anul XVI — Nr. 1-2 — Ianuarie 1938

„Izvoarașul“

Apare în comuna Bistrița-Mehedinți. Cuprinde: muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc.

E o revistă pe care, d-na Olimpia și preotul G. N. Dumitrescu, trebuie să fie mândri. Au strâns în cele 16 colecții — revista apare de 16 ani — o întreagă comoară de poezii populare.

Melodiile românești, de-o frumusețe rară, au fost puse la păstrare în firdelile Izvoarașului, alături de viersurile doinelor.

În felul acesta, Izvoarașul îndeplinește două roluri: de păstrător al creațiilor poporului și de educator spiritual.

În timp ce la București, o havră ovreiască începuse să caricaturizeze creația literară — transformând-o în obiect de curiozitate, de pervertire sau de inspirație, — în comuna Bistrița un preot cu domnița lui scoteau din umbrele salcânilor un „Izvoaraș“ cu clipociri cari au încântat 16 ani sufletele cititorilor.

La București, desmățul literar condus de jidani, a continuat până în vara trecută când, datorită intervenției câtorva scriitori academicieni și reacțiunii publicului, a încetat.

La Bistrița, trecând peste o puzderie de greutăți financiare, „Izvoarașul“ a ajuns în al 17-lea an. A apărut aproape regulat. Și mai apare Isbânda lui, simbol măreț, trebuie să ne bucare.

Literatura cultă, cu marcă iudaică, literatura care a viciat două decenii viața noastră spirituală — a fost îngenunchiată. A fost o literatură de farseuri sau de tendențioși, și tolerată pentru că avea girul câtorva români rătăciți în labirintul casselor de bani jidovești.

A învins bunul simț. Poeții români, care s'au lăsat amenințați de „noua artă poetică“ — manevră prin care jidanii urmăreau des-

naționalizarea vieții spirituale, — da, poeții aceștia pot găsi în folklor adevărate modele de creație literară.

Poezii, povești, proză, melcii, glume cu tăiușuri — toate țâșnite ca izvoarașul din sufletele cinstite ale românilor de prin vâlcele.

Poate că răsfoind o colecție din „Izvoarașul“ sau deplasându-se la o clacă sătească, vor înțelege ceace n'au înțeles cât timp au trăit în orbita acțiunii iudaice: că poezia nu trebuie să producă ilaritate, ci trebuie să încante, să educe și să moralizeze.

Fără aceste trei calități nu e poezie, e farsă.

Ilie Radu

„Tara noastră“ — București
No. 1553 — 27 Ianuarie 1937

„Izvoarașul“, revistă de literatură sătească și folklor, pe care o îngrijește preotul G. N. Dumitrescu-Bistrița, a împlinit 17 ani de apariție. Colecția *Izvoarașului* este prețioasă pentru folklorist, prin bogăția materialelor adunate și publicate aci.

Dar, în acelaș timp, „Izvoarașul“ e o revistă sătească *vie*. Ea se poate citi de orice sătean știitor de carte. Și se poate citi cu plăcere, și cu mult folos.

Preotul Dumitrescu-Bistrița își tipărește „Izvoarașul“ în tipografia sa proprie, în satul Bistrița-Mehedinți (Oficiul Turnul Severin). Opera sa merită toată lauda.

„Cuvântul“ — București
Anul XV — Nr. 3142 — 12 II 1938

„Izvoarașul“. Revistă de muzică artă națională și folklor. An XVII no. 1.

Apare sub îngrijirea d-nei Olimpia și pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița. Cu multă râvnă și sărguință, harnicul și neobositul conducător al aceste reviste, continuă să strângă din bezna satelor acestei luminoase comori ale sufletului românesc care sunt producțiile folklorice. Revista apare cu greutate mari și fără sprijin oficial. Preotul G. N. Dumitrescu-Bistrița luptă pentru o credință și nu așteaptă dela nimeni nimic. E o muncă ce-și află răsplata în sine.

„Curentul“ — București
No. 3616 — 25 II 1934

Revista „Izvoarașul“ Bistrița Mehedinți

Sunt peste 17 ani de când apare! Frumosul nume „Izvoarașul“ a botezat bine și într'un ceas cu noroc revista. Intocmai murmurului de izvoare, n'a încetat să-și rupă firul, ci an cu an, primăvară după primăvară, după cum și iarnă după iarnă a străbătut codri și dealuri, șesuri și plaiuri mândre împrăștiind cu perseverență de admirat dulcele noastre comori de muzică și cântece populare.

Și meritul conducătorului e cu atât mai mare, mai strălucitor—cu cât el n'a pornit la drum bogat și cu sprijin. Singur. Numai cu dorul, numai cu idealul, frumosul ideal îmbrățișat încă de pe băncile de școlar!

Iată un caz tipic unde duce sufletul înaripat de o idee

17 ani de muncă, de sbucium, 17 ani de grije și greutate, să duci o atât de mare și frumoasă sarcină!? Să culegi ca o albină nectarul depe florile jocurilor și cântecelor poporului și să le așezi în faguri de miere, pe note să le cunoască toată lumea, să-le guste!

Ce ocupație mai frumoasă, ce mun-

că mai nobilă?

Mulți—cum spune însăși părintele coleg — i-au spus: „am încercat și am cedat greutateților“.

El a încercat și a izbândit. Și deaceia se cuvine laudă și încurajare, mai ales în viforita de idei și rătăcire a zilelor de azi, când totul este gata de revoluție, tot ce este din popor e fără miros, fără gust (?!)... iar „Izvoarașul“ singur dintr'un colț fermecător din țara Severinului, își mână lin undele sale îmbălsăzând cu dulceața lui, pe ori unde trece, calea — trecătorii!

După un drum de 17 ani bătătorit cu atâta trudă și greutate, Cucerniciă Sa Pr. Dumitrescu alături de colaboratoarea prețioasă d-na învățătoare Olimpia Pr. Dumitrescu pot privi cu emoție îndărăt. Din izvoarașul acela micuț, săpat într'o stâncă din munți Severinului s'au adunat atâtea unde, s'au săpat atâtea râuri încât gândul lor se poate scâlda fericit în frumoasele rezultate.

Au lucrat îndeajuns în voia Domnului!

Și vrednic este lucrătorul de plata sa.

„Calendarul învățătorilor“ Fălticeni pe anul 1938 de I. C. Spiridon și Prof. Dr. V. Tempeanu.

„Izvoarașul“ revistă de muzică, artă națională și folklor din Bistrița—Mehedinți, publică în întâiul ei număr din anul curent numeroase doine și colinde populare culese de mai mulți folkloriști muzicali, în frunte cu Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, directorul revistei.

Din restul cuprinsului reținem importanța educat vă a literaturii noastre populare de Const. D. Ionescu: Umorul în poezia noastră populară de Hossu Longin Pompeiu; Țăranii Mehedințeni ca ostași, prizoneri, sub

ocupație de V. Vircol, precum și un bogat material folkloristic de toate genurile: datine, credințe, obiceiuri, balade, legende, cântece bătrânești, doine, chiuituri, descântece etc.

„România Nouă“ — Cluj
23 Febr. 1938

„Izvoarașul“, rev. de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc. An No. 2 Feb. 1938 Direcția; D-na Olimpia și Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Pentru tot trecutul ei și comorile care le închină neamului, rev. „Izvoarașul“ se profilează ca o pilduitoare chemare la muncă.

„Straja Moldovei“
Anul I No. 5 — 15-28 Feb. 1938

„Izvoarașul“ Revistă de muzică, artă națională și folklor. Anul XVII no. 1. Apare sub îngrijirea D-nei Olimpia și pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Cu multă râvnă și sărguință, harnicul și neobositul conducător al aceste reviste, continuă să strângă din bezna satelor aceste luminoase comori ale sufletului românesc care sunt producțiile folklorice. Revista apare cu greutate mari și fără sprijin oficial. Preotul Gh. N. Dumitrescu-Bistrița luptă pentru o credință și nu așteaptă dela nimeni, nimic E o muncă ce-și află răsplata în sine.

„Curentul“ — București
1 Martie 1938

„Izvoarașul“ părintelui Gh. Dumitrescu-Bistrița numărul pe martie 1938 dovedește aceleași griji față de desti-

nele folklorului românesc care i-a adus prestigiul cu care are drept să se mândrească

„Straja Moldovei“ — București
anul I No. 8-9 Aprilie 1938

„Izvoarașul“, revista de folklor și teatru sătesc, apare la Bistrița, jud. Mehedinți. În numărul pe Martie a c., publică interesante jocuri și cântece populare. Nu lipsesc nici basmele și istorioarele cari circulă și astăzi în păturile noastre populare.

„Ecoul Pădurilor“ București
anul IX Nr. 7 — Aprilie 1938.

„Izvoarașul“ din Bistrița-Mehedinți, este o revistă corectă de folklor și muzică națională. Ii cerem, cât mai multe culegeri de folklor — în spiritul desideratelor formulate de noi în „ultima etapă a folklorului românesc“: desiderate adoptate de astfel ca „întrebări“ la pag. 117.

În așteptarea acestor culegeri îi urăm spor la muncă.

„Ramuri“ — Craiova
Anul 30 — No. 4 Apr. — Mai 1938

A apărut „IZVORAȘUL“ revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc de sub îngrijirea d-nei și preotului Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

„CURENTUL“ — București
19 IV-a — 1938

IZVORAȘUL, revistă de muzică, artă națională, folklor și tetru sătecs de sub îngrijirea d-nei și preotului G. N. Dumitrescu-Bistrița.

„Acțiunea“ — Galați
24. IV. 1938

Părintete G. N. Dumitecu-Bistrița n'a fost niciodată lăudat îndeajuns pentru marele lucru pe care îl face, muncitor și tăcut, într'un colț uitat de Oltenie.

De ani de zile scoate, cu neînchipuite jertfe, o revistă care, în felul ei, este unică în întreaga țară: „Izvoarașul“. Folklor, muzică poporană, artă românească reese ca într'o livadă fericită în revista aceasta frumoasă ca o horbotă de vis și poesie.

„Sfarmă Piatră“—București
Anul IV — no 125 — 5 Mai 1938.

„Izvoarașul“, excelenta revistă redactată de d-na Olimpia și pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița, a apărut cu un bogat material de folklor.

Reținem culegerea de doine și cântece din care transcriem cele de mai jos:

*Frunză verde ca iarba
Cu mine mândră haida,
Haida mândră în livadă
Să ne sărutăm pe iarbă.
Mândră-i nana cu cercei,
Dar mi-i drag și fără ei!
Mândră-i nana cu mărgelă,
Dar mi-i drag și fără ele.
Mândră țuca-ț-aș gura
Sara când vine ciurda;
Mândră țucaț ochii tăi
Sara când s'aleg vițai.*

Sau această, nu mai puțin pitorească:

*Frunză verde săcărea
Stricată-i inima mea.
Nu știu cine s'ar afla
Ca să-mi dreagă inima?
Dar, de-ar fi chiar împăratul
Dacă nu-i cine-a stricat-o!*

„Lumea românească“—București
4 Mai 1938

„Izvoarașul“
Anul XVII Nr. 3—1938

Revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, cu un bogat material popular.

„Izvoarașul“ reproduce „O șezătoare străjerească“ a prețiosului nostru seorefăr de redacție N. Vleja, un scriitor de talent și o figură literară bine definită.

În restul numărului: doine, cântece, obiceiuri la înmormântare, chiuituri, strigături, etc. culese din popor de învățători. Indemnăm colegii de a culege asemenea comori sufletești de pe aceste melcaguri și a le trimite „Izvoarașului“ (Bistrița-Mehedinți).

„Era Nouă“—Sf. Gheorghe
Iunie 1938

„Izvoarașul“ — pe care, de 17 ani, îl publică, la Bistrița-Mehedinți, părintele și d-na Gh. N. Dumitrescu, continuă a fi o publicație de valoare, consacrată exclusiv folklorului românesc. Și primul număr al noului an aduce aceeași bogăție de material prețios și variat — muzică, superstiții, studii, poezii, descântece, jocuri. De remarcat: Importanța educativă a literaturii noastre populare de Const. D.

Ionescu, învățător și Umorul în poezia noastră populară de Hossu Longhin Pompeiu, învățător-director.

„Universul“—București
15 August 1938
Paul I. Padopol

„Izvoarașul“ — pe care, de 17 ani, îl publică, la Bistrița-Mehedinți, părintele și d-na Gh. N. Dumitrescu, continuă a fi o publicație de valoare, consacrată exclusiv folklorului românesc. Și primul număr al noului an aduce aceeași bogăție de material prețios și variat — muzică, superstiții, studii, poezii, descântece, jocuri. De remarcat: Importanța educativă a literaturii noastre populare de Const. D. Ionescu, învățător și Umorul în poezia noastră populară de Hossu Longhin-Pompeiu, învățător-director.

„Universul“ — București
15 August 1938

„Izvoarașul“, revistă de folklor, de muzică populară și teatru sătesc. Apare în Bistrița-Mehedinți, sub conducerea entuziastă a doamnei Olimpia și Pr. Iconom Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

Sănătatea — București
Sept. 1938

— S'a primit revista „Izvoarașul“ a D-nei Olimpia și Pr. Iconom G-gh. N. Dumitrescu-Bistrița-Mehedinți. Această revistă face cinste scrisului românesc, prin comoara prețioasă de muzică, artă și contribuind în cea mai largă

măsură la păstrarea tradiției străbune. Onoare harnicilor ei conducători!

„Zorile Romanatului“—Caracal
Sept.-Octombrie 1938

*Fugi deochi dintre ochi,
că te-ajunge-o vacă neagră,
cu coarnele să te spargă,
să te svârle peste mare,
în pustiu în depărtare.
Acolo să piei,
ca ziua de ieri,
ca roua de floare,
ca spuma de soare.
Iar capul cel deochiat
să rămână luminat,
curat, de boală scăpat.
Ochii cei vătămați,
și de foc săgetători,
învăliți să fie cu învălituri albe,
să nu mai vadă la obraze dalbe.
Descântecul dela mine,
Leacul dela Dumnezeu!*

*Se descântă în apă neincepută de 9
ori. Cu apă să se spele la inimă și
pe trup de 3 ori și să beie de 3 ori.*

Versurile și indicațiile de mai sus sunt culese de pr. Gavril Bichigean-Năsăud și publicate în numărul pe Iunie al revistei „Izvoarașul“.

Revista bistriceană de folklor și muzică națională își dovedește astfel utilitatea, reconstituind tradițiile românești în elementele cele mai esențiale.

„Lumea românească“—București
16 X. 1938

„Izvoarașul“

De 17 ani, păr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița și soția sa, scot revista, —

unioă în genul ei, — de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc „Izvorașul”.

Iată cum doi oameni harnici izbutesc să facă o revistă, de mare folos și de mult preț, acolo, în comuna Bistrița-Mehedinți, fără așa zisul cadru propiș pentru editura unei reviste culturale.

Sunt lucruri foarte frumoase în paginile „Izvorașului” care dovedesc talente, care înseamnă muncă tenace și care dau la iveală din minunatele comori artistice ale poporului.

Insemnăm aceste elogi pentru vrednicii ostenitori dela Bistrița-Mehedinți pentru că le merită cu prisosință. Să aibă măcar această satisfacție.

„Curentul” — București
27 Octombrie 1938

„Izvorașul”, Muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc Anul XVII, Nr. 4, 5, 6.

Redacția și Administrația: Bistrița-Mehedinți.

Ultimele trei numere ale acestei reviste aduc un bogat material, cules dela isvor, adică din funduri și vâgăuni de sate.

Doine și cântece puse pe note, teatru sătesc și studii cu privire la arta națională, umplu paginile acestei reviste, atât de necesară în vremea noastră, când toate aceste podoabe de preț, se pierd sub valul unei civilizații tot mai desfrânate.

„Tinerețea” — București
Octombrie-Noemb. 1938

„Izvorașul”

Este o veche revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, care

apare în Bistrița (Mehedinți).

Greutățile materiale și redacționale le duce în spate cu curaj și pricepere părintele Gh. Dumitrescu-Bistrița, care n'a dezertat niciodată dela datorie, cu toată vitregia timpurilor.

E o revistă venită dintr'un sat îndepărtat de munte și care conține atâta bogăție folkloristică, încât îți face o impresie deosebită. Mai întâiu te convingi că nu toți preoții și învățătorii noștri au fost luați de noroiul politicianist, și că numeroși încă au rămas să lupte în tranșeele culturii. Constatarea îți dă nu știu ce confort sufleteș.

Mi-am plimbat ochii pe toate paginile, am citit de ici, de colo câte o baladă, o strigătură, câte un articol meșteșugit și m'am simțit bine în paginile acestui crainic al satelor noastre românești.

Iată și o „chiuitură” frumoasă auzită dela Olteanu Petre din com. Ciuga (Alba) de Mureșan Ion, elev la liceul din Craiova:

*Hai, mândro, să ne-avem dragi
C'amândoi suntem săraci;
Hai mândruțo să fugim,
C'amândoi ne nemerim
Și la ochi și la spâncene
Ca doi pușori la penă”.*

Revista dăruiește cititorilor săi și o pagină de „jocuri de copii”, cu pricepere făcută.

Am găsit un joc pe care-l făceam și noi în Moldova când eram copii, însoțit de versurile, pe care trebuie să le spui iute:

*„Unăle,
Dodăle,
Cârdele
Cărâmi
Mișcași,
Toporași,
Dorobeși,
Săi coteși”.*

E o improvizație onomatopeică minunată.

Dar revista „Izvorașul” mai are atâtea mici bijuterii folkloristice!

„Ora 7 seara” — Buc.
7 XI. 1938

„Izvorașul” revistă de muzică, folklor și artă populară, este unica în publicistica românească condusă cu multă pricepere și multă trudă de neobositul Preot Gh. Dumitrescu-Bistrița. Apare în comuna Bistrița-Mehedinți în tipografie proprie fără a avea vr'un concurs de undeva pătrunzând în masele adânci ale poporului de aproape 2 decenii.

„Făclia” — Caracal
Anul I, Nr. 5-6 din 25 Decembrie 1938

„Izvorașul”

Interesanta revistă de folklor a preotului Dumitrescu-Bistrița, a adus un frumos aport culturii noastre. Revista apărută îngrijit, merită să fie oțită. Este de-o deosebită importanță pentru d-nii învățători.

„Pentru inima copiilor” — București
Oct.-Dec. 1938

Congres folkloristic. — La sfârșitul lunii Februarie a. c. se va ține în București un congres al folkloriștilor, din inițiativa revistei de folklor și muzică „Izvorașul”, cu concursul Asociației Publiciștilor Români din București.

Se va discuta:

1. Folklorul românesc. Caracteristica lui și împărțirea lui pe genuri; contribuția lui asupra vieții neamului și legătura lui cu alte ramuri științifice.

2. Despre folklorul literar.

3. Muzica poporană. Clasificarea ei, efectele în decursul veacurilor și viitorul ei în muzica cultă.

4. Artă coreografică: Jocuri naționale, jocuri de copii.

5. Artă în genere a poporului și aspectele sub care se manifestă ea la sate.

6. Contribuția folklorului la moralizarea și distracția satelor.

7. Religiozitatea săteanului sub aspectul folosirii obiceiurilor, credințelor și tradițiilor.

8. Medicina poporană: desoănțele, farmece, leacuri, vrăji.

9. Cum trebuie cules folklorul. Școli și curente în culegerea sistematică a folklorului.

10. Colecționarea folklorului: cărți, reviste, arhive.

11. Preoții și învățătorii la culegerea folklorului. Școli și cursuri pentru pregătirea lor în vederea culegerii folklorului.

12. Diferite propuneri.

In timpul congresului va fi organizată o expoziția publicațiilor de folklor.

Domnii Profesori universitari și secundari de specialitate vor participa și vor lua cuvântul, aducând lumină desăvârșită în problemele ce se discută.

Vor participa reprezentanții și colaboratorii revistei „Izvorașul” și fostelor reviste de folklor: „Șezătoarea”, — „Ion Creangă”, — „Tudor Pamfile”-Dorohoi, „Doina”-Galați, „Comoara”-Blaj; deasemenea dela revistele culturale ce publică folklor: „Albina”, „Satul”, „Cuvânt Moldovenesc”-Chișinău și altele. La congres poate participa orice persoană pe cari o interesează folklorul.

Tot cu această ocazie se va sărbători și 20 ani de apariție ai revistei „Izvoarașul”.

Lămuriri se vor cere la Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița „Izvoarașul” Bistrița-Mehedinți sau la Asociația Publiciștilor români — Calea Victoriei 52 etaj — București.

„Satul și Școala” — Cluj
Numărul 5-6 — 1937

„Izvoarașul”

Ca de-obicei, revista „Izvoarașul” aduce un material de folklor excepțional.

Vom reveni pe larg într'un număr viitor.

„Lumea românească” — București
5 Ianuarie 1939

„Izvoarașul”

O revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, inteligent condusă și cinstit prezentată. În ultimul număr, găsim, de pildă „expresiuni și interjecții pe cari mama le întrebuițează cu copii mici”: „hai liulea — a se legăna; hai nani — hai la culcat; hai papă — mănâncă; hai țupa, țupa — joacă-te; hai pțru, pțru — mergem în sat; vină hopa — hai în brațe; pom, pom — stai în picioare; nu fă băca — să nu oazi; diudiu — e frîg; băia — fierbinte; cicea frumos; pfe murdar, urât”.

Sau iată câteva zicători proverbe, pilde și expresii populare: „Nici sufletul nu i-a eșit și-i dă zor cu Dumnezeu să-l erte; Câmpul are ochi, și crângul urechi; Drumul are cotituri și poteca alunecături: Eu o țin de coarne și altul o mulge; Nici lupul

flămând, dar nici oaia cu doi miei; Știe carte până la burta broaștei; I-a făcut nasul umbră; Mi-e urâtă cearta, mi-e dragă gâlceava; Dacă stai c'un mut, mușești, c'un orb, orbești, c'un surd asurzești, dar dacă ești prost poți să te faci frate cu un om deștept, și tot prost rămâi; La fierar secure bună nu găsești; Cine nu e la nuntă nu vede mireasa; Banul e roata de tara-boanța dracului; Decât slugă mare mai bine stăpân mic; De stăpân, stăpân să fii, dar de frică tot să știi; Se ține binele de tine ca praful după câine”.

Ziarul „România” — București
5 Ian. 1939

„Izvoarașul”

Revista greutăților, nu de puține ori chiar nepăsării, dar reușește să fie unică solie folkloristă din toată țara.

Truda și migala conducătorilor și animatorilor acestei realizări de înaltă accepție culturală, sânt soții și prietenii noștri. *d-na Olimpia și Pr. Ionom Gh. N. Dumitrescu.*

Revista „Izvoarașul” apare de 17 ani la Bistrița-Mehedinți și cu sorocul fiecărui an trecut adună adună în colecțiile ei comori de suflet și autentică simțire românească. Doina și cântul, portul și limba, snoava și obiceiurile, toate aceste daruri ale sufletului românesc și-au găsit largă prețuire și adăpost în coloanele îmbietoare ale „Izvoarașul”-ui.

Alți „scriitori”, cu strălucirea acestor opere culturale în spate și-ar fi improștat în fața ușilor mari, pretenții, drepturi, reclamă. Soții Pr. Dumitrescu-Bistrița, ei singuri ctitori de slovă, culegători, zețari, și tipografi, adesea cu obida greutăților materiale apăsându-le umerii de apostoli încovoiați cu dragoste deasupra buchilor

de plumb, pentru dânsii mult-grăitoare s'au mulțămît cu munca și cu pacea suflească a faptei trainic implinită.

Ultimele trei numere ale revistei 4, 5 și 6 pe Aprilie, Mai, Iunie 1938, se răsfață pe masa noastră de lucru cu dreptul unei lungi tăvărășii care ne obligă să revenim.

„Straja Moldovei” — București
Anul I — No. 15-17

La București va avea loc zilele acestea un congres folkloristic organizat de rev. de folklor bine cunoscută „Izvoarașul”. Trece peste importanța pe care o reprezintă acest congres în general și ne întrebăm, oare cine va reprezenta Buzăul la această manifestație și ce folklor cules depe meleagurile noastre va fi dăruit congresiștilor. Fiindcă oricât de mult s'ar spune că satele noastre se mărginesc în a avea o muzică și o literatură creată de români „turcii” nu se poate contesta în schimb existența unui folklor propriu, oricât de puțin ar fi. Care este atunci omul sau oamenii îndrăgostiți de folklorul buzoian, pasionați în culegerea lui? Noi nu-i vedem, dar credem că o asemenea indiferență nu mai poate dăinui multă vreme.

„Acțiunea Buzăului” — Buzău
29 I 1939

O revistă de folklor.

În hărmălaia Capitalei pecare mulți au înocă naivitatea s'o creadă singurul stimulent al creației, s'au încrucișat toate săbiile de lemn ale curenților așa numite „moderniste”, s'au dat

toate bătăliile pornite din ambiții și din interese de familie cari, adesea au avut a-și spune cuvântul în ierarhia destul de șubred alcătuită a valorilor.

Aproape totul s'a făcut în întindere; nimic, sau aproape nimic, în profunzime. S'au scris cărți de scandal, s'au deschis expoziții de pictură în care fiecare pânăz era un semn de întrebare, s'au câștigat bani. Un singur și mare scop: banul. Mănași vertiginos către idealul acesta sublim, oamenii nu mai au vreme să înțeleagă și să aprecieze munca rodnică.

Iată de pildă, la Bistrița-Mehedinți apare de mai bine de 17 ani o revistă de „muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc”. O revistă pe care o tipăresc, trudnic, doi soți: d-na Olimpia și Preotul Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

Cu neînchipuite greutăți, pe care uneori chiar oamenii le pun în cale, cu lipsa banilor care să acopere plata hârtiei și a tiparului, cu idiferența celor din jur, iată cu ce au avut să lupte cei doi redactori ai „Izvoarașul”-ui.

În haina modestă la început, din ce în ce mai aleasă apoi, revista mehedințeană este azi una dintre cele mai utile publicații românești.

Și azi greutățile sunt la fel de mari și ne temem că cei doi redactori o culeg singuri în micuța tipografie pe care o au acum.

Dar satisfacția izbânzii întrece cu mult amărăciunea lipsurilor.

Și „Izvoarașul” continuă să apară regulat, acolo la Bistrița-Mehedinți sfidând nepăsarea acelor cari fac artă modernistă și însemnând cu fiecare număr o nouă victorie a artei populare românești.

„Neamul românesc” — București
Anul XXXIV — Nr. 40 — Marți 21 II 1939

Cum să cinstim pe hasnicul preot Gh. Dumitrescu-Bistrița și pe preoteasa sfinției sale, pentru că de aproape optsprezece ani în Bistrița-Mehedinți, fac să apară o revistă foarte bună și foarte puțin citită, bine înțeles, oarecui îi zice „Izvoarașul“ și cuprinde culegeri ades neprețuite de muzică, artă națională, folklor, și chiar teatru sătesc! Ce premiu de virtute culturală să răsplătească pe acești smeriți de omenie, oare din fântână de lumină, dăruiesc unde pentru alinarea setei sufletești? De câte ori cheltuiala tiparului, a hârtiei, a necăjit grija de pâine și mai ales grija de apariție regulată a revistei onorată după obiceiul pământului cu droaia abonaților răuplatnici! Firește carieră nu se făcea așa odinioară, când multe fețe arătoase își găseau strălucită faimă în politica de partid sau în afaceri la fel. Lîmpede răurea un cântec în paginile modeste, sau o poveste culeasă din bătrâni. Besna vieții de provincie se întindea în jur—și chiar viața noastră orășenească des afirmată în banchete și conferințe, ocolește asemenea năzuinți cărora li s'ar tăgădui rangul scriitoresc. Sunt nedreptățiri ce așteaptă reabilitare. Izvoarașul nu cere nimic, e datoria noastră să știm să îl folosim de acum înainte mai mult. Cum? Mentalitatea recla-ma-gie de pe urma căreia bate vânt de deșertăciune peste intelectualitate, nu se va schimba decât atunci când vom ști să prețuim silințele cinstite de muncă serioasă. Până atunci vor mai murmuia între flori de izmă—apele Izvoarașului din Bistrița-Mehedinți.

Adrian Maniu.

„Universul“—București
25 Februarie 1939

Minunata și buna revistă de muzică, artă națională și folklor, de sub îngrijira d-nei Olimpia și Pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița, ne aduce un buchet frumos de colinde de Crăciun, din diferite regiuni, unele complet inedite.

Redăm mai jos unul din aceste colinde, cules dela Ion Lorinca, din Gurasada, de către d. Nicola Sabin care are o superbă imagine în ultimile versuri;

*Sara iastă sară,
Sara lui Craciun
Și-a lu Domnu bun
Boeriu bătrân
Cu gând s'o gânditu
De el s'o lăsatu
Prin curți-s d'a lui
Boerese grele,
Fil mici să mi-ș bae,
Mare să mi-i crească
Mariș Calamaris,
Marș păcurari
Să sue la munte
Multe-s și mărunte,
Câte flori pe munte
Atâtea oi de frunte.
Câți luceferei
Atâția berbecoi,
Câte steluzele
Atâtea miorele.
Cel cearcăn de lună
Strungă să-le-ajungă
Cea-i rază de soare
Staur la mulsoare
Staur să le fie
Și ce-i veselie,*

Deasemeni o minunată poezie de
d. G. Tutoveanu

„Seara“ — București
5-7 — III 1938

Intr'o notă prizărită a unui ziar de provincie am întâlnit știrea că, în curând se va ține în Capitala Țării un congres de folklor, organiza: de revista „Izvoarașul“.

Știu că revista aceasta, — cu che-nare înflorate pe coverș, ca o poartă oltenească, — din care ne-am rotunjit și noi în anii școlărității o idee mai clară despre sufletul poporului nostru, așa cum se răsfărge în cântecul lui, în poezia și literatura lui, în jocul și în portul lui, ca și în credințele și datinele lui, e condusă chiar dela începuturile ei de Preotul Dumitrescu-Bistrița.

Iată oameni cari au stat cu sufletul la popor. L-au iubit și l-au cunoscut pentru că au stat aproape de el, și au avut și locul și timpul să-l cerceteze și să-l descopere. Printr'un congres, toți aoești ostenitori vor să înfățișeze această privescătoare sufletească țării, ca toți fiii ei luminați să cunoscă din ea sufletul scos din adânc, și adevăratul poporului, și cunoscându-l să-l iubească.

Pentru că există o zestre strămoșească nediscutată, oare zace acolo în fundul satelor noastre, cum zace aurul în nisipul din albia râurilor, și pe lângă care treceem, fără să-l băgăm în seamă.

La noi, folklorul a fost ignorat. Pentru că el nu se oulege fără ostenală. Truda aoeasta au înțeles-o puțin, — exemplare mărețe, dar izolate, — cari n'au fost încurajați. Printre acești puținii căutători de comori sufletești, prin acele cuiburi curate de arhaism, cari sunt mai ales satele noastre din munți, gândul meu se duce la un alt preot, la preotul bucovinean Simion Florea Marian, care pentru osteneala lui în aoește îndrăznețe căutări, a ajuns membru al Aoademiei Române.

Pe linia de continuitate a înfăptuirilor acestuia a pășit la lucru și Preotul Dumitrescu-Bistrița.

Preotul acesta cu duh românesc, și har dumnezeesc, ored că ne va da prilejul cu acest congres de folklor, să ne aplecăm peste fântănele trecutului, așa cum ne-am apleca peste tăuți sau oăldările munților; dar de acolo, — ca în poezia lui Crainic — ne va zâmbi gales un străbun. În folklor, ne ogliindim, ne zogrăvim chipul sufletesc, ne deslușim ființa noastră etnică; ne arătăm așa cum suntem: și cu virtuți și cu metehene.

Folklorul cuprinde realitatea vieții sufletești a poporului. El este document viu, pentru că el este suflet, este viață, este creație, este putere.

Cu o zicală din basmele poporului, folklorul este **tinerețe fără bătrânețe, și viață fără de moarte!**

Pe drumul oii duce sufletul poporan, cu viața lui fără de moarte! Pe acest drum a apucat de mult și preotul acesta cu „Izvoarașul“ lui, ca în zilele de acum să se reverse în vadul Capitalei; și aici, în vadul spiritualității românești să primească apele duhului creator, amintind bucureștenilor simandicoși, că și pe aiei a trecut cândva, odinioară, drumul oii, și că aici, la obârșia lor, a făcut popas Bucur Ciobanul cu oile, dar și cu bisericuța lui. Iată în mic, ca într'un simbol, firea poporului nostru întreagă: pastorală și religioasă.

Și poporul acesta, — oare a creiat o capo'doperă ea „Miorița“, cu care s'ar mândri orice literatură, — a fost prins dela obârșie de un neastâmpăr creator, și deși n'a știut să scrie și oitească, a știut minunat să cante și să creieze. A cântat doine, a plâsmuit mituri, a născocit basme, a creiat proverbe, zicale, ghicitori, credințe, superstiții, obiceiuri, datine și tradiții.

Aceste producții sufletești, cari sunt tot atâtea manifestații, culturale, alcătuesc o nemăpomenit de originală literatură nescrisă în cari sunt reprezentate toate genurile literare. Ca o consecință a firii și vieții sale, literatura aceasta este stăpânită de sentimentul naturii și de motivele religioase, între care spiritualitatea creștină ciroulă abundent ca o sevă.

Valoarea acestor manifestațiuni culturale nu este numai documentară, — pentru că folklorul nu se reduce la cronologie, arhivă sau muzeu, — ci el este viață și poate să dea o viață.

Prin urmare, rostul și temeiul binecuvântat al acestui congres, pe lângă puterea de a ne înfățișa ființa noastră etnică, așa cum se păstrează în folklor, ar fi să determine pe anumiți esteți, — prea puțin „isteți”, dar foarte voluminoși în pretenții și încrunțați în figura lor cu monoclu, cu lulea, cu ochelari, și foarte mulți cu conjunctivită congenitală, ca să zic și așa! — să înțeleagă că o literatură și o cultură a noastră, și numai a noastră, nu poate crește natural, decât întorcându-se aci, la matcă, la inima izvoarelor de viață a poporului.

Pentru că, în folklor, dorm atâtea frumuseți necercetate ale unui suflet naiv, dar adânc meditativ, rămase ca atare necercetate.

Pentru evidențierea acestui izvor de energii proaspete, închis în sufletul poporan ca într-o stâncă, luptă de șaptesprezece ani impliniți curentul dela revista „Gândirea”, ca să-l afirmăm ca un izvor sigur de inspirație românească.

Ca atare, „Sfarmă-Piatră” — erou al mitologiei românești — se va simți la acest congres, ca la el acasă. Dela el se așteaptă să aducă lovitura miraculoasă de toiag a lui Moise, pentru ca din stâncă aceasta izvorul să iasă cu adevărat la lumină, și să se prefacă în izvor de apă vie, sălțătoare, înrourând, înviorând și primenind de-

finitiv oâmpiile devastate, arse și sterpe, ale literaturii și culturii românești.

Pr. Lăudatu Vasilescu.

„Sfarmă Piatră” — București
26 Februarie 1939

S'a primit revistă „Izvoarașul” tipărită de D-na Olimpia și Pr. Ic. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Această revistă face cinste scrisului românesc, prin comoara prețioasă de muzică, artă și folklor ce conține, contribuind în cea mai largă măsură la păstrarea tradiției străbune. Onoare harnicilor ei conducători!

„Zorile Romanatilor”
Anul XII — Nr. 7-8 — Celaru-R-ți

„IZVORAȘUL”. Anul XVIII No. 1.

Revistă de muzică artă națională și folklor care apare sub îngrijirea d-nei Olimpia și preot G. N. Dumitrescu-Bistrița cu articole de I. Aurel Candrea, Hossu Longin Pompeiu. Un interesant studiu: „Animalele în literatura noastră populară” Horia Petrescu, D. Obârșeanu, G. T. Niculescu-Varone, etc.

Adevărul Literar — București
112. III, 1939

„Izvoarașul” Anul XX Nr. 1—1939
Fanatic de credincios folklorului românesc, Pr. Gh. Dumitrescu-Bistrița calcă regulat și rodnic peste vremuri cu revista sa folkloristică. No. de față,

bogat ca întotdeauna în aportul folkloric și valoros în esența lui, aduce colaborări de d-nii: Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, Hossu Longin Pompeiu, M. T. Sămbotin etc. Această revistă are meritul de a fi singură în toată țara cu programul său.

„Luceafărul Literar” — București
Anul XII—Nr. 3—Martie 1939

„Izvoarașul”.

Harnică și serioasă revistă în câmpul muzicii, artei populare și a folklorului nostru, ne aduce prin numărul ei din Ianuarie, un bogat material de acest gen.

În cadrul unui studiu asupra animalilor în literatura noastră populară găsesc și această frumoasă culegere, auzită de autor (d. Hossu Longin Pompei) dela Orha Petru din com. Tămășești-Sălaj:

*Vai să știi c'aș merge'n rai,
Face mie-aș căruț cu cai.
Da io'n rai că nu m'oi duce,
Că mi-a plăcut gura dulce.
Că-i mi plac că-i bun avere,
Dar mândra-i mai de plăcere,
Că-i s buni, is frumoșei.
Dar vreau mai mult ochii ei.*

Ziarul „Seara” — București
14 III 1939

Reviste românești.

Mă gândesc la marile reviste românești, în paginile cărora se întâlnesc — de multe ori — lucrări de mare însemnătate. Studii și cercetări, care merită toată atențiunea. Dintre acestea amintesc azi, Atheneum.

Atheneum, care în No. pe Iulie-Sept. publică pe lângă o cronică bogată, două studii literare: Viziunea folklorică al lui Ovidiu Papadima și Eminescu și B. Florescu de Popescu Z. Augustin, care desvăluie încă o pagină necăjită din calvarul marelui visător. Sunt lucruri cari arată cât de mici (nu mai mici de cât mulți dintre cei de azi) erau unii contemporani ai poetului.

În articolul lui Papadima întâlnim adevăruri ca acesta:

„Folklorul, ca și cultura modernă, nu sunt expresii directe ale realității, ci prelungiri ale acestei realități în ideal, după cum sunt și alături în care transcendentul coboară și crește nouă viață. Departe de a înfățișa idealizări de cromolitografie, folklorul ne definește sufletul rural prin ceea ce are el mai bun, e adevărat, însă prin ceea ce are el real, oriunde și oricum de preț — și nu prin accidentalul meschin și degradant”.

Ultimele numere (Iulie-August, Sept., Oct.) ale revistei de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc „Izvoarașul” aduce acelaș material bogat și variat în toate domeniile, plus acela al stăjeriei — căreia i se consacră câteva pagini. Interesante studii publică:

G. T. Niculescu-Varone: Cei mai de seamă folkloriști români; dr. Em. Elefterescu: Botanica populară românească.

Ca material folkloric remarc: basmul d-lui Mihail Vulpescu „Făt-Frumos vrăjit”; baladele: Prefectul Buteanu, un episod din viața chinuită a Ardealului antebelic, în care e vorba de:

*Ianu, mândru crăișor
Ce luptă amar, cu dor
Pentru dreptul Moșilor;*

și Ilincuța lui Șandru care nu vrea să ajungă:

Muma Turcilor
Și slugă cadânilor.

și al cărei portret sintetizat în câteva rânduri constituie un model de realizare stilistică:

Are Sandru-o fată mare,
Frumușică — ca o floare,
Dreaptă — ca o lumânare;

Teatru sătesc: Mama lui Ștefan Vo-dă de I. Sirianu-Milova; Străjerii de Al. Filoreanu, iar pentru copii: Din pricina pușcociului de I. V. Tassu.

„Universul” — București
20 III. 1939

Primim No. 1 și 2 din „Izvoarașul”, revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc. Conduasă de d-na Olimpia și Pr. Iconom Gh. N. Dumitrescu-Bistrița (Mehedinți), această publicație pășește în al XVIII-lea an, aducând cu fiecare număr apă vie din izvorul nesecat al creației noastre populare. Este singura revistă de acest gen în țară. Comoară neprețuită pentru oricine, dar mai ales pentru preoți și învățători, ea nu trebuie să lipsească din bibliotecile acestor făclieri ai satelor și orașelor noastre.

„Școala Romanatului” — Caracal
Anul II Nr. 3-4 — Martie-Aprilie 1939

„Izvoarașul” muzică, artă națională folklor și teatru sătesc, sub îngrijirea D-nei Olimpia și Pr. G. N. Dumitrescu-Bistrița. An. XVIII Feb. 1939, nr. 2. Semnează articole: Septimiu Bucur Folklor și cultură. Prof. I. Mitroiu: Mama în poezia populară. Horia P. Petrescu: Staturi pentru folkloriști. Urmează un bogat material de medi-

cină populară, botanică populată, cântece puse pe note și note și folklor. Părintele Dumitrescu-Bistrița face cinste clerului oltean.

Diac. I. Popescu-Cilieni

„Renașterea” — Craiova
Anul XVIII. No. 4 Aprilie 1939

Revista „Izvoarașul”
(al 20-lea an dela apariție)

În satul Bistrița din jud. Mehedinți, apare o revistă de muzică populară, teatru sătesc și în general de artă populară.

Cel ce s'a strădui și se străduiește zi de zi, îngrijind de apariția ei, este părintele Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

În Iunie 1919, pe când era învățător a scos primul număr al „Izvoarașului”. Pe atunci mai erau asemenea reviste: la Chișinău „Ion Creangă” a lui T. Pamfile; la Fălticeni, „Șezătoarea” lui Artur Gorovei. Dar acestea și-au încetat apariția rămânând numai revista „Izvoarașul” să țină singură trează dragostea și interesul pentru arta populară. Colaboratorii și sprijinitorii revistei, au fost și sunt în parte învățători și preoți, elevi și studenți.

Revista „Izvoarașul” nu e o revistă de știință, ci mai degrabă de informație, cu cântece, basme, teatru sătesc și strigături și ghicitori; continuând după o sută de ani opera lui Anton Pann, cu cele „Dela lume adunate și iarăși la lume date”.

Pe lângă acest bogat material folkloric, în revistă se publică articole și studii de artă populară, destul de interesante.

Entuziasmul părintelui Dumitrescu nu poate fi înțeles cu adevărat, decât de cei ce s'au prins și ei de bunăvoie să ducă înainte carul încărcat de co-

moriile artei noastre populare. Cuvintele de laudă sunt de prisos. Cei ce soriu „Izvoarașul” n'au nevoie de ele, pentru că o fac din dragoste și cu dragoste așteaptă oititori răspândiți pe întregul cuprins al țării, fiecare număr al revistei, ce aduce noi cântece și basme, noi piese de teatru și studii și o serie de știri muzicale.

Pe lângă revistă apare an de an calendarul „Izvoarașul”, cu bogat și variat material folkloric, precum și o serie de broșuri ou cântece și teatru, așa de mult cerute pretutindeni.

Programul revistei e dintre cele mai frumoase și cu fiecare an se simte o mai îngrijită selecționare a materialului.

În pragul celui de al 20-lea an, noi urăm revistei surori, ani îndelungați de neîntreruptă muncă în ogrorul așa de drag și nouă, al desgropării și păstrării bogățiilor culturale ale poporului nostru.

I. C.

„Albina” — București
Anul 42 No. 14—21 Aprilie 1939

O revistă de folklor „Izvoarașul”

La Bistrița-Mehedinți apare de 17 ani o revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, scoasă de soții Olimpia și preot Gh. N. Dumitrescu Bistrița, intitulată „Izvoarașul”. E o notă de muncă de un ideal românesc demn de toată recunoștința noastră. „Izvoarașul” pleacă la vale, împins de sufletele celor doi soți cari singuri o culeg în micuța tipografie pe care o au, acum.

Păcat că „Izvoarașul” n'a pătruns încă de ajuns și pe meleagurile noastre.

„Duh nou” — Bârlad
Anul IV—Nr. 5 — Mai 1939.

„Izvoarașul”

Revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc

S'au împlinit 20 de ani de când pe frumoasele plaiuri ale Olteniei a răsărit plâpândă și gingașă, cea mai rară floare din câmpul literaturii noastre populare.

În anul 1919 a văzut lumina zilei „Izvoarașul” din comuna Bistrița, jud. Mehedinți, sub direcțiunea vrednicului preot Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

De atunci, muncitor harnic pe ogorul sufletesc al neamului, preotul Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, se străduiește a strânge și armoniza comorile naționale ale neamului românesc.

Nu e ușor lucru să scoți o revistă de folos obștească și să ai o tipografie într-o comună, ca aceea a preotului Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

Este cum nu se poate mai îmbucurător faptul că, această străjă de lumină care este revista „Izvoarașul”, a luat ființă într'un colț de țară, cum este Oltenia.

Găsim în această revistă modestă ca tehnică, dar bogată în cuprins, doina, cântecul bătrânesc, cântece patriotice, jocuri naționale, cântece religioase și școlare, mai multe pagini de folklor, basme, descântece, cuvinte dialectale, strigături, teatru sătesc, ceea ce face din „Izvoarașul” o adevărată țîșnire de lumină.

În coloanele „Izvoarașului” se întâlnesc articole și studii semnate de Artur Gorovei, I. Simionescu, Em. Elefterescu, Gh. T. Niculescu, Lucian Costin, Simion Hârnea, I. N. Popescu, Iosif Patriciu, T. T. Petrica, I. Gh. Nicolăescu, etc.

La 20 de ani dela apariție, dorim „Izvoarașul” să crească din ce în ce; să-și sape mai adânc albia în sufletul românesc, să devină râul care să

ajungă Dunărea, ca toți să ne adăpăm
sufletește din el.

T. T. P.

„Vestul” — Timișoara
28 V. 1939

„IZVORAȘUL”

Revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, aduce de acest rând un valoros și bogat material.

Reproducem acest interesant desenețec „De întărit ingerii.” — celor ce aiurează în timpul boalei — cules de d. Ion N. Paralescu-Mehedinți.

*Păsărică pisticioară
Cu casa su(b) aripioară.
In casă cine-mi ședea?
Dumnezeu cu Maica Precista
Cu Duhul sfânt alătura.
Ingeri strajă lângă Ei.
Unii treabă nu avea,
Maica Precesta-i chema
Ingeri îi întărea
Cu steaguri împărătești,
Cu pristolice domnești
Rălele toate le gonea,
Noauă incurcătăi de cal
De X... nu s'apropia.
Fugiți aiureli și amefeli,
Vâjiitori și voi zoneli,
In pustiu codrului,
In fundul mării lor,
Să vă găsiți locul
Pe X. să-l lăsați
De Ingerii Domnului păzit.*

Deasemeni o serie de frumoase jocuri de copii, din Basarabia, cu minunate cu minunate efecte onomatopice.

V. dam.

„Seara” — București
6. VI — 1939

O revistă de folklor „Izvoarașul”

La Bistrița—Mehedinți apare de 18 ani o revistă foarte interesantă, redactată de pr. G. N. Dumitrescu și d-na Olimpia, soția sf. sale.

Optsprezece ani, nu e o zi, două, ci vreme îndelungată. Și cere jertfe materiale enorm de multe, pe care un modest preot cu o mică leafă, nu e în stare a o susține.

Și totuși părintele Dumitrescu a știut să învingă aceste piedici și iață că în 18 ani a ridicat o operă de mare importanță: mare parte din folklorul nostru românesc și-a găsit primire meritorie în paginile „Izvoarașului”.

Alții petrec, cheltuesc banii zădarnic pe nimicuri, pe lucruri trecătoare, pe când părintele Dumitrescu lucrează tăcut, modest, cu neajunsuri, de multe ori cu neplăceri din partea abonaților și cetitorilor, lucrează însă ca un adevărat apostol, conștient de slujbă.

Și pe fiecare zi ridică altar comorilor noastre populare. Sapă în timp o operă nemuritoare, pentru care generațiile ce vor să vină, vor trebui să-i fie recunoscătoare.

Nouă, ne face plăcere să-l dăm de pildă pentru toți intelectualii țării, ca unul ce nu ține umbră pământului în zadar, iar revista o recomandăm cu toată căldura cetitorilor, acordându-i toată atenția pe care o merită.

Revista „Izvoarașul” ne surprinde întotdeauna plăcut, prin materialul variat ce-l prezintă.

Al. Bardier.

„Observatorul” — Drohoi
25 Iunie 1939

Prîmim la Redacție: Ștefan Alexu „Banul de aur” — povestiri pentru copii — și „Creionări” — versuri; Iancu Constantinescu: „Cu aripi noi spre creste”; Mircea Papadopol: „Po-

emele adolescentului” — versuri Edint „Festival”; Alexandru Tumbur: „Spre Golgota” — povestiri din viața sovietică; N. Z. Câmpeanu: „Calea sufletului” — poeme în care autorul se pare că pune mult suflet; „Securitas”, „Izvoarașul”, „Ancheta”, „Gazeta cărților”, „Revista Asco. Invățătorilor Mehedințeni”.

„Rev. Scriitoarelor și Scriitorilor”
Români” — București — Iunie 1939

Pentru preoți și iubitori, de muzică se recomandă revista „Izvoarașul” redactată de C. Preot Gh. Dumitrescu, Bistrița-Mehedinți.

„Tomis” — Constanța
Iunie 1939

„Izvoarașul”, Bistrița—Mehedinți. Este revista pe care o scot regulat, doi soți: d-na Olimpia și Părintele Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Apare de 20 ani, într-o comună din Oltenia. Numărul ultim conține: muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc. Semnează: Em. Elefterescu, Simion Hârnea, I. N. Popescu, Gh. Nicolăescu, Gh. Cătană, M. Emandi, etc.

Frumos părinte!... Laudă... Laudă...

„Voința Banatului” — Timișoara
9 Iulie 1939

„Izvoarașul” în numărul său din Mai aduce din nou contribuția valoroasă a d-lui Dr. Od. Apostol. Autorul se ocupă de nomenclatura populară a unora dintre plante.

Remarcăm deasemeni culegerile folklorice ale d-lui Ion N. Paralescu.

„Nădejdea” — Tr-Severin
15 Iulie 1939

Și tot la sine vorbește fapta celor doi soți, preotul și d-na Dumitrescu-Bistrița, cari, prin „revistă de muzică, artă națională și folklor” „Izvoarașul”, au pășit curajoși în anul al XVIII-lea. Urmăresc cu deosebită râvnă revista de față despre care mi-am spus, de-atâtea ori, părerea și mă minunez de stăruința acestor patrioți, ca și de bogăția nesecată a izvorului poporan, din care ei și cei câțiva colaboratori credincioși adună, număr cu număr, limpeziciune și căldură, atâta frumuseță și sănătate.

„Cuget clar” — București
3 Aug. 1939

IZVORAȘUL — Revistă de muzică, artă națională și folklor. Anul XVIII Nr. 4, Aprilie 1939. Unica revistă de acest gen din țară e scoasă în cadrul Căminului Cultural „Floarea Bistriței”, de către pr. iconom Gh. Dumitrescu și soția sa, în com. Bistrița-Mehedinți. Are un conținut bogat, referitor — cum îi arată subtitlul — la muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc.

Numărul de față conține cântece populare, patriotice și școlare, jocuri străjerești, culese din diferite părți ale țării și sistematic înfățișate. Melodia pe note, cuvintele, menționându-se atât culegătorul, calitatea lui și localitatea, cât și datele asupra celui dela care au fost culese, toate în spiritul de lucru al Fundației.

De d. G. I. Niculescu-Varone, este

un articol de „generalizări“, asupra „Specificului național românesc“.

În conferința sa: „Doina, expresia sufletului și puterii de creație poetică a poporului românesc“, a cărei publicare începe cu acest număr, d. I. G. Niculescu, insistă asupra necesității ca în vremurile haotice de azi să ne valorificăm neamul, cunoscând trecutul și sufletul țărânimii. De doină se ocupă întru cât ea oglindește sufletul românesc și întru cât e rezultatul puterii de creație poetică a poporului nostru.

D. D. Iov-Soroca, expune „Obiceiurile de Paști în Basarabia“.

La rubrica basmelor și legendelor e continuat basmul „Rosmarin“, de d. prof. Mihail Vulpescu.

Urmează, glume, hazuri, doine, cântece, chiuituri, strigături, deseștece, farmece, vrăji, cimilituri, ghicitori, jocuri de oopii, datine, credințe, obiceiuri, teatru sătesc, poezii.

Remarcăm la toate acestea ca și la cântece că ele sunt culese de pe tot cuprinsul țării, din Dolj, din Tutova, Vâlcea, Hunedoara, Arad etc.

Explicația e că această revistă scoasă într'un sat de un preot e singura publicație din țară de acest fel și strânge în jurul ei pe toți cei ce iubesc manifestările muzicale, folklorice, artistice ale poporului nostru.

D. D.

„Căminul Cultural“ — București
Anul V No 8 August 1939

St. D.

1. Se trimite *gratuit* tuturor abonaților, colaboratorilor și prietenilor noștri volumul „Douăzeci ani” de activitate ai „Izvoarașului”.

Am adunat aci în mănunchiu cea mai mare parte din recenziile făcute „Izvoarașului” care lămuresc munca și truda noastră, văzută de alții.

Sunt aci atâtea lămuritoare rânduri, risipite prin foi, reviste și gazete despre folklor, muzică și artă în genere ce merită a fi cunoscute și scutite de pierdere și pe care le-am adăpostit în acest volum spie a fi de folos cercetătorilor folklorului, mai ales.

2. Onorații abonați și colaboratori cari nu ne-au trimis material pentru *volumul festiv* sunt rugați a ni-l trimite în 8-10 zile.

3. Revista a întârziat din cauza evenimentelor. E sub tipar și se va trimite curând.

4. *Congresul folkloristic* ce urmă să se țină în cursul lunii *Octombrie* a. c. s'a amânat din pricina evenimentelor pentru altă dată ce se va comunica la timp.

5. Onorații noștri abonați cari sunt în urmă cu plata abonamentului sunt rugați a ne trimite suma datorată.

Cu aceleași gânduri și alese sentimente de cinstită a tuturor cititorilor noștri trimis salutul meu respectuos

Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.